

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

Forumu
4-5 Nisan
2008, İZMİR

3 TÜRKİYE MUHASEBE FORUMU

**Mesleğin Yeniden Yapılanması
Sürecinde Mali Müşavirin
Çevresi ile İlişkileri**

**4-5 Nisan 2008
İZMİR**

TÜRMOB YAYINLARI - 345

3. TÜRKİYE MUHASEBE FORUMU

**“Mesleğin Yeniden Yapılanması Sürecinde
Mali Müşavirin Çevresi İle İlişkileri”**

4 - 5 Nisan 2008

İZMİR

TÜRMOB YAYINLARI - 345

ISBN: 978 - 975 - 555 - 165 -4

Dizgi - Düzenleme

TÜRMOB
Basın - Yayın Servisi

Baskı

Desen Ofset A.Ş.

Birlik Mah. 7. Cad. 67. Sk. No:2 Çankaya ANKARA

Tel : (312) 496 43 43

İÇİNDEKİLER

AÇILIŞ VE PROTOKAL KONUŞMALARİ3

AÇILIŞ OTURUMU

Forumun Genel Çerçevesinin Belirlenmesi	
Mesleğin Yeniden Yapılanması Sürecinde Dünyadaki	
ve Ülkemizdeki Gelişmeler33

I. OTURUM

Meslek Mensubu - Stajyer İlişkisi45
-----------------------------------	---------

Meslekle İlgili Yasal Düzenlemeler Kapsamında	
Meslek Mensubu – Stajyer İlişkisi48

Meslek Mensubunun Mentorluk / Rehberlik / Akıl Hocalığı Rolü54
--	---------

II. OTURUM

Meslek Mensubu - Toplum İlişkisi75
----------------------------------	---------

Meslek Mensuplarının Toplumdaki Rolü76
--------------------------------------	---------

Uzmanlık, Şeffaflık, Dürüstlük Penceresinden	
Meslek Mensubunun Toplumdaki İmajı ve Saygınlığı87

III. OTURUM

Meslek Mensubu - Meslek Mensubu İlişkisi109
--	----------

Disiplin Yönetmeliği ile Çalışma Usül ve Esasları Yönetmeliği109
---	----------

Haksız Rekabet ve Reklam Yasağı Yönetmeliği İle	
Mesleki Faaliyetlerde Uyulacak Etik İlkeler Yönetmeliği113

FORUM ÖZEL OTURUMU

Mesleki Sorumluluk Sigortası145

VI. OTURUM

Meslek Mensubu - Müşteri İlişkisi167

Bireysel Düzeyde Meslek Mensubu – Müşteri İlişkileri:

Müşterinin Nitelikleri ve Eğitimi,

Meslek Mensubunun Nitelikleri ve Eğitimi169

Örgütsel Düzeyde Meslek Mensubu – Müşteri İlişkileri:

TÜRMOB'un TOBB, Meslek Odaları ve

Diğer İlgili Örgütlerle İlişkileri176

V. OTURUM

Meslek Mensubu - Devlet İlişkisi193

Meslekle Doğrudan İlişkili Düzenlemeler:

3568 Sayılı Meslek Kanunu, YMM'lerin Sorumluluğu,

E-Devlet Sistemi193

Meslekle İlişkili Diğer Düzenlemeler:

Yeni TTK Süreci ve Diğer Yasal Düzenlemeler201

KAPANIŞ OTURUMU

Forumun Genel Değerlendirmesi231

ÖNSÖZ

Geleneksel hale getirdiğimiz çalışmalarımızdan birini de Muhasebe Forumları oluşturuyor. Türkiye Muhasebe Forumlarını düzenlemeyi düşündüğümüzde yola çıkış amacımız; mesleğin yarınlarına ışık tutacak görüş ve önerileri meslektaşlarımızla belirlemeye çalışmaktı. Her üç forum da, bu amacımızı gerçekleştirmede büyük katkı sundu.

İlkini 20-21 Nisan 2006 tarihinde İstanbul'da gerçekleştirdiğimiz Muhasebe Formunda "Muhasebe Mesleğinin Bugünü ve Geleceği"ni tartıştık. Bu forumda yapılan sunular ve meslektaşlarımızın yaptığı katkılar, bu çalışmanın mesleki politika ve hedeflerin belirlenmesinde büyük katkı koyacağını ortaya çıkardı.

Türkiye Muhasebe Forumu'nun, ikincisini 30-31 Mart 2007 tarihlerinde Ankara'da gerçekleştirdik. İkinci Muhasebe Forumumuzda meslektaşlarımızdan büyük ilgi gördü. Yaklaşık 2500 meslektaşımızın katılımı ile verimli bir çalışma yapıldı.

"Muhasebe Mesleğinin Gelişiminde Yeni Ufuklar" ana temasında gerçekleştirdiğimiz İkinci Türkiye Muhasebe Forumunda;

Muhasebe ve Bilgi Teknolojileri,

Muhasebe Mesleğinde İş Geliştirme ve Zenginleştirme,

KOBİ Muhasebe Standartları,

Muhasebe Eğitim Standardı,

Kalite Güvence Standardı,

Ana başlıkları geniş sunum ve daha sonra katılımcıların yaptığı katkı ve öneriler ile tartışıldı.

Mesleğin Yeniden Yapılanması Sürecinde Mali Müşavirin Çevresi ile İlişkilerini ele aldığımız Üçüncü Türkiye Muhasebe Forumunu 4-5 Nisan 2008 tarihinde İzmir'de gerçekleştirdik. 4000'in üzerinde meslektaşımızın katıldığı Forumumuzda oldukça görkemli ve verimli bir çalışma oldu.

Üçüncü Forumumuzda; Mesleğin Yeniden Yapılanması Sürecinde Mali Müşavirin Çevresi ile İlişkileri ana teması altında,

Mali Müşavir-Stajyer İlişkisi,

Mali Müşavir-Toplum İlişkisi,

Mali Müşavir-Mali Müşavir İlişkisi,

Mali Müşavir-Müşteri İlişkisi,

Mali Müşavir-Devlet İlişkisi,

Alt başlıkları sunum ve katkılarla tartışıldı.

Yurdun dört bir yanından gelen meslektaşlarımız, meslek örgütümüzün ne kadar dinamik bir yapıya sahip olduğunu bir kez daha gösterdi.

Türkiye Muhasebe Forumları, mesleğimiz için çok etkili ve sonuç çıkaran toplantılar haline geldi. TÜRMOB yönetimi olarak bu çalışmamızı çok önemsiyoruz.

Organizasyonumuza katılanlardan olumlu eleştiriler aldık. II. Muhasebe Forumu'muza sunumda bulunanlara, odalarımıza, meslektaşlarımıza, katılımcılarımıza ve organizasyon firmamıza teşekkür ediyorum.

Diğer iki forumda olduğu gibi Üçüncü Türkiye Muhasebe Forumu'nda yapılan sunumları, görüş, öneri ve tartışmaları sizlere bu kitapla sunuyoruz. Bu kitap aynı zamanda, toplantıda yapılan çalışmalarını yarınlara aktarma işlevini de yerine getirecektir. Kitabın, meslektaşlarımıza, akademisyenlere ve araştırmacılara faydalı olmasını diliyorum.

Nail SANLI
TÜRMOB Genel Sekreteri

**AÇILIŞ VE PROTOKOL
KONUŞMALARI**

Mehmet TİMUR
TÜRMOB Genel Başkanı

- Sayın Bakanım, Sayın Onursal Başkanım, Sayın Milletvekillerim, çok değerli konuklar ve bugün aramızda bulunan Yunanistan Meslek Örgütü'nün Genel Başkan Yardımcısı ve değerli Genel Sekreteri ve Yunanlı dostlarım, değerli Oda başkanlarımız, çok değerli meslektaşlarım, hepinizi TÜRMOB ve şahsım adına saygı ile selamlıyorum, günümüz kutlu olsun.

Değerli Oda başkanlarım, değerli meslektaşlarım, davetimize icabet ederek yurdumuzun dört bir yanından güzel İzmir'imize gelen değerli meslektaşlarım III. Türkiye Muhasebe Forumu'na hoş geldiniz. Arzu ederdim ki, 75 bin meslektaşımın hepsi burada olsun ama olanaklar ve imkansızlıklar dolayısıyla eksik de olsa sizleri bir araya getirmeye çalıştık. Sizlere sözlerime başlamadan evvel kahraman şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyorum, şehitlerimizin ailelerine ve Türk milletine başsağlığı diliyorum.

Değerli konuklar, sevgili meslektaşlarım, Türkiye Muhasebe Forumu'nun bugün üçüncüsünü gerçekleştiriyoruz. İstanbul'da gerçekleştirdiğimiz ilk forumda "Muhasebe Mesleğinin Bugünü ve Geleceğini" tartıştık, ikinci forumu Ankara'da gerçekleştirdik, "Muhasebe Mesleğinin Gelişiminde Yeni Ufuklar"ı tartıştık ve Forumların TÜRMOB çalışmalarında büyük katkısı olduğunu unutmamanızı diliyorum.

Bugün "Mesleğimizin Yeniden Yapılanma Sürecinde Meslek Mensubunun Çevresiyle İlişkilerinin" sizlerin katılımlarınızla değerlendireceğiz ve biraz sonra geniş olarak anlatacağım gibi, bakın neler değişti, meslekte neler değişiyor. Amacımız sizlerin saygın fikirlerinden yararlanarak ilerideki yıllarda çağdaş meslek mensuplarının gereken yerde olmasını ve kurum kültürünü oluşmasını sağlamaktır. Bu forumlar mesleğimizin gelişmesi açısından oldukça verimli oluyor. Burada ileri sürülen sizin değerli görüşleriniz, kitap haline getirilerek sizlerin de istifadesine sunulmaktadır.

Öncelikle ülkemizin gündeminde yer alan birkaç konuyu sizlerle paylaşmak istiyorum; hepinizin bildiği gibi Türkiye, ürettiğinden daha fazlasını tüketen bir ülkedir, bu yüzden sürekli açık veriyoruz. Cari işlemler açığı her yıl katlanarak artıyor ve tehlikeli boyutlara ulaşıyor. Uluslararası piyasalarda yaşanan likide bolluğu sayesinde son yıllarda ciddi bir sıkıntı yaşamadık ve büyüdük, ancak bu dönemin sonuna geldik ve bugünlerde de sıcak para ülkemizi terk etmeye başladı. Küresel krizin yavaş yavaş kendini göstermeye başladığı bir

dönemdeyiz. ABD’de artık yaşananların kriz olduğu ve boyutunun da tahmin edilenden çok yüksek olduğu kabul edilmiştir. ABD’de olup bitenler giderek ülkemizi etkileyecektir. Türkiye, dünya ekonomisi ve uluslararası gelişmelerden etkilenmektedir. Bu etkilenme süresinde 2007 yılının sonuna kadar olumlu bir gelişme yaşandı, şimdi olumsuz olarak etkilenmektedir.

En büyük handikabımız cari işlemler açığı ve yüksek orandaki işsizliktir.

Küresel ekonomide yaşanan sıkıntıların yanı sıra ülkemizin siyasal atmosferinin yükseldiği bir dönemi yaşıyoruz. Türk siyasi ortamı gerildi, bu gerginlik tüm kesimlere yansıyor. Yaratılan gerginlik, kutuplaşma ülke ekonomisine büyük zarar vermektedir. Dileğimiz, Türkiye’nin ekonomik ve siyasi istikrarı olan bir ülke olmasıdır. Hangi partiden olursa olsun, toplumu yönetenler, kendi fikirlerinden ziyade toplumun fikirlerini öne çıkarmalılar, ülkesini sevmeliler ve ülke için düşünmeliler ve herkese eşit muamele göstermelilerdir. Toplumun gerilmesi ne kadar yanlışsa, meslek örgütünün gerilmesi de o kadar yanlıştır. Bu konuda Sayın Onursal Başkanım belki size daha geniş açıklama yapar. Meslek örgütümüz uyanık olmalıdır, gerçekleri bilmelidir. Türkiye, kutuplaşmanın, kamplaşmanın bedelini çok ağır ödeyen bir ülke oldu, ülkeyi yönetenler, karar alıcılar umarım tarihten ders alırlar. Ancak tarih, okumak için değildir ders almak içindir.

Değerli konuklar, sevgili meslektaşlarım, muhasebe ve denetim mesleğinin kendini yenileyerek sürekli bir gelişim sergiliyor. Tüm gelişmiş ülkelerde muhasebe ve denetim mesleğinden beklenti ve talepler artarak gelişmektedir. Kısa bir süre önce “muhasebe standartları” yayınladı ve bugün uygulanıyor, “finansal raporlama standartları” yayınlandı ve uygulanıyor, “denetim standartları” hazırlandı, çok kısa bir zamanda yayınlanacak. Denetim Standartları Kurulu Kanun Tasarısı hazırlandı ve bizim katkılarımızla, karşılıklı tartışmalarla ve bizim bununla ilgili olarak bütün kurullar bir araya gelerek en mükemmel şekilde hazırlamak için büyük gayret sarf ettik. Kamu Gözetim Kurulu uygulamaya girecek çünkü küresel ekonomi bunu istiyor. Bunlar bir anda karşımıza çıktı. Yaşanan hızlı değişim ve gelişim çok değerli hocalarımızı bile yeniden öğrenmek durumunda bıraktı. Bunu ben söylemiyorum, kendileri söylüyorlar.

Muhasebe ve denetim artık bir bilgi sistemidir ve bir ilimdir, çağımız da bilgi çağıdır. Ve bunları, bugün bu bilim çağında, müşavirler kimdir? Müşavirler kendisine danışılan kişidir, özel kişidir, insanlara ve ticarete yön veren, aydınlatandır. Yani tabiri caizse, akil kişilerdir. Önündeki engelleri kaldıralım

ki, bunlar görevlerini layıkıyla yerine getirsinler. Müşavirin bilgili olması gerekir ki, görevini yapabilsin.

Meslek örgütleri uluslararası uygulamaları ve meslek standartları, üyeler tarafından benimsenmesinin ve uygulamasının sağlayacak politikalar üretmeli ve bunu yaşama geçirmelidir. Bu nedenle TÜRMOB uluslararası uygulamadaki gelişimleri önceden görerek ilk önce TESMER'i geliştirdi; 2003 yılında çağdaş bir bina satın alarak eğitim planlaması yaptık ve uzaktan eğitimi hayata geçirdik, bugün üniversiteler dahi bunu yapmaktan uzaklar. Her ilde eğitici kadrosu oluşturduk ve eğitimcilerin eğitimini gerçekleştirdik ve bu konuda da çok başarılı olduk. Bugün hocalarımızın yanında bir ordu şeklinde eğitimcilerimiz var. Web tabanlı muhasebe programı LUCA'yı sizlerin hizmetine sunduk. Böylece meslektaşlarımızın daha ucuz ve daha kaliteli bir programa sahip olmalarını sağladık. Yani sizden aldıklarımızı size vermeye gayret ettik. Ancak tevazu gösterdik, size anlatmadık ama anlamınızı da beklemedik. Bugün meslektaşlarımızın yüzde 20'si bu programı kullanmaktadır. Ve sizlerin sordukları, her türlü ihtiyaç duyduğunuz konular kısa sürede hazırlanmaktadır ve bugün için dahi, Türkiye'nin ve dünyanın sayılı şirketleri bizden LUCA programı talep etmektedir.

TÜRMOB ve Odalarımızın en büyük görevi, mensuplarının ihtiyaçlarını karşılamak, meslek faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlerinin uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbiriyle ve halk ile ilişkilerinizde dürüstlüğü ve güveni hakim kılmak ve disiplin ve ahlaki korumaktır, Anayasamız da bunu istiyor. Mesleğe başlamadan evvel yeterli eğitim alınsa dahi meslek mensuplarının bilgi ve yeteneklerini korumak için sürekli eğitim yapılmasını da sağlamaktır. TÜRMOB ve Odalarımız, geçmişte olduğu gibi bundan sonra da imkanlarını ve kaynaklarını eğitime ayırmaya devam edecektir. En iyi hizmet, tüm meslektaşlara yapılan hizmettir. Halk arasında söylenen bir söz vardır; "En iyi yatırımda insana yapılan yatırımdır", biz hep insana yatırım yapmaya gayret ettik. Eğitimli, çağdaş meslek mensubu yetiştirmek için ne gerekiyorsa yapacağız, bu konuda yaptığımız çalışmalarda başarılı olduk.

Gelişmiş ülkelerdeki meslektaşlarımızdan gerisinde değiliz, hatta bazı alanlarda ve uygulamalarda onlardan çok daha ilerdeyiz. Ve TÜRMOB olarak da uluslararası meslek örgütleriyle en iyi bütünleşen meslek örgütüyük.

Odalarımızın altyapısını kurmak için büyük çaba sarf ettik. Hizmet ve eğitim binalarını tamamladık, eksiği olan Odalarımız varsa onları da tamamlamak

üzereyiz ve yapmaya da hazırız. Bizden 100 yıl önce kurulmuş olan meslek örgütlerinin bile hizmet ve eğitim tesisleri yönünden önlerine geçtik. Bu kadar kısa sürede bunu başaran başka bir meslek örgütü söyleyebilir misiniz? Hiçbir birlik riske girerek odalarına böyle bir destek vermemiştir. Bunların inkar edilmesi mümkün değildir, bunun aksini de iddia etmeniz mümkün değildir.

Değerli konuklar, sevgili meslektaşlarım, belki izliyorsunuz, sosyal güvenlik sistemimizde önemli değişiklikler yapılıyor bu düzenleme Büyük Millet Meclisi'nin gündemindedir ve çıkmak üzere ama sancılı bir şekildedir, hiç kimseyi mutlu etmemektedir. Ve gene de sanırım ki Anayasa Mahkemesi yolunu tutacaktır.

Değerli meslektaşlarım, ufkunuzu açacak yeni bir düzenleme de Türk Ticaret Kanunu'dur. Biraz bahsetmek istiyorum; benim her yerde söylediğim bir şey var, bin 435, bin 500 madde olan bu Ticaret Kanunu'nun her maddesini uygulayacak benim örgütümdür, bizim meslektaşlarımızdır. Dolayısıyla Türk Ticaret Kanunu'nda söz sahibi biz olmalıyız ve bu konuda çalışmalarımız ve desteklerimizle sanırım ki, kısa bir süre içerisinde yüce Meclis'te kanunlaşacağını bekliyoruz. Bizi ilgilendiren konularda büyük bir çaba sarf ettik. Bu kanun iki senedir komisyondadır, iki senedir bizde komisyondayız. İsteklerimiz, dileklerimiz, oradan taleplerimiz ne idi? Bu kanunu uygulayacak kişilerin gerçek haklarının sağlanmasıdır.

Değerli konuklar, sevgili meslektaşlarım, gündemimizde yer alan bazı konuları da sizlerle paylaşmak istiyorum. En büyük sorununuzdan bir tanesi "iş yeri açma ve ruhsatlara ilişkin" yürütmenin durdurulmasını talep ettik ve bunu da hallettik. Evet, SPK ile ilgili olan bir davamız vardı ve SPK Başkan Yardımcısı da buradadır, bunları hallettik. Şimdi şu anda biz, "SPK bizimidir diyoruz; SPK da "TÜRMOB, bizim TÜRMOB'tur" diyor, diyalogu sağlayarak bir dostluk kurduk. Çünkü onlar da, BDDK da, biz de Türk halkına ve Türk sanayisine, işadamlarına hizmet ediyoruz. Dolayısıyla aramızdaki soğukluklar tamamen kaldırılmıştır. İşte, tenkit edilen bir konu vardır, diyalogun faydalarıdır.

Değerli meslektaşlarım, her birinize ayrı ayrı birer yönetmelik gönderdik, büyük emek sarf edilerek hazırlanan bu yönetmelikleri sizin elinize sunduk. Bu yönetmelikler sizin anayasanızdır, okumanızı dileriz. YMM ve SMMM tebliğleri konusunda çalışmalar devam etmektedir ama bir noktaya geldik; Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı'yla görüşmelerimiz devam ediyor.

Muhasebe Sistemi Uygulama Tebliğinde çok büyük bir feryat kopardınız ve onun da uygulamasını yakın görüşmeler neticesinde şu anda beklemektedir.

Yine “şifre sorunu” vardı, beyanname gönderme konusunda bir sorunumuz da şifreydi. Değerli meslektaşlarım, belki de bana saygı duydular, beni dinledi Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi bir tebliğ yayınladı, sadece meslek örgütünün şifreyi kullanmasına karar verdiler ama beyanlar verilmeye başlayınca kıyamet koptu. Dolayısıyla beklenen desteği, bizden beklenen desteği biz de veremedik. Diğer kitle örgütleri, Maliye Bakanlığı’nın kapısından ayrılmadılar “biz de şifre isteriz” dediler. Biz yapabiliydik ama burada bir noktaya kadar başarılı olduk.

En büyük sorununuzu biliyorum, tahsilat sorununuzdur. Ve size samimi söylüyorum ki birçoklarınızın şu anda tahsil etmesi gereken ücretlerinizin belki yüzde 50’sini, yüzde 60’ını, belki de yüzde 100’ünü tahsil edemiyorsunuz, bunu çok iyi biliyoruz. Ama nasıl çözeceğimize bir türlü çare bulamıyoruz. Siz bulun, bu tahsilat sorununu böyle yapın deyin, biz bu konuda elimizden geleni yapalım ve mutlaka başarı sağlarız. Her zaman söylerim, olmazları biz gerçekleştirebiliriz, bu konuda sizden destek bekliyoruz. Ancak rekabet yönetmeliği vardır elimizde, onun 7/c maddesinde şunu söyler; “Eğer ücretini almadan bir iş verene hizmet edersen bu disiplin soruşturmasına konu olur.” Müşteriniz ücretinizi vermiyorsa “al kardeşim” deyip defterlerini veyahut da işlerini kendilerine vermeniz, bizim beklediğimiz budur ama bunu da yapmak mümkün değildir çünkü bu vatandaş şu anda, mükellefin de durumu pek güzel değildir. Aynı sıkıntı Odalarımız içinde geçerlidir, Odaların da tahsilat sorunları vardır. Evet, bilen de bilmeyen de konuşuyor, bir de bağımlı olup da YMM imtihanlarını kazananların sorunları vardır. Değerli meslektaşlarım, bu sorun bizden çıkmadı. Bu sorunu o bağımlı çalışıp da yeminli olanlar kendileri çıkarttılar ama biz bütün gücümüzle onları affediyoruz ve şu anda dava safhasındadır, inşallah bunların dertlerine çare bulmaya çalışıyoruz. Ve her zaman için söylediğim bir şey vardır; TÜRMOB olarak her biriniz ayrı ayrı bu arkadaşlarımızla meşgul olmak için mahkemelerde bile müdafaalara girdik.

Ek-1 ve Ek-2 gibi bir sorunumuz var, bunu da bir noktaya kadar getirdik, fakat Sosyal Güvenlik Yasası’ndan dolayı da henüz Bakan ile görüşüp bir fikir alıp, ortama geçiremedik, gerçekleştiremedik ve onlarda hazırlık yapıyor Çalışma Bakanlığı ve ya elektronik ortamda verilecek ya da SSK bildirgeleriyle beraber verilmesi konusunda çalışmalarımız devam etmektedir.

Ben, denetim standartlarından bahsettim biraz önce, bu çok gereklidir ve denetim standartları hemen hemen birkaç tane maddesi kaldı, bunun haricinde her şeyi hazır, yakın bir tarihte mutlaka yayınlanacaktır.

Sevgili meslektaşlarım, biraz başka konulara geçmek istiyorum; hani Amerika'da yaşayan ve şu anda nesilleri tükenen Kızılderililer vardır ya, onların son reisi olan Oturan Boğa'nın bir sözü vardır, "Bir kişi hakkında karar vermeden evvel iki ay onun makoseni ile dolaş". Şimdi gönüllü uyum kağıtlarına geleceğim. Bu imkanları bu gönüllü uyum kağıtları belki sizlere de geldi. Değerli meslektaşlarım, maliye şunu demek istiyor; bakın, ben senin her şeyini görüyorum, banka hesaplarını görüyorum, alışını görüyorum, satışını görüyorum ve yakında da TÜRMOB Internet'inde de gördüğünüz gibi elektronik faturaya geçeceğim, alışlarını, satışlarını da görüyorum". Buyurun, dikkat edin, bakın ben görüyorum ve ona göre beyan verin. Değerli meslektaşlarım, en kısa zamanda gazetede ilan edeceğim, meslek mensuplarımızın ödedikleri gelir vergilerini, çünkü yaptığım hesaplamalara göre de, Türkiye'de en fazla vergi ödeyen serbest meslek mensubu sizlerin olduğunuzu da göreceksiniz! İşte, bir kağıt gider gitmez bizi onurlandıran Sayın Gelir İdaresi Başkanı ile görüştük ve O'na durumu izah ettik, bu hiç kimseyi ayırt etmeden gönderdik ama şunu bilin ki, TÜRMOB camiası, bizimle beraberdir ama burada bize darılmasınlar, mecburen gönderdik dediler.

Ba - Bs Forumu, benzer forumlar, bu forumlar içinde çok şikayet ediyorsunuz. Şubat ayında vermenizi ikna ederek Haziran ayına kaldı, aylık vermemiz konusunda da her türlü kolaylığı göstermeye hazırız dedi. Beyler, bilin ki, bu Ba Bs Formunun aylık olarak alınması Gelir İdaresi Başkanlığının iki senedir gündemindedir. Şimdiye kadar söylemedim ama şimdi itiraf edeyim, iki senedir ben onları daha doğrusu -uyutarak demeyeyim de- kandırarak bugüne kadar beklettim ama çaresiz kaldılar. Çünkü buradaki formda olay şu; ne alıcıların gerçekten satışlarını görmek ne de satıcılarınkini görmek değildir, naylon fatura kesenleri tespit edebilmektir ve bu konuda da ellerinde oldukça çok inceleme vardır, inşallah bir gün biter bu Ba Bs formu da kalkar.

Değerli meslektaşlarım, TÜRMOB olarak ne yaptınız diyebilirsiniz? Biraz önce söylediğim gibi bir tevazu gösterdik, ama son dört yıldır neler geldi kucağımıza oturmadı ki? Ve dolayısıyla biz de şaşırдық, denetim standardı var mıydı? Muhasebe standardı var mıydı? Enflasyon düzeltmesi var mıydı? Yeni YTL var mıydı? Hepsi geldi bu dönemi buldu. TÜRMOB Genel Başkanları arasında, en şanssız Başkan olarak da tarihe geçeceğimi de bilmenizi istiyorum.

rum. Şimdi bunları sayarsam, çok değerli konuklarımız vardır, onlar da konuşmak istiyorlar. Dolayısıyla ben bu hususları pek saymadan, neler yaptıklarımı saymam herhalde bir yarım saatiniz alır, onun için vazgeçiyorum. Ancak şunu bilmenizi istiyorum; herkesin kendisinin bir şey yaptığını sanır ama ben ortaya kimin ne koyduğuna bakarım. Onu da sizin sağduyunuza hitap ederek söylüyorum, farkındasınız.

Değerli meslektaşlarım, sevgili konuklar, Foruma sunulan konu ve görüşler mesleğin yarınlarını şekillendirecektir. Bu platformda dile getirilen görüş ve öneriler bizler için çok değerlidir. Şimdi bu sözü sizlere vermeden evvel, bir de “meslek yasasına” bir noktada değinmek istiyorum. Evet, şu anda Plan Bütçe Komisyonu’nda ayın 9’unda, saat 11.00’de görüşülmeye başlanacak bizim meslek yasası. Nasıl bir yasadır? Niçin uyudunuz diyebilirsiniz, biz uyumadık ama biraz ihmal ettik. 2003’den beridir bu yasa “ben geliyorum” dedi ama biz geleceğini sanmadık. Hiç de arzu ettiğimiz bir zamanda ve şekilde ve içeriği konusunda da bizim hiçte katılmadığımız birçok maddeyle karşımıza çıktı. Bu konuda gerek yüce Meclis’te gerekse komisyonlarda sizlerin kabul edeceği bir şekilde, şekil alması konusunda en büyük gayretimizi göstereceğiz. Genel Kurul’a gelenler varsa hatırlar, ben Genel Kurul’da üç tane önerim var demiştim. Çünkü deminden beri saydığım konularda artık benim muhasebeci meslektaşım olmasın, hepsi mali müşavir olsun ve bunlarında kısa zamanda adı değişecek ve “denetçi” olacaklar. Bu bakımdan ben şunu söyledim, bundan sonra serbest muhasebeci alınmaması ve mevcutların da imtihanla serbest muhasebeci mali müşavir olmasını dilemiştim. Diğer bir hususta, herkesi imtihana girerek belge alması, bu da o kanunda vardır. Ancak diğer maddelerden dolayı çok rahatsız olmaktayız. Dolayısıyla her mevkii de, her yer bu kanunun ya gündemden kalkmasını veyahutta bizim arzu ettiğimiz bir şekle dönüşmesi için gayret sarf edeceğimizi bilmenizi arzu ediyorum.

Bu konuya fazla girmiyorum çünkü Forum konularımızın tartışacağımız konulardan bir tanesi de budur. Bu konuda Genel Başkan Yardımcısı Arıkan, sizlere gereken açıklamayı yapar, siz de katkılarınızı yapacaksınız, bu bakımdan buna fazla girmiyorum.

Değerli meslektaşlarım, vatanımı seven görevini en iyi yapandır. Mevlana’nın bir sözüyle huzurlarınızdan ayrılmak istiyorum; O der ki “Toprak ol ki, renk renk çiçek açsın”

Değerli meslektaşlarım, ülkemiz bizden çok şey bekliyor, sizler ülkemiz için gerçekten çok önemlisiniz, bunun herkes farkında. Hepinize sağlık ve afiyet diliyorum. Yakınlarda seçimlerimiz vardır, seçimlerde başarılı olmanızı ve dilediğiniz şekilde sonuçlanması konusunda bize düşen görev varsa TÜRMOB olarak yanınızdayız. Hepinize katkınız, desteğiniz için teşekkürlerimi sunuyorum.

Mustafa ÖZYÜREK
TÜRMOB Onursal Başkanı
CHP İstanbul Milletvekili

- Değerli arkadaşlar, gerçekten buradan bakınca muhteşem bir katılım var, hepimizi kutluyorum ve hepinize hoş geldiniz diyorum. Öncelikle beni çok mutlu eden bir konuğumuz var, eski Maliye Bakanımız, benim çok yakın dostum Sümer Oral aramızda, kendisini görmekten büyük mutluluk duydum, ben TÜRMOB Başkanı iken Sayın Oral Maliye Bakanı iken böyle çok güzel toplantılar yapardık. Tabii, ben tatlı tatlı kendisini biraz iğnelendim, eleştirirdim ama o da bütün nezaketiyle çok güzel cevaplar verirdi. Çok güzel günler geçirdik Sayın Bakanım, sizi burada görmekten gerçekten büyük mutluluk duyduk.

Değerli Milletvekillerimiz aramızda ve Büyükşehir Belediye Başkanımız da burada, Gelir İdaresi Başkanlığımız burada, bütün dostlarımız, TÜRMOB camiasının bütün dostları burada, hepimizi tekrar saygıyla, sevgiyle selamlıyorum ve hoş geldiniz diyorum.

Mehmet Timur, her şeyi anlattı, bana pek fazla bir şey kalmadı. Şimdi değerli arkadaşlarım, “Doktoru görünce herkesin hastalığı aklına gelir”, değil mi? Mali müşaviri görünce herkes; ya benim vergi nasıl olacak, yeni vergi kanunu falan var mı der, politikacıyı görünce de “Ne olacak bu memleketin hali?” diye sorarlar. Ben de, ne olacak bu memleketin halinden biraz bahsedeyim, sonra da mesleki konularla ilgili bazı görüşlerimi sizlere ifade etmeye çalışacağım.

Değerli arkadaşlarım, beni, bilirsiniz, tanırız, öyle çok kötü, en berbat, bilmem ne laflarını çok kullanan insan değilim, oldukça iyimser bir tablo çizmeye çalışırım ama Türkiye kötü bir tabloyla karşı karşıyadır. Gerçekten kritik bir dönemeçteyiz, eğer hep birlikte sağduyu ile ülkemize, demokrasimize, la-

iklimimize sahip çıkarsak bu krizi aşarız. Yoksa Türkiye gerçekten, bir bölünme, bir dağılma süreciyle karşı karşıya bulunmaktadır değerli arkadaşlar. Şimdi 1923'den beri Türkiye, bir rota çizmiş kendine, bu rotayı Mustafa Kemal Atatürk ve arkadaşları, Kurtuluş Savaşını gerçekleştirdikten sonra çizmişler, yani referandumla çizilmemiş bu rota. Bu rota, işte Avrupa Birliğine de, oradan ne tehlike gelecek diye düşünülerek çizilmemiş, bu rota Kurtuluş Savaşını gerçekleştiren kahramanlar demişler ki: "Türkiye çağdaş bir ülke olmalıdır, Türkiye laik bir ülke olmalıdır, Türkiye'de din kutsal bir kavram olarak herkesin kendi özel yaşantısıyla ilgili olmalıdır, kamusal hayatımızda, eğitimde, maliyede, hukukta siyasette din istismar edilmemelidir" demişler. Ve bu doğrultuda yasalarını çıkarmışlar, Devrim yasalarını çıkarmışlar, laik ilkesine sıkı sıkıya bağlı kalmışlar. Daha sonra, 1950'den sonra çok partili düzende bu rotayı bozmak isteyen girişimler olmuş ama değerli arkadaşlarım, hiçbir dönemde bugünkü kadar bu rotaya müdahale edilmemiştir. Şimdi Türkiye'nin yeri belli, istikameti belli. Türkiye laik bir ülke, din istismarının yapılmaması gereken bir ülke. AB ülkelerinde ne varsa Türkiye'de de o olsun, AB de girmek istediğimiz bir hedef, şimdi siz böyle bir ülkeyi rotasından saptırarak laik-demokratik çizgisinden ayırarak bir Suudi Arabistan'a benzetmek isterseniz, bir İran'a benzetmek isterseniz buna büyük kitleler müsaade etmez ve Türkiye de büyük sorunları yaşar.

Değerli arkadaşlarım, yaşadığımız sorun "türban sorunu" falan değildir, yaşadığımız sorun biraz önce söylediğim gibi Türkiye, laik-demokratik bir cumhuriyet olarak yoluna devam mı edecek yoksa Türkiye bir İslam Cumhuriyeti mi olacak? Karşı karşıya geldiğimiz sorun budur. Şimdi bizim tercihimiz belli, öyle zannediyorum ki, sizlerin tercihi belli, Türkiye, mutlaka Atatürk'ün çizdiği yolda yürüyecektir ve laik-demokratik bir cumhuriyet olacaktır!

Bir Cumhuriyet Başsavcısı çıktı, görevini yaptı, şimdi neredeyse bir linç uygulamadığımız kaldı! Yani bu dünyanın neresinde görülmüştür, görevini yapan insanların suçlandığı, görevini yapan insanların hakarete uğradığı? Değerli arkadaşlarım, herkesin görevi var, sizin göreviniz ne? Denetim yapmak. Maliye Bakanlığı'nın görevi ne? Vergi toplamak. Niye vergi topladınız diye maliyecileri suçlamak mümkün mü? Onun için umarım ve dilerim ki Sayın Başbakan son birkaç gündür çizdiği tabloyu sürdürür, Türkiye'yi bir hukuk devleti etrafında, kavganın, tartışmanın yapıldığı bir ülke olmaktan çıkarır.

Değerli arkadaşlarım, Avrupa Birliği'nden sürekli demeçler geliyor, deniliyor ki, eğer "Partiyi kapatırsanız, Avrupa Birliği sürecini askıya alırız". Şimdi Türkiye bağımsız bir devlet ise, bizim Anayasal kurumlarımızın nasıl çalışacağına Avrupa Birliği ülkeleri mi karar verecek, bağımsız yargı organları mı karar verecek? Elbette bağımsız yargı organları karar verecek! Şimdi o Avrupa Birliği işine baksın öncelikle, bütün dünyanın terör örgütü olarak tanımladığı PKK "terör örgütü değildir" diye Avrupa mahkemeleri karar veriyorlar.

Değerli arkadaşlarım, Sayın Mehmet Timur da söyledi, artık her toplantımızda şehitlerimize saygımızı sunuyoruz, yakınlarına başsağlığı diliyoruz, yaşayan biziz bu terörü, yaşayan biziz bu dramı ama Avrupa Birliği Mahkemesi oturuyor "PKK terör örgütü değildir!" Peki nedir? 40.000 kişinin katili olan insanlar terörist değilse kimler terörist değerli arkadaşlarım?

Şimdi bu konularda Avrupa Birliği'nden bir şey duyamazsınız, İlhan Selçuk gibi, 83 yaşına gelmiş, 50 küsur yıldır yazı yazan bir kalem erbabını apar topar gece yarısı gözaltına alıyorsunuz, Avrupa Birliği'nden çıt yok ama bazı yazarlarımız için bir dava açılabilir, gözaltını bırakın bir dava açılabilir kıyameti koparıyorlar. Avrupa Birliği'nin Türk milletinin nezdinde, gözünde itibarının olabilmesi için öncelikle bu çifte standarttan kurtulması lazım. O bakımdan değerli arkadaşlarım, askıya alınacak bir başlıkta kalmamıştır. Ne yazık ki, Avrupa Birliği zaten pek çok başlığı askıya almıştır, askıya almadıklarını da Kıbrıs'ta çözüme bağladığı için, zaten olan biten bir şey yok, yürüyen bir şey yok ama Türkiye'de bazı çevreler, "Aman ha, Avrupa Birliği süreci durdurabilir!" diyorlar. Bu korkularla bir yere varılmaz değerli arkadaşlarım. Elbette Avrupa Birliği'ne Türkiye girmelidir ama başı dik, onurlu, şerefli bir şekilde girmelidir, köle olarak Avrupa Birliği'ne girmeyi Türk devleti kabul etmez arkadaşlar.

Sevgili arkadaşlarım, bu camia ekonomi camiasıdır, bu camia, denetim camiasıdır, bu camia, böyle televizyonlarda, gazete manşetlerinde ortaya konulan sanal rakamları değil, gerçek yaşamları yaşayan bir camiadır. Şimdi hepiniz buradasınız, Türkiye'de reel ekonomi, yani üretim, yani yatırım, yani istihdam, yani ticaret iyi gidiyor mu değerli arkadaşlarım? Hepsiniz biliyorsunuz, hepiniz yaşıyorsunuz, böyle bir şey var mı? Ama birde bakıyoruz, 1 ay önceki milli gelirimiz, dolar bazında yüzde 25 artmış, şimdi ne oluyor, bu bir sanal büyüme, 2007 yılında gerçek büyüme yani sabit fiyatlarla 2006 ile 2007'yi mukayese ederseniz, büyüme yüzde 4,5'ten ibarettir. Ama dolar bazına büyüme yüzde 25! Şimdi İktidarımız tabii, yüzde 25 büyüme işine gel-

diği için hep bunu kullanıyor, “milli gelirimiz arttı, kişi başına 10.000 dolara ulaştı” diyorlar. Böyle bir büyüme olmaz, böyle bir sanal büyüme rakamlarıyla kimseyi kandıramazsınız.

Değerli arkadaşlarım, ekonomide hocalarımızın size öğrettikleri doğrudur, ekonominin esası, tasarruftur, ekonominin esası, yatırımdır, ekonominin esası, istihdam yaratmaktır ve üretim yapmaktır. Üretim olarak baktığımızda ne yazık ki, Türkiye ileriye gitmiyor, yatırım olarak baktığımızda ne yazık ki, ileriye gitmiyor, sıcak para ile Türkiye'nin ciddi anlamda bütün kaynaklarını alıp götüreren sıcak para ile ayakta durmaya çalışıyoruz. Cari açığımız 40 milyar dolara yaklaştı, hükümet yetkilileri diyorlar ki “finanse edildiği sürece cari açık sorun değildir”, zaten finanse edilmeyen cari açık olmaz değerli arkadaşlarım, açığımız var ama o açığı karşılayacak borcu bulmuşsunuz, önemli olan bunun maliyetidir. Bunun maliyetini sıcak para ile finanse ettiğiniz için çok yüksektir. Bir de ne ile finanse ediyorsunuz? Cumhuriyet'in kurduğu bütün değerli eserleri, yatırımları, iktisadi devlet teşekküllerini yok pahasına satarak, ona buna peşkeş çekerek aldığınız para ile günü gün ediyorsunuz ama giderek ne oldu, ortada pek satılacak bir şey kalmadı, otoyolları satmaya başladık, işte, nehirleri satalım diyorlar, denizleri satalım diyorlar. Değerli arkadaşlarım, biz istiyoruz ki, bu Türkiye Cumhuriyeti içinde, Misakı Milli sınırları içinde kendi ülkemizin sahibi olan ama bazıları istiyorlar ki, uluslararası sermaye burada egemen olsun, biz, o uluslararası sermayenin taşeronu olalım. Değerli arkadaşlarım biz, bu ülkenin sahibiyiz, biz bu ülkenin efendisi olmak istiyoruz, biz taşeron olmak istemiyoruz! Dikkat edin, bunca yabancı sermaye edebiyatı yapılı, bu Ford fabrikası dışında, Sayın Bakanımızın döneminde kurulmuş olan Ford fabrikası dışında gerçek anlamda bir yabancı yatırımına tanık oldunuz mu? Hayır! Yabancı neye geliyor? Kar eden bankalarımızı satıyoruz, kar eden kuruluşlarımızı satıyoruz, onlar da bitti, şimdi topraklarımızı satıyoruz. Cumhuriyet Halk Partisi olarak biz, “Yabancıların Mülk Edinmesiyle İlgili Kanunu” Anayasa Mahkemesi'ne götürdüğümüzde ne yazık ki, önemli kısımlarını Anayasa Mahkemesi iptal etmedi, bir maddesini iptal etti, onu da hemen tekrar çıkarmak istiyorlar. Pek çok çevre dediler ki “bu olur mu artık, bu çağda toprak satışlarına, mülk satışlarına karşı çıkılır mı, siz dinazor musunuz diyorlar. Değerli arkadaşlarım biz dinazor değiliz ama biz topraklarımıza sahip çıkmak istiyoruz. Bu kanla, sulanarak elde edilmiş topraklarımızı ona, buna peşkeş çekilmesin istiyorum değerli arkadaşlarım!

Şimdi ekonomi ortada, yüzde 4 idi biliyorsunuz 2007 enflasyon hedefimiz, yüzde 8,3 oldu. Daha dün enflasyon rakamları açıklandı, TÜFE'de, ÜFE'de

de yüzde 10'u aşacağımız anlaşılıyor yani enflasyon hedefini tutturamıyorsunuz, büyüme yüzde 5 öngörmüştün, yüzde 4,5'te kaldı, artık biraz revizyonlarla falan onu elde ettik, işsizlik, yüzde 10 civarında resmi işsizlik açıklanıyor ama artık umudu kalmayıp, iş aramayanları da dahil ederseniz, yüzde 18, gençler arasındaki işsizlik yüzde 25. Ve şimdi siz istihdam yaratamıyorsunuz, enflasyon hedefini tutturamıyorsunuz, büyüme hedefini tutturamıyorsunuz ama "başarılısınız", böyle bir şey yok değerli arkadaşlarım. Bunlar terazi, bunlar ölçü, bu ölçülere göre başarılıysa iktidarlar başarılıdır, bu ölçüler yoksa başarı da yoktur. Tabii, televizyonlar, manşetlerle, gazetelerle gerçekleri gizleyebilirsiniz ama yaşayan insanların gözünde gerçekleri gizlemek mümkün değildir. Esnafın durumu ortada, çiftçinin durumu ortada, memurun, emeklinin durumundan bahsetmeye bile gerek yok, ilk 6 ayda yüzde 2, ikinci 6 ayda yüzde 2 zam yapıyorsunuz, buna karşılık bu kesimin yaşadığı enflasyon yüzde 20'lerde. Onun için sosyal politikalar açısından da büyük bir sorunla karşı karşıyayız. Sosyal Güvenlik Yasası şimdi Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde görüşülüyor, ne yazık ki, Anayasa Mahkemesi iptal etmediği için bir "temel yasa kavramı" var Meclis İçtüzüğünde, 30 maddeyi tek madde gibi görüştüler, onun için koca Sosyal Güvenlik Yasası 6 madde halinde görüşülüyor. 6 madde olunca tabii, muhalefet olarak gerekli açıklamaları yapıyorsunuz, muhalefetinizi yapamıyorsunuz ve yeterli önerge veremiyorsunuz, maddeleri değerlendiremiyorsunuz. Bu işin sahipleri olan sendikalar filanda bölündüğü için, iktidarın arka bahçesi haline geldiği için sokakta da bir hareket yok, biz bir avuç muhalefet olarak bu arada yanlışları ortaya koymaya çalışıyoruz.

Sizleri çok yakından bildiği, ilgilendiği bir konu var; biliyorsunuz Bağ-Kur'dan emekli olduktan sonra büronuzu devam ettirseniz yani gelir vergisi mükellefi olursanız, yüzde 10 destek primi ödersiniz, bunu geçen kanunda, Sosyal Güvenlik Kanununda, bizim Anayasa Mahkemesine götürdüğümüz Kanunda, yüzde 33'e çıkarmışlardı. Şimdi yüzde 15'e indiriyorlar, biz diyoruz ki yani bir insan, Bağ-Kur'dan emekli olmuş, 300-400, eski para ile söylüyorum, milyon lira almış, geçimini devam ettirebilmek için bir büfe işletiyorsa, artık bunun emekli maaşına dokunmayalım değerli arkadaşlarım. Bunun için ben kanun teklifleri verdim, Parti olarak bu konuya ağırlık verdik, Anayasa Mahkemesi'ne götürdük ama gene döndü, dolaştı önümüze geldi bu.

Bir diğer önemli nokta; Bağ-Kurlu iseniz ve primi ödeyemiyorsanız, bir ay ödeyemeyin, iki ay ödeyemeyin, kendiniz de çocuklarınız da sağlık yardımın-

dan faydalanamıyorsunuz. Şimdi bu ne biçim iştir? İnsan, ticaretin içindey-seniz, ticarete sorun yaşanmaz mı? Ticarete borçlu duruma düşülmez mi? Mademki senin borcun var, öyle ise sen bundan yararlanamazsın! Böyle bir şey olabilir mi değerli arkadaşlarım? Bugün ödeyemedim, 3 gün sonra ödeyeceğim, param olunca ödeyeceğim ama şimdi ben hastayım, ama şimdi benim çocuklarım hasta, bunlara bakın. Tabii, Türkiye’de sosyal güvenlik kapsamında olmayan kişiler “yeşil kart” alabilir, güzel bir şey, ee, sigortalıysanız, Bağ-Kurluysanız yeşil kart da alamazsınız, tam bir dram yani bunu bile anlatamadık değerli arkadaşlarım. Plan Bütçe Komisyonunda anlatamadık, Genel Kurulda anlatamadık, sokakta yürüyen milyonlara anlatamadık çünkü bu iktidarın özgür iradesi yok, bu iktidar IMF’nin emrinde, bu iktidar AB’nin emrinde, bu iktidar ABD’nin emrinde değerli arkadaşlarım!

Şimdi tabii, vaktinizi de fazla almak istemiyorum yoksa bu kadar değerli meslektaşlarımı bir arada bulmuşken daha uzun konuşmak isterdim, daha çok şey anlatmak isterdim. Şimdi Türkiye Büyük Millet Meclisi’nde hepimizi ilgilendiren çok önemli konular var; sosyal güvenlikten bahsettim, onun sonuna geliyoruz, gene Anayasa Mahkemesi’ne götürme durumuyla karşı karşıya kalacağız çünkü Anayasa Mahkemesi kararının gerekçelerine pek çok noktada uyulmamıştır. Türk Ticaret Kanunu, Sayın Mehmet Timur bahsetti, geçen dönem Komisyon’dan geçmişti, şimdi Genel Kurul’da büyük tartışmalar olmasın diye grupları uzlaştırmaya çalışıyorlar, o uzlaştırma çalışmalarında da arkadaşlarım bana ifade ettiklerine göre son aşamaya gelinmiş, o nedenle gecikmeden yasa çıkabilir.

Bir diğer önemli yasa, hepimizi yakından ilgilendiren, 3568 sayılı Meslek Yasamız. Değerli arkadaşlarım, biz istedik ki, artık rüştünü ispat etmiş, kendi sorunlarına, ülke sorunlarına sahip çıkan bu meslek camiasıyla Maliye Bakanlığı otursun birlikte bir yasa tasarısı hazırlasın. Ama ne yazık ki, Maliye Bakanlığı bunu size çok görmüştür! TOBB Yasası geçen dönem Türkiye Büyük Millet Meclisi’nden çıktı, TOBB Yasasını virgülüne kadar TOBB hazırlamıştır değerli arkadaşlarım. Meclis’teki kulisini de TOBB yürütmüştür, hatta söyleyeyim; “aman bir itiraz olmasın” diye de bütün milletvekillerine birer cep telefonu dağıtmıştır yani. Peki, denilebilir ki, “Onlar TOBB! Onlar hazırladılar, onlara itibar ederiz.” TÜRMOB, “Sen hala vesayet altında bulunması gereken bir topluluksun, onun için ben sana neyi dayatırsam onu kabul edersin!” bu olmaz değerli arkadaşlar. Demokrasilerde bu olmaz değerli arkadaşlarım, demokrasi, 4 yılda bir, 5 yılda bir sandığa gidip oy vermekten ibaret değildir, demokrasi artık çağımızda, katılımcı demokrasidir. Yani her konuyu o sorunun sahipleriyle birlikte çözümleridir.

Şimdi çıkan tasarıya bakıyoruz, Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne geldi, ayın 9'undan itibaren görüşmelerine başlayacağız. Daha önce 2002–2007 döneminde gene bir yasa teklifi, Masum Türker, değerli arkadaşımız ve arkadaşları tarafından verilmişti ama geniş ölçüde TÜRMOB ile birlikte hazırlanan bir kanun teklifiydi, Plan ve Bütçe Komisyonu'nda da çok uzun görüşmeler yaptım, belli bir çözüme ulaştırabildik fakat seçimler geldiği için kadük oldu. Yani bu camia sorunları çözecek tasarıları hazırlamamış bir camia değil, bu camia tasarı hazırladı ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonu'ndan da geçirdi. Biz beklerdik ki, yeni tasarı o şeyi esas alsın, kanun teklifini ve onun üzerinden yürüsün çünkü bu camianın çok sorunu var. Artık 20 yılı geride bırakıyoruz, 20 yılda yaşadığımız, çözümlerini bildiğimiz sorunlar var, o sorunların çözülmesi gerekirdi ama tasarıya bir bakıyoruz, tasarı esas itibarıyla; yönetimler nasıl seçilmelidir, delegeler nasıl seçilmelidir gibi yönetime dönük, organizasyona dönük düzenlemeler var ama mesleğin işleyişi ile ilgili, aksaklıklarla ilgili bir düzelme yok. Tabii, serbest muhasebecilerin mali müşavir olması konusunda daha önceki, bizim kanun teklifimizde de yer alan düzenleme var, onu takdirle karşılıyoruz ama diğer konuların hepsi belli bir bakış açısıyla oluşturulmuştur, yanlıştır. Mesela size söyleyeyim; bir “nispi temsil”, değerli arkadaşlarım nispi temsil, siyasi partilerin seçiminde uygulanan bir yöntemdir. Siz burada bir oylama yapıyoruz, 1.000 oy alan birisi var, birde 200 oy alan birisi var. Siz diyorsunuz ki, 1.000 oy alan seçilmedi, 200 oy alan seçildi. Ee, böyle bir demokrasi olabilir mi? Yani bu tasarı aynen bunu düzenliyor değerli arkadaşlarım, yani 1.200 kişilik bir kongre düşünün, bu 1.200 kişilik kongrede 5 kişi seçilecek, oylamayı yapıyorsunuz. O 200 kişinin de diyor ben hakkımı korumak zorundayım, güzel ama o 1.000 oyu alan listedeki herkes 1.000'er oy almıştır, öbür listedeki 200 almıştır. Ee, siz, 1.000 oy yerine 200 oyu alanı seçilmiş kabul eden bir sistem hukuki olabilir mi değerli arkadaşlarım? Böyle bir şey düşünebilir mi? Diyorlar ki, siyasi partilerde bu var, siyasi partilerin yapısı o, siyasi parti bir hukuki kimlik, bir kişilik. Sırf kongreye katılabilmek için 50 kişi, 100 kişi bir araya geldi, bir grup oluşturdu diye o bir siyasi kimlik, bir hukuki suje olabilir mi? Bu mümkün değil değerli arkadaşlarım. İşte, bizim biliyorsunuz, bir çalışanlar listesine dahil olanlar var, birde olmayanlar var, ben hiç gerçek anlamda yeminli mali müşavirlik yapmadığım için çalışanlar listesine hiç dahil olmadım. Ama 11 yıl benim hayatımda, büyük gurur ve onur vesilesi olan sizin Başkanlığımızı yaptım, hiç kimse de bana, “Sen çalışanlar listesine dahil değilsin, öyleyse seçilemezsin” demedi. Şimdi peki, ben aidatımı veriyorum, oy veriyorum, seçilmeye gelince “artık sen seçilemezsin” diyorlar, bu olabilir mi değerli arkadaşlarım? Demokratik mi?

Şimdi TÜRMOB Yönetimine seçilmek için şu anda herhangi bir hizmet süresi aramıyoruz, deniliyor ki, bu “5” yıl görev yapma şartı var, “5” yıl Odaya kayıt olma şartı var. Yani bundan kim rahatsız, nerede bir sorun var ki, bu düzenlemeler gündeme geliyor değerli arkadaşlarım? Yasalar sorunları çözmek için yapılır, yaşanan bir sorun yoksa herhangi bir sorun yaşanmıyorsa o işleyişi değiştirecek, bozacak müdahaleler bir sonuç vermez. Şimdi ben, reformcu birisiyim, devrimci birisiyim ama idareden reform filan denildi mi “eyvah” diyorum, “gene yürüyen bir şey bozulacak”. Burada da bir yasa çıkaracaklar, yürüyen bir sistemi bozacaklar. Amaç değerli arkadaşlarım, sizin birliğinizi, sizin dirliğinizi bozmak ama el birliğiyle buna fırsat vermeyeceğimize inanıyorum. Bu direnişi, bu dayanışmayı göstereceğinize inanıyorum. Bu tip girişimler olur, sonunda bu madde dilerim ki, Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşmelerde sağduyu hakim olur, bu camianın istekleri gerçekleştirilir, elbette kamunun istekleri de vardır, ondan da bilinir, güzel, bu camiayı daha ileriye taşıyacak bir tasarımı elbirliği ile Türkiye Büyük Millet Meclisi’nden çıkarırız. Bu çabanın içinde olacağız, bu dayanışma içinde olacağız, siz de önerilerinizi bildireceksiniz komisyondaki bulunanlara, elbette komisyon sizlerin temsilcilerini de çağırarak, dinleyecek ve sonunda hepimizi memnun edecek bir tasarımı elbirliği ile çıkaracağız.

Benim dileğim bu, benim isteğim bu, iyi niyetli olan herkesin de bu düşüncede olduğuna, olacağına inanıyorum. Değerli arkadaşlarım, bu Forumunuz çok güzeldir, bu Forumu düzenlemiştiniz, itiraf edeyim ki, Forumlara ilk defa katılma şansım oldu, daha öncekilere katılamamıştım, böylesine görkemli bir organizasyon beklemiyordum, gerçekten görkemli bir organizasyon yapmışsınız, hepimizi kutluyorum, bu meslek camiasının geldiği düzeyi gösteren bir olaydır. Bu Organizasyonu gerçekleştiren TÜRMOB Başkanı’na, Yönetim Kurulu Üyelerine, İzmir Odasına, Yönetim Kurulu Üyelerine ve Rıfat Nalbantoğlu’na, arkadaşımıza, en çok çaba harcayan bunlardan birisi O zannediyorum ve hepimize saygılar sunuyorum, sevgiler sunuyorum, güzel günler ve mutlu yarınlarla gene tekrar beraber olmak dileğiyle, sağ olun, var olun.

Mehmet Akif ULUSOY
Gelir İdaresi Başkanı

- Sayın Bakanım, sayın milletvekilleri, Sayın Büyükşehir Belediye Başkanımız, TÜRMÖB'un Saygıdeğer Başkanı, başta ev sahibimiz İzmir Odamız olmak üzere Odalarımızın değerli başkanları, değerli meslektaşlarım, hepinizi saygı ile selamlıyorum. Bu toplantının başarılı geçmişini ve faydalı sonuçlar doğurmasını temenni ediyorum. Ayrıca daha önce görev yaptığım güzel İzmir'de sizlerle bir arada bulunmaktan dolayı da büyük memnuniyet taşıdığımı da ifade etmek istiyorum.

Önümüzdeki, bugün ve yarın muhasebe ve müşavirlik mesleğinin geleceği çok önemli konu başlıkları altında birbirinden değerli katılımcılar tarafından gündeme getirilecek ve eminim, ülkemizin yararına oldukça önemli neticeler elde edilecektir.

Gelir İdaresi olarak mali müşavirler ve muhasebecilerin mükellef ile idaremiz arasında çok önemli bir köprü vazifesini gördüğüne inanmaktayız. Yasaların öngördüğü ödenmesi gereken vergi tutarının belirlenmesi, zamanında beyan edilmesi ve ödenmesi tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de mali müşavirlerin ve muhasebecilerin katkıları ve yönlendirmeleriyle gerçekleşmektedir. Bir soru soralım kendimize; eğer mali müşavirler olmasa, vergi yasalarının gerçekleştirilmeyi arzu ettiği vergi ödemeleri gerçekleşebilir mi? Esasen bu basit soru, mali müşavirlik mesleğinin önemi ve yüklenmiş bulunduğu sorumluluğu hakkında bize işin ciddiyeti konusunda yeterli bir ipucu vermektedir.

Mali müşavirler, günümüzün küreselleşen ekonomisinde karmaşık hale gelen ekonomik ve finansal faaliyetlerin yanı sıra bu duruma paralel gelişen kimi zamanda zorunlu olarak karmaşıklaşan vergi mevzuatını, mükellefler açısından anlaşılabilir hale getirmek, onlara ileride doğabilecek vergisel risklerden korumak ve bu suretle mükelleflerin gönüllü uyumunu sağlamak fonksiyonu icra etmektedirler.

Gelir İdarelerinin onlardan beklediği, yasalardaki yükümlülüklerin iyi aktarılması, mükelleflerin buna uyumunun sağlanması ve yasaların öngördüğü vergilerin gerçek tutarda ve zamanında ödenmesidir. Ödenmesi gereken vergiye esas teşkil edecek kazancın gerçek tutarın beyan edilmesi, yıkıcı vergi planlamaları, artık sadece ülkemizde değil, gelişmiş ve gelişmekte olan tüm ekonomilerde vergi sistemlerinin hassas konuları arasına girmiştir. Nitekim

geçtiğimiz Şubat ayında düzenlenen ve ülkemizi temsilen benim de katıldığım OECD Vergi İdaresi Başkanları Toplantısının en önemli konu başlıklarından biri de “vergi alıcıları” veya “vergi yol göstericileri” şeklinde özetlenen konular olmuştur. Bir başka ifadeyle, mükellef, idare ve meslek mensubu arasındaki ilişkiler vergicilik dünyasının değişik coğrafyalarında da önemli konu başlıkları olmaktadır.

III. Türkiye Muhasebe Forumunun oturumlarına baktığımızda, bu konularında önemli ölçüde uluslararası çeşitli platformlarda tartışılan konularla örtüştüğünü görmekteyiz. Bu açıdan TÜRMÖB’u bu isabetli seçimleri açısından tebrik ediyorum. Bu seçim ayrıca bir başka gerçeğinde altını yeniden çizmemize vesile olmaktadır, o da, mesleğin geleceğinin şekillenmesinde idare ile meslek örgütünün ortak çalışma kültürünün meslek etiğine ve vergi kurumuna sağlayacağı katkıdır. Hepinizin de bildiği üzere Gelir İdaremiz son yıllarda gerçekleştirdiği mükellef hizmetleri ve denetim faaliyetleriyle mükelleflerde vergi yasalarına uyumu artırma yönünde oldukça önemli faaliyetler içerisinde. Denetim faaliyetlerine ilişkin olarak geçtiğimiz şubat ayı içerisinde yaklaşık 40.000 serbest meslek erbabına mal varlıklarındaki hareketlilikleri de ifade eden gelir vergisi beyanlarıyla karşılaştırmayı ifade eden mektuplar göndermiştik. Tabii, maksadımız rencide etmek değil, hedefimiz esasen bu camianın kendisi değil, bu camianın meslek grupları itibarıyla hangi sırada olduğunu gayet iyi biliyoruz, oldukça yukarı sıralarda fakat bu camianın da diğer ülkelerle üst irtibatı bizi bu çalışmayı yapmaya yöneltmiştir. Bu çalışmayla bir kısım mükellefler henüz beyanname vermeden önce mal varlığındaki hareketlilikleri, elde ettikleri ve gelecekte hatırlatma mektubu yerine doğrudan mal varlığındaki artışları ile beyan eden vatandaşlar arasındaki farklılık sorgulandığı vergi idaresi yazılarını da planlamaktayız.

İdare olarak amacımızın mükelleflerimizi bilgilendirmeden, uyarmadan, doğrudan cezalandırmak değil, onlara vergisel yükümlülüklerini hatırlatmak ve bu yükümlülüklerini yerine getirmelerini kanunların öngördüğü şekilde sağlamaktır. Bizim, özellikle bu mektuplardaki amacımız, mükelleflerimize sizlerinde aracılığıyla “Biz sizi gözetliyoruz” demek, “Hareketlerinizi izliyoruz” demek. Tabii, bu büyük bir sorun değil ancak bütün çağdaş vergi idarelerinin, bütün etkin vergi idarelerinin yaptığı gibi mükellefimizin mal varlığı, nakit hareketleri, işlem hareketlerini izliyor ve gözlüyor olabilmemiz lazım. Ancak yapılan yatırımlar gelinen noktalar bunu bize bu imkanı sağlamaktadır. Bizde bu imkanı elde ettiğimiz için, elimizde böyle bir veri bulunduğunu ve bunun ileriki dönemlerde cezayı da gerektirecek şekilde kullanılacağını sadece hatırlatmak babında bilgilerinizi sunmuştuk.

Sayın Başkanım ifade ettiler, Ba Bs Formları konusunda, zannediyorum birkaç kelime söz sarf etmem gerekiyor; Ba Bs Formları bildiğimiz gibi şimdiye kadar yıllık olarak verilmekteydi. Bundaki amaç, mükellefimizin beyanlarıyla birbirini “cross-çift” diye hitap ettiğimiz şekilde değerlemek, incelemek ve teyit ettirmek. Ancak yıllık olarak yapılan ve vergiler dışında yapılan, yıllık olarak verilen bu beyannamelerin yeterince işlevini göremediği, kendisinden beklenen sonucu yeterince elde edemediğini görmekteyiz. Hala daha ekonomimiz içerisinde çok ciddi naylon fatura diye ifade ettiğimiz sahte ve muhteviyatı itibarıyla belge bulunduğunun söz konusu, bazı sektörlerde daha da yoğunlaşmaktadır. Gene bilgileriniz üzerine bunu be senenin başı itibarıyla aylık hale getirdik, ocak-şubat-mart-nisan aylarında, haziran ayında topluca ama aylık olarak istiyoruz. Bu çalışmamızın, bu talebimizin sizler için ciddi bir külfet getirdiğinin farkındayız ama emin olun ki, bunu yapma mecburiyetindeyiz, ülke adına yapmak mecburiyetindeyiz. Esasen bunu yaptığımız zaman hep beraberce daha iyi bir düzeye gelebileceğimiz inancını da taşıyorum.

Zira sahte belge, naylon fatura gibi birtakım yasadışı yolların tespit edilmesinden daha önemli olan şey, bir an önce tespit edilmesidir. Mükellefimiz bir şekilde yanlışla uymuş, naylon fatura düzenlemeye başlamış, birtakım mükelleflerimiz de bunu kullanıyorlar, kullanmaya başlamışlar, biz bunu bir sene sonra, iki sene sonra tespit ettiğimizde gerçekten, iş işten geçmiş olmakta. Aradığımızı aradığımız yerde bulmak mümkün olmamakta ve ceza veya benzeri müeyyideleri herhangi bir etkisi, sonucu ortaya çıkmamakta. Burada önemli olan biran önce, mümkünse beyanname verildikten bir hafta sonra, bir ay sonra yanlış yapan bir mükellefimizi, gerçek dışı fatura düzenleyen, sahte belge düzenleyen mükellefimizin bir an önce tespit edebilmek olağanüstü önem arz etmektedir.

Ciddi bilgileri bildiğimiz halde bu aylık olarak sizlerin de desteğini şiddetle bekliyoruz. Bunun için gerçekten bir yük getirdiğimizin farkında olmakla beraber bu çalışmayı yapmak, yürütmek mecburiyetindeyiz. Ben bu nedenle bu konuda bizleri anlayışla karşılamanızı hatta bizlere destek olmanızı ve bu desteğinizi önümüzdeki zaman içerisinde ülkemize de, meslek camiamıza da bireysel olarak sizlere de ciddi faydalar getireceğine inanıyorum ve eminim ki, bir bilgisayar programının yapılmasından sonra bu işlerin daha kolay bir şekilde sonuçlanacağına inanıyorum.

Ben bu vesile ile hepinizi saygı ile selamlıyorum, bu toplantının başarılı geçmesini temenni ediyorum, hayırlı sonuçlar getirmesini temenni ediyorum ve

İzmir’de olmaktan dolayı sı tekrar memnuniyetimi ifade etmek istiyorum. Teşekkür ederim.

Kürşad Sait BABUÇCU
SPK Daire Başkanı

- Sayın Bakanım, sayın milletvekilleri, sayın başkanlar, değerli katılımcılar ve saygıdeğer konuklar, öncelikle Sermaye Piyasası Kurulu Başkanı Sayın Doçent Doktor Turan Erol’un sevgi, selam ve başarı dileklerini iletmek istiyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sermaye piyasaları için tüm dünya geçerlilik basit ama temel bir kural vardır, “bilgi eşittir para”. Gerçekten de bilginin bu kadar kısa sürede kazanca dönüşebileceği ya da eksik ya da yanlış bilginin zarara yol açabileceği en güncel piyasalar, sermaye piyasaları ve özellikle de borsalardır. Bu kapsamda ülkemizde sermaye piyasalarının düzenlenmesi ve denetimiyle sorumlu bir kurum olarak, bilginin önemini anlayan bir kurum olarak siz değerli meslek mensuplarımız gerek finansal raporların hazırlanması gerekse denetlenmesindeki çabalarımızı takdirle takip ediyor ve mesleğinin gelişimine dönük çabalarımızın uluslararası seviyede gerçekleşmesini destekliyoruz.

Sayın Başkan Mehmet Timur Bey’in de belirttiği gibi sizin çalışmalarınıza Kurum olarak her türlü desteği vermeye hazır olduğumuzu belirtmek istiyor, hepinize bu forumda ortaya konulacak fikirler, çalışmalar için başarılar diliyor, saygılar sunuyorum.

Uğur DELİKANLI
BDDK Daire Başkanı

- Sayın Bakanım, sayın milletvekillerim, Sayın Belediye Başkanlarım,

Sayın Gelir İdaresi Başkanım ve TÜRMOB camiasının değerli mensupları, bende Başkanımız Sayın Tefik Bilgin’in sizlere saygı, selam ve başarı dileklerini iletmek istiyorum. Kurulumuz adına ayrıca saygılarımızı sunmak istiyorum.

Bizim kurum olarak TÜRMOB camiasıyla kesişmemiz, muhasebe denetimine yönelik olan işlemdir, bunu iki kısımda ayırmak lazım. Kurulumuzun so-

rumlu olduğu temel alan bankalar ve bunun yanı sıra faktoring, finansal kiralamalar ve finansman şirketlerinin bağımsız denetim raporlarını düzenleyecek kuruluşlar ve dolaylı olarak da bankalardan kredi kullanan müşterilerin belli bir limitin kredi kullanması halinde alınacak kurum belgelerin onaylanması. Bugüne kadar kurum olarak yaptığımız bütün düzenlemelerde ilişkili olan tarafların görüş ve önerilerini sürekli almaya çalıştık ve bunları da değerlendirmeye çalıştık. Bu kapsamda yaptığımız, TÜRMOB’u ilgilendiren yani siz, katılımcıları ilgilendiren düzenlemelerle de mümkün olduğu ölçüde görüşlerinizi düzenlemelerimize yansıtmaya çalıştık. Eğer yaptığımız düzenlemeler anlaşılmazsa, kabul edilmezse uygulanması mümkün olmayacaktır. Bu açıdan sizlerin bizim açımızdan, kurumumuz açısından oldukça önemli bir fonksiyonu olduğuna inanıyoruz ve mümkün olduğunca da, elimizden geldiğince TÜRMOB ve yetkilerinin taleplerini de bu çerçevede yani bu sadece yapacağımız düzenlemeler değil, onun yanı sıra yapabileceğimiz, kurumdan danışmalık dahil taleplerini en iyi şekilde yerine getirmeye çalışıyoruz.

Sayın TÜRMOB Başkanı’nın açıklamalarından şunu da öğreniyoruz ki, dünyadaki önemli bir olgu olan, öğrenen organizasyon modelini fazlasıyla gerçekleştirilmiş durumdadır. Dolayısıyla biz, bizim beklentilerimizi karşılayacak şekilde yapılandırıldığını görüyoruz ancak kabul edilecek bir gerçek var; dünya sürekli değişiyor, bunun anlamı şu; bugün gündeme gelen bir bilgi ya da bir sorunun çözümüne yönelik olarak geliştirilen çözüm önerileri en fazla bir sene ya da iki sene sonra yenilenmek zorunda kalıyor. Buradan şunu söylemek istiyorum; hep kamuoyunda gündeme getirilen BASEL II diye bir şey var ve kullanılmaya başlanıla da daha henüz 1 veya 1.5 yıl olmamıştır ki, işte malumunuz, Amerika’da başlayan türbülans ile birlikte bir hareketlenme var, o zaman BASEL II’de de yeni denemeler gündeme gelecek. İşte, bugünkü Forumun önemli bir bacağı sürekli yeniden yapılanma, bu yeniden yapılanmanın da nasıl yapılacağı. O açıdan bakıldığı zaman çok önem arz ediyor.

Böylesine önemli bir konuyu, böylesine görkemli bir şekilde gündeme getirdikleri için siz, değerli katılımcıların ve mesleğin yeniden yapılanmasına sahip çıkacak herkesin katılımını sağladıkları için TÜRMOB yetkililerine kendi Kurulumuz adına teşekkürlerimizi sunmak istiyorum, hepinize saygılar sunuyorum.

Manisos LUKAKİS

Yunanistan Muhasebeciler Birliği Başkan Yardımcısı

- Sevgili meslektaşlarım, TÜRMÖB ve İdare Kurulu Azaları, Sayın TÜRMÖB Başkanı, Sayın Bakanım, sayın milletvekilleri, bizi davet ettiğinizden dolayı, bize bahşettiğiniz şereften dolayı çok çok teşekkür ederiz, sağ olun.

Yunanistan'daki PEFE Teşkilatının üyelerinin selamını size iletiyorum ve İdare Kurulunun azalarının. Ve Başkanımız olan Sayın Anastapulos'un da selamlarını sunuyorum. Kendisi aynı zamanda Dernek Başkanı hem de İbri Adası'nın ki, çoğunuz biliyorsunuz Belediye Başkanıdır. Aynı zamanda Yunan Maliye Bakanlığı Teşkilatı'nın da selamını sunuyorum. Çünkü kendisi gelmediler, Sayın Bakan ile görüştüm.

Sayın meslektaşlarım, maalesef Avrupa Birliği içerisinde hukuki yönden bir kanunla mesleğimiz kanunlaşmış değildir. Dolayısıyla herhangi bir vatandaş kendi mesleği ne olursa olsun muhasebeci olarak ortaya çıkabilmektedir. Sendikalarımızın, yani hali hazırda Yunanistan'da varolan sendikalar, bunlar çeşitli şirketlerde, serbest çalışanlar değil, şirketler içerisinde maaşlı olarak çalışanlardır. Biz, bunlarla işbirliği yapmıyoruz. Ve bunların maalesef, çoğunluğu tahsilli değildir. Bunlarla arkadaşlığımız, beraberliğimiz var ancak işbirliğimiz yoktur. Ve benim de Başkan Yardımcısı olduğum PEFE Teşkilatının bütün üyeleri üniversite mezunudur ve bunlar ya Yunanistan üniversitelerinden mezun olmuşlardır, bazıları da Amerika ve Avrupa üniversitelerinden diploma sahibidirler. Fakat maalesef, şirketlerde çalışan muhasebecilerin de Yunanistan'da etkileri çok güçlü.

Biz de muhasebecilerin tatbik etmiş olduğu kanunlar 3.500 sayfayı kapsayan yönetmelik içerisinde. 1955 yılında kabul edilmiş Vergi Hukuku Teşkilatı ve Yönetmenliği 4.000 sayfadan meydana gelmektedir. KDV sistemi ise direkt Avrupa Birliği'nden geldiği için takdir edersiniz ki diğerleri gibi kalabalık değildir ve 130 sayfa içerisinde bütün KDV sistemi kapsam içerisinde. Avrupa Birliği'nde arz ettiğim gibi 130 sayfa içerisinde gösterilmektedir ve çok küçük bir sistematizasyon içerisinde. Ancak Yunanistan'da bu vergi hususu, 15 sene içerisinde zaman aşımına uğramaktadır. Halbuki Avrupa'daki sistem 5 senedir. Ancak Yunanistan ile Avrupa Birliği arasında bu yapılan çekişme neticesinde 10 seneye indirilmiştir. Bir örnek vermek gerekirse, bir işletme sadece domates satıyorsa bir vergilendirmesi vardı, yanında limon da satıyorsa bu oran artıyordur. Domates ve limonun yanında da kabak da varsa daha da artıyordur.

Aramızda tabii milletvekilleri var, bunlar yarın bakan da olabilirler, bu söylediklerimi sakın bakan oldukları zaman tatbik etmeye kalkışmasınlar.

Sizin mesela Maliye'deki yüksek mercilerde bulunan bürokratların problemlerinizi ne kadar güzel anlıyorlarsa, aynen bizimkiler de o kadar bizi gayet iyi anlıyorlar.

Biraz evvel Maliye Bakanlığı'na bağlı Türk bürokratları dinledik, onlar da tabii vergi toplamak hususunda büyük gayret içerisinde. Yunanistan'da da aynı problem ile karşı karşıyayız yani ille maliyecileri nasıl kandırırız, vatandaş soyabiliriz diye konuşuyorlar! Ve bunu yapmak suretiyle şirketlerin kaçmalarını ve mesleklerin ortadan kalkmasına sebep oluyorlar. Dolayısıyla kaynaklarını da kurutmuş oluyorlar!

Benim mesela bu konuşmalarımın tercümesini Şekeroğlu yapıyor, aranızda belki Yunanistan'ın çeşitli yerlerinden gelmiş, dedeleri, nineleri Yunanca bilenler herhalde takip ediyorlar, “nasıl” diyor “tercümesi güzel mi yoksa yumuşatarak mı?” söylüyor.

Bizim için diyor; Yunanistan'da teftiş kurulunun ve teftiş başkanlarının çok büyük önemi vardır, teftiş hususunda daha evvel konuşan Türk maliyecileri, onları da alkışlıyorum, çalışmalarında muvaffak olsunlar fakat vatandaşları da fazla sıkmasınlar.

Maliye Bakanları ile ve Maliye Bakanlığı'nın teşkilatı ile görüşürken diyoruz ki “Lütfen, çıkardığınız kanunları hiç olmazsa beş sene falan sürsün, on sene sürsün. Fakat bunu söylerken de biz kendilerine mesela, yemin ediyoruz, “aman yapmayın falan” fakat Yunanistan'da bir sistem vardır, iki parmak üst üste koydun mu yerini tutmuyor! Bu yüzden de bunu yapmasınlar, bizim ekmeğimize mani olmasınlar diyoruz!

Maliye Bakanlığı ile görüşürken diyoruz ki mütedayim bir Hıristiyan olarak kiliseye gittiğimizde sıra ile muamları yakıyoruz, tabii muamlara da para veriyoruz, onu da unutmuyoruz. Birinci mumu ailemiz için, ikinci mumu yukarıya gitmiş olan akrabalarımız için, üçüncü mumu meslek üyelerine, dördüncü mumu Maliye Bakanlığı'na, beşinci mumu maliyecilere, altıncı mumu da sadece naylon fatura kesenlere!

Ve biz, onlara bir mum yakıyoruz deyince Maliye Bakanı müdahale ediyor, “Niye onları siz böyle şerefendiriyorsunuz”, ben de cevap olarak Maliye Bakan'ına dedim ki “Siz, vergi kanunlarını çıkarırken şu, şu maddeleri sayıyor-

sunuz, bir de araya birkaç tane madde de vergi kaçakçıları için, siz vergi kaçakçıları düşünüyorsunuz, biz düşünmeyelim mi?”

Dünkü yemeğimizde, çalışma yemeğimizde gerek şimdiki Başkan, gerek Başkan Özyürek ve Rıfat Nalbatoğlu ile çeşitli hususlarda, kendilerine sualler takdim ettim, onlar da bize bir ders verdiler, bize yol gösterdiler, kendilerine çok teşekkür ediyoruz.

Bugün ve yarın yapılacak olan bu Kongrenize biz de iştirak edeceğiz ve devamlı beraber olacağız, yanımızda Genel Sekreterimiz Bay Rusos vardır ki, yüküldür, kiloludur yani bir varlık gösterebilmektedir, eşim, ki muhasebecidir, benim yanımdadır ve sizinle beraber olacağız. Sormak istediğiniz herhangi bir şey varsa memnuniyetle cevaplandıracağız. Sizinle birlikte bulunmak bizim için şereftir, çalışmalarınızda muvaffakiyetler diliyoruz ve sizi Yunanistan'a bekliyoruz.

Feyzullah TOPÇU **İzmir SMMM Oda Başkanı**

- Sayın Bakanım, Sayın Genel Başkanım, Sayın Onursal Genel Başkanım, sayın milletvekillerim, Sayın Büyükşehir Belediye Başkanım, sayın PEFE Yöneticileri, Sayın Vergi İdaresi Başkanım, Sayın SPK Daire Başkanım, Sayın BDDK Daire Başkanım, Sayın Vergi Dairesi Başkanım, Sayın Defterdarım, Sayın Gelirler Kontrolörü Kurulu Başkanım, Sayın Vergi Dairesi grup müdürleri, Sayın Sosyal Güvenlik İl Müdürüm, Sayın Vergi Denetleme Dernek Başkanım, sayın TÜRMOB yöneticileri, sayın vergi dairesi müdürleri, Odalarımızın değerli başkanları ve yöneticileri, saygıdeğer hocalarım, basınımın değerli emekçileri, değerli katılımcılar ve değerli meslektaşlarım, hepiniz güzel kentimiz İzmir'e hoş geldiniz.

TÜRMOB tarafından düzenlenen III. Türkiye Muhasebe Forumu'nun bu yıl İzmir'de yapılmasından ve siz değerli katılımcılara ev sahipliği yapmaktan onur duyar, İzmir SMMM Odası adına hepinize sevgi ve saygılarımı sunuyorum. Konuşmama başlarken Yunanistan'dan gelen ve Ege Odalarımızın 13. üyesi olarak kabul ettiğimiz PEFE yöneticilerine ve sevgili Şekeroğlu dostumuzu aramızda görmekten mutlu olduğumu ifade etmek istiyorum.

Değerli konuklar ve değerli meslektaşlar, 20-21 Nisan 2006 tarihinde İstanbul'da gerçekleştirdiğimiz I. Türkiye Muhasebe Forum'unda, “Muhasebe

Mesleğinin Bugünü ve Geleceği” başlığı altında muhasebe meslek mensuplarının hizmet faaliyetleri ve muhasebe mesleğinin geleceği, vergi danışmanlığı, yönetim danışmanlığı, kurumsal yönetim, denetim ve denetim talep, meslek etiği ve muhasebe mesleğinde haksız rekabet konularını foruma katılan konuklarımızla ve meslek mensuplarımızla tartıştık. II. Muhasebe Forumunu 30–31 Mart 2007 tarihlerinde Ankara’da gerçekleştirdik. Muhasebe mesleğinin gelişiminde yeni ufuklar çerçevesinde muhasebe ve bilgi teknolojileri, muhasebe mesleği iş geliştirme ve zenginleştirme, KOBİ muhasebesine katkı, muhasebe eğitimsel hakları ve kalite güvence standartları konularını tartıştık.

Bugün ve yarın burada sizlerle III. Türkiye Muhasebe forumunu gerçekleştireceğiz. Mesleğin yeniden yapılımlı, yapılanması sürecinde mali müşavirlerin çevresiyle ilişkilerini tartışacağız. Mali müşavir stajyerler ilişkisi, mali müşavir toplum ilişkisi, , mali müşavir müşteri ilişkisi, mali müşavir devlet ilişkisi konularında birlikte tartışmaya çalışacağız.

Sevgili meslektaşlarım değişen koşulda muhasebe mesleğinde beklentilerde değişmektedir, günümüzde işletmeyle ilgili tarafların açık, tarafsız, anlamlı ve güvenilir finansal bilgilere olan gereksinimi giderek artmaktadır. Bu gereksinimleri karşılamak için başta IFAC olmak üzere hem uluslararası düzeyde de hem de ulusal düzeydeki meslek örgütleri muhasebe uygulamalarına, muhasebe mesleğine ve muhasebe eğitimine ilişkin kişisel haklar belirlemektedirler. Meslek örgütlerinin temel görevlerinden biri meslek mensuplarıyla uluslararası örgütlerin gerekliliklerini birileri tarafından benimsenmesini ve uygulamasını sağlayacak politikalar üretmek ve yaşama geçirmektir. Günümüzde uluslararası koşullarda ülkemiz meslek örgütünün ve muhasebe meslek mensuplarının bu yarışın gerisinde kalmaması gerekmektedir. Yarışma gerisinde kalmamak için muhasebecilerin eğitim kalitesini artırmak zorunlu hale gelmiştir. Mesleğe başlamadan önce alınan eğitim, eğitime ek olarak meslek mensuplarının bilgi ve yeteneklerini korumalı ve artırmak için sürekli meslek içi eğitim programının geliştirilmesi gerekmektedir. Her bakımdan donanımlı muhasebe meslek mensuplarının gelişmesi amacı ile düzenlenen böyle etkinliklerin meslek mensuplarımıza ve ülkemizin iş hayatına önemli katkılar sağladığına inanıyorum. Bir meslek örgütü olarak özellikle meslektaşlarımızın eğitime verdiği önemden dolayı başta Sayın Genel Başkanımız olmak üzere değerli TÜRMOB yöneticilerine teşekkürlerimi sunuyorum.

Değerli meslektaşlarım ünlü tarihçi Heredot'un, gök kubbenin altında dünyanın en güzel ikliminde kurulduğunu belirttiği İzmir, 8000 yıla uygarlık tarihinin her döneminde önemli bir yerleşim yeri olmuştur. Elverişli konumu geniş ve verimli toprakları saygı değer halkı bir batılı gezginin değişimiyle dünyanın bütün gemilerini içine alabilecek körfezi, korunaklı limanı İzmir kentinin tarihi içinde gizlediğini açık ve temel özelliklerdendir. Bu tarihi kent çağlar boyunca Ege'nin hatta Akdeniz'in yıldızı unvanıyla anılmıştır. İzmir Türkiye'nin çağdaşlaşmasında, aydınlanmasında çok önemli yeri vardır. Ve İzmir gerçek anlamda Türkiye'nin batıya açılan yüzüdür.

Değerli konuklar fuardan ve kongre şehri olmayı hedefleyen kentimizde bu organizasyonun hazırlığı sırasında konaklama ve konferans salonunun tertibi konusunda ciddi sıkıntılar yaşadık. EXPO bizim için önemliydi Sayın Büyükşehir Belediye Başkanımızın daveti üzerine kurumum adına bende Paris'e gittim. Hepinizin bildiği gibi bazı torpillerin devreye girmesi ve ekonomik çıkar vaatlerle ilgili birlikte ve tamamen yarışma koşullarına aykırı farklı yarışması nedeniyle EXPO'yu Milano'ya kaptırdık. Tabii ki, çok üzüldük, iki yıldan beri emek vermiş olduğumuz bir proje bir anda haksız olarak elimizden alındı. EXPO konusunda yoğun emek ve kattı koyan başta Sayın Büyükşehir Belediye Başkanımız Aziz Kocaoğlu olmak üzere emeği geçen herkese huzurlarınızda teşekkür etmek istiyorum. Değerli konuklar, şehrimizin bazı ihtiyaçlardan vazgeçemeyiz İzmir'in bu sorunlarının acilen çözülmesi gerektiğine EXPO oylamasının İzmir için bir son değil aksine yeni yatırımlar için bir başlangıç olması gerektiğine inanıyoruz. Bu konuda İzmir'i yönetenlere, yatırım yapacak olanlara ve İzmir'de yaşayan herkese büyük görev ve sorumluluk düşmektedir.

Sözlerime son verirken bu vesile bir araya gelmemizi sağlayan TÜRMOB yöneticilerimize, sunu yapan hocalarımıza, katılımcılara ve forum altında emeği geçen herkese sonsuz teşekkürlerimi sunar, güler yüzlü insanların kentinde tekrar hoş geldiniz diyorum ve saygılar sunuyorum.

Aziz KOCAOĞLU
İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı

- Sayın Bakanım, Sayın TÜRMOB Onursal Başkanı, Genel Başkan Yardımcımız, sayın milletvekilleri, Sayın TÜRMOB Başkanı Genel Başkanı, Sayın Genel Müdürüm, değerli bürokratlar, Yunanistan'dan gelen değerli meslektaşlarımız hepimiz hoş geldiniz. Ve Türkiye'nin her tarafından mesleğine tutkusunu belirtmek üzere İzmir'e koşup gelen siz değerli muhasebeciler, mali müşavirler hepimize hoş geldiniz diyorum ve İzmir halkı adına hepimizi saygıyla ve sevgiyle selamlıyorum.

İlk muhasebe yasası, yanlış hatırlamıyorsam 1949 yılında TBMM verildi ve kırk yıl bekledikten sonra 1989 yılında yasalaştı. Ve o dönemlerde ben de içinizden bir arkadaşınız olarak yasasız çalıştığımız dönemlerde çektiğimiz sıkıntıları o yaşta, yaşı bizim düzeyimizde olan arkadaşların hepsi bilirler. Ve ondan sonra gerçekten muhasebecilik mesleği 1989'dan itibaren yasası kuralları olan bir duruma geldi ve ekonomideki yerini yavaş yavaş almaya başladı. Güçlü Oda, güçlü sivil toplum örgütü olma görevini de üstlendi. Muhasebecilerin bir farklılığı var diğer serbest meslekler erbaplarından, en büyük işletmelerden en küçük işletmelere kadar görev yapıyorlar. Bütün ekonomi nabzını tutabiliyorlar. Beş tane muhasebeci arkadaş bir araya geldiğinde piyasanın nasıl olduğunu biri bakkaldan, biri fabrikadan, biri atölyeden, biri sanayi sitesinden örnek vererek tartışabiliyorlar. Ve bizim aynı zamanda muhasebecilik ekonomi formülleri, iktisat formülleri içerisinde bir sosyal, ekonomi tahsili yapıyoruz hepimiz, yaptık. Ekonominin de nabzını tutuyorlar, sosyal toplumun da nabzını tutuyorlar ve geçtiğimiz günlerde çok büyük bir özveriyle gerçekten bir meslek örgütünün kendi üyesinin arkasında nasıl durduğunu, nasıl durması gerektiğini İzmir'e çok iyi gösterdiler. Bundan dolayı da hepimizi canı yürekten kutluyorum değerli arkadaşlarım.

Mesleğin birçok sorunları var her meslek grubunda olduğu gibi ama değerli arkadaşlarım herkes benden evvelki konuşmacılar birçok şeye değendi ben iki buçuk saate yakındır konuşmalar, açılış konuşmaları sürüyor mümkün olduğu kadar kısa kesmek istiyorum. Değerli Mustafa Özyürek tasarruf, yatırım dedi, Şimdi uzunca bir süredir önce sigorta fonlarından başlayarak, sigorta fonları biliyorsunuz dünya da en çok kaynak tasarruf eden, kaynak toplayan kurumlardır. Sigortalardan başlayarak sıcak para ilişkisiyle perakende sektörünün el değiştirmesiyle, bankacılık sektörünün el değiştirmesiyle ve kar eden müesseselerimizin devlet kurumlarımızın el değiştirmesiyle bir kısmı da

arsa satışı şeklinde değerlendireceğimiz koşullardan sonra bu ülke insanının kaynak üretme yani sermaye üretme, tasarruf etme gücü kırılmıştır, minimuma inmiştir. Nedir, bakkaldır, bakkal para kazanır. Efendim işte market acar yahut gider oradaki mercimekleri yahut fasulyeyi paketler getirir orada satar, daha büyük bir toptancılığa başlar, imalatını yapar fabrika kurar vs. vs. ve sermaye grubunu gerçekleştirir. Bizde artık sermaye birikimi sağlayacak sektör minimuma indi. Herkes can çekişiyor, herkes yaşamını idame ettirmeye çalışıyor. Neden? Büyük market, özellikle şehir içerisinde açılan büyük marketler perakendecilik sektörünü öldürdü. O zaman ne yapmalıyız? Bir; ülkemizdeki tasarruf edilmiş ama piyasanın dengesizliğinden, güvensizliğinden dolayı yatırım yapmayan insanlara da güvenli ortam sağlamamız lazım.

İkincisi; her şeye rağmen tasarruf etmeliyiz, yani kaynak bulmalıyız. Bunu yapabilirsek ancak biz belirli bir yere gelebiliriz. Şu anda gerçekten biz ekonomik makro düzeyde bir kısır döngü içerisindeyiz. Bu kısır döngüyü kırmamız mümkün değildir, borç daha pahalı borçla ödeniyor, borç daha pahalı borç ödenebiliyor, borç daha pahalı borçla ödenebiliyor ve rakam giderek büyüyor. Bu bir kısır döngü bunu kırmak tabii ki üst parlamentodaki politikacıların, hükümetlerin, maliye bakanlarının, ekonomi bakanlarının işi ama biz de burada genelde görebildiğimiz kadar önemli şeylerin altını çizmek istiyoruz. Satışların sonu yok, üretmediğini tüketmenin de sonu yok. Bizim bazı iktisatçılarımız televizyon programlarında tüketimi teşvik edelim, tüketim işte emme basma tulum baya konan bir sudur diye konuşuyorlar. Bu tasarruf etmiş, gelişmiş, sermayesi olan halkının tüketebileceği kıyasında parası olan güçlü ekonomiler için, ekonomi durgunluğa girdiği zaman doğru bir tezdur. Ama zaten her şeyini tüketmiş borçlanmış, borçlanmış kredi kartlarının borcunu ödeyemeyen bir ülke, kaynaklarının hepsini borçlanmış ve faiz sarmalına düşmüş bir ülke için böyle bir yorumda bulunmak ve tüketimi teşvik edecek söylemlerde bulunmak bence hiç de doğru olmayan bir değerlendirmedir diye düşünüyorum ben.

Değerli arkadaşlar bu konulardan geçerek biraz önce İzmir Başkanımızın da belirttiği gibi biz 31 Mart akşamı Paris'te EXPO yolculuğumuzu İtalya'yla yarışarak noktaladık. Ama şunu bütün samimiyetimle söylüyorum bak işte kaybetti bahane arıyor, kaybedildi tabii ki bir yarıştı bu iki kişi yarıştı birisi birinci oldu, bizde ikinci olduk dolayısıyla, ama çok şey öğrendim bütün samimiyetimle söylüyorum İzmir ilk defa dünya da görücüye çıktı. Bütün İzmirli hepimiz, başta belediye olmak üzere, hepimiz kentimizi çok çok misli, katbekat öğrendik barlarımızı, zenginliklerimizi ve biz yolumuzu belirle-

miş huzurumuzu olabilirliğini uluslararası bir kuruma dosya hazırlayarak proje üreterek sunup test etmek başarısını gösterdik. Ve İzmir şuan da her türlü hazırlığını vizyonunu yapmış, strateji planını yapmış, master planını yapmış, başarı master planını yapmış nerde turizm yapılacak, nerede sanayi yapılacak, nerde hangi turizm dalları yapılacak, nerde termal yapılacak, hangi ören yerleri, hangi tarihi değerlerimiz acilen öncelik sıralamasına göre restore edilecek Dünya insanı önüne açılacak bunları belirlemiş yol haritasını çizmiş duruma geldi ve kimsenin bu konularda çok büyük süzgeçlerden geçtiği için öyle mi olsun, böyle mi olsun diyecek bir hali kalmadı. Ve biz dört senedir bu doğrultuda bu istikamette İzmir Büyükşehir Belediyesinin kaynaklarıyla EXPO 2015 yolculuğuna gitmek üzere yatırımlarımızı projelerimizi başlattık sürdürmeyi düşünüyoruz. Biz buradaki arkadaşlarımız bunu yakından takip ediyoruz. İzmir EXPO 2015'i alamasa da EXPO 2015 de EXPO'yu almış gibi kalkınacak bir kent olacak eğer biz EXPO 2015 yolculuğunda sağladığımız birlik beraberliği yürütebilirsek. Ve EXPO projesinde yapacaklarına söz verdiği yatırımları hükümetimiz İzmir'e yapar ise biz zaten büyükşehir belediyesi her halükarda yapıyoruz, İzmir'in kalkınmasına, İzmir'in yatırım yapılmasına, İzmir'in hedeflediği doğrultuda turizm şemsiyesi altında fuarlar, kongreler, sağlık merkezi, kültür sanat kenti olma, olma yolculuğunu kimse engelleyemez diyorum. Hepimiz bu yolda devam edeceğiz, birlik beraberliğimizi sürdüreceğiz hem muhasebe forumunun konusuyla da ilgili olarak zaten muhasebeci arkadaşlarımız yaşamın içerisinde, hayatın içerisinde sosyal diyalogları çok yüksek bizde kendileriyle çok, çok iyi işler başardık, başarıyoruz ve başaracağız.

Ben bu foruma katkı koyan herkese sonsuz teşekkür ediyorum, forumun ülkemiz için ve sizlerin mesleği için kentimiz olduğu için devamlı olmasını diliyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

AÇILIŞ OTURUMU

Forumun Genel Çerçevesinin Belirlenmesi

“Mesleğin Yeniden Yapılanması Sürecinde Dünyadaki ve Ülkemizdeki Gelişmeler”

Rıfat NALBANTOĞLU
TÜRMOB Yönetim Kurulu Üyesi
SMMM

- Sayın Genel Başkanım, Sayın Onursal Genel Başkanım, Sayın Bakanım, sayın milletvekillerim, Gelir İdaresinin Saygıdeğer Başkanı, Yunanistan PEFE örgütünün çok değerli yöneticileri sevgili dostlarımız, İzmir Büyükşehir Belediyesinin çok sevgili Başkanı ve siz değerli meslektaşlarım forumumuza katıldığınız, katkı verdiğiniz ve bu çalışmayı anlamlı bir hale gelmesini sağladığınız için hepinize Yönetim Kurulu üyesi arkadaşlarım ve Sayın Başkanım adına bende bir kez daha saygılarımı sunuyorum, teşekkürler ediyorum.

Aslında açılış konuşmaları sırasında forumun çerçevesi çizildi, değerli arkadaşlar. Yani bu 3. forumumuzun ana teması olan mesleğin yeniden yapılanması sürecinde, meslek mensubunun çevresiyle olan ilişkileri konusunda belki de işte bu mesleğimizin çevresine ilişkin mümkün olan tüm taraflar takvim koydular, bütün taraflar açılış konuşmasıyla ve bu işin haklı olduğunun altını bir kez daha çizerek, işte belki de iki gün boyunca burada tartışacağımız rotanın, tartışacağımız yolun ne olduğu konusunda bizlere bir kez daha gösterdiler kendilerine teşekkür ediyorum.

Ayrıca müsaade ederseniz tabii ki biraz uzaklık vesilesiyle ben biraz daha dikkatli olacağım ve forumumuzun genel akışını bozmamak üzere biraz daha kısa keseceğim ama İzmir’de yaşayan, İzmir Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası Üyesi bir arkadaşınız, bir meslektaşınız olarak bende burada değinilen birkaç konuya ilişkin görüşlerimi sizlerle paylaşmak istiyorum. Öncelikle 3. Forumun İzmir’de yapılması konusunda olur veren, destek veren başta Sayın Genel Başkanımız olmak üzere Yönetim Kurulunda birlikte görev yaptığım değerli arkadaşlarıma sizlerin huzurlarınızda bir kez daha teşekkür ediyorum.

Ve bu forumun sizlerin katılımıyla biraz önce altını çizmeye çalıştığım şekilde anlamlı bir hala gelmesini sağlayan Türkiye’nin dört bir tarafından, gerçekten lafın gelişi değil, gelmeyen ilimiz yok Türkiye’nin dört bir yanından bu çalışmaya katılan siz değerli meslektaşlarıma da ayrıca teşekkür ediyorum.

Açılış konuşmaları sırasında İzmir Oda Başkanımız ve Büyükşehir Belediye Başkanımız İzmir'in geçtiğimiz bir hafta, on günlük süre içinde biraz sanki bütün Türkiye'ye bağırıyormuş ama İzmir'in yaklaşık iki-üç yıldır yaşadığı EXPO sürecine ilişkin görüşlerini paylaştılar. Yine müsaade ederseniz bu konuya ilişkinde çok kısa bir iki görüşümü sizlerle paylaşıp, forumumuz ana konusuna geçmek istiyorum. Sayın Başkan ifade ettiler geçtiğimiz günlerde yapılan oylamada evet kaybettiğimiz oylamada kazanamadığımız bu bir sonuç ama belki de yeni yapılacak çalışmaların, yeni atılacak adımların belki de bir başlangıcıydı. Değerli arkadaşlarım ben bu kentte yaşıyorum, İzmir'de olmaktan da çok da mutluyum, İzmirli olmaktan çok da mutluyum ama bu kentin tabii her kentte olduğu gibi bu kentinde alt yapı sorunları, üst yapı sorunları falan var ve bunlar mutlaka bir şekilde teknik yollarla çözülür. Ama bu şehirde, belki de başka şehirlerde olmayan bir problem vardı. İşte bu EXPO süreci, kentin bir araya gelmesi, dayanışma ruhunun yükselmesi, birlikte ortak iş yapabilme yeteneklerinin gelişmesi ve bu ortak işlerin yapılma sürecinde de gerçek hakkın yani genel yöneticilerin, yani Büyükşehir Belediye Başkanımızın önderliğinde tekrar bir araya gelme çabasını yakaladık. Ben bu kaybedilmiş süreci bir İzmirli olarak gerçekten bir kazanım olarak görüyorum. Emeği geçen herkese başta tabii ki Büyükşehir Belediye Başkanımız Sayın Kocaoğlu olmak üzere emeği geçen herkese, bu konuya zaman ayıran, bu konuya bütçe ayıran tüm sivil toplum örgütlerine, tüm İzmirli'lere bir kez daha huzurlarınızda teşekkür etmek istiyorum. Mutlaka bu dayanışmamız, bu birlikteliğimiz daha doğrusu konuya bu bakış açımız sürdüğü sürece İzmir çok önemli projeleri, çok büyük gelişmeleri hep beraber kazanacak, hep beraber bitirecektir diye düşünüyorum.

Sevgili arkadaşlarım, bu gün 3.'sünü gerçekleştirdiğimiz Muhasebe Forumunda, hepinizin bildiği gibi ilkinin İstanbul'da gerçekleştirmiştik I. Türkiye Muhasebe Forumunu gerçekleştirmiştik, o forumda esas olarak bu gün artık bir yönetmelik haline gelmiş, tartışılır hale gelmiş kurulları oluşturulmuş haksız rekabet ve etik konusunu hep beraber konuşmuştuk değerli arkadaşlarım. TÜRMOB Yönetiminde bu forum çalışmasını başlatırken artık genel kurumlarımız dışında mesleki sorunları enine boyuna tartışabileceğimiz böylesi büyük organizasyonları mutlaka yapmamız gerektiği konusunun altını çizmeye çalışırken hareket noktamızda buydu. Temel sorunlarımızı mutlaka bir araya gelip tartışmalı ve tabii ki o tartışmalardan çıkan sonuçları da günlük hayatımıza uygulanır bir hale gelmesini sağlamalıydık. İşte I. Forum sonuçları itibariyle gerçekten çok önemli kazanımları, çok önemli sonuçları ortaya çıkardı. Geçtiğimiz yıl Ankara'da yaptığımız II. Türkiye Muhasebe Forumu'nda da

bilgi teknolojilerini, teknoloji kullanımını, bu kullanımın meslek hayatımıza ne tür farklılıklar getirebileceğini, mesleğin ilizyonlarının neler olabileceğini tartışmış ve tabii ki bu konuda da çok önemli bilgiler, çok önemli tartışmalarla ayrılmıştık.

Şimdi burada bu forumda da değerli arkadaşlarım, meslek mensubunun çevresiyle ilişkilerini hep beraber tartışmaya çalışacağız. Ve buda mesleğinizle doğrudan ya da dolaylı ilişkili bütün kesimlerle meslektaşlarımızın ve mesleğimizin ilişkisinin hangi noktada olması gerektiği konusunun altını hep beraber çizeceğiz. Burada açılış konuşmalarında da iki gün boyunca devam edecek olan forumda da, bizim yaptığımız aşağı yukarı her toplantıda da altını çizdiğimiz ve hepimizin belki de üstünde hem fikir olduğumuz bir konu var ki değerli arkadaşlarım, artık mesleğin gerek yapılış biçimi, gerekse de mesleğe olan talepler ve ihtiyaçlar bundan iki sene, üç sene, beş sene, 25 sene önceki taleplerden çok farklı. Yani bir değişim süreci yaşadığımız toplumdaki temel değişime ayak uyduracak şekilde bir değişimin bu meslekte de yaşandığı artık çok net değerli arkadaşlarım. Ve belki hepimizin üstünde hem fikir olduğu nokta işte bu değişimi nasıl doğru kavrayabileceğimiz, bu değişimi mesleğimiz açısından ve bu mesleği icra eden bizler açısından nasıl olumlu bir hala getireceğimizin noktalarını tespit etmemiz gerekiyor değerli arkadaşlarım. Burada işte bu sürecin, bu değişim sürecinin eksiklerini hep beraber nasıl tamamlamamız, hangi noktalara dikkat çekmemiz gerektiğinin altını çizeceğiz. Forum yapıyor olmanın ve forum düzenliyor olmanın bir temel noktası da değerli arkadaşlarım, sempozyumlarda ya da diğer toplantılarda görüşlerini sunan tebliğlerini katılımcılarla, o toplantıya katılanlarla paylaşan değerli arkadaşlarımızın ortaya koydukları tezlerden ziyade burada forum çalışmasında siz değerli meslektaşlarımızın ana çerçevesi çizilen konuşmacılarımız tarafından, ana çerçevesi belirlenen konularda görüşlerini almaktır değerli arkadaşlarım. Yani bu forumun esasen konuşmacıları mutlaka sizler olmalısınız, bu forumda mutlaka sizler konuşmalısınız ki böyle bir forumu düzenliyor olmanın, böyle bir çalışmayı yapıyor olmanın anlamı birkaç kat daha artsın diye düşünüyorum.

Değerli arkadaşlarım, işte bu değişim sürecinde, mesleğin değişimi sürecinde bu eksiklerin nasıl tamamlanabileceği hangi noktanın altının çizilmesi gerektiği konusunda tabii ki farklı farklı görüşler, farklı farklı noktalar ortaya konabilir. Fakat belki de bizim açımızdan en tartışmasız olanı, belki bizim açımızdan üstünde en rahat hem fikir olabileceğiniz IFAC kriterleri diye düşünüyorum değerli arkadaşlarım. IFAC kriterleri üyesi olmaktan ve gerçekten

üretilen, çalışan, eğitim komiteleriyle bütün çalışma belirleme komisyonlarıyla ciddi katkıları sağladığımız bir kuruluşun ortaya koyduğu kriterlerin, belki de bizim bu tamamlama sürecinde, bu gelişme sürecinde en temel rotamız, en temel noktamız olacaktır diye düşünüyorum. Dünyanın birçok ülkesinde artık asıl olarak kabul edilmiş, temel olarak kabul edilmiş ve uygulama şansı bulmuş ve tabii ki bir üyesi olarak da, IFAC üyesi olarak da yükümlülüklerinin altına imza atmış, bir IFAC üyesi ülke olarak bizim IFAC'ın tanımladığı bu temel yükümlülükleri mutlaka tartışma içine almanız ve mutlaka bunları günlük hayatımıza nasıl yansıyacağı konusundaki görüşleri paylaşmamız lazımdır. Zaten işte bu gün bu forumda da yapacağımız şeyler şurada görmekte olduğunuz yedi temel kriterden çok farklı değil. Tabii ki dönemin ihtiyaçlarına, dönemin sorunlarına göre bazen bu yedi kriterden bir tanesini, bazen bir başkasını, bazen yedisini birden tartışmaya başlayacağız. Ama artık kalite güvencesi meselesi mesleğin ciddi şekilde gündemine dayandı değerli arkadaşlarım. Muhasebe meslek mensupları için uluslararası eğitim standartları birçok yönüyle uygulama alanı içinde, birçok yönüyle zaten uyguladığımız ve hemen öğleden sonra ilk oturumda belki de meslek mensup stajyer ilişkisi bölümünde üstünde ağırlıklı olarak durulacak bir konudur. Uluslararası Denetim ve Güvence Standartları tarafından yayınlanan Uluslararası Denetim Standartları hepinizin de bildiği gibi mesleğin tam önünde durmaktadır değerli arkadaşlarım. Yani artık mutlaka bu denetim standartlarının günlük hayatımızın bir parçası olacak şekilde, yaşam biçimimiz olacak şekilde uygulanmaya geçilmesi hem tabii ki bizimle beraber yürüyen bir de yasal süreç var Türk Ticaret Kanun süreci onunla birlikte günlük hayatımızın bir parçası haline gelecek.

Ve tabii ki işte muhasebe meslek mensupları için etik kuralları, biraz önce değinmeye çalıştığım gibi I. forumda üstünde durduğumuz ardından Genel Kurullarımızda yönetmeliklerini kabul ettiğimiz, etik kurullarımızın bağımsız rekabet kurullarının oluşturduğu kurallar.

Uluslararası kamu sektörü muhasebe standartları yine etik ile çok yakından ilişkili, çok yakından bağlantılı soruşturma ve disiplin ve uluslararası finansal raporlama standartları değerli arkadaşlarım. Bu standart da hepsine küçük küçük belli noktalarda ama tabii ki özellikle burada tartışacağımız konularda altını çizerek bir iki konuyu sizlere hatırlatmak istiyorum değerli arkadaşlarım.

Kalite güvencesi meselesi biliyorsunuz ulusal düzeyde eşitlenmesini sağlamak ve denetim firması ya da denetçi tarafından yapılan işi gözden geçirmek için yaptığımız bir dış sistem meselesidir. Bu sistemle ilgili olarak da "kamu

gözetim sistemi” ifadesi kullanılmaktadır. Bu konuya ilişkin temel ilkeler hepimizin de bildiği gibi uluslararası sermaye piyasaları organizasyonu bir taraftan 2002 yılında ve AB 8. Direktifiyle de 2006 yılında çok net bir biçimde ortaya kondu. İşte biz bu yaşadığımız süreç içinde, bu yaşadığımız süreçte bu ortaya konan kriterlere mesleğin yapılış biçimi ve meslektaşın profilini nasıl daha uygun hale getirileceği konusundaki tartışmaları burada yapmak zorundayız. Ve ben yine hepimizin yine üstünde hem fikir olabileceği ve mutlaka tartışmak zorunda olduğunuz bir konu artık bu mesleğin kendi başına olmadığıdır değerli arkadaşlarım. Yani bu meslek işte açılış konuşmasında söz alan çok değerli arkadaşlarımızın temsil ettiği kurumlar olduğu gibi bu meslek iş dünyasının da müşterimizle birçok özel kurulu ve kamu kuruluşunda çok yakından ilgilendiren ve artık tek başına olmadığı ve mutlaka oralardaki gelişmelerden de etkilenecek bir meslek haline gelmiştir.

İşte biz bu süreci nasıl hep beraber götüreceğiz, nasıl hep beraber tamamlayacağız bunları mutlaka tartışmak zorundayız. Çünkü işte burada yapılacak olan denetimlerde, bu denetimlerin gerçekten doğru yapılıp yapılmadığını, yani denetçinin denetlenmesi yollarının ve yöntemlerinin mutlaka hep beraber üretilmesi ve hangi noktalarda bu denetimlerin gerçekleştirileceği ve denetim yapanların kamu adına, kamu gözetim kurulu adına nasıl denetlenecektir kriterleri de hep beraber ortaya konması lazım. Bu konuda farklı farklı kriterler, farklı farklı uygulamalar dünyanın dört bir tarafında var ve siz bunları yakından biliyorsunuz değerli arkadaşlarım. Ama bir konu var ki model ne kadar farklı olursa olsun hangi yollarla bu kamu denetim meselesi ortaya konup ve denetlenir halde olursa olsun mutlaka hepimizin üstünde hem fikir olması gereken bir konu anlayışın, aynı anlayışın ortaya konması yani yapılan denetimin de denetlenebileceğinin tartışma içine alınması ve bu denetimin nasıl yapılacağı konusunda işte kendimize uygun ama uluslararası kriterlerden asla ayrılmadan, uluslararası kriterlere sadık kalarak ama kendimiz içinde doğru modelleri mutlaka gerçekleştirmek, mutlaka ortaya koymak zorundayız. Bu anlayış meselesinin altını kısaca çizip, diğer konuya geçmek istiyorum.

Değerli arkadaşlarım, buradaki temel sorun hesap verebilmeye yatkın olmak, hesap verebilir bir iklimi, hesap verebilir bir ortamı yaratabilmek. Yani “ben bunu denetlerim” bunu sen şimdi nasıl denetleyeceksin? Hayır, senin denetlediğinde denetlenecek, hazırladığın finansal tablo nasıl denetlenebiliyorsa tabii ki yapılan denetimin kalitesi de denetlenecek. Ama dediğim gibi hangi modeli uygulayacak olursak olalım ama vazgeçmeyeceğimiz temel konu şu olmalıdır değerli arkadaşlarım hesap verebilirliği içselleştirmemiz lazım. Bel-

ki de bu ülkede yapılması en zor işlerden bir tanesi hesap vermeye yatkın bir halimiz yok. Hatta fiilen hesap sormaya çalışan ve esas işi aslında hesap sormak olan insanlar, kurumlar, yani mesela savcılık, yani mesela bilmem ne mahkemesi bu işleri yaparken bile biz ne yapıp yapıp şu hesabı vermeyelim, bu hesaptan bir kaçalım yolunu arıyoruz. Bu ülkede maalesef belki de en temel sorunlardan bir tanesi bu ama biz bunu bu meslekte hesap verilebilir bir meslek haline getirmeyi ve hesap verebilmeyi de mutlaka içselleştirmek durumdayız değerli arkadaşlar.

Şimdi, bir diğer konu biraz önce ifade etmeye çalıştığım gibi öğleden sonra ilk oturumda üstünde belki de ağırlıklı olarak durulacak olan eğitim standartları meselesi değerli arkadaşlarım. Mesleğe giriş, eğitimin içeriği, staj, sınav ve yine burada da bir konunun altını çizmek istiyorum, biraz önce hesap verilebilirlikle ilgili dikkatinizi çekmeye çalıştığım nokta gibi bir konunun da bu eğitim standartlarının uygulama sürecinde dikkatinizi çekmek istiyorum. Yaşam boyu öğrenme moduna mutlaka geçmemiz lazım değerli arkadaşlarım. Yani biz bu işi aldık yapıyoruz. Hayat maalesef durmuyor, her şey her gün bir şekilde bizim dışımızda geliyor. Ve biz bu gelişime ancak ve ancak uluslararası eğitim standartlarının, tabii ki kendi ülkemiz koşullarına uyarlanmış eğitim standartlarını geliştirerek ama ya bunu öğrenmemiz lazım, bunu öğrenmezsek olmuyor mantığıyla değil, öğrenmenin şart olduğunu unutmadan ve öğrenmenin gerçekten bir yaşam biçimi olduğunu ve artık yaşam biçimimiz haline gelmesi gerektiğini mutlaka kavramak ve mutlaka uygulamak ve buna uygun standartları da geliştirmek zorundayız. Sayın Genel Başkanımız da, Onursal Genel Başkanımız da bu yasa değişikliği ile ilgili görüşlerini sizlerle paylaştı. Tabii ki bizim temel konumuz bu olmadığı için bu konudaki görüşlerimi sizlerde, biliyorsunuz Sayın Başkanlarımızın söyleyeceklerine aslında ekleyecek bir şeyimiz de yoktur ama orada mesela bir madde var değerli arkadaşlarım. Zorunlu eğitim şartı var, yani iş biraz önce ifade etmeye çalıştığım gibi bizim irademizin dışında bazı noktalara doğru gidiyor. Yani artık ruhsat aldıktan sonrada yanılmıyorsam taslaktaki, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminde olan taslaktaki 45. madde de zorunlu eğitim, yani sürekli ruhsat aldıktan sonra da belli bir eğitim süresini tamamlama meselesi geliyor. Bu belki de burada tartışmaya çalışacağımız eğitim meselesindeki ve eğitim standartları konusunda işin yapılması anlamında bize belli kolaylıklar, belli rahatlıklar bence sağlayacak ama bizim yapmamız gereken bu tür yasal zorunlulukların dışında bunun gerçekten bizim bir yaşam biçimimiz haline gelmesi. Gerçekten öğrenmeden ve bilgiyi takip etmeden bu işi sürdürebileceğimiz, götürebileceğimiz ve teslim aldığımızdan daha ileri bir noktada, daha ile-

ri bir düzeyde arkamızdan gelen genç meslektaşlarımıza sunacağız, ama sizler de çok yakından biliyorsunuz ve izliyorsunuz ki, gerek TÜRMÖB, gerek Temel Eğitim ve Staj Merkezimiz de, Odalarımız da, yönetim kurullarımızın birinci işi eğitim değerli arkadaşlar. Yönetim kurullarımızın, temel birinci gündem maddeleri hep eğitim, işte bu eğitimleri mesleğimiz ve meslektaşlarımız açısından daha verimli, daha sonuca yakın, daha sonuç alıcı bir hale getirmenin yollarını, yöntemlerini mutlaka burada bundan sonraki çalışmalarda gerçekleştireceğiz.

Burada eğitim standartları konusunda ben karşınızda tabloda duran şeyleri çok fazla tekrar etmek istemiyorum. Ama işte eğitimcilerin eğitimin projesi buradaki birçok arkadaşımın da ben katıldığı ve aşağı yukarı bir yıldan bu yana yürüttüğümüz ve ilk olarak hemen nisan ayının ortalarından itibaren Türkiye'nin her tarafında bu eğitimlerden geçmiş meslektaşlarımızın, kendi çalışma alanlarımızda yetişmiş meslektaşlarımızın muhasebe standartları eğitimine Türkiye'nin dört bir yanında, seksen ilde birden başlayacağına ve bu çalışmaların tabii ki yine o günkü mesleğin ihtiyaçlarına yönelik devam edeceğini de buradan müjdelemek istiyorum. Bu stajyerler, danışmanlık, mentorluk ve akıl hocalığı meselesi bugün bizim stajyer ilişkilerimizde ve stajyerlerin gerek özlük haklarının gerekse de stajyerler meslek mensubu ilişkilerin, stajyer ve meslek örgütü ilişkilerin düzenlendiği yasa ve yönetmeliklerle düzenlenmiş bir hüküm değil ama IFAC eğitim standartları içinde mutlaka en büyük iş hükmü olarak ortaya konmuş ve bir çok ülkede de uygulanmasıyla çok büyük olumlu sonuçlar doğurmuş bir kriter. Öğleden sonraki oturumda bunu enine boyuna mutlaka konuşacağız ve mutlaka sizin çok değerli görüşleriniz işte belki de bu toplantıdan sonra önümüzdeki genel kurullarda bu konunun yani stajyerlere danışmanlık müessesesinin, akıl hocalığı, mentorluk müessesesinin belki de sistem içine nasıl gireceği konusu da karar vereceğimiz bir nokta olacak diye düşünüyorum.

Değerli arkadaşlarım, bir üçüncü hükümlük yine denetim standartları biliyorsunuz. IFAC tarafından uluslararası denetim standartları ve bunların tamamlayıcı olarak da denetim hizmetleri kalitesi sağlamak üzere yayınlanan standartlar bizim, hepinizin çok iyi hatırlayacağı gibi Muhasebe Standartları Kurulu'nun yasal olarak kurulmasından sonra TUDESK Türkiye Denetim Standartları Kurulu TÜRMÖB bünyesinde çalışmalarını sürdürüyor. Ve bu denetim standartları çok kısa bir süre içinde TUDESK' in düzenlediği, tabii ki uluslar arası standartlara bağlı kalarak düzenlenmiş bu standartlarda çok kısa bir süre içinde yayınlanacak. TUDESK'in Başkanları yürütmekte olan

önceki dönemler Genel Başkan Yardımcısı Sayın Masum Türker her halde rahatsız olduğu için bu toplantıya katılmadı, burada olsa denetim standartlarının hangi seyir, hangi noktada olduğunu en azından hangi tarihte yayınlanacağı konusunda bize mutlaka çok önemli bilgileri paylaşacaktı. Ama çok net bir şekilde biliyorum ki, artık özellikle Türk Ticaret Kanunu sürecini, çok yakından izlemekte olduğumuz TTK sürecinin yasallaşması, TTK'nın artık bizim için bir yükümlülük haline gelmesi noktasıyla beraber denetim standartları mutlaka hayatımızda çok önemli bir parça haline gelecek.

Yine burada müsaade ederseniz bir konunun altını çizmek istiyorum değerli arkadaşlarım ve bunun mutlaka bu forumda tartışmaya açılmasının gerektiğini düşünüyorum, mutlaka şimdi altını çizmeye çalışacağım konuda görüşlerinizi, bu çerçeveyi çizen oturumları düzenleyen arkadaşlarımla paylaşmalısınız diye düşünüyorum değerli arkadaşlarım. Artık şöyle bir rol, şöyle bir ayırım acaba gündeme gelecek mi sevgili arkadaşlarım? Finansal tabloları hazırlayanlar, bir grup finansal tabloları denetleyenler diye bir başka grup, yani meslek içinde bir farklı uzmanlaşma, bir farklı nokta acaba bizim ihtiyacımız haline geliyor mu? Çünkü gerek muhasebe standartları ve o standartlara uygun hazırlanan finansal tablolar başlı başına tabii ki çok önemli bir iş, denetim standartlarına göre yapılan denetimler de tabii ki başlı başına çok önemli bir iş. Acaba böylesi bir ayırım, böylesi bir uzmanlaşma mesleğimizin geleceği açısından da böyle bir farklılaşma, katkı payı da mesleğin gelişmesine gerek bu standartları, denetim standartlarının uygulanması sürecine gerekse de denetimin gerçekten en azından bizim icra ettiğimiz zamanlarda gerçekten yapılabilir, sonuç verebilir, sonuçları tartışılabilir, değerlendirilebilir veriler haline gelecek mi? Bunları işte, bu yaşayacağımız süreçte hep beraber göreceğiz değerli arkadaşlarım.

Dördüncü ve üstünde belki de konuşmam sırasında en fazla duracağımız yükümlülükte etik kuralları değerli arkadaşlarım. Bu forumu saydığımız yeni kriterler ilk dördü belki de en tartışmaya açık, en can alıcı noktalarıdır diye düşünüyorum. Bu etik kurallar hepinizin de bildiği gibi değerli arkadaşlarım IFAC tarafından yayınlandı. Bizim işte bu gün burada yapmaya çalıştığımız bu kriterlere uygun kendi ulusal sürecimizi, kendi yerel sürecimizi nasıl yapacağımız konusunda belki de verdiğiniz en doğru imtihan, belki de yaşadığımız en doğru süreç, belki de sonuçları artık somut bir şekilde karşımızda duran en son çalışma bu etik kuralları konusunda yaptığımız çalışmadır. Ana hatlarıyla bir çalışmayı beraber gerçekleştirdik. O çalışma sonuçlarını da verdi, meyvelerini de verdi. TÜRMOB'da Etik Kurulu oluşturuldu, Odalarımızda Haksız

Rekabet Kurulları oluşturuldu. Ve işte tabii ki süreç içinde bu kurulların hangi noktalarda yaptırım gücü oldu, bu kurulların hangi üretimleri yapacağı, bu kurulların hangileri denetimleri yapacağı konusu hep beraber yaşayarak, yaşam içinde birlikte ortaya çıkartacağımız noktalar olacak diye düşünüyorum. Ama işte ben dün IFAC standartları konusunda gerçekleştirdiğimiz hep beraber tabii ki çok büyük katkınızı da ortaya koydunuz, en temel nokta budur diye düşünüyorum.

Şimdi, sözlerimi tamamlarken ilk başladığımız noktadan buraya kadar altını çizmeye çalıştığım üç noktayı bir kez daha hatırlamak istiyorum, bir kez daha sizlerle paylaşmak istiyorum. Değerli arkadaşlarım bir; hesap vermeye yatkın olacağız, hesap vermeyi mutlaka içselleştireceğiz. Hesap vermenin aslında bir erdem olduğunu, hesap verebilmenin aslında bir erdem olduğunu, yaptığımız işinde son noktasına kadar hesabını verebilecek bilgi, kültür ve etik değerlere sahip olduğumuzu ortaya koymamız lazım. İki; eğitimin, öğrenmenin bir yaşam biçimi olduğu ve artık bizim yaşam biçimimizde bu mesleği yapmaya devam ettiğimiz süre içinde bu meslekle ilgili tüm gelişmeleri, sadece gelişmeleri izlemek noktasında değil, işte bu gibi çalışmalarda bu gibi toplantılarda da yeni ufukların, yeni vizyonların çizilmesi noktasında katkı koyan birer meslektaş olduğunuz için bu eğitim meselesini de mutlaka içselleştirmemiz, mutlaka yaşam biçimimiz haline getirmemiz gerekir düşünüyorum.

Bunlar olmadığı için mi bunların altını çiziyoruz? Tabii ki değil! Mesleğe, eğitime, etik davranışa, hesap verme eğilimine bizim mesleğimiz ve bizim meslektaşlarımız kadar yatkın ben Türkiye’de başka bir meslek grubu olduğunu düşünmüyorum. Ama bunları da mutlaka geliştirmemiz gerektiğini düşünüyorum değerli arkadaşlarım.

Sözlerime başlarken katılımınızla anlaştığımız bu çalışmayı sizlerden TÜRMOB Yönetim Kurulu olarak rica ediyoruz, söz alarak, öğleden sonra başlayacak olan otumlardan itibaren söz alarak mutlaka görüşlerinizi o toplantıyı, o oturumu yöneten arkadaşlarımızla görüşlerinizi paylaşarak ama mutlaka paylaşarak sürdürmeniz ve bu toplantıdan elde etmeyi umduğumuz, kazanmayı umduğumuz yeni bilgiler, yeni değerlerle ayrılmamıza katkı koyacağımıza yürekten inanıyorum. İzmir’e hoş geldiniz diyorum. İzmir’in aslında en güzel zamanında buradasınız, zaman zaman dışarıda yağmur yağıyor olsa da İzmir’in gerçekten en güzel zamanı ama diyebiliriz ki, İzmir’in en güzel zamanı da işte sabah girdik her halde akşam çıkacağız. Ben İzmir güzelliklerini buradan otururken mesleki sorunları tartışırken, mesleğimizle ilgili yeni

vizyonları tartışırken hissedeceklerine çok eminim İzmir'in akşamları da çok güzel olur. Ilıktır, serindir. Akşamları mutlaka çok iyi değerlendireceğinizi düşünüyorum. Hepinize İzmir'e geldiğiniz. Foruma katıldığınız ve katkı koyduğunuz için yürekte bir kez daha teşekkür ediyorum. Saygılar sevgiler sunuyorum. Başarılar diliyorum değerli arkadaşlar.

I. OTURUM

Meslek Mensubu – Stajyer İlişkisi

Prof. Dr. Ercan BAYAZITLI

Moderatör

- Meslek Mensubu - Stajyer İlişkileri oturumumuza hoş geldiniz. Oturuma başlamadan önce böylesine görkemli bir forumu düzenleyenlere ben ve arkadaşlarım adına teşekkür etmek istiyorum.

Forumun bu oturumunda ben ve arkadaşlarım meslek mensubu ve stajyer ilişkileri konusunda yaptığımız görev bölümümü itibariyle ilgili konuşmalar yapacaklardır. Ancak arkadaşlarım konuşmalarına başlamadan önce, haklı olarak meslek mensuplarımız ve stajyerlerimiz ile ilgili bazı bireysel bilgiler vermek istiyorum size. Özellikle meslek mensuplarımızın görünümlerine bir ışık tutacaktır. Sayısal değerler açısından baktığımız zaman meslek mensupları stajyerlerle ilişkin konuya ilişkin olarak, özellikle meslek mensuplarımız için bir-iki bilgi vermek istiyorum. Ülkemizde, şu anda ruhsatlı olarak faaliyet gösteren serbest muhasebeci sayısı 29.200 civarında, aynı şekilde arkadaşlar yine serbest muhasebeci mali müşavir meslek mensubu sayısı 39.700'dür. Sonuç olarak toplam 69.000 kişi serbest muhasebeci ya da serbest muhasebeci mali müşavir olarak ruhsat almış durumundadır. Bu sayının serbest muhasebecilerde yaklaşık yüzde 25'i civarında 16.000, serbest muhasebeci mali müşavir ise 22.000 dolay kaç ev kullanmaktadır. Yani fiili olarak bu mesleği icra etmektedir. Yani fiili olarak bu mesleği icra eden meslek mensubu sayısı 39.000 civarındadır. Bu sayı, tabii sabit bir sayı değildir. Yılda üç kez yapılan serbest muhasebeci mali müşavirlik mesleki yeterlilik sınavları veyahut da serbest muhasebecilik sınavları sonucuna göre aramıza yeni meslektaşlarında katılması söz konusudur.

Yine bakış açısına göre değişik yenilikler benim açımdan çok sevindirici bir şey 69.000 meslek mensubumuzun yaklaşık şu anda vereceğim yüzde bir ifade vereceğim ama yüzde 2'si ya da yüzde 3'ü civarındaki kısımda yüksek lisans veya doktora dersine sahip olunmaktadır. Ancak ben sistemin içerisinde bulunan bir arkadaşınız olarak şunu rahatlıkla ifade etmek istiyorum ki, bizim meslek mensubu adaylarımız içerisinde yüksek lisansa sahip olan adayların sayısı gittikçe artmaktadır. Yine yanında staj yapılan yer ve meslek unvanı ile çalışan arkadaşlarımız da yeminli mali müşavirlerimizdir. Türkiye genelinde 3630 tane yeminli mali müşavir bulunmakta olup yine bunun arkadaşlar 1982'si çalışanlar listesine kayıtlı olarak faaliyet göstermekte olup, bunların içerisinde de 800 kişisi yüksek lisansa sahiptir. Fakat bence bu oturumumuzun ileriki aşamalarında sizlerin de gene getireceği gibi bir planlamanın bel-

ki olmayışı veyahut ta bulunan bazı engellerden dolayı planlandırılamayışı mesleğe girişteki kontrolü bizim elimizden çıkarmaktadır. Yine de bazı bilgileri sizinle paylaşmakta yarar olduğunu görüyorum.

Sayın dinleyiciler bildiğiniz gibi 1997 yılından itibaren kabul edilen yeni stajyer yönetmeliğine göre biz TÜRMOB olarak mesleğe başlangıca bir sınav uygulaması getirildi. Bu da staja başlama olarak adlandırılabilir. İlginizi çekeceğine inandığım son sınavlar için bilgi vermek istiyorum size. En son yaptığımız, mart ayının ilk haftası yaptığımız staja başlama sınavında arkadaşlar katılan stajyer sayısı 14.230 kişidir. Bu 14.230 kişinin 2.180 kişisi başarılı olmuştur. Yani başarı oranı yuvarlak olarak yüzde 15 civarındadır. Staja başlama sınavında başarılı olanların eğitim durumlarının yine dağılımına baktığımız zamanda; ticaret lisesi mezunlarının veya serbest muhasebeci adaylarının toplam sınava giren sayısı 459 olduğudur. Ve bunlardan da başarılı olanların sayısı 52 olduğunu görüyoruz yani yüzde 11 gibi bir başarı, ön lisans mezunlarında ise toplam sınava girenlerin 249, başarılı olanlarında 104 kişi olduğunu yani başarı oranının yüzde 10 olduğunu saptıyoruz. Bütün tabii verileri şu anda size sunmak mümkün değil. Ancak burada ifade etmek istediğim bir gerçek var 2000 yılından itibaren merkezi sistemle gerçekleştirilen staja başlama sınavları ilk önceleri ÖSYM tarafından, son üç-dört yılda Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi tarafından yapılan bu sınavlarda, serbest muhasebeciliğe başvuruların ve hatta serbest muhasebeci ilişkin sınavda başarılı olma oranlarının gittikçe azaldığını görüyoruz. 1990'lı yılların başında serbest muhasebeci meslek mensubu sayısı, serbest muhasebeci mali müşavirlerinin sayısından daha fazla iken artık bu tersine döndü arkadaşlar. Bu nedenle örneğin işte 2008 yılının ilk döneminde 76 kişi serbest muhasebecilik stajı için staj yapma hakkını elde etmiştir. Yine çok kısa olmak üzere sizlere de fazla vakit ayırmak istediğimiz için daha bir şeyi ifade etmek istiyorum.

Sizlerinde meslek mensubu olarak sizde bu kısımlarda staja başlama sınavına ilişkin birçok şikayetin ve hatta sıkıntının dile getirildiğini biliyoruz aynı sıkıntılar bize de aktarılmaktadır. Emin olunki hakaret derecesine varacak derecede bize de çeşitli şikayetler gelmektedir. Bunların, bu şikayetlerin en önemlilerinden bir tanesi efendim biz mali müşavirliğin stajına başlamak istiyorsak bize yapılacak eleme sınavlarında da işte bizim muhasebe eğitimine ilişkin konulardan oluşan sınavın uygulaması gerektiği aşırı dikkat ettiğim şikayetlerdir. Burada iki açıdan yaklaşmak istiyorum, bu şikayet çok fazla geliyor sizlerde bunu çok iyi biliyorsunuz.

Değerli meslektaşlarım birincisi, rakamlarda belki iki hafta sonra açıklayacağımız sınavı oluşturan, staja başlama sınavını oluşturan her derse ilişkin tam veriler elimizde var. Fakat daha tam işlenmemiş olduğu için kesin olarak açıklamak istemiyoruz, eğer sadece alan bilgisinden sorularımızı sormuş olduğumuzu farz etsek bile, başarı oranının değişmeyeceği gibi bir gerçek karşımıza çıkıyor. Kaldı ki pedagojik olarak biz bu sınavın yalnızca alan bilgisinden olmasının gerekli olmadığına inanıyoruz, bunun temel nedeni de biz, bize hitabeden kitlenin en iyi kesimini bu mesleğe almak istiyoruz. Bunun için de hem genel kültürde de yine hem alan bilgisinin dışında diğer bilgileri ile bu sınavda başarılı olması bizim mesleğimizin geleceği açısından daha olumlu katkılar sunacağına inancımızı pekiştirmektedir. O nedenle bu alışkanlığımızdan vazgeçmeyi de düşünmüyoruz.

Bu sayısal değerlerin dışında yine tartışmamızın çerçevesini çizmek açısından, meslek mensubu-stajyer ilişkine yön veren ve de yasal düzenlemelerden çok kısaca bilgi vereceğim. Yasal düzenlemeleri biz iki başlık altında toplayabiliriz. Birincisi; ulusal düzenlemeler, yani bizim kendimize özgü mesleğimizle ilgili kanun veya yönetmeliklerden bahsedebiliriz ki. İşte bunlar hepimizin bildiği gibi 3568 sayılı yasayla ilgili staj yönetmeliği, ilgili sınav yönetmeliği, çalışmasını istatistiksel bir şekilde dolaylı yoldan bu programın içerisine girebilir, yine disiplin yönetmeliği veya etik yönetmeliği bu meslek mensubunun stajyer ilişkilerine yön veren yasal çerçevesini çizmektedir. Bir diğer düzenleme ise uluslararası düzenlemelerdir. Arkadaşlar uluslararası düzenlemeleri de yine iki kategoride değerlendirebiliriz ki her iki arkadaşımızda inanıyorum ki ayrıntılı bir biçimde bunlara değinecekler. Bunların bir tanesi; IFAC uygulamalarıdır, bir diğeri ise; Avrupa Birliği uygulamalarıdır. IFAC uygulamalarının temel esası, temeli ruhsatlı eğitim standartlarını oluşturmaktadır. Bu konuda 8 tane eğitim standardı yayınlanmıştır, buna üç dört de uygulama sanıyorum yayınlandı ve hem eğitim standartlarının neler olduğu Orhan Hocam konuşmasında söyleyecek, buna ilişkin uygulama projesini de getirdiği ilkeleri de kapsamı içerisinde Serdar Hocam açıklamaya çalışacak. Bir diğer uygulama da tabii yakından bakacağız, çok değişmekle birlikte çok yakından ilgili olduğumuza inandığımız Avrupa Birliği uygulamalarıdır. Avrupa Birliği'nde yine mesleğin unvanı elde edilmesine ilişkin düzenlemelerin yapıldığı 8. yönergesi bulunmaktadır, yine tartışma aşamasında bu 8 yönergeye ilişkin planların neler olduğunu bize bazı eksikliklerimizin neler olduğunu da burada ortaya koymaya çalışacağız.

Şimdi konuşmasını yapmak üzere arkadaşım Siyasal Bilgiler Fakültesi Öğretim Üyesi Doçent Doktor Orhan Çelik'e söz vermek istiyorum. Buyurun Sayın Çelik.

“Meslekle İlgili Yasal Düzenlemeler Kapsamında Meslek Mensubu - Stajyer İlişkisi”

Doç. Dr. Orhan ÇELİK
Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi

- Çok teşekkürler, öncelikle sözlerime başlamadan önce böyle bir organizasyonda emeği geçen, katkı veren herkese teşekkür etmek isterim. Gerçekten buradan bakınca ne kadar büyük bir organizasyon olduğunu daha iyi anlıyorum, karşı sıralardan tam olarak olayın büyüklüğü fark edilmiyormuş bunu da sözlerime başlamadan önce ifade etmek istedim.

Kısa olarak siz katılımcılara daha fazla söz hakkı vermeyi sağlayacak şekilde stajyer ve meslek mensubu arasındaki ilişkilerin düzeyini belirleyen temel ilkeleri, temel bakış açılarını burada sizlere aktarmaya çalışacağım. Hareket noktası hem Türkiye'deki düzenlemeler çerçevesinde olacak. Ancak hocamın da biraz önce belirttiği gibi ülkemizdeki düzenlemeler gerek yasa düzeyinde yapılan düzenlemeler, yönetmelikler düzeyinde yapılan düzenlemelerin hep bir uluslararası boyutu olmaktadır, uluslararası gelişmelerden kendimizi soyutlayamıyoruz, soyutlamamız da gerekiyor. Dolayısıyla bunlarla birlikte bir kısmını ben bir kısmını sen, ben olsun birlikte götürmeye çalışacağız. Öncelikle şuna karar vermemiz gerekiyor, bir kere muhasebe meslek mensubu faaliyetini gerçekleştirirken, muhasebe mesleğini icra ederken bir takım bilgi ve becerilere sahip olmak zorundadır, bu bilgi ve becerileri bir şekilde edinmesi gerekiyor. Bunu kim, nereden elde edeceği, nasıl elde edeceği ayrıntılı olarak düzenlenmiş, yasada düzenlenmiş, yönetmeliklerde düzenlenmiş, uluslararası sözleşmelerde düzenlenmiş, bir kere buna kesinlikle öncelikle karar vermemiz gerekiyor. Muhasebe mesleği eğitimden soyutlanarak icra edilebilecek bir meslek değil, her açıdan aslında eğitimin güncellenmesi gerekiyor ve her aşamasında bunun yenilenerek güncellenirken yeni gelişmeleri de içermesi gerekiyor.

Şimdi değişik sözleşmelerde, düzenlemelerde bir muhasebe meslek mensubunun mesleğini icra ederken, mesleğini icra etme aşamasına gelinceye kadar mesleki bilgi ve becerileri alması gerektiğini söyledim. Mesleki bilgileri bir şekilde alıyorsun örgün eğitimden alıyoruz, staj yaparken meslek mensubunun yanında alıyoruz ondan öğreniyoruz, usta çırak ilişkisiyle öğreniyoruz bir şekilde öğreniyoruz ve mesleğe başlıyoruz. Ancak bunun dışında bir de mesleki beceriler var, edinmemiz gereken mesleki beceriler var. Bunlar doğrudan bahsettiğimiz şeyle ilgili olmayabilir denilebilir, yani bunun işte vergi dairesiyle ilişkileri bize ne faydası olacak, sermaye piyasasıyla ilişkileri bize ne faydası olacak gibi düşünceler olabilir bu dünyanın her yerinde böyledir ancak bir bütünlük içinde muhasebe meslek mensubunun bunu bilmesi gerekiyor. Neler bunlar? Entelektüel becerilerinin olması gerekiyor, okuduğunu anlama, anlatma, yazma vesaire buna benzer entelektüel becerileri edinmiş olması gerekiyor. Teknik ve işlevsel özellikleri olması, mesleki beceriler kazanmış olması, toplumsal ve iletişim becerileri kazanmış olması, kurumsal yönetime ilişkin, bir takım bilgi ve becerileri edinmiş olması gerekiyor. Bu ilkeler IFAC düzenlemelerinde tanımlanmıştır, bunlar, bunlar, bunlar olmalıdır der, bunların içerisinde de neler olacağını ifade eder. Belki ifadelere baktığımızda teknik ve işlevsel beceriler, mesleki beceriler dediğimizde belki bize çok bir şey çağrıştırmıyor olabilir, ancak daha işin ayrıntısına indiğimizde daha alt düzeylerden baktığımızda okumuş olması gerektiği, edinmiş olması gerektiği bilgileri biraz daha incelediğimizde ayrıntıları bunların aslında çok anlamlı ve gerekli olduğunu görmekteyiz.

Peki, bilgi ve becerileri ne zaman olacak muhasebe meslek mensuplarının? Biz muhasebe meslek mensuplarını bütün boyutlarıyla ele almamız gerekiyor yani sadece SMMM olduktan sonraki aşamasıyla değil, bütün boyutlarıyla değerlendirmemiz gerekiyor. Bunu ifade edebilmemiz için bir bu şekilde sözlerime devam etmek istiyorum. Muhasebe meslek mensuplarının mesleki yaşamını bir çizgi üzerine göstermeye çalıştık, bir muhasebe meslek mensubunun mesleğe başlamadan önceki aşaması var, işte hayatı bir noktada daha sonrada muhasebe mesleğini tamamladıktan sonradaki kısmı var. Şimdi bu iki arayı kaldırmamız gerekiyor, muhasebe meslek mensubu ile ilgili olarak bu arayı kaldırmamız gerekiyor. Nedir bu ara? Staja başlama aşamasından başlıyor, aslında düzenlemelere bakıldığında ondan öncesine ilişkinde bir takım ilkeler belirlendiği söyleniyor. Yani biz muhasebe mesleğine adım atmadan önce aldığımız eğitim mesleki bilgi ve becerilerde bizi etkilemektedir, bunlar içinde bir takım düzenlemeler yapılmaktadır. Buradan başlıyor ta mesleğin son gününe kadar bir kavrayan, bizi kavrayan sistemden bahsetmekteyiz.

Şimdi bunun her aşamasının planlanması ve her aşamasında muhasebe meslek mensubunun rekabet edebileceği, kendini sürekli güncelleyebileceği ve yenilikleri izleyebileceği biz mesleki bilgi ve beceriyle donatılması gerekiyor. İşte bu söylediğimiz gibi staja başlama aşamasından önce başlıyor, işte neredeyse örneğin okullardan başlıyor, staja başlamada bir takım eğitimler alıyoruz, staj süresince bir eğitim alıyoruz, sonra yeterlilik sınavlarını hazırlanırken eğitimden geçiyoruz, aslında eğitilmiş oluyoruz, sonra mesleği sürdürürken bir takım eğitimlerden geçiyoruz. Bu eğitim derken zorunlu eğitim anlaşılmasın sadece, her çeşit eğitimi kastediyorum. Bir bütün içerisinde kavramaya çalışıyoruz. Şimdi bu sürecin neresindeyiz, şimdi biz bu sürecin kırmızı ile hitap ettiğimiz kısımdayız, staj kısımdayız sadece, öncesi var, sonrası var. Stajı öncesinden ve sonrasında soyutlayarak her hangi bir sonuca ulaşmamız mümkün değil. Staj tamamlandıktan sonra o stajyer nereye gidecek, ne yapacak, daha zor olanı birilerinin yanında staj yapmasına imkan sağlayacak, öncesinde nereden alıyoruz biz bu stajyerleri, bu stajyerler nereden bu sisteme geliyor? Bunlara karar vermek ve bunlarla ilgili sorunlar neyse bunları düşünmek ve çözmemiz gerekiyor.

Şimdi bu aşamada mesleğin kaliteli bir şekilde icra edilebilmesi için staj aşaması son derece önemli. Stajyer ile meslek mensupları arasındaki ilişkinin açık bir şekilde ortaya çıkartılması son derece önemlidir. Eğer biz burada başarılı olabilir isek, muhasebe mesleğini icra edenler olarak başarılı olabilirsek sonraki adımda muhasebe mesleğinin daha kaliteli olmasına imkan sağlamış olacak. Eğer biz burada bir takım sorunlarla karşılaşarsak, bir takım yapısal sorunları çözemez isek o zaman ileriye geçtiğimizde bir ileri aşamada sorunun devam edeceğinden, taşınacağından emin olabilirsiniz. Dolayısıyla biz özetle stajyerlere mesleki becerilerin kazandırılması yönünde ciddi adım atmamız gerekiyor. Bununla ilgili düzenlemeleri takip etmemiz gerekiyor. Şimdi genelde bütün muhasebe mesleğinde, ama özellikle stajyerle ilgili olarak eğitimin nereden verildiğine bakmamız gerekiyor. Bir de bildiğimiz bir şey var emin olduğumuz bir şey var, bu aşamada kendiliğinden oluşan bir mesleki beceri yoktur. Yani stajyeri ofise götürüp ya da muhasebe meslek mensuplarının yanına koyup iki sene sonra geldiğimizde bu olgunlaşmış olmuyor. Buna bir şeyler yapmamız lazım, buna bir şeyler eklememiz gerekiyor, yani eğitmemiz gerekiyor. Peki, bu eğitimi nasıl sağlayacağız, nereden sağlayacağız? Bunu genel eğitimden sağlayabiliriz. Yani örgün eğitim kurumlarından, liselerden geliyor, üniversitelerden yüksek lisans, doktora düzeyinden sağlayabiliriz. Sonra aday meslektaşımız sınavlara hazırlanırken aslında bir eğitimden geçiyorlar. Kendi kendilerini yeniliyorlar. Yenilikleri takip etmeye başlı-

yorlar. Sınav aşamasında bir ciddi eğitim aşaması olarak kabul ediyorlar. Daha sonrada işteki deneyim bir eğitim oluyor. Meslek mensubuylar birlikte bir eğitimi gerçekleştirmiş oluyorlar. İşte, biraz önce satır aralarında ifade etmeye çalıştığım gibi bize eğitim aslında meslek mensubu ile ilgili olarak her yerde bulduğumuz her yerde eğitimi almak ve eğitimi verilmesini sağlamak durumundayız. Yani eğitim sadece okulda olur, eğitim sadece meslek odasında olur, eğitim sadece sınıfta olur gibi bir sınırlama olmaksızın o aday muhasebe meslek mensuplarını eğitmemiz ve gelecekteki meslek mensuplarına taşımamız gerekiyor arkadaşlar. Nerede bulursak aday ya da meslek mensuplarını eğitmemiz ve bunlara mesleki beceriler kazandırmamız gerekiyor. Stajyer ile meslek mensubu arasındaki ilişkinin temel noktası budur. Veya aradaki ilişkinin en önemli kısmı budur. Bunun dışındakiler bu önemli kısım ihmal edildiği zaman anlamsızlaşacaktır, anlamını yitirecektir.

Ve bildiğiniz bir başka nokta daha var. Bu eğitim yapılırken belli bir süre ile sınırlandırmaya uymak gerekiyor. Sürekli yapmamız gerekiyor. Bu yaşam süreci içerisinde her aşamada bu eğitimi gerçekleştirmemiz gerekiyor. Ve bu sürecin sonucunda biz meslekte yeterliliğe ulaşmış yetkin, rekabet edilebilir, rekabet gücüne sahip, uluslararası gelişmeleri takip edebilen bir muhasebe meslektaşımıza ulaşmış olacağız. İşte bunun için söylediğim gibi hep aynı şey tekrar ediyorum; staj aşamasının çok ciddi bir şekilde organize edilmesi gerekmektedir. Peki, staj aşaması organize edilirken ne vereceğiz biz stajyerlere, stajyerlerle meslek mensupları arasındaki ilişkiyi belirleyecek şey nedir? Bir kere stajyerlerimize bu bir uygulama becerisi kazandırmamız gerekiyor. Bir şeyin nasıl yapıldığını göstermemiz gerekiyor. Çıracak gibi. Yapararak öğrenmesi gerekiyor bazı şeyleri. Bunun yapmasına izin verecek bir ortamı sağlamamız gerekiyor. Bir mesleki eğitim vermemiz bazen yani muhasebe mesleği, muhasebe mesleğinin içindeki, muhasebe düzenlemelerinin dışındaki diğer düzenlemeler yani işini yapması için gerekli olan bilgiyle donatmamız gerekiyor. Buna şu son noktamıza gelirken aklımıza gelebilir, yani okulların yapacağı şeyi biz mi yapacağız? Yani bunları okullarda öğrenmeleri gerekiyordu, işte nereden mezun olduysa, hangi fakülteden mezun olduysa okuduğu yerden bunları öğrensin gelsin, bizde ona göre stajyerle çalışalım yani iş bilen biriyle çalışalım. Dolayısıyla daha az faaliyetle katılalım gibi bir düşünce zihnimize gelebilir, aslında bu düşünce yanlıştır çünkü tanımı gereği stajyer, staj yaşamından öğreneceği bilgiler vardır. Bir örgün eğitim kurumunda veya bir başka eğitim kurumunda öğrenemeyeceği şeyler vardır, biz burada bu öğrenemeyeceği şeyleri anlatacağız veya göstereceğiz, mesleki tecrübeleri aktaracağız, tıpkı usta-çırak ilişkisinde olduğu gibi. O zaman bir stajyer ile mes-

lek mensubu arasındaki ilişkiyi, sadece stajyerle meslek mensubu arasındaki ilişki olarak tanımlayamayız. Yani benim stajyerim veya benim mentorum, akıl hocam deyip işin içinden çıkamayız. Bu sistem içerisinde diğer taraflarda vardır, kimler bunların içerisinde stajyer ve meslek mensubu, yani rehberin dışında yani mentorun dışında meslek örgütünün de çok ciddi sorumlulukları bulunmaktadır.

Meslek örgütü de bu işle ilgili olarak sorumluluklarını yerine getirmesi, bununla ilgili kararlar vermesi gerekiyor. Sadece onunla biter mi iş? Hayır. Bir işveren var, bu işveren ülkemizde meslek mensubu ile aynı kişi olabilir. Başka yerlerde de aynı kişi olabilir. Farklı kişilerde olabilir. Meslek mensubu ile stajyer arasındaki ilişkiyi düzenleyen bir işverende olabilir. İş yeri koşullarını sağlayan kişi olabilir. Bunun da stajyer meslek mensubu arasındaki ilişkiler taraf olması gerekiyor. Ben karışmam, dolayısıyla beni ilgilendirmez siz ne yaparsanız yapın diyemezler, dememeleri gerekiyor. O zaman biz sorunu belirlerken sorunu tartışırken bu boyutlarını da dikkate alarak tartışmamız gerekiyor. Zaten ülkemizdeki düzenlemeler, yasal düzenlemeler ve uluslararası düzenlemeler bu staj ilişkisini, stajyerle meslek mensubu arasındaki ilişkiyi bu dört unsuruyla birlikte değerlendirmektedir. Ve bu dört unsuruyla birlikte düzenlemektedir.

Evet, şimdi genel açıklamaları tamamlamış oldum. İsterseniz kısaca Türkiye'deki durumla ilgili olarak ben bilgilerimi aktarmaya çalışıyorum ki daha rahat tartışabilelim. Şu anda Türkiye'de son rakamlar yani 2007'nin sonu itibarıyla alınan rakamlar toplam 73 bin meslek mensubu olduğunu gösteriyor. Legal, ana meslek mensupları 73 bin meslek mensubu ile ilişki kurabilmekte ve bu stajyer sayısı da şu anda yaklaşık olarak 13 bin stajyere ulaşılmış. Sistem içerisinde şu anda 13 bin stajyer vardır. Yani biz aslında burada konuşurken, tartışırken meslek mensubu ile stajyer arasındaki ilişkileri tanımlarken bu resmi dikkate almamız gerekiyor. 73 bin tane meslek mensubu bunların yeminli mali müşavir olanları var, mali müşavir olanları var, serbest muhasebeci mali müşavir olanları var ve serbest muhasebeci de olanları var. Bunların yanında staj yapmakta olan 13 bin aday var. Bir de sistemde stajyer olmak için sınava girmekte olan kişiler var. Yani hocamın biraz önce ifade ettiği sınava başvurup başarısız olan yüzde 90'lık bir kısım var veya yüzde 85'lik bir kısım var. En son sınavda yüzde 15 başarıdan bahsettiler hocam, yüzde 85'lik bir kısım var. Bir de dışarıdan muhasebecilik adayı olmak için bekleyenler var. Dolayısıyla biz aslında böyle bir resmin karşısındayız. Yöneticilerimiz böyle bir resmi yönetmeye çalışıyorlar ve meslek mensupları da böyle bir alanda faaliyet göstermektedirler.

Şimdi, Türkiye’deki düzenlemeler temel olarak 3568 sayılı yasa ve buna dayalı olarak çıkan kanuna dayalı olan diğer düzenlemelerle, yani yönetmelikte diğer düzenlemelerle yürütülmekte. Temel olarak stajyerle meslek mensubu arasındaki ilişki de veya da staj yönetmeliğinde onun dışında hocamın bahsettiği diğer düzenlemeler dolaylı olarak stajyer ve meslek mensupları arasındaki ilişkileri düzenlemektedir. Bizim açımızdan da bizim tartışmamızı yönlendirecek olan da bu alt yapıdır. Bu yasal alt yapı çerçevesinde konuşmamız gerekiyor. Ama sadece Türkiye için konuşacağımız alan, bir de bunun uluslararası boyutu var. Türkiye’nin ulaşmaya çalıştığı yapmaya çalıştığı şeyler var. Bunları da işin içine kattığımızda resim biraz daha netleşmiş olacaktır. Biraz önce ifade ettiğim gibi her ne yaparsak yapalım, her ne karar verirsek verelim bu dört tarafı ihmal edemeyiz. Yani stajyer, meslek mensubu, meslek örgütü ve işveren başlıklarını ihmal edemeyiz. Bunlarla birlikte bu düzenlemeyi yapmamız gerekiyor. Türkiye’de yasal düzenlemede yani staj yönetmeliğinde stajın amacı açık bir şekilde belirlenmiştir, yani bir staj programı yaparken stajdan ne bekliyoruz? Şunu bekleriz. Mesleki disiplin, bilgi, deneyim ve yeterliliğe sahip meslek mensubu yetiştirmek. Yani mesleki yeterlilik, yeterliliği tamamlamaya çalışıyor. Bu staj ile de tamamlamaya çalışıyor. Staj tek başına bunu yapmıyor. Veya örgün eğitim tek başına bunu yapmıyor, ikisi birlikte bunu yapmaya çalışıyor. Ve ilgili yönetmeliğin hükümleri içerisinde şöyle bir şey var. Staj sırasında mesleğin icrasına ait tüm kolların staj bahaneli aday meslek mensubuna gösterilmesi ve öğretilmesi esastır denir. Yani bir meslek mensubu olarak stajyerler mesleğin icrasıyla ilgili olarak bilgileri yani uygulama tecrübesini ve mesleki deneyimleri göstermek durumundayız. Stajın hedefleri de belirlenmiş, stajın hedefi işte mesleğin gerektirdiği ahlaki nitelikler ve meslek bilinci ile yetiştirilmesi, ilgili mevzuat ve uygulamayı doğru, etkili bir biçimde öğretmek, mesleki bilgileri geliştirmek ifadelerini kullanmıştır. Onun dışındaki işte yabancı dil ve bilgisayar eğitimini sağlamak, mesleki standartları temin etmek. Aynı zamanda stajyerin hedeflerini diğer unsurlar olarak kabul ediliyor.

Türkiye’deki yapıyla ilgili sadece bilgilerimiz hatırlatmak bakımından şöyle bir açıklama yapıyorum. İşte kimler staj yapabilir, kimin yanında stajyer olunabileceği işte SM adayları ve SMMM adaylarının yanında staj yapabileceği meslektaşlarıyla ilgili bir takım düzenlemeler var. Staj problemi meslek mensubunun işlerini aksatmayacak bir şekilde oluşturulmasıyla ilgili bir hüküm var. Ve bununla ilgili olarak TESMER’e ciddi bir görev verilmiştir. Bu stajın programlamak ile ilgili görev verilmiştir. Aynı zamanda stajyerlerin zorunlu eğitim programlarını hazırlamak görevleri de bulunmaktadır.

Bir cümleyle belki özetlemem gerekiyor ise; mesleki yeterliliği sağlamaya çalışma, mesleki yeterlilik bütün mesleğin süresince karşılaştığımız bir şey. Bunun en önemli aşaması staj, staj aşamasında da bunu sağlarken meslek mensubu okullarda vesaire öğretilmeyecek meslekle ilgili bilgileri stajyere aktarmak durumundadırlar. Bunu aktarırken de kendi işlerini aksatmayacak bir programın geliştirilmesi gerekiyor. Ve stajyer meslek mensubuyla bu ilişki çerçevesinde çalışması gerekiyor. Yani meslek mensubu stajyere bir şeyler öğretecek, stajyerde meslek mensubundan bir şeyler öğrenecek böyle bir ortamda muhasebe meslek örgütü tarafından organize edilecek. İşin, Türkiye’de resmi çerçevesi budur. Bu çerçeve üzerinde çalışılmaktadır. İşte TESMER’in yaptığı çalışmalar, işte bu süreç içerisinde bir takım projeler yürütülmektedir. Bu süreci tamamlar niteliktedir bunu da dikkatinize sunmuş oldum.

Bildiğiniz bir şey var tekrar ifade etmiş oluyorum, biz kaliteli muhasebe meslek mensubu yetiştirmek için kaliteli stajyere sahip olmamız lazım, kaliteli okullarda kaliteli eğitim almaları gerekiyor, biz bu sürecin sonucunda geliyoruz. Eğer zincirin halkalarının bir yerinde bir kopukluk varsa ileriki aşamalarda bu kopukluğun tamir edilmesini beklemek ham hayalden başka bir şey değildir. Yani biz stajı düzgün planlamadıysak, üniversitelerde düzgün eğitim vermediyse, liselerde düzgün eğitim vermediyse, ahlaklı olmayı öğretmediyse, meslek ahlakını öğretmediyse, muhasebe mesleğinin ilkelerini öğretmediyse, muhasebe bilgisini öğretmediyse ilerde kaliteli muhasebe meslek mensubuna ulaşmak sadece bir hayal olacaktır bunları takdirlerinize sunmak istedim, çok teşekkürler Hocam.

“Meslek Mensubunun Mentorluk / Rehberlik /Akıl Hocalığı Rolü”

Doç. Dr. Serdar ÖZKAN
Dokuz Eylül Üniversitesi, İşletme Fakültesi

Teşekkür ediyorum Sayın Hocam. Hepinize saygılar sunuyorum efendim. Dünyanın en zevkli konularından bir tanesi ile karşınızdayım. Bir mesleğin gençlerle ilgili kısmını konuşuyoruz, aslında gelecekle ilgili konuşuyoruz. Dolayısıyla benim için ayrıca önemli bu konu. Ben birde İzmirimize hoş geldiniz demek istiyorum. Hepiniz hoş geldiniz. Gerçekten I. Muhasebe Forumunda da ben vardım, II.’de de bulundum ama III. kendi şehrimde olması apayrı bir duygu hepinize tekrar saygılar sevgiler sunuyorum.

Meslek örgütleri kendisini bazı şeylere yormuyor, uluslararası kabul görmüş başka düzenlemeler de var meslek örgütü uluslararası düzenlemeleri de göz önüne alarak kendi ülkesinin şartlarına uygun düzenlemeleri yapıyor ve uygulamaya koyuyor. Bir uygulama rehberi bu uygulama rehberi aslında bakarsanız daha çok meslek mensubunun daha insan yönüne, davranış yönüne ve daha çok gençlerine göre bir uygulama rehberi hazırlamış. Kim? IFAC, IFAC hazırlamış derken ilk zamanlar ya da eskiden, öğrenciyken yani gazete olduğu zaman IFAC denen şeyin çok güzel bir şey olduğunu düşündüm, IFAC denen bir şey var derdim. Ha mesela Fenerbahçe hani bizim bildiğimiz bir şey ama FIFA denmesi başka bir yerlerde diye düşünürdüm bunun gibi. Oysa IFAC, aslında yine TÜRMOB’da üye olduğu uluslararası meslek örgütü, üstelik TÜRMOB’da bunun saygın bir üyesi. Bende o IFAC içerisinde şimdi anlatacağım konuyla ilgili Sayın Nail Sanlı’yla beraber çalışma fırsatı buldum. Dolayısıyla aslında sizinde izleyeceğimiz IFAC’ta bu dokümanın hazırlanmasında katkıda buldum. Şimdi onu tanıtıyoruz. Bu böyle bir doküman, öyleyse bizden bir doküman, şimdi bu doküman içerisinde dönen tanımlar var, uzunca sıralanmış fakat ben, benim sunumumun da iki tane öne aldım. Bunların bir tanesi rehber, şimdi sunumun ismini ne koyacağız diye konuşuyoruz onun üzerine mentor, birisine sordum mentor ne diyelim rehber diyelim, birisine sordum ne diyelim akıl hocası dedi, birisine sordum ne diyelim danışman dedi. Bende hepsini birden yan yana sıraladım, herkes doğru şeyi anlayabilsin diye. Bütün bunla ilgili kelimeleri yan yana getirdim TÜRMOB kendi düzenlemesini yaparken zaten uygun olanı koyar. İlk kazanımlara yardımcı olan meslek mensubudur. İkinci taraf dalımda staj, stajın biz biliyoruz, fakat lütfen buradaki tanımdan anladığı gibi staja bakmak gerekir, çünkü bu tanıma istinaden diğer düzenlemelere veya diğer tartışmalara geçmek zorundayız. Diyor ki stajyere ilk olarak; muhasebe mesleği ile ilgili iş tecrübesi kazanmak amacıyla aday meslek mensupları adına kullanılan çalışmalara denir. Adaylar var burada. Tecrübeyi kazanmaya yönelik bu çalışma programı bireylerin mesleki davranışları da içeren, mesleki yeterlilik kazanımlarını sağlamak üzere kurgulanmaktadır. Buradaki en önemli şey mesleki beceriyi Orhan Hocam zaten ondan bahsetti geçmişin reçeteleri ne deyim, işte bilgisayardaki lojistiğe yakın olma o tür beceriler, kişisel beceriler vs. bunlar tamam, mesleki bilgide tamam fakat asıl önemlisi hatta öncelikle tavsiye edilen şey mesleki davranış polemiği, mesleki davranış. Bunun üzerine durmak için demiş ki, mesleki davranışları da içeren, şimdi diğer bölüm bir meslek mensubu gibi davranmak kısmını eğer her şeyin dışında bırakır, bir meslek mensubunun yapması gerekenler ve mekanik işlemler üzerinde durursak o zaman biz as-

İnnda stajı çok iyi anlamıyoruz veya belki çok ciddi problemler var, var ise onları da göremiyor olabiliriz. Diyor ki tanımında, staj tamamlandığında aday bir birey olarak meslek mensubu olma yolunda önemli bilgilenme aşamasını tamamlamış olmalıdır. Bu iki tanım üzerinde kullanmak istiyorum sunumu.

Şimdi stajla ilgili olarak IFAC demiş ki; adayların mesleklerin gerektiği gibi icraat edebilmeleri için sahip olmaları gereken mesleki bilgi, yetenek, meslekle ilgili etik değer ve tutumlarını, arttırmak oluşturmak ve geliştirmek. Şimdi burada meslekle ilgili etik değer, meslekle ilgili bilgi veya meslekle ilgili yetenek bunların hiç birisi birbirinden az önemli ve birbirinden daha önemli şeyler değil. Dolayısıyla adayların staj yapması bölümünde bunların hepsini, hepsini birbirinden önemli kabul ederek hepsi üzerinde önemle durulması gerekiyor, bu amaca ulaşmak için. Ve diğer amaçlar yapılmış adayların mesleki tercihlerini sürekli kılmak da yararlanacakları nitelikleri geliştirmek. Ve bu amaç, bu iki amaç veya bu amacın iki boyutu üzerine kurgulanmış IFAC mentorluk, danışmanlık meselesini. Ve yine diyor ki, stajın amacında uygun şartlarla birlikte yapılmış bir staj zaman içerisinde adaylara iş ortamındaki faaliyetlerle ilgili tecrübe kazandırarak mesleki taleplere katkı sağlayacaktır. Ve adayların gerçek hayattaki olaylara gözlemleri, iş hayatındaki olaylarla ilgili etik yönlü problemleri veya ikilemleri belirlemeleri ve bunlar hakkında mesleki yorum geliştirme konularında tecrübe kazandıracaktır. Bu yolla mesleki etik konusunda duyarlılık sağlayabilecektir. Görüldüğü gibi IFAC, stajın öyle yalnızca eğitimle geçirilecek bir dönem olarak tanımlarken, eğitimin farklı boyutlarını ortaya koyuyor. Ve özellikle mesleki davranışı biraz daha ön plana çıkartıyor ve ayrı yetenekte mesleki eğitim meselesini yine ön plana çıkarıyor.

Zaten mesleki etik, sabahleyin Rıfat Bey'in anlatımında görmüştünüz ki IFAC'ın, en temellerinden bir tanesi ayrı yeten de daha çok yeni 2007 yılının yapılmıyorsa Ekim ayında meslek eğitim kuralları zaten tüm Türkiye'de yayımlanmış durumda. Dolayısıyla mesela bu meslek eğitim kurallarını kaçırmız okudu, kaçırmız okudu dersek belki bunun üzerinde daha dikkatli düşünmemiz gerekiyor tartışmalar yapılırken.

Şimdi, stajın yararları; staj ilk bakıldığında sanki stajyere fayda sağlanmış gibi düşünülebilir çünkü meslek mensubu olacak gibi düşünülebilir. Ama yine uluslararası meslek örgütü bizimde üyesi olduğumuz örgüt stajın yararlarını üçe ayırmış. Diyor ki, meslek örgütü açısından yararları üyenin mesleki bilgi, yetenek, meslekle ilgili etik değer ve tutumlarının artması yoluyla mesleğin

güçlenmesi ve topluma daha iyi hizmet verilmesi. İşverenler açısından işletmenin yeterli bilgi ve zekayla donatılmış iş doyumunu yüksek muhasebeci güce sahip olması ve rehber açısından da bilgi ve yeteneklerini ve açmış parantez özellikle kişilerle iletişim, geliştirip alanı artırarak hem kendi sürekli mesleki eğitim sürecine, hem de meslek örgütüne hem de bir bütün olarak mesleğe katkı sağlamak. Dolayısıyla stajyer, stajda kendi yükümlülüklerini yerine getirip meslek mensubu yolunda ilerlerken aynı zamanda meslek örgütü de gelecekte ayakları yere basan donanımlı meslek mensuplarına sahip olabilecek. Aynı zamanda rehberlik yapan mali müşavirler yani rehberlik yapan meslek mensupları içinde faydası var. Onlar lütfetmiyorlar böyle bir şey yaparak, aslında onlarda kendi kişisel gelişimleri içerisinde bundan fayda sağlıyorlar. Çünkü hepimizde çok iyi biliriz ki hani insanlar öğretirken de öğrenirler, zaman içerisinde kendini geliştirebilirler, onlara öğretirler daha iyi öğrenirler. Bu böyle bir etkileşim hatta biraz daha uzun boylu söylersek, staj stajyerle ona rehberlik yapan mali müşavirler veya meslek mensubu diyelim aslında bir ekiptirler. Bir ekip haline gelirler. Bizim üniversitede ki sistem gibi gerçekten öğretim üyesi olmuşum eğer benim asistanlarım olmazsa benim, faaliyetlerim gerçekten çok ciddi olarak kısıtlanır. Asistanlık demek işleri ona geçirip, ona yaptırmak demek değil, işleri paylaşma ve birlikte yapmak, iş bölümü yapmak ve aynı zamanda hem onun gelişmesini hem de bizim gelişmemizi biz olaya böyle bakarız. Veya mesleğin geleceği açısından bakıldığında, mesela bizim fakülteye fotoğraflandırmak isteyen her hangi bir kötü niyetli birisi bizim asistanlara, asistanlar üzerinde oynasa, onların yapısıyla oynasa on seneye kalmaz hepimiz biteriz. Zaten bizim fakültenin geleceği lafında benim için belki on sene daha bizim fakültenin geleceği, Serkan Hoca fakülte bir şey söyleyebilir ama ondan sonra benim bölüm falan yok. Şimdikilerin mesleği gelecekte bölümü ve ayriyeten şunu da söylemek gerekir ki staj yapmanın halinden, staj yapmış olanlar anlar.

Dolayısıyla bu mali müşavirlik, mali müşavirin stajda mentorluk, danışmanlık, rehberlik yapması meselesinde staj denilen şey böyle babadan kalma yöntemlerle yapılabilecek bir şey değil, sistemli ve ciddi bir şey. Hepimiz, her meslek erbabı kendisinden daha büyüklerle beraber çalışarak, birlikte zaman geçirerek, onların tecrübeleri alarak, öğrenerek gelmiştir. Fakat bu böyle gelişmiş güzel rehberlik yapanın yeteneklerine bağlı veya aşağıdakinin yeteneklerine bağlı olarak sınırları belli olan bir şey değil. Bu sistemli olarak uygulanması gereken ve herkesin rollerini belirlendiği, herkesin yeteneklerinin ortaya koyulduğu bir stajyerlikten bahsediyor IFAC.

Şimdi staj kazananların genel çerçevesi mali müşavirlik stajı yapanların kazanması gereken ya da kazanımları şu çerçevede incelenmiş IFAC tarafından: Birincisi; sorumluluk alma bu insanlara start verildiğinde sorumluluk almayı öğreneceklerdir. İkincisi, işletmecilik konusunda farkındalık, bu insanlar staj döneminde işletmecilik konusunda farkın işletmecilik konusunun farkına varacaklar diyor.

Mesleki değerlere etik kurallara tutunmak konusunda uygulama; bu insanlar staj döneminde mesleğin değerlerini hatta mesleğin tarihini, mesleğin değerlerini, meslek için büyük olan kişileri etik kuralları ve tutumlar konusunda önemli uygulamalar yapmak zorundalar. Teknik bilgileri uygulaması var, çünkü kuşkusuz mali müşavirlik stajı yapılırken bir mali müşavir işleri ne ise onlarla ilgilenip teknik bilgilere sahip olmak gerekir. Böylece bu yetenekler hem örgütsel ve yönetsel, iletişimsel vs. durmadan gelir yetenekleri kazanmaları gerekiyor bu insanların staj yaparken. Hangisi daha önemli? Hepsi bir birinden önemli, hepsi birbirinden önemli fakat ülkeler kendi meslek örgütlerinde bunları içine almak, bunları zaman içinde daha az daha çok olduğu bir staj programı kurgulayıp, kurgulayıp adayların önüne koymaları gerekiyor, diye söylüyor IFAC.

Mesela sorumluluk almayı ele alalım, kazanımlarım içerisinde sorumluluk almada var. Yani diyelim ki staj yapanlar sorumluluk almayı öğrenecek, mesela ne olacak buradaki temel şey giderek staj dönemi boyunca, giderek artan sürede sorumluluk almayı öğrenecekler. Önce daha ufak şeylerin sorumluluğunu alacaklar, sonra daha büyük sorumluluklar alacaklar ve tamamlayacaklar alan bu. Önce bilgi edinme dönemi, sonra analizler, seçenekler, öyle mi yapsak, böyle mi yapsak bu daha iyiymiş, böyle mi yapsak acaba diye yorum yapma faaliyeti geliştirmesi gerekiyor. En sonunda sorumluluğu bizzat alıp uygulamaya geçirebilmesi gerekiyor. Yavaş yavaş çok normal eğitim süreci, yaş süreci, görüm süreci. Mesela bir başkasını ele alalım şunlardan, işletmecilik konusunda farkındalık. Yani diyor ki ilgili örgütlerin işletmenin işleyişi ile ilgili çevresinin anlaşılması alan bu, sorumluz bu. Bir kere, bir kere stajyer mali meslek mensubu olduğunda bizatihi kendisi bir büro açabildi mi, şirket kurabildi mi, aslında işletmecidir. Veya bağımlı olarak çalışıyorsa bizatihi kendisi bir işletmenin zaten parçasıdır, o işletmede muhasebe fonksiyonunu götürecektir, fakat muhasebe fonksiyonu kendi başına bir fonksiyon değildir, bir işletmede bütün fonksiyonları eşgüdümlü çalışmak zorunda olduğundan aslında muhasebecinin işletmeciliğin bu yönünü görmesi, öğrenmesi gerekir.

Mesela burada neler var? Bir gün denetçi olduğunda, denetçi olduğunda o işletmenin gerçeklerini bilip, anlayabilmesi gerekir. Hatta şimdi günümüzde uluslararası muhasebe standartlarıyla ilgili olarak Türkiye'deki hazırladıkları yayınlar, uygulamalar hatta bir de uluslararası standartları, onlarında Türkiye'de versiyonları yine uluslararası düzeye getirildi, şimdi bakıldığı zaman günümüzde gerçekten öyle kuralların falan çok olmadığı, daha çok bilgilerin olduğu ve meslek mensubun yorum yapma faaliyetinin günden güne geliştirmesi gerektiği, hatta iyi meslek mensubu daha iyi meslek mensubu arasındaki farkı yorumlama yeteneğinin, ortaya iyice konulmasından, konulmasıyla ortaya çıkacağını söyleyen grup var. Muhasebe dünyası var. Dolayısıyla diyoruz ki, mali müşavirler veya meslek mensupları daha stajyer alırken, daha staj aşamasında işletmecilik kurallarını bilmesi gerekiyor. Belki bu şekilde alacağımızı nasıl tahsil edeceğimiz polemğine de daha kolay çözüm bulabilirler.

Şimdi rehberin sorumluluğu, rehberin sorumluluğu şimdi diyor ki staj boyunca rehber şöyle olmalıdır diyor. Staj boyunca adayın yaptığı işin ve staj sonunda meslek mensubu olmak için gerekli kazanımın nerede olduğunu anlamak. Birisi, birisini o staj yaparken eğer verip ona rehberlik yapıyorsanız, bu stajın ona ne kazandırması gerektiğini baştan biliyor olmamız gerekir. Tecrübelerle biliyoruz saygı duyuyoruz fakat aynı zamanda bunun sistemli olarak yazıya dökülmesi ve bunun gerçekten enine boyuna tartışılıp bir program halinde sunması gerekiyor. Adayın tecrübeli düzenli olarak gözden geçirmeli, adayın izlemek gerekiyor. Adayın bilinçli davranıp tecrübe kazanması amacıyla teşvik etme, cesaretlendirme, adaylara uygunsuz adayın iş yerindeki amiriyle, amirleriyle düzenli bir şekilde içinde olmalı. Adayı uygun bir yolla izleme, gözleme danışmanlık verme ve adayı değerlendirme. Yapılan değerlendirmeler konusunda adaya düzenli olarak yeni bildirim sağlama, bu yolla adaya bilgilendirme. Yani sen şöyle gidiyorsun, iyi gidiyorsun, kötü gidiyorsun. Ve meslek örgütüne adayın mesleki bilgi ve yetenekleri kazanması, davranışları etik ile ilgili konularda yaklaşım ve yorumları konusunda rapor hazırlayıp sunma. Şimdi bunlar rehber olacak olan meslek mensubu da dünyanın önerdiği bulunması gereken sorumluluklar. Şimdi biz uluslararası camiada konuşuyoruz zaten 2007 Aralık sonu itibarıyla doküman tamamlanır, internette sunulur, bende o esnada eğitim standartlarının bir parçasıyla sizin bilgilerinize değindim. Burada neden bundan bahsediyoruz? Hem kendi durumumuzu gözden geçirebilelim, hem de yakın zamanda her şeyiyle taahhüt etmişiz IFAC'a, IFAC üyesi durumundayız diye bunun uygulamaya geçildiğini, çabucak geçer, biraz zaman alır geçer, daha zayıf, daha kolay geçer, bazen daha zor ge-

çer, kendimizi böyle bir şeye hazırlamak durumundayız diye rehberin sorumluluğunu hepimiz dikkatli bir şekilde okumamız gerekir. Aramızda rehberlik yapanlarda var doğal olarak da staj yapanlarda var onlarda bu sorunları gözden geçirmeli.

Meslek öğretim, rehberlik sisteminin kurulmasından, kurulmasıyla ilgili sorumluluk meslek öğretimindedir. Meslek öğretim bu anlamdaki uluslararası anlamda kabul görmüş bir rehberlik sistemini zaten uygulamaya geçirmek durumundadır. Bunun için işte kaç görev var bunun için gerekli düzenlemeyi yapmak durumundadır. Fakat siz bizim kabul etmemiz gerekir ki meslek üniversite için söyleyeyim, bizim üniversiteye herhangi bir düzenleme geldi diyelim, biz o düzenlemeyi anlamaz, bu düzenlemeyi uygulamaya geçirmek yönünde bir yol ortaya koymazsak hiçbir düzenleme istenildiği gibi uygulamaya geçemez bunu da herkes bilir. Aynı şekilde meslek öğretimi boyunca yaptığı takdirde meslek mensubu olarak herkesin bu düzenlemenin kendisiyle ilgili kısmını alması ve ona göre yürümesi gerekiyor. Şimdi rehberlik sistemi kurulurken şu görevler düşüyor, bir kere kimler rehber olacak? Şimdi ben biliyorum ki sınav yapıldı hatta ders verdik burada, sınav yapıldı şimdi sınav sonuçları 15 güne kadar bu sırada açıklanacak her halde şu sıralar. Orada şimdi belge almış mali müşavir diyelim 24, 25 yaşında mesela şimdi onun yanında üç ay sonra birisi staja başlayabilir mi? Eğer yasal olarak daha dün belge almış birisinin yanında birisi staja başlayabiliyorsa burada bir sorun var. Bir kere dedik ya aktarmak gereken şeyler en çok ciddi tecrübe aktarmak gerekiyor, bunları tartışmaya bizim başlamamız gerekiyor. Kimler acaba yanında staj yapabilir, kimler acaba rehber de olabilir, vazgeçtik meslek mensubu olabilir? Rehberin atanması, onaylanması ve eğitilmesi, rehber gerekli olduğu hallerde bazen rehber olarak değerlendirilmesi, bunları meslek örgütü şöyle değerlendirmiş. Meslek örgütü ister kendisi düzenler veya bölgeler vasıtasıyla yapar, artık mesleğin kendi bileceği, kendi organize edeceği bir konu. Ve burada en önemli konuda kimlerdi, kimler potansiyel olarak rehber olabilir? Mesela meslek örgütü akademik alanda gereken mesleki bilgi ve beceriler, mesleğin rehberden beklentileri, stajla ilgili muhtemel mesleki etik konular ve rehberin sorumlulukları. Bunlar konusunda rehber olacak veya yanında staj yapılan meslek mensupları bu konuda ikna olması gerekiyor, bu yaptırımlara sahip olması gerekiyor. Ve bir şey daha önemli IFAC açısından ve bizim açımızdan da önemli işverenlerin seçimi, çünkü neden eğer donanımlı olarak ciddi staj veya aday meslek mensubunun, gidip bir fabrikada faaliyet gösteriyorsa orada bağımlı çalışan bir mali müşavir yanında görev yapması lazım. O şartlar sadece mali müşavirin sağlayacağı şartlar değil, o iş yerinin stajyer,

staj yapan adaya sağladığı şartlarla da ilgili. Dolayısıyla aslında IFAC derki; yanında staj yapılan veya danışman ne kadar önemli ise aynı şekilde önemli olan konulardan bir tanesi de işyeri, bu staj hangi işyerinde yapılıyor, nasıl şartlarla yapılıyor? O işyerinin hacmi, kapasitesi, o iş yerinin iş dağılımı acaba hakikatten, gerçekten stajyere bir staj deneyimi kazandırabilecek kapasiteye sahip mi? Efendim daha yeni belge almış veya okuldan belge almış, sadece sınava girip duran arkadaşım ne yapmış, şimdi o, staj yapmış olabilir gibi. İşlerlik ve nerede staj yapılır meselesinde, büyük meseleyi önceden şartları belirle, mesela iş akdi olması gerekiyor, iş tanımları ve sınırların rollerinin belirlenmiş olması gerekiyor. İşverenin eğitim politikası olması gerekiyor, rehberin adayın sorumluluklarını ve rollerini ortaya koyan özel bir rotasyonu olması gerekiyor, yani yazılı olacak. Staj yapan şunları, şunları yapmak zorunda, danışmanı olan kişinin de şunları yapmak zorunda diye. Çalışanın el kitabı performans değerlendirmekle ilgili ve hakikatten o staj döneminde orada çalıştı mı, çalışmadı mı anlamında.

Sonuç şimdi staj meslek eğitiminin bir parçasıdır ve mesleğin girişin en önemlisidir, şimdi meslekle ilgili bilgi ve becerilerin geliştirilmesi ve özellikle mesleki tavaf edilmesinde ilk aşama stajdır. Stajın sağlıklı olması bakımından adaya, rehber, staj yapılan yere veya işverene kuşkusuz meslek örgütüne önemli görevler düşmektedir. Rehberlik her meslek grubu üyesinin doğal görevlerinden birisi olarak düşünülmelidir, stajyerler mesleğin geleceğidir, staja ve stajyere olumlu bir şekilde yaklaşmak bir meslek olmanın temel gereklerindedir. Şimdi IFAC'ın, mesleğe giriş aşamasındaki, staj aşamasındaki rehberlikle ilgili dokümanı ve gereklilikleri ve açıklamaları böyle. Yalnız bir şey söylemek istiyorum, İzmir Odası, bununla ilgili ve IFAC'dan çok daha önce çalışma başlattı. Bunu da Sayın Başkanla konuştuk, kendisi sunalım dedi. Gerçekten çok anlamlı bir rehberlik hizmetinin uygulanmasıyla ilgiliydi. Mesela bunu da konuştuk Başkanla 60 tane rehber, 60 tane rehber oda tarafından seçildi, bunların tecrübeli olduklarına dikkat edildi ve bunlar özellikle staj yapmış mali müşavirler olmasına özellikle dikkat etmişler ki, onun halinden daha iyi anlayabilsin diye. Ne oldu demiş, bunlar gitmişler, görüşmüşler bunların sonuçlarını almışlar, bakalım ne oluyor? Peki, çünkü onlar kendi organlarıyla düşünerek uygulamışlar çok da değerli bir şey. Diyor ki 30'a yakın sahte staj tespit ettik diyor. Mesela şimdi hemen Başkanla konuşup sonuçları açıklayacağımız sonuçlar vardır ama işte bu türlü sonuçlar toplanacak ve bu temel bilgide sunulacak. Uzun lafın kısası bir IFAC üyesi olan TÜRMÖB, staj gerçeğiyle zaten karşı karşıya meslek olmanın gereği ve stajla ilgili hem eğitim standardı, hem de onun uygulama rehberliği gelmiş

durumda. Birincisi çok kısa bir zaman içerisinde böyle bir düzenleme yapmak durumundayız ve düzenlemeye zaten engellerden dolayı bunu da bu vesileyle hepimizin bilgisine sunmak istedik. Teşekkür ederim, saygılar sunarım.

Prof. Dr. Ercan BAYAZITLI

Moderatör

- Sayın Özkan teşekkür ederim. Değerli konuklar oturumumuzun bu kısmında sizlerin katkı ve sorularınızı da ekleyeceğiz, ancak sizden ricam oturuma biraz geç başlamamız nedeniyle vaktimiz kalmadığı için, varsa katılımınızın kısa ve öz sorunuzun da yine o şekilde kısa ve öz olmasını rica ediyorum. Herhalde mikrofon sizde kalmış evet. Buyurun Sayın Başkan. Yalnız söz alan arkadaşlar isimlerini söylerlerse,

İslam DOĞAN

Yalova SMMM Oda Başkanı

- Bu forumun düzenlenmesinde emeği geçen TÜRMOB Yöneticilerine ve İzmir Odamıza teşekkür ediyorum. Hocalarım çok değerli bilgiler verdiler bu meslek hayatımda beni en çok üzen, vicdanımı en fazla sızlatan olaylardan bir tanesi budur. Neden dersiniz, şimdi hocalarım verdiği rakamlarla 70 küsur bin meslek mensubunun 30.000'ni büro işletiyorsa, büro sahiplerinden bahsediyorum en az 25.000 tanesi küçük ve orta bürolardır. Belki onlarca stajyer bu zorlu staj öncesi sınavını verirken, staj yapmak için gerilim halinde bulunuyor. Ve orada biz yer bulamamaktan dolayı, yer göstermemekten dolayı vicdanım çok sızlıyor ve bu beni çok üzüyor. Çünkü arkadaşlarımızdan bir tanesine rica ettiğimiz zaman yer sorunu olduğunu, yani tutacak yerinin olmadığını, olsa bile asgari ücretten gösterilen ücretin hiç para vermese dahi sigorta primine dayanmadığını yani stajyere hiçbir kuruluş para vermememize rağmen sigorta ve vergi yükünden dolayı yer gösterememek çok rahatsız ediyor beni. Üstüne üstlük birde diyorsunuz okurken daha henüz mezun olmadan hocaları staj yapmak için gönderiyor öğrencileri, onlar yani bu konuda çok büyük sıkıntılar çekiyoruz. Bunun mali kaynak, yani bunun tartışılmasını istiyorum ben, çok güzel bir şekilde söylediniz. Önce başlayabilmesi için yer bulması lazım, yani idealini yapabilmesi için, akıl hocalığı yapabilmemiz için önce çocuğa bir yer ve yükünü sağlayabilecek bir meslek mensubu bulmalı-

yız, burada meslek mensubuna bir çare veya bu tartışılırsa çok sevindir, teşekkür ederim.

Bahadır ALTAŞ
Malatya SMMM Oda Başkanı

- Öncelikle tüm katılımcılara teşekkür ediyorum. Bu sunumla ilgili meslek mensubu stajyer yaklaşımı konusunda ilgili bir katkı yapmak istiyorum. Özellikle Serdar Hocamla, Orhan Hocamın bilirlere biz bu eğitimcilerin eğitimi seminerine katılmıştık TMS’de yeni bir tanım var, gerçeğe uygun değer, bilgili ve istekli iki kişi olması gerekiyor. Dolayısıyla stajyer ve meslek mensubunun bu yaklaşım çerçevesi içerisinde de ikisinin de bu iş için bilgili ve istekli olması gerekiyor. Biz bunun bulunduğu bölgede yapmış olduğumuz çalışmalarında bu mesleği tercih edenlerin yüzde 80’inin yakın çevresi veya aile geleneği olduğu için bu mesleği tercih ettiğini yüzde 10’unun çok farklı nedenlerle bu mesleği tercih ettiğini yüzde 5’inin de idealist olarak bu mesleği tercih ettiğini tanımlamışlardı. İdealist olarak bu mesleği tanımlayanlarda ikiye ayrılıyor, birincisi kariyer mesleği olarak gördüğü için bir diğeri ise materyalist bakıyor. Yani çok para kazanan bir meslek olarak görüyor. Dolayısıyla özellikle bürolarda şunu yaşıyoruz bu tecrübeyi yaşayan büro olarak benim yanımda da sekize yakın stajyer geçti. Ama iki tane stajyerim vardı bunlar gerçekten ilk üniversite yılından itibaren bu mesleğe çok idealist yaklaşım içerisindeydi ve iki yıllık staj süresi içerisinde de her aşamada benim hareketlerimi sorguladılar yani yaptığım her şeyi sorguladılar. Oturduk onlarla tartıştık, gelen nokta da şuanda bir tanesi bir firmada genel müdür, bir tanesi de bir firma, holding de mali koordinatör. Dolayısıyla bu mesleğe girişte özellikle biraz önce verdiğim orandaki biz bu katılımı çok iyi tespit etmemiz gerekiyor. Ercan Bey’in başta söylediği bir şey vardı, bu mesleği tercih, müracaat edenlerde sınavlarla en iyilerini almaya çalışıyoruz. O en iyileri seçerken de kötülerin en iyisi olanları değil de en iyilerin en iyisi noktasında eğer biz stajyerlerimizi oluşturursak, o zaman meslek mensubu stajyer arasındaki bu yaklaşım ve iletişimi çok daha sağlıklı kılabilirim inaniyorum teşekkür ediyorum.

Turhan KARABULUT

- İstanbul'dan katılıyorum ve öncelikle burada olmaktan çok mutlu olduğumu belirtmek istiyorum. Şimdi biraz daha somut yaklaşmak istiyorum ben bu stajyer konusuna. Sürekli stajyer problemleriyle karşı karşıya kalıyoruz stajyerlerden ancak biz düşünüyoruz bir stajyerin hiç bilmeden bize geliyor ve maliyeti 700, 800 bin YTL, 700–800 YTL. Hiç bilmeyen bir stajyere bu bedeli ödeyip de yanımızda istihdam etmeyi düşünmüyoruz açıkçasını söyleyeyim. Siz biraz önceki konuşmalarınız da dediniz ki; biz, staj sınavların da mümkün olduğu kadar alan bilgisinden soru sormamayı düşünüyoruz. Oysa sınava, staj sınavına girişte çalışmış ve birazcık deneyimli olan stajyerlere bu sorular yoluyla stajyer olmuş olsaydı az çok bilgileriyle biz kendi bürolarımız da istihdam edebilirdik. Ancak sınavı kazanmış stajyerlere bakıyoruz tamamıyla farklı konulardan sorular sorulmuş ve çok iyi çalışmış kazanmışlar ama muhasebe hakkında hiçbir bilgileri yoktur. Dolayısıyla bizde bu tür stajyerleri kendi bürolarımızda istihdam etmeyi düşünmüyoruz. Çünkü maliyeti bize pahalıya geliyor. Bence biraz daha gerçekçi açıdan yaklaşarak bu stajyer sorununun çözülebileceğine inanıyorum. Teşekkür ederim.

Şükrü YILMAZ

- İstanbul Kağıthane ilçesinden Serbest Muhasebeci Mali Müşavir Şükrü Yılmaz. Tüm katılımcıları sevgi ve saygıyla selamlıyorum. Böyle bir forum, uzun zamandan beri benim şahsen beklentimdi. Çünkü sizlerle bir üniversite öğretim üyelerinin, bizim mesleğimizle ilgili, üniversitede yetişecek olan gençlerimizin hayata hazırlanması ve üniversiteyi bitirdikten sonra hemen para kazabilen ve girmiş olduğu işte faydalı hizmet verebilen öğrencilerin yetişmesi için neler yapmalıyız konusunda, çok öncelerden beri benim kendi projelerim vardı. Bunlarla örtüştüğü için bu fırsatla sizlere arz etmek istediğim üniversite ile bu mesleği icra edenler arasında bir köprü kurulması, mümkünse üniversiteye devam eden öğrencilerin odamızla ve bürolarımızla kurumsallaşmış olan, şirketleşmiş olan bürolarımızın ziyaret edilerek, meslek mensuplarının hangi konularla karşı karşıya olduğu konusunda bilgilenmesi. Bir de üniversitede forum yapılarak bizim mesleğin, bizim meslektaşlarımızdan bu konuda üniversitedeki foruma katılarak çeşitli rollerle mesleğimizin nasıl problemlerle ve bilgi ihtiyacına karşı karşıya olduğu konusunu açıklamasına fırsat verilmesinde yarar vardır diye düşünüyorum. Bunları özellikle siz öğretim üyelerinin görüşlerine sunmak istedim. Çok teşekkür ederim.

İhsan Ogün BATMAZ

- Serbest Muhasebeci Mali Müşavir İhsan Ogün Batmaz. Öncelikle Forumun düzenlenmesinde emeği geçen, geçenlerin sizlerin ve meslek mensuplarını saygıyla selamlıyorum. Öncelikle düşüncem, bu ülkede meslek mensubuna olan ihtiyacın sayısal olarak belirlenmesiyle ilgili istatistiklerin yapılmasıdır. Ve buna göre stajyerlerin bu sayıya uygun olarak mesleğe giriş sürecinin başlatılmasıdır. Bu yapılmıyor ve bütün başvurular, başvurular kabul edildikten sonra sınavla bir eleme yoluyla bu yol tercih ediliyor gibi geliyor. Ama öncelikle yapılması gereken şey istatistiksel olarak bu çalışmalarını yapmak ve bu meslek mensuplarına olan ihtiyacı belirlemektir.

İkinci husus; stajyerlerimizin, staj yapacakları yerlerin donanımları ve bu staj sürecinde ona öğretilerek buna yapılan meslek mensubunun yetenekleri çok önemlidir. Sayın hocamda bu konuya değindi, zira bu yeteneğe sahip olmayan meslek mensubunun yanında yetişen stajyerinde alabileceği çok az şey vardır. Dolayısıyla alt yapısının donanımının iyi olduğu bir iş yerinin olması gerekir, ikincisinde de yeterliliğin iyi olması gerekir. Bu iki şartın bir arada olduğu yerde stajyerden beklenen sonuçlar elde edilebilir, dolayısıyla bu konuya çok önem göstermek lazım. Bu nasıl yapılacaktır? Bu meslek örgütleri tarafından yapılacaktır. Meslek örgütleri bu konuda çalışma yaparak stajyerlerin staj yapacakları mekanları, staj yapılacak kişinin tespitini yapabilir. Dolayısıyla bu konu bu şekilde halledilebilir. Üçüncü husus stajyerlerin esas görevi mesleği öğrenmek, bu öğretinin en iyi yapıldığı yerde bürolardır. Daha çok iş yerlerinde, yani bir bağımlı olarak veya bir sektörde stajyer olması ona o istenen amacı sağlamayacaktır. Bürolar, çok çeşitli muhasebe uygulamalarının yapıldığı, çok çeşitli işlemlerin yapıldığı yerlerdir, dolayısıyla stajyerlerin daha çok bürolardan yetişmesi ve söylediğiniz yeteneklerin meslek mensuplarının yanında çalışmaları esasıdır. Yalnız büroların da başka bir sorunu var dolayısıyla bu kadar emekle üzerine düştükleri stajyerlerin kendilerine getirdikleri mali yükümlülüklerle katlanamamaktadır. Dolayısıyla onların sosyal güvenlikten kaynaklanan yüklerinin azaltılması gerekir, bu amaca ulaşılmasında çok faydalar sağlayacaktır hepinize saygılar sunuyorum.

Prof. Dr. Ercan BAYAZITLI
Moderatör

- Evet ben teşekkür ederim. Şimdi ilk noktayı açıklamak istiyorum bu katılım, şu ana kadar katılan kişiler arasında önce, bundan sonraki soru ve katkılarda güven vermesi açısından birkaç noktayı kısaca açıklamak istiyorum. Birincisi üyelik katkımızdır evet planlamanın ihtiyaç duyduğu bir gerçek. Bunu hiç kimse tartışmıyor birçok konuda sayısal bilgilere başvurmak zorundayız. Ülkenin veya mesleğe yürüyen gençlerin mezunların staja ihtiyacı vardır, bu tartışılmalı, ikincisi, ne kadar stajyer alınmalıdır, buda tartışılmalıdır. Ama açılış konuşmalarında da ifade edildiği gibi ben bu işin bu kadar siyasetini yapma gibi bir durumum yok haddimi aşmak istemiyorum ama bu fırsat gelmişken kanunları yazdırırken işte o masanın başında oturamıyorsak bunları çözemiyoruz demektir. Çünkü bir mesleğe girişte o vanayı kısmak tek yönlü Türkiye’de maalesef yasal güç olmaktadır. Biz staja başlama sınavını koyduk ama bir sürü zorlamayla, bir sürü dertle koyabildik. Ve bana göre 3568 sayılı yasa başlangıçsa bizim örgütümüz, TÜRMÖB’un koyduğu staja başlama sınavında büyük bir reformdur diye düşünüyorum. Ancak bir şey söylemek istiyorum siz bütün meslek mensupları buradayız. Bir de burada stajyerler olsaydı ne olacaktı? Onların sorunlarını çözerken onların gözüne hiç baktık mı? Veyahut da ne stajyer ne meslek mensubu ikisi olmayıp da benim gibi uzaktan gözlem yapan bir de onları duymak ister misiniz?

Değerli meslek mensupları 2005 yılından itibaren stajyerlerimize zorunlu eğitim veriyoruz. Bununla ilgili olarak da ben TÜRMÖB’da çalışan profesyonel bir yönetici olarak ve öğretim üyeliği sıfatıyla objektif olduğuma inanıyorum. Bir alt yapı yatırımında bulunduk. Orhan Bey’in de ifade ettiği gibi yaklaşık 3500 kişi 2005 yılından itibaren uzaktan zorunlu eğitime tabi tutuldu. Ve bu zorunlu eğitime katılan 5000’i de bu eğitimi alıyor. Ancak biz bu arada bu zorunlu eğitimi bütün söylemlerimize, senede üç kez çalışmak için bir araya geliyoruz gerektiğinde disket gönderiyoruz, yeter ki ortamda kendi kafalarına takılanı sorsunlar, fiziki temaslar kuruyoruz, onları kazanımları açısından daha iyi bir yol bulmak için eğitim veriyoruz ve eğitimi daha iyi alması için bunu yaptık. Ve orada alan bilgileri dahil olmak üzere yaklaşık 25 konuyu kapsayan bir eğitim programı; insan kaynakları, proje finans kaynakları, sermaye piyasası uygulamalarıdır. Eğer bütün oda başkanlarım buradayken diğer meslek mensuplarının duyması içinde söylemek istiyorum, bilgi paylaşmak istiyorum. İlkini üç ay önce yaptık tüm odalarımızda her bir stajyerin bu zorunlu eğitime bu kadar devam edip etmediğini bildirdik, kendi kanalından bir

kart gönderdik bunlar yazıyordu. Ama bir şeyi ben söylemek istiyorum. Önce stajyer bizim neyiz, onun adını koymak lazım. Stajyer bizim neyiz, çırağımız mı, normal çalışmamız mı yoksa evladımız kadar ilgi duyduğumuz hem çalışmamız, hem çırağımız mı? Her birimiz, yapanları tenzih ediyorum, akşam evinize gittiğiniz zaman üniversite kursuna giden çocuğunuz varsa en az haftada bir kere mesela ne yapıyor diye sormadan duramıyosun. Okulda ne yaptın diye sormadan duramıyoruz. Ama birçoğumuz bu stajyerlerimize, sen bunu bitirdin mi bitirmedin mi, nedir diye sorduğunu, birçoğunuzun sorduğunu ben sanmıyorum. Eğer büyük bir çoğunluğunuz sormuş olsaydı odaya gönderdiğimiz kartların yüzde 90'ın da eğitimle ciddi bir şekilde tamamlanmış olduğunu görebilirdik. Ama maalesef ne olursunuz bu stajyerimize, işleriniz yoğun, doğrudur, kalkınmak için kendi iş planlarımızı da yapamıyoruz, bu da doğrudur. Ama stajyerin içinde geleceği var bu nedenle en azından bir iki saat, bir saat stajyere o büroda kendi masasının başında o programları tahlil etme şansı tanısak acaba nasıl olurdu, daha iyi olmaz mı diye düşünmeden de edemiyorum. Sayın üstatlarım söylediğim şu ben hiç bilmeyeni almak istemiyorum doğrudur, sorun yaratacaktır, istihdamın getirdiği bir yük vardır, sonuçta bir stajyer bir çalışandır, bunun da bir yükü vardır. Bir kere yanlış anlamayı düzeltmek istiyorum, biz staja başlama sınavında alan bilgisi sormuyoruz diye bir şeyi ifade etmek istemedim ben, belki yanlış ifade ettim. Alan bilgisinin ağırlığı zaten fazla, alan bilgisinin dışında genel kültür ve yetenek konusunda adayların bunları hiç sormayın diye söylüyorlar. Ben onu vurgulamak istemişim yani o yüzden alan bilgileri fazla ama zaten alan bilgileri çok iyi yapıyorlar normalde yani içsel ekonominin ne kadar cevap verebiliyorlar doğru, muhasebe eğitimine de o kadar cevap verecektir. İyi yetişmenin getirdiği bir sonuçtur bu, yoksa ben kendi fakültemden söylüyorum biz dört tane asistanlık sınavı kadrosu ilan ediyoruz kimseyi almadık, biz kendimizin düşmanı değiliz, bende sizin gibi ilerde yetişmiş bir stajyerim eğer varsa bize gönderin üstadım, biz hazırız almaya. Evet başka katkısı olmak isteyen. Evet.

Arif MERT

- İstanbul Esenler'den Arif Mert Mali Müşavir. Stajda geçen süre stajyerin mesleki bilgi, deneyim ve becerisinin arttırıldığı bir süreçtir, diye tanımlıyorum. Bu süreç içerisinde büyük illeri dışarı alırsak İstanbul, Ankara, İzmir gibi Türkiye'de mesleği bilen öğrenim gören okulların sayısı, meslek yüksek okulları ve fakülte sayısını dikkate aldığımız da küçük illerde mezun olan

okullardan mezun stajyerlerin bu gün staj yapma imkanı ve fırsatı var mıdır? Ayrıca staj yapan stajyerlerle ilgi geçen sürece ait yapılmış bir müfredat programı, konuları ve zaman dilimlerinde uygulama şansı var mıdır büroların? Biraz evvel sunumda da belirtildi meslek mensubunun işlerini aksatmayacak şekilde yapılmalıdır. Bu konuda YÖK'te, TÜRMOB'un okul mezun sayısını sınırlandıracak bir planlama mevcut mudur? Ben mevcut olmadığını düşünüyorum. Bu planlama olmadığı sürece Konya'nın ilçesinde, Kütahya'nın Emet'inde bir meslek yüksek okulundan mezun olan öğrencinin staj yapma şansı yok. Buna rağmen bu planlamayla bunun önüne geçilebilir bu planlama yapılmıyor, birincisi bu. İkincisi 1985 yılında 3308 dediğiniz ticaret lisesi mezunlarıyla ilgili yine stajı gösteren bir yasal düzenleme yapıldı. Yasanın ruhu çok uygun doğrudur ama hiç bir zaman ticaret liselerinden mezun olan veya okuyan öğrenciler ikinci ve üçüncü sınıfta yaptıkları stajlar hedefine ulaşmadı, amaca ulaşmadı. Aynı şekilde bizim şuan da mesleğe giren 3568'e göre okul sayısı çok fazla bu çocukların staj yapma şansında küçük illerde kesinlikle yok, önümüze gelen staj formlarını imzalıyoruz, öğretim üyelerine bende aynı fakültede öğretim görevlisiydim, bu formları bizde imzalıyoruz, çocuğun staj yaptığını kabul ediyoruz. Bunlar mutlaka planlanıp bir an evvel disiplin altına alınması gerekir diye sizin düşüncelerinizi almak istiyorum, teşekkür ederim.

Prof. Dr. Ercan BAYAZITLI
Moderatör

- Bu konuda bir planlama var mı şuan bilmiyorum doğrusu, ama şunu biliyorum ki Türkiye'de okumak isteyen milyonlarca insan var. Bizim açımızdan bilgisini ispatlanması gerekir doğrudur ama bir diğer taraftan da insanların üniversite eğitimi ihtiyacını da hükümet tarafından da karşılanması gerekiyor. Böyle bir çelişki yaşıyoruz. Bizim şanssızlığımız sosyal bir alanda olmamız açılacak en kolay fakülte ve yüksekokulun bizim alanımızda olması. Hoca olmasa bile öğretim üyesi sıfatıyla ders veriyor olmamız. Bu Türkiye'nin problemi haklısınız, bizde elden geldiğince ilgili platformlara bu problemi taşımaya çalışmaktayız. Bu da bizim görevimiz olduğunun kanaatindeyim.

Katılımcı

- Şimdi bir stajyer sınav aşamasındayken bürolarda çalıştıkları için arkadaşlar sadece stajı bitirelim ve derhal bir muhasebe bürosu açalım kanısındalar. Biz kendi büromuzda bunu yaşıyoruz ve görüyoruz. Oysa II. Türkiye Muhasebe Forumu'nda bahsedilen muhasebe mesleğinde yeni ufuklar ve verilerle ilgili bir yığın işlerin yapılabileceği ile ilgili şeyler söylendi. Staj eğitiminin bir parçası olarak mentorluk dedik akıl hocaları dedik rehberlik dedik bu işi üstlenen arkadaşlar stajyerlerimize muhasebe büroları açmanın dışında çünkü biz büro ziyaretlerinde bulunuyoruz. Tek defterle büro açan arkadaşlar var, ekonomik sıkıntı içerisindedirler. Onlara yapabilecekleri işlerle ilgili eğitim süresince mutlaka hedefler gösterilmeli diyorum. Kredilere filan girme kuruluşlarından söz edilmişti o dönem, yönetim danışmanlığından söz edilmişti, bu konuda da çaba gösterilirse mesleğe yeni katılan arkadaşlar daha iyi koşullarda çalışma imkanı bulurlar diye düşünüyorum teşekkürler.

Mustafa ÇETİNER

Erzincan SMMM Oda Başkanı

- Erzincan Oda Başkanı Mustafa Çetiner. Bu organizasyondan dolayı gerek TÜRMOB'a gerek ev sahibi İzmir Odasına gönülden teşekkür ediyorum sağ olsunlar. Efendim biliyorsunuz staj yapmak hakikatten zor, stajyer yetiştirmek zor, staja hazırlanmak zor, mesleğinin geleceğini belirlemek için bir imtihanla tanıtılmak bir stajyer açısından daha zor. Şimdi benim şöyle bir önerim var, mesleğin yeniden yapılandırılması sürecinde mesela SMMM a'yı b'yı, bilmiş c'de takılmış diğer SMMM yedi dersin altısını vermiş, yedide takılmış ve tanınan süreyi kullanmış ve kazanamamış o arkadaşları da üniversitelerde tek dersten, zaman zaman aflar çıkartıyorsunuz. O arkadaşlarımızdan bu sene ise yeni bir imkan sağlanabilir mi? Birincisi bu. Bir de arkadaşımızın mesleğe girişte, mesleğin sayısının azalması açısından ümidin kesilmesine ben müsaade ediyorum. Ancak muhasebe bürosu açılan illerde örneğin Erzincan'da, mükellef sayısına göre büro sayısını kısıtlamak bence daha mantıklı olur. Mesleğe geçince illa büro açacağım diye bir kaide yok, eğer o ildeki büro sayısı mükellef sayısının belirlenen oranların üstünde ise, büro açılmayacaksa bu meslek mensubunun diğer meslek mensubunun bürolarda veya şirketlerde çalışabilirler. Hepinize teşekkür ediyorum.

Ali YEKTEMİZ

- Mersin Odasından Ali Yektemiz. Bir buçukta başlasa üç buçukta bitecekti, biz ikide başladık dörtte bitecek. Şimdi hocam merak ettiğim bir konu var. Stajyerlerimiz üniversitelerden bilgili donanımlı geliyorlar mı? Ve TÜRMOB bunlarla bir iş birliği yani bu grup hakkında bir çalışma yapıp yapmadığı. Bizze göre bu çok önemli bir olay, çünkü okuldan mezun olan arkadaşlarımız gerçekten çok boş geliyorlar. Defterin, yevmiye defterinin, defterin temelinin bile ne olduğunu bilmiyorlar. Teşekkür ederim.

Prof. Dr. Ercan BAYAZITLI

Moderatör

- Ben izin verirseniz çok kısa bir şey cevap vermek istiyorum. Tabii ki ilerde ne olur bilmiyorum ama. Şimdi genellikle öğrencilerin veya stajyer öğrencilerin eğitim kalitesinden bahsediliyor. O zaman bu resmi isterse biraz daha objektif bir resim çekelim izin verirseniz eğer. Ben bu konuşmamı şeyde yapmıştım Dünya Muhasebe Kongresi'nde Türkçe bir oturumda yapmıştım. Ama bu seferde söylemek ihtiyacını hissetmek durumundayım gibi geliyor. ÖSYM sınavı istesek de istemesek de, benimsemiş olsak da olmasak da öğrencinin yerini belirlemede şu anda geçerli en önemli, en temel bir tanesidir. Hal böyle olunca her birimiz çocuğumuz veya kendimiz üniversiteye girdiğimiz zaman yüzde kaçlık bir dilimde olduğumuzu biliyoruz veya hangi fakülteyi tercih ederken yüzde kaçlık dilime giriyor fakültem ona göre hesaplar kitaplar yapıyoruz. Ama değerli meslektaşlarımız sizlerde takdir edersiniz ki bizim sosyal bilimler alanlara bizim kafamızı ya da kaynağımızı oluşturan kitleye yüzde 40'dan, yüzde 40'lık dilimde yer alan öğrenciler geliyor ben muhasebeci olacağım diye, yüzde 1'lik dilimden öğrenci geliyor ben muhasebeci, mali müşavir olacağım diye. Hatta ve hatta yüzde 1'lik dilimdeki öğrencilerimizin büyük çoğunluğu ya kamuda ya özel sektörün belli birimlerine zaten kendilerine bir yer otomatik olarak buluyorlar. Bunların dışında kalkanların tabii ki biz işte staja başlama sınavıyla biraz seçmeye çalışıyoruz. Yoksa söyle bir yanılığımız olmasın, bir sürü iyi kitle var, onlardan biz iyileri niye almıyoruz. Böyle bir şey zaten söz konusu değil, doğaldır her öğrenciye eş değer olarak eğitim veremiyorsunuz. Bunun iki tane nedeni vardır biri buraya gelen öğrencinin eğitim düzeyidir liseden gelen, biri oranın öğretim üyesidir kadrosudur. Ama bu nasıl düzeltilir, ben bile bilmiyorum yani, bilmiyorum ama problem var orada haklısınız. Evet, son bir söz,

Gülay Nil ALTINOK

- Öncelikle İzmir Odasına ve TÜRMOB'a teşekkürlerimi sunmak istiyorum böyle bir forum düzenledikleri için Mersin Odasından Mali Müşavir Gülay Nil Altınok ben. Stajyerlerden hepimizin belki de çok büyük sorunu, çok belki de göz ardı ediyoruz ama ciddi bir sorun. Ali Beyin de dediği gibi bizim mesleğimizin aslında handikabı şu; hani bir hukuk fakültesinde okuyan öğrenci avukat olacağını biliyor, ona göre yönlüyor. Tıp fakültesinde okuyan öğrenci biliyor ki doktor olacak ona göre yönlüyor. Ama bizim birden fazla bölümünden mezun olmuş ve bizim mesleğimizi yapacak kişi sayısı çok fazla, onun içinde okurken de amacımız yok. Ne olacağımızı bilmiyoruz, sadece bir işte çalışacağız ama bu ticaret olabilir, işte pazarlama olabilir, muhasebe olabilir gibi düşünüyoruz. Hani mesleğimin, evet ben bu mesleği biliyorum, ben bu mesleği icra edeceğim ve bunun için çalışacağım demediğimiz için de tabii ki stajyer konumuna geldiğimizde bilgisiz geliyoruz. Bilgisiz olan kişileri de biz bürolarımızda hani çalıştıracağımız zaman gerçekten bizler için çok büyük bir külfet çünkü biz ayakta durmaya zaten çok zor çalışıyoruz. Akabinde böyle bir külfete katlanmak bize zor ve ağır geliyor. Hani ne yapılabilir zaten bu bizim acımız diyelim, yanlısımız diyelim ama çözüm burada üretmek lazım sonuçta bu bir gerçek. Bize Doğu Anadolu Bölgesinde kalkınmada öncelikli yerler de sigortalarda devlet desteği var bu konularda yüzde 80'ini işte devlet karşılıyor. Biz stajyerle de böyle bir şey yapılabilir miyiz? Maliyetini aza çekip, insanları teşvik edip yanlarımıza birer tane veya ikişer tane stajyer alıp yetiştirebilir miyiz diye düşünüyorum. En azından oradan birazcık yırtarız herhalde. Onun dışında da hani stajyer denilince sanki büroda bir kenarda duracak birilerinin yaptığı işe bakacak kendince bir şeyler katmaya çalışacak diye düşünüyorum. Hani sorumluluk alma derken aslında bir nevi gerçekten aslında ona iş yükünü verip ardından denetleyip düzelterek yani uygulamayı gerçekten tam anlamıyla yaparsak daha çok verim alabiliriz gibi geliyor bana. Teşekkür ediyorum.

Prof. Dr. Ercan BAYAZITLI

Moderatör

- Çok teşekkür ederim. Zaten bu tür forumların yapılmasındaki amaçlar hem bu durumları hem de makul durumdaki çözüm önerilerine eğilip neler olduğunu saptayıp daha iyi durumlara taşımaktır. Ve tabii bu konu, bu oturuma ilişkin çözüm önerilerini hem TÜRMOB Yönetimine iletmek durumundayız

kendi adımıza arkadaşlar umarım ki hep aradığınız bir noktaya doğru gideriz ama bu işin işte kolay çok iyi olmadığını biliyoruz. Zaten bizim mesleğimiz zorluklar mesleğidir, bu zorlukları da biz el birliği ile aşacağımıza inanıyorum. Ama ben bir kez daha kurultayın, bundan bahsetmiyorum ama uluslararası birçok toplantıda bulunduğunu özellikle bizim mesleğimizin mevzusunun ... yok ama öyle ifade edilir. Takvim, takvim ölçeğinde düzenlenen bu tür forumlara katılan herkese çok teşekkürler ediyorum. Çalışmalarınız da başarılar diliyorum.

II. OTURUM

Meslek Mensubu – Toplum İlişkisi

Nail SANLI
TÜRMOB Genel Sekreteri
Moderatör

- Değerli katılımcılar bir kez de ben hoş geldiniz diyorum. III. Türkiye Muhasebe Forumu, “Meslek Mensubu Ve Toplumla Olan İlişkisi” konulu II. Oturumu açıyorum. Muhasebe Forumları bizim TÜRMOB Yönetimi olarak üzerinde özellikle durduğumuz, önemsedığımız toplantılarımızdandır. Üç sene önce bu kararı aldığımızda çıkış gayemiz ve noktamız şuydu, genel kurulların haricinde meslek mensuplarımızın mesleki sorunları, gelişimleri doyasıya konuşacakları bir günden fazla bir platformun oluşturulmasıydı. Orada bütün mesleki sorunlarımızı, dünya gelişmelerini ve özel gelişmenin neresinde olduğumuzu görelim ve toplantılardan kendimize bir yol haritası çıkaralım düşüncesiydi. Görüyoruz ki, bu kararımız çok isabetli bir karar olmuş. Üçüncüsünü gerçekleştirdiğimiz bu forumda gerçekten güzel sonuçlar çıkıyor. En güzel tarafı da artık TÜRMOB Yönetim Kurulu çalışma programı bu forumlardan çıkan konular çerçevesinde geliyor. Birincisini 2006 yılında İstanbul’da gerçekleştirdik. Hatırlayacağınız üzere Dünya Muhasebe Kongresi’nin olduğu yıla isabet ediyordu ve konusu, muhasebe mesleğinin geleceği idi. İkincisini geçen sene Ankara’da gerçekleştirdik, muhasebe mesleğini geliştirme eğitim ufukları konuluydu. Üçüncüsünü de burada, İzmir’de gerçekleştiriyoruz, mesleğin yapılandırılması sürecinde mali müşavirlerin çevresiyle ilişkileri konusunu tartışıyor, irdeliyoruz.

Burada meslek mensubunun, mesleğini ifa ettiği sırada değer vermek zorunda olduğu denetime karşı sorumlu olduğunu onu tehdit eden onun yanında olan, karşısında olan, güvencesi olan konuların hepsini sırasıyla işleyeceğiz. Gerek meslek, gerekse de dünyamızın hızlı bir değişim süreci içerisinde olduğunu hepimiz biliyoruz. Bundan bir kaç yıl önce mesleğimizden beklentilerimizi irdelediğimizde, bu günkü beklentilerin çok dışında ve farklı konularda olduğunu gözlemliyoruz. Bunun da temelinde dünyadaki küreselleşme ve değişim süreci yatmaktadır. Son yıllarda birçok ülke de muhasebecilik mesleğinin nasıl düzenlenmesi gerektiği konusunda önemli tartışmalar yaşandı. Özellikle Enron gibi dünyada yaşanan büyük finansal skandalların sonunda mesleğin yüksek kaliteli hizmet sunmaya devam etmesi, ekonomik büyüme ve gelişmeye katkıda bulunması için önemli değişiklikler yapıldı. Meslek mensupları sadece müşterilerle işverenlere, kendilerine karşı değil içinde yaşadıkları topluma karşı önemli bir sorumluluğa sahiptir. Bizim mesleğimiz

için kamu çıkarı, içinde yaşadığımız topluma karşı sorumluluğumuz birinci önceliktir. Toplumsal sorumluluğumuz mesleğimizi diğer mesleklerden ayıran en önemli farkımızdır.

Hizmetlerimizi satın alan müşterilerimizin mutlak memnuniyeti mesleğimiz için geçerli değildir. Muhasebeci müşteri memnuniyetinden çok kamu memnuniyetine bağlı olmak zorundadır. Bu bakımdan durum beklentisi karşılanmayan müşteri ile, beklentiyi yasal zeminde ve etik kurallar içerisinde gerçekleştirilemeyen meslek mensuplarını amiyane tabirle zaman zaman cepheleştirmekte ve aralarında sürtüşmelere neden olmaktadır.

Özet olarak yaptığımız meslek ekonominin büyümesine ve nihayetinde toplumsal refahın yükselmesine önemli katkılarda bulunmaktadır. Dolayısıyla muhasebe mesleğini düzenleyen bazı standartlar büyük önem taşımaktadırlar. Bu forumda ele aldığımız meslek mensubu toplum ilişkisi, meslek mensubunun müşteri ilişkisi, meslek mensubunun meslek mensubu ilişkisi ve meslek mensubu devlet ilişkisi meslek mensubu profilini ve çalışma yönetimini düzenleyen köşe taşlarıdır. Bu köşe taşlarını bir birinden ayırmak ve bir birinden ayrı düşünmek olanaksızdır. İşte birinci oturumda meslek mensubunun, meslek mensubu adaylarına yani stajyerleriyle olan ilişkilerini irdeledik. Bu oturumumuzda da meslek mensubunun toplumla olan ilişkisini ele alacağız. İlk konuşmacı Sayın SMMM Hüseyin Gürer. Hüseyin Bey meslek mensuplarının toplumdaki rolünü ele alacak. Umarım keyifli bir oturum olur ben sözü Sayın Gürer'e bırakıyorum.

Meslek Mensuplarının Toplumdaki Rolü

Hüseyin GÜRER **İstanbul SMMM Odası**

- Değerli Başkanlar ve değerli dinleyiciler bende bir İzmirli olarak her ne kadar İstanbul'da oturuyor olsam da hepimize hoş geldiniz diyorum. Ve ben bu gün burada olmaktan da çok büyük bir mutluluk duyuyorum. Bizim mesleğimiz biliyorsunuz 3568 sayılı kanunla 1989 yılında ilk defa olarak bize tanıtıldı. O günden bu güne aşağı yukarı 19 yıl geçti. Bu tür konuşmalar ve toplantılar, forumlar aşağı yukarı 1989'dan beri yapılıyor, bende aşağı yukarı 1991 yılından bu güne kadar bu forumlara, bu çalışmalara, bu eğitimlere mümkün

olduğu kadar katılıyorum, katılmaya da çalışıyorum. Fakat baktığımızda özellikle son dört beş yıldıki gelişim hızı ilk 14 yıldıki gelişime göre kıyasladığımızda inanılmaz boyutlarda. Zaten son dört-beş yıla da baktığımızda her Şeyde çok ciddi bir hız olduğunu görüyoruz. Çünkü artık sınırlar kalkmış durumda özelleşme artık hepimizin dilinde bununla beraber teknolojiyi neredeyse takip etmek artık mümkün değil.

Her üç ayda, beş ayda bir değişen teknoloji, bunun yanı sıra bilgi toplumlarının üretilmiş olması ve bu bilgi toplumunun Türkiye’de de artık daha fazlasıyla da kendisini hissettirmeye başlamış olması ve özelliklede Türk Ticaret Kanununun çıkışından sonra bu bilgi toplumunun artık, tamamen kendimizi içinde bulmuş olacağız ve bu günden itibaren zannediyorum tüm beklentiler tüm meslek mensuplarından beklentiler çok fazla artacak.

Aslında bir meslek mensubu olarak ve meslek örgütüne baktığımız da hakikaten bu gün itibariyle gerek düzenleyici otoriteyle olan ilişkilerimizde, gerek kamuyla olan Maliye Bakanlığı ile olan ilişkilerimizde ve tüm kamuyla, tüm toplumla olan ilişkilerimizde ciddi anlamda bir takım rolümüzün olduğu ve sorumluluklarımızın olduğunu görüyoruz ve hiss ediyoruz. Ve tabii ki bunlardan her hangi birinin aksaklığı da bize ciddi boyutlarda maddi ve manevi sorumluluklar yüklüyor ve bundan sonra bu sorumluluklar daha da ağır bir Şekilde kendisini gösterecek diye düşünüyorum.

Özellikle bu forumda iki noktaya değinmek istiyorum. Birincisi mali müşavirlerin toplumdaki rolünü etkileyen faktörler, diğer de mali müşavirlerin toplumdaki rol ve sorumlulukları. Öncelikle tabii bu küreselleşme teknolojik değişim bilgi toplumunun sınırsız olması zaman ve mekan kavramlarının önemini yitirmiş olması bizi yepyeni bir sürecin içerisine sokuyor tüm dünyada olduğu gibi Türkiye’de de. Tüm dünyaya da baktığımızda aslında son dört-beş yıldıki gelişmeler özellikle gerek denetim standartlarında olsun gerekse de muhasebe standartların da özellikle toplumların bir birlerine olan kaynaşması yanaşması sonucunda çok değişik düzenlemeler meydana gelmiştir. Tabii bu yaşadığımız bilgi çağında rekabette değişimde inanılmaz boyutta dolayısıyla bu hızlı ve yoğun bilgi kullanımının değerini arttırmış durumdadır. Ve bir bilgi stratejik bir önem kazanmış durumdadır. Bir bilgi sistemi olarak muhasebe bilgi çağında stratejik bilgi mesleği olarak bilgili meslek mensuplarından beklentilerin arttığını da karşımıza çıkartıyor.

Dolayısıyla bizim mesleğimizi bir stratejik bilgi mesleği olarak tanımlamak istiyorum. Oldukça önemli bir kavram olduğuna inanıyorum çünkü sabah ki

konuşmaları dinlerken Sayın Milletvekilimiz Mustafa Özyürek'in meslek örgütünden bahsederken bizi denetçiler olarak tanımladı. Daha sonra Rifat Nalbantoğlu'nun dinlerken de çok önemli mesajlar verdiler. Burada belli ki birçok değişiklikler hepimizi bekliyor özellikle Türk Ticaret Kanununun çıkışından sonra meslek mensubu ve meslek örgütleri bambaşka bir noktada kendisini bulmuş olacak. Artık görevlerimiz sadece bir bilanço çıkartmak, mali tablo çıkartmak ve bunları Maliye Bakanlığına sunmak olmayacak. Burada ki sayılara baktığımız da 40.000 kişilik bir SMMM ordusu var, serbest muhasebeciler var, yeminli mali müşavirler var ve 13.000 kişide yolda bekleyen stajyerlerimiz var. Yani çok süratle 100.000 kişilik bir ordu gelecek, büyük bir ihtimalle de 2010 yılında. Bu açıdan baktığımızda artık bizden beklenen sadece mali tabloları çıkartmak olmayacaktır. Mutlaka şeffaf, güvenilir mali tabloları çıkartılması şart olacaktır. Bununla birlikte tabii ki çıkarttığımız mali tablolar artık dört sayfalık beş sayfalık mali tablolar haline gelmeyecektir. Çünkü tüm meslek örgütü şekil değiştirecektir. Küçük bürolar daha büyük bürolar haline gelecektir. Artık denetim olgusu işin içine girecektir. Çünkü bilgi toplumun bir parçası olarak yine üç beş ay sonra bu Türk Ticaret Kanunu'nun çıkacağını tahmin ediyoruz. 2009 yılında da ilk uygulama yılı başlayacağı için artık sadece belli hesaplara borç alacak kaydı vermek buradaki meslek mensubu için yeterli olmayacaktır. Tüm meslek mensubunun farklı bilgilerle donatılıyor olması gerekiyor. Özellikle meslek mensubunu bir çekirdek olarak ortada tutarsak etrafında yine söylediğim gibi küreselleşme, küreselleşme derken artık Türkiye'de belli bir büyüklüğe erişmiş durumda artık rakamlar tamam belli düzeltmeler sonrasında yüzde 25 artmış olabilir ama yüzde 25 eksiklikle bile önemli bir büyüklüğe erişmiş durumda stratejik konumu nedeniyle özellikle son beş yıla baktığımızda yaklaşık olarak Türkiye'ye gelen direkt yatırımın 50 milyar dolar olduğunu görüyoruz. Bu Türkiye tarihin de beş yıl içerisinde giren ilk ve en önemli rakamdır. Daha önceki yıllara baktığımızda ortalama iki ile dört milyar dolar arasında Türkiye'ye yatırım yapılırken, son beş yıl içerisinde bu rakamların 50 milyar doların üzerinde olduğunu görüyoruz yani aşağı yukarı yılda ortalama 10-15 milyar dolar arasında ciddi bir girişin olduğunu görüyoruz.

Tabii bu bütün ölçütleri büyütmüş oldu. Tabii buradan sonraki duruma baktığımızda her ne kadar bir takım kötü senaryolar çizilmişse olsa ekonomiyle ilgili ama Türkiye bu büyük ivmesini biraz daha sürdüreceğine inanıyorum ve bu seneki girişlerinde yine aşağı yukarı 10 milyar veya 16 milyara kadar çıkarabilir dolar düzeyinde olacağını düşünüyorum. Bu ne demektir, bence hepimizi son derece yakından ilgilendiren bir durum çünkü bu özellikle direkt ya-

tırımlar, yabancı yatırımlar Türkiye'deki gerek istihdamı, gerekse iş ortamını ciddi anlamda artıracak büyütecek demektir tabii meslek örgütüne çok daha fazla kapıların açılacağı bir dönemdir ve bundan sonrada öyle bir dönem olmaya da devam edecektir. Tabii yine sizlerde son dört beş yılda gelen yabancılarla birlikte sadece yabancılarla değil benim söylediğim bu rakamlar sadece direk yatırımla ilgili rakamlar bide Türkiye'deki Türk yatırımcıların da yapmış olduğu rakamlar var bunların da tutarı da en az bu söylediğim rakamlara yakın rakamlar. Dolayısıyla artık beklentilerin şekli değişmeye başlıyor hem yurt içindeki yatırımcılar gerekse yurt dışındaki yatırımcılar dünyayla sürekli bir ilişki içerisinde artık raporlama tamamen farklı bir boyuta gelmiş oldu. Bizim meslek örgütümüzden beklentiler her alanda farklılaşmaya başladı çünkü bu gelişlerle birlikte teknolojik yatırımlarda inanılmaz boyutlara ulaştı. Bu gün baktığınız zaman en hızlı büyüyen sektörün bu yazılım sektörü olduğunu görüyorsunuz, bu teknoloji şirketlerinin olduğunu görüyorsunuz. Dolayısıyla bu teknolojik yatırımlar neticesinde artık mali tablolar artık raporlamalar daha otomatik bir şekilde daha kolay bir şekilde çıkmış olacak. Dolayısıyla meslek mensubu bundan sonra farklı bir şekilde hizmet vermek durumunda kalacak, çünkü yatırımcıların veyahut da şirketlerin sahipleri, yöneticileri danışman olarak veya dış bağımsız denetçi olarak bizlerden bekledikleri artık bir mali tablo çıkartmak olmayacak çok daha farklı bir şekilde bilgi donanımına sahip olmak zorundayız. Bunun içinde mutlaka uluslararası finansal raporlama standartlarının veya Türkiye Muhasebe Standartlarının çok iyi bir şekilde bilme mecburiyetimiz var. Çünkü mali tabloların hazırlanmasındaki esasları anlatan standartlardır.

Yaklaşık 1991 yılından beri bu standartlar anlatılmaktadır ama hala daha özellikle meslek örgütü içerisinde bunların uygulaması minimum düzeydedir ve uygulamada da ciddi bir takım eksikliklerin, hataların çıktığı da malumdur. Dolayısıyla buradaki eğitim düzeyimizin mümkün olduğu kadar artırmak zorundayız.

İkinci olarak; tabii ki düzenleyici otoriteler var. Düzenleyici otoriteler dediğimizde Sermaye Piyasası Kurulumuz, BDDK, EPDK, sigorta şirketlerinden dolayı Hazine her gün aşağı yukarı veyahut da her yıl uygulamalarda, yönetmeliklerde, tebliğlerde ciddi anlamlarda değişiklikler olmaktadır. Ve bu değişikliklere baktığımızda bütün bu değişikliklerin tamamen Avrupa ülkeleriyle, Avrupa Birliği'yle uyumlu bir noktaya getirildiğini görüyoruz. Aynı şekilde Amerika'ya da baktığımızda, Amerika'nın da Avrupa'nın da birbirine bu bilgiler anlamında yaklaştığını, standartları anlamında yaklaştığını görüyoruz. Bu

da ne demektir? Özellikle küreselleşmiş bir dünyada bütün bilgilerin aynı platformda herkesin algılayacağı dildeki bunlarda muhasebe standartları, denetim standartlarıdır.

Çünkü bu sorumluluklar, bu yükümlülükler öyle bir noktaya ulaşıyor ki bunları karşılamak mümkün olmuyor, dolayısıyla meslek örgütü, meslek örgütleri mensuplarının kurduğu şirketlerinin de batışının bir sebebi haline geliyor. Dolayısıyla bu bilgi donanımının sadece teknik olarak değil birazdan söyleyeceğim anlamlarda da tüm meslek örgütünde bir araya gelmek. Bence fazla vaktimiz kalmadı, şuradaki fazla benim tahminim 12 ay, 18 aylık bir süremiz var 2009 yılına kadar. Bu 12-18 aylık süreyi çok ciddi anlamda eğitimlerle dolu, bilgilendirmeye dolu bir dönem olarak geçirmek zorundayız çünkü tüm meslek mensubu bir şekilde denetçi olacaktır, bu kaçınılmazdır. Ama o sorumluluğu, o rolü üstlenmek defter tutmaktan birazcık daha farklıdır. Yükümlülükleri, müeyyideleri çok fazladır. Çünkü artık karşımızda sadece Türk kamuoyu olmayacak, mutlaka yabancılar da olacaktır. Çünkü bütün bilgiler, bütün mali tablolar tüm buradaki meslek örgütü mensupları tarafından denetimleri yapılacağı ve şirketlerin web sitelerinde yayınlayacağı için bütün paydaşlar bu bilgilere, mali tablolara ulaşmış olacaklar. Dolayısıyla artık yapılan bir hata ve bu hata sonucunda ortaya çıkacak olan yanlışlıklar veya bu yanlışlıkların maliyeti bütün tarafları ciddi anlamda etkileyecektir. Dolayısıyla burada bunların altına atacağımız imzalardan dolayı sorumluluklarımızın mutlaka bilincinde olmak zorundayız.

Yine düzenleyici otoritelere baktığımızda; düzenleyici otoriteler geçen yıl BDDK bankacılık için çıkardığı tebliğler doğrultusunda Türkiye muhasebe standartlarına doğru bir adım atmıştır, bu yıl Sermaye Piyasası Kurulu'nun yayınladığı yönetmeliklerine baktığımızda onlar da yine Türkiye'nin muhasebe standartlarına doğru uygulama, tam uygulama olarak açılmışlardır. Bunlar dediğim gibi tamamen teknik olaylardır. Ancak sürekli olarak -bugün sabahtan da söylendi- denetim standartları dediğimizde evet iki tane kelime ama denetim standardı o kadar önemli bir kavram ki. Nasıl denetleyeceksiniz? Ne yapacaksınız? Sadece bir takım teknikleri kullanarak, denetim tekniklerini kullanarak bugün artık denetim yapılmıyor. Bugün denetçi olarak bizden beklenenler, özellikle şirket sahipleri tarafından, otoriteler tarafından sadece bilançodaki rakamların doğruluğunun tespiti değil, bilançodaki rakamların özelliklerde öz kaynağın acaba ilerideki yıllarda devamlılığının olup olmayacağını tespiti ve aynı zamanda eş zamanlı olarak önem arz etmektedir. Bu nedenle de özellikle şirketlerin iç sistemlerinin incelenmesi arzu edilmektedir. Yani

bugün mesela burada epey sabahtan beri buradayım bakıyorum ama tanıdık, bazı durumlardan tanıdıkları göremedim. Mesela Türkiye İç Denetim Derneği Enstitüsü'nden, TİDE'nin de burada olmasını çok arzu ederdim, konuşma yapmasını arzu ederdim. Uluslararası Finansal Yönetim Enstitüsü'nün de burada olmasını çok arzu ederdim. Aynı şekilde Risk Yönetimi Derneği'den birilerin de burada olmasını arzu ederdim. Çünkü bunlar çok önemli dernekler, enstitüler ve sürekli olarak şirketlerin, bankaların, finansal enstitülerin tamamen gelişimine, belirli bir noktaya ulaşmasına destek veren kuruluşlardır.

Öncelikle şirketlerin mutlaka bir iç kontrol sistemlerinin kurulması lazım. O sistem olmadan bir iç denetçi birimi olmadan, yönetim kurullarında bağımsız yönetim kurulu üyelerinden oluşan, mesleği bilen denetim komiteleri olmadan artık denetim yaptık diyemeyeceğiz bundan sonra. Eğer uluslararası bir denetim yapmak zorundayız bu küreselleşmeden dolayı o zaman denetim standartlarını da uygulamalıyız yani önce sistemleri incelemek zorundayız. Her şirkette süreçler yazılmalı, biz bundan sonra defter tutmayı bir kenara bırakıp, bundan sonra denetleyeceğimiz şirketlerin iş süreçlerinin olması gerektiğini onlara anlatmalıyız, bizden bekledikleri bu saatten sonra artık bunlar olacaktır. Bizim rolümüz, sorumluluğumuz artık daha farklı alanlara kaymaktadır. Bir kısmımız belki mali tablo üretecek, bugün Rıfat Bey'de onlara değindi bu forumda da bunları zannediyorum konuşacağız, tartışacağız bu iki gün içerisinde. İç kontrol sistemlerinin süreçlerinin oluşturulması için şirketlere mutlaka danışmanlık vermek zorundayız. Ve bunları da işte şu anda sayısı 73.000, 13.000 de bekleyen var, şu an için 73.000 kişinin ne kadarı aktif, ne kadarı piyasada bunu başkanlarımız daha iyi bilir ama bunların artık bu iş süreçlerini şirketlere anlatmaları hatta kurmaları bence şart. Daha sonra bu iş süreçlerin üzerindeki kontrollerin neler olması gerektiğini söylemeleri şart ve bu iç kontrollerin süreçler üzerindeki kontrollerin denetiminin de yine buradaki Türk meslek mensuplarınca yapılma mecburiyeti var. Bu süreçlerin üzerindeki kontrollerin, denetimi yapıldıktan sonra ancak bizim anladığımız klasik yöntemle denetime adım atabiliriz ve bundan sonraki adımda da rakamların doğruluğunu tespit etme denetimine gireriz tekniklerimizi kullanarak. Dolayısıyla denetim standartları diye belki iki kelimedede anlatıyoruz ama bunun arkasına baktığımızda yapılacak o kadar çok iş var ki ve bunları da bizim tüm şirketlerimize anlatıyor olmamız lazım.

Kurumsal yönetim ilkeleri zaten Türk Ticaret Kanunu'nun içinde çok çok önemli bir parça, zaten kurumsal yönetim yine söylemeyi unuttum, Kurumsal Yönetim Derneği'nin mutlaka yetkilileri, yöneticileri de keşke burada ol-

saydı, onların da anlatacakları eminim ki çok fazla bilgiler vardır. Çünkü artık bizim rolümüzün farklı olması gerektiğine inanıyorum. Sadece meslek mensupları bir araya gelerek bir yolun içerisinde olmamalıyız. Bugün TİDE (Türkiye İç Denetim Derneği), Kurumsal Yönetim Derneği, Risk Yönetimi Derneği mutlaka bu meslek örgütünün mensuplarını çok yakından tanımak mecburiyetinde. Sadece bir kişiyi 2.000 kişiyi tanımakla yetmiyor, 73.000 kişiyi tanımak zorundalar. Biz onların beklentilerini anlamak zorundayız, onlar bizim nasıl bir çalışma düzeni içerisinde olduğumuzu anlamak zorundalar. Birbirimize ne türlü bir bilgi aktarımı yapmak durumunda olduğumuzu ve neler beklediğimizi çok açık bir dille anlatmak zorundayız. Çünkü otoritelerinde, düzenleyici otoritelerinde tüm bu sivil örgütlerle TİDE gibi Kurumsal Yönetim Derneği, Risk yönetimi UFE, yani Uluslararası Finansal Yönetim Derneği. Belki hiç duymadınız, geçen sene kuruldu ve tamamen amacı, sertifikalı yönetim için özel mali tablo üreten, bilgi üreten bir yeni nesil yetiştirecektir. Bunlar olmazsa olmaz, belki yakın gelecekte otoriteler her şirkette bu sertifikalı yönetim muhasebesi dediğimiz yönetimin arzu ettiği tabloları üreten asistanları veya muhasebecileri istihdam etmek zorunda kalacak. Dolayısıyla özellikle buradaki meslek örgütünün birinci adımda bu derneğin de bence üyesi olup, o bilgilerin, o mali tabloların, o yönetim muhasebesinin ve yönetimin beklediği ne tür bilgilerle donatılması gerektiğine ilişkin eğitimlerin verildiği ve imtihana girilerek yine sertifika alınacağı, kurumsal yönetim biliyorsunuz bize çok önemli sorumlulukları anlatan bir olaydır. Hem yönetim kurulu üyelerinin bağımlı, bağımsız rollerini ve denetçi olarak bizlere düşen rollerin neler olduğunu anlatan bir dernektir. Dolayısıyla mutlaka bu derneklerle örgüt olarak, meslek mensupları olarak diyalog içerisinde olmamız gerektiğine inanıyorum. Yakın gelecekte 2009 yılının başında BASEL II’de uygulamaya başlayacaktır. Belki değerli daire başkanım da bugün belirtti. Bu uygulamada da belki bu krizlerden dolayı yani bu Mortgage krizinden dolayı belki bir takım değişiklikler yapılacaktır. Şu anda BASEL II’nin neler beklediğini son derece iyi bir şekilde bilmek zorundayız, bütün bir meslek örgütü olarak yapılacak değişiklikleri de takip etmek zorundayız. Çünkü 2009 yılında bu uygulanacak. BASEL II her ne kadar bankacılık, bankaları ilgilendiren bir olay ise de bankaların aktifinde tamamen reel sektör var. Dolayısıyla bankaların sermaye yeterliliğini tespit ederken, bankalardaki aktifin kalitesi fevkalade önemli, dolayısıyla hiçbir banka sahibi cebinden para koyarak sermayeyi artırmak istemeyecektir, yeterliliği belli bir noktaya çıkarabilmek için. O yüzden ne yapacak? Herkes dönüp aktifinin daha kaliteli hale gelmesi için çaba sarf edecek ve aktif de ne var? Reel sektör var. Reel sektörün o zaman

kendisini A'dan Z'ye yenilemesi lazım. Dolayısıyla onlar yenilerken bizlere de çok büyük bir görev düşüyor. Çünkü onların yenilenmesi tamamen bizlerin elinde, bizlerin vereceği bütün 70000 kişilik örgüt olarak bizlerin inisiyatifinde gerçekleşecek. Tabii ki sivil olan örgütlerin, derneklerin de desteğiyle, birlikte. BASEL II nedeniyle tabii devreye birinci yılda derecelendirme şirketleri çıkacak, ikinci yılda da her bir banka kendi değerleri, modellerini oluşturmuş olacak. O zaman kriterler birazcık daha daralmış olacak, kırmızı çizgiler birazcık daha daralmış olacak. O zaman şirketler daha farklı bir konuma girmek zorunda kalacaklar.

Peki, bunlara bu hizmeti kim verecek? Bizler vereceğiz. Yani bizlerin artık iş yapma şekli tamamen farklı bir boyuta girmiş olacak. Hiç kimse bizlere "artık gel defterimi tut" demeyecek. Zaten sizler de mademki denetçi olacaksınız, hepiniz o takdirde ya da bir kısmımız belki bölünecek. Rifat Nalbantoğlu'nun bize söylediği gibi; birileri mali tabloları oluşturacak, birileri de mali tabloları denetleyecek ama hiçbir halde ve şartta ikisi aynı kişi olmayacak, bir işbölümü olacak, birileri hazırlayacak, birileri denetleyecek. Dolayısıyla bu BASEL II kurallarını yerine getirebilmek, Türk Ticaret Kanunu'nun kurallarını yerine getirebilmek, uluslararası baskı Türkiye'deki ciddi yatırımlar tamamen bütün meslek örgütünü önemli bir noktaya doğru itmektedir. KOBİ'lere baktığımızda da belki çok küçükleri bir kenara ayırıyorum, onlar belki bu yatırımları yapabilecek kapasitede olmayabilir önümüzdeki birkaç yıl ama biraz daha ortaya yakın, orta boyuttaki şirketler bugün artık kendilerini makyajlayıp, süsleyip görücüye çıkmak üzere, tabiri caizse ciddi bir hareket içerisindedirler. Çünkü neticede her şey sermaye, her şey bir ekonomik güce dayanmaktadır. Ekonomik gücü olursa şirketlerin daha büyük yatırımların daha büyük riskin olacağına inanmaktadırlar ki buna zaten hepimiz inanıyoruz, son derece doğrudur. Kendi sermayesi olmayan mutlaka kendi içerisine sermayesi olan yabancıları alacaktır ya da diğer aynı sektörde çalışan belki birçok firma bundan sonra konsolidasyona gidecektir, daha büyük firmalar haline gelecektir. Dolayısıyla bütün bunların ihtiyaçlarını giderebilmek için belki de bizler meslek örgütü olarak daha farklı bir yaklaşım içerisinde olacağız. Yani dört kişilik, beş kişilik, 10 kişilik, 16 kişilik muhasebe büroları olmayacağız en az belki bu yıl 30'la başlayacağız, 40'la başlayacağız, 50 olacağız ve yakında 100 olacağız. Çünkü bu 100 kişi bir araya geldiğinde belki 100 kişiyi yönetecek olan ortaklar belki 25 kişi olacaktır, 20 kişi olacaktır. Ne demektir? 20 tane meslek mensubu bir araya gelecektir, bir oluşum meydana getireceklerdir ve bugün sabahtan beri söylenen, özellikle birinci oturumda söylenen; eğitimlerin daha farklı bir şekilde yerine getirilmesi için ekonomik bir

güç oluşturacaklardır. Bunun başka da çaresi yoktur çünkü gücünüz olduğu zaman, yani parasal gücünüz olduğu zaman daha iyi elemanları istihdam edebiliyorsunuz, daha iyi eğitim verebiliyorsunuz, daha uzun süreli eğitim verebiliyorsunuz, çalışanlarınızı daha iyi destekleyebiliyorsunuz ve bir de daha iyi istihdam yaptığımız için bunlar daha verimli çalışma şekline dönüşüyor. Tabii nitelikli insan ne kadar fazlaysa o zaman sizlerin sosyal sorumluluğu da o oranda daha risk anlamında azalmış oluyor. Çünkü sosyal sorumluluklarımızdan en önemlisi de bizim risklerimiz. Dolayısıyla bu teknik riskleri minimuma indirmenin yolu ilk oturumda ya da ilk konuşmacılar da açılış konuşmalarında söylendiği gibi en iyi yatırım insana yapılan yatırımdır. Dolayısıyla bu yatırımı yani meslek sahipleri olarak, belki şirketlerin sahipleri olarak kendinizi daha güvencede daha rahat uyuyabilmek için mutlaka riskleri indirecek, sorumluluklarını bilen kişilerin ortaya çıkması gerekmektedir.

Tabii yani rol ve sorumluluklara biraz değindik, onları da yine üçe ayırabiliriz; birincisi işletmenin pay ve menfaat sahipleri, kamu yönetimi ve yine düzenleyici otoriteler. İşletmenin pay sahipleri dediğimizde aklımıza gelecek herkes buraya geliyor. En başta tabii ki bizler, hepimiz denetçiyiz ve denetçi olacağız sayın milletvekilimizin de söylediği gibi. O zaman bu denetim nedeniyle bir defa işletmenin ortaklarına karşı sorumluyuz, işletmeler çalışanlarına karşı sorumlu, biz de çalışanlara karşı sorumluyuz denetlediğimiz işletmenin. Yönetim kurulu üyeleri deneticilerine karşı sorumluyuz. Herhangi bir hata tespit ettiğimizde, suiistimal tespit ettiğimizde, denetçi olarak denetim standartlarının içinde yazan ve hepimizin bilmesi gereken en basit olaylardan bir tanesi bunları denetim kombinesine ve yönetim kurulu üyelerine bildirmek zorunluluğu gibi belki birçoğunuzun atladığı, dikkat etmediği ama bunların yazılı olarak bildirimlerinin yapılmasının zorunlu olduğu bir ortam, bir çalışma ortamına girmiş olacağız. Tabii ki bilançonun aktifinde pasifinde alıcıların tedarikçilerine karşı sorumluyuz. Kredi kuruluşları tabii ki bizlerin raporlarıyla şirketlerin mali yapılarını incelemiş olacaklar, çünkü onların denetlenmiş raporlarına bakacaklar. Dolayısıyla kredi kuruluşlarına karşı da ciddi anlamda sorumluyuz. Tabii bu sorumluluk aynı zamanda şirket yöneticilerine karşı sorumluluğumuzu bir misli daha artırıyor. Çünkü bugün tabii Türkiye’de gerçekler var, bunları göz ardı etmememiz lazım. Konuşmamın başlarında demiştim ki; bizlerden beklentiler aslında sadece mali tabloları üretmekle olmayacak. Bizlerin görevlerinden bir tanesi de toplumu belli bir noktaya yani denetlediğimiz şirketleri belli bir noktaya, belli bir seviyeye getirebilmek için onlarla sürekli konuşarak onların mesela kredi sözleşmelerini, imzaladıkları kredi sözleşmelerini inceleyerek, o kredi sözleşmelerinin içeri-

sindeki şartlara bakarak, o şartların mali tablolarca yerine getirilip getirilmediği yani bir türevinin geri çağrılmaması için eğer şart olarak yazılmışsa ve deniyorsa ki cari oran birin altına düşmeyecektir, birin altına düşmesi durumunda krediyi geri çağırırım, eğer bunun yöneticiler, o şirketin sahipleri gözden kaçırmışsa ve denetimin sonucunda bu cari oran birin altına düşüyorsa o zaman belki şirket sahibi beş yıllık krediyi aldığını düşünüyordu. Bunun belki bir yılı, iki yılı ödemesiz olarak zannediyordu ama bu cari oran birin altına düşmesi durumunda bu kredi anında geri çekilmiş olacak. Tabii ki bu şirketin sorunudur, şirketin basiretli olması lazım ama şu da bir gerçek ki Türkiye’de maalesef şirketlerin de eğitimi artık bizlere düşüyor ve düşecek bundan sonrada. O gözlükle de bakmak zorundayız. Artık incelemelerimiz sadece rakamlar doğru mu değil mi diye olmayacak. Bu örnek, sadece en küçük örneklerden bir tanesi, bunlar daha da fazla olabilir.

Yatırımcılar, dediğim gibi onlara karşı da sorumluyuz. Derecelendirme kuruluşları hayatımızda çok önemli bir rol oynayacak. Hemen 2009 yılı başından itibaren, resmi kuruluşlar aynı şekilde. Kamu yönetimine baktığımızda inanıyorum ki bu Türk Ticaret Kanunu’nun çıkmasıyla birlikte denetçi olacaksak, hiçbirimiz kayıt dışı olan bir şirketi denetlemeyi düşünmeyeceğiz. Tamam, bugün için belki Türkiye’de hala daha, tabii bunu duymaktan son derece meslek mensubu olarak üzüntü duyuyorum ama hala daha söylenen bir söz vardır; işte en iyi muhasebeci bana düşük vergiyi veren muhasebecidir. Hayır, böyle değildir, bu imajın mutlaka ve mutlaka değiştirilmesi gerekir. Bizler bunu çünkü hak etmiyoruz. Dolayısıyla bu tür toplumdaki konuşmaların da bizleri yine bertaraf etmesi gerekiyor. Ticaretin şeffaf olması inanıyorum ki alıcıları ve satıcıları fevkalade rahatlatacaktır. Çünkü onlar da web sitelerinden bilgi toplumu olmamız nedeniyle yakın gelecekte bilgiye rahatlıkla ulaşacaktır. Bu şirketlerin denetlenmiş mali tablolarına bakarak bu şirketlere rahatlıkla mal satabilecek, rahatlıkla mal alabilecek konuma gelecektir. Yani ticaret daha şeffaflaşacaktır. Zor durumda olan, finansal yapısı bozuk olan şirkete hiç kimse mal satmayacaktır. Dolayısıyla o finansal yapının ne kadar sağlam olduğunun güvencesi, sigortası da bizler oluyoruz. Dolayısıyla bu sorumlulukla, bu rolle bundan sonraki adımlarımız atılmalı, bu da kolay kolay üstlenilecek, kolay kolay altına girilecek bir sorumluluk, bir risk değildir. Dolayısıyla mutlaka düşünce mantığımızı değiştirmeliyiz. Tabii ki sürdürülebilirlik tüm kamu otoritesinin de arzu ettiği bir durumdur. Düzenleyici otoritelere karşı olan sorumluluğumuzu paylaştım bununla birlikte Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu’na bence çok büyük işler düşüyor. Çünkü bu standartların anlaşılması, anlatılması son derece önemli ve hatta acilen Türkiye Muhasebe

Standartları Kurulu içerisinde bu yorumlama komitelerinin acilen oluşturulması ve hepimizin ihtiyacı olan bu yorumların direkt olarak TMSK'dan alılabilecek durumda olmamız. TÜRMOB'un tabii rolü çok çok büyük, bütün bu örgütü örgütleyecek olan, belli bir seviyeye getirecek olan stratejileriyle, yaklaşımlarıyla TÜRMOB'dur. Dolayısıyla TÜRMOB'un çıkaracağı düzenlemeler hepimizin takip etmesi gereken hususlardır. Dediğim gibi buradaki düzenleyici otoritelerin yanı sıra diğer sivil toplum örgütlerinin de işin içerisinde olması lazım. Hep birlikte hareket ediyor olmamız lazım, ayrılmaz bir parça. Dolayısıyla denetçiyi ve meslek mensubunu orta noktaya koyduğumuzda dışında ciddi bir çemberin olduğu ve biraz önce saydığım düzenleyici otoriteleriyle, çalışanlarla, şirketlerin ortaklarıyla kamuyla, devletle, vergi dairesiyle ciddi anlamda bir çember içerisinde. Dolayısıyla o çemberin her bir noktasındaki taraflara denetçinin sayısız sorumluluğu vardır ve yükümlülükleri vardır. Ama bu kadar yükümlülük ve sorumluluk zannediyorum başka hiçbir destek grubunda yok ama buna rağmen hala daha meslek mensupları olarak bizim imajımızın istenilen seviyede olmaması da son derece üzüntü verici. Çünkü bizler stratejik bilgi dağıtan, veren meslek gruplarıyız ve bundan sonra böyle de olacağız. Dolayısıyla bu imajımızı da bütün TÜRMOB'un başkanlığında diyeyim ve tüm sivil toplum örgütleriyle de belli bir noktaya çıkaracağız.

Ben çok konuştum, çok özür dilerim Sayın Başkanım. Dinlediğiniz için teşekkür ederim.

Nail SANLI
TÜRMOB Genel Sekreteri
Moderatör

Sayın Hüseyin Gürer'e çok teşekkür ediyoruz. Hüseyin Gürer çok güzel bir çerçeve çizdi. Muhasebe mesleğinin bir bilgi mesleği olduğunu önemle anlattı. Muhasebe mesleğinin önemli bir deneyim ve birikim gerektirdiğini söyledi. Teknolojik gelişmelerin mesleğimizi olumlu yönde etkilediğini vurguladı. Standartlar çerçevesinde hazırlanan mali tabloların artık geniş kesimlere ulaştığını söyledi. Bunun da bizim artık sorumluluğumuzu bir kat daha artırdığını ve kaliteli mali tabloların ortaya çıkmasını gerektirdiğini anlattı. Muhasebe mesleğiyle ilgili, tüm sistemleriyle ilgili incelenmesi gerektiğini anlattı ve standartların üzerinde özellikle durdu. Muhasebe mesleğiyle ilgili kurum ve kuruluşlarla iç içe olunması gerektiğini anlattı. Burada da kurumsal yöne-

tim çerçevesini çizdi. TTK ve BASEL II kurallarını yerine getirmelerinin önemini anlattı. Ferdi ve küçük ofisler yerine kurumsallaşmış büyük güçlü ofislerin, yapıların, kurumsal yapıların artık hayata geçmesinin önemini anlattı ve sorumluluk çerçevesinde en son işletme pay ve sahiplerinin sorumluluklarının kamu yönetimini ve düzenleyici otoritelerin geniş kapsamlı bir çerçevesini çizdi. Bunların forumun sonunda değerli arkadaşlar, değerli katılımcılar tüm bu anlatılanlar, yazılanlar, çizilenler deşifre edilerek bir önceki, iki önceki forumda olduğu gibi kitapçık haline gelecek ve bunlar da sizin istifadenize sunulacak.

Şimdi sıra Dokuz Eylül Üniversitesi Öğretim Üyelerinden Profesör Doktor Sayın Banu Durukan'da. Sayın Hocam "Uzmanlık, Şeffaflık, Dürüstlük Penceresinden Meslek Mensubunun Toplumdaki Rolü"nü anlatacak. Buyurun Sayın Hocam.

Uzmanlık, Şeffaflık, Dürüstlük Penceresinden Meslek Mensubunun Toplumdaki Rolü

Prof. Dr. M. Banu DURUKAN
Dokuz Eylül Üniversitesi, İşletme Fakültesi

- Teşekkür ediyorum Sayın Başkan. Hüseyin Bey aslında çok güzel bitirdi. Muhasebecinin toplumdaki değişen rolünden bahsetti ve muhasebecinin aslında toplumdaki imajının olması gerektiği yerde olmadığından bahsetti. Bu forumda ve muhasebeciler olarak yaptığımız bütün sempozyum ve forumlarda aslında hep sürekli mesleğimizin nasıl değiştiğini, bize üstlenen rollerin nasıl değiştiğini konuşuyoruz. Fakat burada sanırım, özellikle bu konuşmada olaya biraz daha farklı bakacağız ve acaba toplum bizim değişimimizi algılıyor mu? Toplumda biz nasıl gözüktüyoruz? Yani biz kendimizi biliyoruz, ne olduğumuzu, nereye gittiğimizi biliyoruz. Mesleğimizin nasıl değiştiğini biliyoruz. Ama acaba toplum bunun farkında mı? Bunu biraz sorgulamaya çalışacağız.

Burada ben size toplumun muhasebeciye nasıl baktığını anlatmaya çalışacağım. Söyleyeceğim bazı sıfatlar belki hoşunuza gitmeyecek, belki bazılarını "evet zaten biliyoruz bizi böyle gördüklerini" diyeceksiniz. Fakat bu sıfatlar Türkiye ile ilgili değil. Araştırma Amerika için de geçerli, Japonya için de ge-

çerli, Almanya için de geçerli ve bu muhasebeci imajının toplumda tamamen aslında bizim sıyrılmakta olduğumuz defter tutan kişiden kaynaklandığını ve hala bir muhasebecinin aslında sadece bir işletmenin defterlerini tutan, vergi açısından işletmeye yardımcı olan bir kişi olarak değerlendirildiğini gösteriyor. Tabii bunun değiştirilmesi gerekiyor. Biraz onlardan da bahsedeceğiz.

Dolayısıyla ben sunumumda öncelikle imaj nedir, niçin önemlidir? Biraz ondan bahsetmek istiyorum çok kısa. Daha sonra muhasebeci imajı genel olarak, bütün dünyada nedir? Bu nasıl belirleniyor? Üniversitelerde öğrencilere yapılan anketlerle, fıkralarla. Toplumun bakış açısından bahsediyoruz. Fıkralarda muhasebeciler nasıl resimlendiriliyor, filmlerde muhasebeciler nasıl karakterize ediliyor biraz onlara bakacağız biraz da inşallah eğlenceli bir sunum olsun istedim, çünkü son konuşma saat geç oldu, herkes çok yorgun. Daha sonra da neler yapılmalı? Tabii bunu aslında burada bizim hep birlikte tartışmamız lazım. O nedenle ben sadece birkaç, dünyada yapılan örneklerden bahsedeceğim.

Baktığımızda muhasebecinin imajına bu konuyu aldığımızda da ilk başta şunu düşünmüştüm; evet çok kolay bir konu, muhasebe skandallarından sonra muhasebecinin imajı olumsuz doğru ilerledi, bunu düzeltmek gerekiyor, o nedenle mesleğimizin yeniden yapılanması gerekiyor, bilgi birikimimiz, mesleki becerilerimizin artması gerekiyor. Oysa şunu fark ettim ki bu olay sadece muhasebe skandallarıyla ortaya çıkmış bir şey değil. Muhasebeci imajıyla ilgili çalışmalar 1950'lere, 1940'lara kadar gidiyor birçok ülkede. Ve şunu söylüyorlar eğer siz mesleki imajınızı yönetmiyorsanız başkaları yönetecektir. Bugün baktığımızda birçok şirketin kurumsal imajları ile ilgili çalışmalar yaptığını görüyoruz. Peki, şu soru geliyor aklı; neden biz mesleki olarak imajımızın ne olduğunu araştırmıyoruz? Nereye, kendimizi nasıl karşı tarafa anlatıyoruz? Bunun üzerinde durmuyoruz. Çünkü aslında bütün bu forumun içinde tartıştığımız bütün ilişkilerimiz bize muhasebeciler olarak imajımızın oluşmasında da etken oluyor. Dolayısıyla insanlar sürekli olarak bizim davranışlarımızı gözlemliyorlar, bizimle olan ilişkilerinden bizim yeterliliğimiz, karakterimiz ve kararlılığımız ile ilgili sonuçlara ulaşıyorlar ve bir süre sonra bunlar bizim üzerimizde birer etiket olarak kalıyor. Tabii imaj uzun süreli bir şey, meslekler geliştikçe, değiştikçe imaj da geliyor, değişiyor. Fakat zaman için de oluştuğu için çok çabuk ve çok kolay bir şekilde de değişmiyor.

Burada şunun altını çizmekte yarar var, istenilen imaj ile algılanılan imaj arasında fark oluyor. Dolayısıyla burada benim bahsedeceğim; bizim olmasını is-

tediğimiz imajımız değil, toplumun algıladığı muhasebeci imajı. Ve tüm dünyada da muhasebe mesleğinin bir imaj problemi olduğu literatürde kabul edilmiş bir gerçek. Fakat dediğim gibi burada, bu imajın kaynağının defter tutan kişiden kaynaklandığını ve hala birçok kişinin muhasebecileri bu kalıba oturttuğunu unutmamak gerekiyor.

Peki, imaj neden önemli? Aslında bunun farkına hepimiz vardık, varıyoruz da, bununla ilgili adımlar da atıyoruz. O zamanki TÜRMOB Başkanımız Sayın Milletvekilimiz Mustafa Özyürek, Sayın Yahya Arıkan'ın yapmış olduğu Mali Çözüm Programı'nda Muhasebe Meslek Yasaları'nın onuncu yılında bakanın imajla ilgili şu sözleri sarf ediyor, diyor ki; "Türkiye'de kendimizi kabul ettirmek için büyük bir mücadele verdik. Bize yardım eden faktörler; yasamızın çıkması, unvanlarımızın belli olması, herkesin bir ruhsatının olması, kimin bu mesleği yapacağı, kimin yapmayacağını belli olması, bu mesleğe bir staj aşamasından geçilerek sınavla giriliyor olması, yani bir kariyer mesleği olması ve geniş ölçüde katip konumundan çıkıp, bir serbest meslek mensubu, bir denetim mensubu mesleği konumuna geldik" diyor. Evet, biz yasal düzenlemelerle kendi içimizde bu konuma geldik fakat acaba toplum bizi bu konuma getirdi mi? Size mesleğinizi sorduklarında, serbest muhasebeci mali müşavirim veya yeminli mali müşavirim dediğiniz zaman kaç kişi acaba bu unvanların altını doldurabiliyor? Muhasebeci lafını, "ha evet muhasebeciymiş, bir şey söyledi ama tam anlamadım" mı diyor yoksa "a evet biliyorum, serbest muhasebeci mali müşavir ne yapar, nasıl olunur, nasıl zorlu yollardan geçilir, bundan haberdarım" mı? Veya yeminli mali müşavir, benim babam yeminli mali müşavir, birisi mesleğini sorduğu zaman çok gururla yeminli mali müşavirim diyor. Ben genellikle bakıyorum karşı tarafın tepkisine, acaba bunu gerçekten anladı mı karşı taraf yoksa daha boş gözlerle mi bakıyor? Yani bu unvanların altı acaba doluyor mu? Biz bunları onlara anlatabiliyor muyuz? Burada tabii sınav olması, unvanların olması, staj aşamasının olması mesleğimizin aslında ne kadar saygın ve ne kadar zorlu bir meslek olduğunun, her önüne gelenin, herkesin bu mesleği yapamayacağını bir göstergesi, ama bunu açıkça karşı tarafın algılaması önemli. Dolayısıyla bakanın Amerikan Muhasebeciler Enstitüsü Başkanı 2003'te Scott Voynick'te şunları söylüyor imajla ilgili, Amerikan Muhasebeciler Enstitüsü'nün imajla, muhasebeciler imajıyla ilgili kampanyaları var, Amerika'da yaptığı, muhasebecileri Amerikan toplumuna tanıtmak amaçlı ve şunu söylüyor; "Yeterlilik, burada bahsettiği mesleki beceri ve bilgi, kazanılabilir ancak dürüstlük, güvenilirlik ve tarafsızlık olmazsa muhasebeci olarak değerimiz yoktur." Dolayısıyla bütün bunların yanında bu diğer kişilik özelliklerine, karakterlerine de muhasebeci-

ler olarak sahip çıkmamız ve bu tipte kişiler olduğumuzu topluma göstermemiz gerekiyor, neden gerekiyor dersenez işte yaşadığımız muhasebe skandalları ve birazdan size örnekleriyle göstermeye çalışacağım belli sıfatların bizim mesleğimiz üzerine aslında yapılmış olması. İmaj neden önemli dediğimizde bir önceki oturumda sanırım Malatya Odası Başkanıydı, şunu söyledi; “stajyer olmak isteyenler veya bu mesleğe girmek isteyenlerin birçoğunun ailesinde muhasebeci var ama idealist olarak gerçekten bu mesleği seçenlerin oranı çok düşük dedi, birçok kişi stajyerlerin boş geldiğinden bahsetti. İşte burada biraz imaj önemli çünkü bu imaj çalışmalarının Amerika’da başlaması da buna dayanıyor. Yani bu mesleğe girmek isteyenlerin sayısı düşüyorsa neden düşüyor? Veya bu gelenlerin yine Malatya Başkanımız söyledi, aynı şey hep tartışılmış; “biz neden kötünün en iyisini seçiyoruz da iyinin en iyisini seçmiyoruz?” İşte burada bu mesleğin cazibesini de ortaya koymak gerekiyor. Çünkü bu stajyerler bizim neyiz diye sordu Ercan Hoca yine geçen oturumda, bu stajyerler bizim mesleğimizin geleceği. Dolayısıyla geleceğimizin iyi olmasını istiyorsak ve Hüseyin Bey’de anlattı, bizleri gerçekten çok büyük özellikler taşımamız, büyük beceri, bilgi donanımına sahip olmamız gerekiyor, dolayısıyla gelenlerin bunları kaldırabilecek ve bu düzeyde kişiler olmaları gerekiyor, imajımızın da dolayısıyla iyi olması gerekiyor ki biz bu kişileri kendimize çekebilelim. Çalışma arkadaşlarımızın, şirketlerde çalışıyorsak diğer departmanlarda çalışanların, bürolarda çalışıyorsak yine kendi aramızda birbirimize karşı tutumumuzda tabii bu imajdan etkileniyor. Bunun yine devamında mesleğin devamlılığı. Yani biz bürolarımızı, birçok kişi serbest çalışanlar bürosunu kuruyor, kendi müşterileri var, belli bir portföy oluşturuyor peki öldüğü zaman ne olacak? Bu birikim kime devredilecek? Dolayısıyla biz kurumsallaşabilirsek, kurumsallaşabilmemiz için de işte ne yapmamız gerekiyor bu bizim arkamızdan gelenlerle birlikte mesleğimizi çok iyi bir platforma oturtmamız gerekiyor. Peki, muhasebeci imajı dediğimiz zaman hangi sıfatlar çıkıyor karşımıza? Muhasebeci dediğiniz zaman sıkıcı, içe dönük, detaycı, mükemmeliyetçi, pinti ya da parayı çok düşünen, tutucu, kurallara bağlı, yaratıcı ve hayal gücü olmayan, insan ilişkileri olmayan, -aslında bir muhasebecinin insan ilişkilerinin iyi olması gerektiğini biz çok iyi biliyoruz ama toplum bizi hep böyle defterin başında, faturaların arasında kaybolmuş, önümüze gelen evraktan bir şeyler yapmaya çalışan, defter tutan kişiler olarak algıladığı için insanlarla ilişkimiz olmaması gerektiğini düşünüyor-, organize, kıllı kırk yaran, titiz, kural dışına çıkmayan, inek öğrenci tipi dedikleri, yani kendi dünyasında, sadece yaptığı işe odaklanmış, sosyal olmayan, matematik kafası olan, -bu mesela çok genel kabul görmüş bir imajdır, ben Turizm İşlet-

meciliği Bölümü'nde muhasebe dersi verirken bana öğrencilerim şunu söylüyorlardı; “hocam bizim kafamız muhasebeye basmaz.” Neden? “Biz Matematik kafasına sahip değiliz.” Peki, burada yaptığımız yüksek matematik mi? Hayır, dört işlem. Yani hemen muhasebeci dediğimiz zaman, çok iyi matematik bilen bir kişi olması gerekir düşüncesi ortaya çıkıyor-, erkek –ki bu erkek egemenlik birçok ülkede var-, anti sosyal, farklı deneyimlere açık olmayan, özenli, strese dayanıklı, şüpheli, dikkatli, sebatkar, esnek olmayan –bunun devamı var şöyle diyorlar; sadece yasal olmayan bir iş yapacağı zaman esneyebilen-, orijinal düşüncesi olmayan. Şimdi bunlar nereden geliyor? Bunlar dediğim gibi üniversite öğrencilerine sorulduğunda ortaya çıkan sıfatlar. Bunun yanında filmlerden biraz bahsedeceğiz.

Ben şimdi biraz tabii hepsiyle ilgili değil ama burada bazı sıfatlar, en çok karşımıza çıkan sıfatlarla ilgili sizlere bir iki tane fıkra da getirdim buraya. Bazılarını belki biliyorsunuz, belki duydunuz. Birincisi sıkıcılıkla ilgili; bir hastaya doktor altı ay ömrü kaldığını söyler, hasta sorar doktora “ne yapmalıyım?” doktor; “bir muhasebeciyle evlen” der, hasta “bu ömrümü uzatır mı?” diye sorduğunda doktorun cevabı “hayır uzatmaz ama daha uzunmuş gibi hissettirir”. Tabii muhasebede ve hukuk, tıp gibi toplum görevlisi değıştikçe sürekli değışen bir meslek, dolayısıyla ben biliyorum ki bu camianın içine girseler aslında ne kadar farklı hobileri olan, ne kadar da çeşitli alanlarda faaliyet gösteren meslek mensupları olduklarını görecektir. Hatta biraz önce bahsetmiştim Amerika’da başlatılan kampanyayı. Orada özellikle bunun üzerinde durmuşlar. Bir müzik gurubunun bascısı finans üzerine uzmanlaşmış, alt dalı da muhasebeymiş. Mesela onu kullanıyorlar; muhasebeciler sıkıcı değildir, bakın sizin dinlediğiniz bu grubun bascısı aslında bir muhasebeci diye. Dolayısıyla bunların üstesinden gelmek için belli çalışmaların yapılması gerekiyor. İçe dönük ve göz temasından kaçan –yine bu da sürekli başını öne eğmekten kaynaklanan bir yine imaj-, burada da şöyle bir soru var; “Dışa dönük muhasebecinin tanımı nedir?” dediklerinde “konuşurken kendi ayakkabıları yerine sizinkilere bakan muhasebeci” diye bir şey çıkıyor karşımıza, muhasebecilerle ilgili söylemlere baktığımızda.

Detaycı ve mükemmeliyetçi; aslında bunların bazıları kötü değil, yani şu anlamda; detaycı ve mükemmeliyetçi olmak zorundayız yani bu kötü bir sıfat değil, fakat toplum bunu söylerken aslında yapılan işle, işi yapan kişinin özelliklerini bazen birbirine karıştırabiliyor. Detaycı ve mükemmeliyetçi için de şu var; bir muhasebeci uyuyamama şikayetiyle doktora gitmiş, doktor “yatınca koyunları saymayı denedin mi?” diye sormuş, muhasebecinin ceva-

bı ise “sorun orada zaten doktor bey, bir hata yapıyorum, sonra o hatayı bulmak için üç saat harcıyorum” demiş.

Pinti veya parasının hesabını bilen; burada birkaç tane vardı, bu benim daha çok hoşuma gitti, iki muhasebeci bankadayken bankaya soyguncular girmiş, soygunculardan bazıları bankayı soyarken diğerleri de onları duvara, müşterileri duvara yaslamışlar, muhasebeciler de onların arasında, onların cüzdanlarını, kıymetli eşyalarını alıyorlar. Birinci muhasebeci ikinci muhasebecinin eline bir şeyler sıkıştırmış, ikinci muhasebeci sormuş “bu nedir?” birinci muhasebecinin cevabı “sana olan borcum!” Aslında hesabımızı bilmek iyi bir şey!

Yaratıcı olmayan, biraz önce söylediğimiz esnek olmakla da ilişkin çok ilginç “yaratıcılık” yasal olmayan davranış anlamına gelen tek meslek muhasebe mesleği. Biliyorsunuz yaratıcı muhasebe diye bir alan var, bu muhasebe skandallarından sonra özellikle ön plana çıktı. Eğer muhasebede yaratıcıysanız bu demektir ki siz yasaların çevresinden dönüp, yasal olmayan bir şeyler yapıyorsunuz. Dolayısıyla bu ilginç bir noktaydı benim denk geldiğim. Aslında, bilmiyorum böyle bir nikah davetiyesini hani muhasebeciler açısından yaratıcılık mı yoksa yaratıcılık olmama olarak mı algılıyorsunuz ama benim hoşuma gitmişti internette geldiğinde. Birçoğunuza da gelmiştir diye düşünüyorum. Şimdi muhasebecilere baktığımız zaman tabii muhasebeciler bir anlamda birer tarihçiydi yani geçmişte ne olduğunu defterlerde tuttuktan sonra özellikle devlete sunan, şirketin durumunu gösteren kişilerdi. Belki yine devam edecek bizim bu rolümüz ama biraz önce çok güzel açıkladı Hüseyin Bey, benim üstünden tekrar geçmeme gerek yok, artık biraz daha bu yeni düzenlemelerle, muhasebenin yeniden yapılanmasıyla, mesleğimizin biraz daha ileriye bakan öngörümlemelerde bulunan, stratejik kararlarda yer alan kişiler olacağız. Dolayısıyla kendimizi karşı tarafa çok iyi anlatmamız gerekiyor.

Bu karikatür bir Maliyet Muhasebesi sınavı yaptığımızda final sınavlarının arasından çıktı. Patron gördüğünüz gibi muhasebecilere şunu söylüyor; “bu maliyet kar analizlerini boş verin, tüm bilmek istediğim maliyet nedir ve kaç para kar ettik?” Demek ki biz kendimizi karşı tarafa anlatamıyoruz ki onlar aslında bizim yaptığımız şeyi bizden tekrar istiyorlar veya bizim onlara neler verebileceğimizin farkında değiller. Şirketlere gittiğimiz zaman işte bazıları şikayetlerde bulunuyorlar, baktığımız zaman aslında bütün problem kendi muhasebecilerine veya muhasebe departmanlarından gerekli bilgileri alamıyor olmaları. Ama bunun bir nedeni de o departmanlara doğru bilgilerin gelmiyor olması.

Tabii muhasebeci imajına özellikle skandallar öncesi ve sonrası diye baktığımızda şunu görüyoruz; aslında muhasebeciler skandallardan önce dürüst, onurlu, güvenilir kişiler olarak algılanıyorlardı. Her ne kadar biraz önceki sıfatlardan bahsetmiş olsak da bunlar yine de bir muhasebeci için düşünülen ve onlara güvenilen kişilerdi. Fakat skandallar sonrası bu sıfatların sabıkalı, aldatan ve sahtekar olarak değiştiğini görüyoruz. Yani muhasebecilere olan güvenin aslında biraz da yıkıldığını görüyoruz.

Şimdi biraz önce Hüseyin Bey en iyi muhasebecinin kim olduğundan bahsetti, bende de böyle bir fıkra vardı; bir matematikçi, bir muhasebeci ve bir ekonomist aynı işe başvururlar. Görüşmeci, matematikçiye sorar “iki kere iki - pardon iki artı iki olması gerekiyordu ama sorun değil- iki kere iki kaç eder?” matematikçi cevap verir “dört”. Görüşmeci sorar; “kesin dört mü?” Matematikçi kendinden emin cevaplar; “Evet, kesin dört” matematikçi çıkar ve ekonomist odaya girer. Bu sefer görüşmeci aynı soruyu ekonomiste yöneltir ekonomist yanıtlar; “ortalama dört eder, yüzde on aşağıya veya yukarı oynayabilir ama ortalama dört eder.” Ekonomist de çıkar, muhasebeci odaya girer, aynı soru ona da sorulur, muhasebeci ayağa kalkar, kapıyı kilitler, panjurları indirir ve görüşmeciye yaklaşarak sorar; “kaç etsin istersiniz?” Tabii bu muhasebeci imajının bu şekilde kötüye gitmiş olmasıyla ilgili aslında Johan De Rooy adında bir muhasebe profesörünün ilginç bir yorumu var, kendisi şöyle söylüyor; “Enron muhasebenin başına gelen en iyi şeydir. On yıl önce denetim sattığımızı sanıyorduk Enron sonrası şimdi biliyoruz ki aslında gerçekten sattığımız inanılrlık, güven ve güvence” Yani aslında biz muhasebeciler olarak evet çok teknik bir iş yapıyoruz, birçok mesleki beceriye ve bilgiye sahip olmamız lazım ve meslek örgütümüz ve bütün kanunlar, bütün yapılanmamız bunun temini için. Ama bir de farkında olmamız gereken şey şu ki biz bunları kullanarak ortaya çıkardığımız sonuçla aslında topluma bir şey sunuyoruz ve bu sunduğumuzda güvenilirlik, güvence ve inanılrlık. Toplum bizim onlara sunduklarımıza dayanarak kendi yatırımlarını yapıyor, kendisi de belli yerlere gelmek için kararlarını ona göre veriyor. Dolayısıyla ne sattığımızın hizmet verdiğimizizin farkında olmamız gerekiyor.

Peki, filmlerde muhasebeciler diye bakarsak; genelde birçok çalışma vardı, bu çalışmalar, bu filmlerde de muhasebecilerin imajının negatif olduğu yazıyordu. Burada filmlere bakılmasının bir nedeni bir toplumu filmlerin yansıttığı, yani Türk filmlerini de düşünün, toplumun nereden nereye geldiğini filmlerden görebiliyoruz. Dolayısıyla filmler bizi yansıtıyorlar. Fakat bizi yansıtırlken aslında bir yandan da bizi şekillendiriyorlar. Yani filmde gördüğümüz bir

şey bizim kafamıza yer ediyor ve mesela hiç tanımadığımız diyelim ki şimdi sorsam size bir profesör sizce kimdir, nasıldır? Mesela ben onunla çok karşılaştığım için, o örneği çok yaşadığım için verebilirim rahatlıkla; ben genç profesör olduğum için beni görenler “sen profesör müsün?” diyorlardı. Evet, profesörüm dediğim zaman “çok gençsin”. Şimdi herkesin kafasında bir imaj var. Dolayısıyla bu imajları nereden alıyoruz? Belki fıkralardan, bu söylenenlerden, onların ötesinde günümüzde tabii görsel medya çok etkin, filmlerden, düşünün kafanızda diğer meslekleri doktorlar ve hukukçular hakkında mesela filmlere veya dizilere baktığımızda hep işte onlar kurtarıcıdır, doktorlar özellikle insanların hayatlarını kurtarırlar, çok ulvi bir meslektir tıp. Bunların hepsi bizim kafamızda bu izlediğimiz filmlerle ve dizilerle yerleştirilmiş durumda. Dolayısıyla filmler malzemelerini toplumdan alırlar ama toplumu bu malzemelerle şekillendirirler. Ne yaparlar? Belli bir gruba ait, belli, genel, toplumda olan inanışları alırlar ve o inanışlara göre karakterlerini oluştururlar. Çünkü topluma o zaman onu anlatmak kolaydır. Biraz önce saydığımız sıfatlarda bir karakter yaratmak istiyorlarsa; o sıfatları saymadan, toplumunda muhasebecinin o sıfatlarına sahip olduğunu bildikleri için derler ki, karakterimizin mesleği muhasebeci olsun. Dolayısıyla toplumda bu sıfatlarla gittikçe daha çok karşılaşmaya başlar ve toplumun algısının aynası olan bu tiplerde zaman içinde toplumun algılaması ve bakış açısı da etkilenir.

Şimdi bizim mesleğimiz biraz önce söyledik, biz güvenilirlik, güvence satıyoruz veya veriyoruz topluma. Toplumun bizi nasıl gördüğü bizim hizmetlerimizin değeri açısından önemli. Dolayısıyla bizim nasıl resmedildiğimizde önemli. Baktığımız zaman yine yapılan birçok çalışmaya göre, bunlar daha çok Hollwood’da yapılmış olan filmlerden alınmış, 1970 öncesi muhasebeciler filmlerde sıkıcı kişiler, daha çok erkek, çekingen, ürkek, sinsî, ikircikli ve yalnız kişiler olarak resmedilmiş. 1980 sonrasına geldiğimizde para aklayan, profesyonel olmayan davranışlarda bulunan sahtekar kişiler olarak yani yine burada tabii toplumun gelişimine, mesleğin gelişimine göre filmlerde de karakterlerin değişimini görüyoruz. Mesela burada biraz daha bayan muhasebeci karakterlerinin filmlere girdiğini görüyoruz. Biraz kılıksız, kıyafetine dikkat etmeyen, anti sosyal ve biraz önce de söylediğimiz inek öğrenci tiplerine bu filmlerde yer aldığını görüyoruz. 1990’larda biraz daha artık yasal ve etik olmayan davranışlara doğru kayan ve daha çok ast konumunda olan beyaz erkek, burada tabii bu Amerika’da olduğu için beyaz erkek. Orada biliyorsunuz İspanyollar var, zenciler var yani o şekilde değil, muhasebeci dediğiniz zaman bizim tipik bildiğimiz beyaz erkek ve ast konumunda, ikinci planda. 2000’den sonra yani skandallardan sonra filmlere bakıldığında; pro-

fesyonel sorumluluklarıyla ilgili yetersizlikleri olan -burada işimizin profesyonelce yapılmadığı anlamında- ve etik eksikleri olan tiplere rastlıyoruz. Şimdi tabii bunlar genel olarak rastlananlar fakat Dirnic ve Falton, 2006'da yayınlanan makalelerinde şunu söylüyorlar; 1932'den 2000 yılına kadar bu hobi olarak başlıyorlar. 15 yıl süren bir çalışma bu, 1932'den 2000'e kadar çevrilen filmlerdeki muhasebeci tiplerine bakıyorlar, aşağı yukarı 132 filmde yanlış hatırlamıyorsam ve şunu görüyorlar aslında muhasebeciler filmlerde o kadar düşünüldüğü gibi negatif resmedilmemiş. Onlar beş tane muhasebeci tiplmesine rastladıklarını söylüyorlar; hayalperest, bu biraz daha işte yumuşak, biraz daha kafası havada, sebatkar, çok çalışan, aykırı, biraz toplumun dışında, kavrama ve kötü adam hain! Yani bu biraz da Enron sonrasında işte etik değerleri olmayan, kendi bilgi ve becerisini toplumun yararına değil kendi yararına kullanan bir tipleme. Şimdi baktığımızda yine Dirnic ve Falton şunu söylüyor, diyor ki; bayanlar arttıkça meslekteki, filmlerdeki bayan muhasebeci karakterleri de artıyor. Yine unvanlar toplum tarafından kabul edildikçe, bu Amerika'da da geçerli biraz önce ben Türkiye için örnek vermiştim, filmlerde de bu unvanların yer bulmaya başladığını söylüyorlar. Yani artık filmlerde, ben sadece muhasebeciyim değil de, unvanıyla kişilerin kendilerini tanımladığını söylüyorlar. Özellikle skandallardan sonra muhasebeci karakterinin biraz olumsuz doğru kaydığını onlar da tespit etmişler. Ve şunu söylüyorlar, o çok ilginç geldi bana; iyi, mutlu ve cana yakın muhasebeciler -bunlar filmlerdeki tabii- akıllı, yetenekli ve profesyonel olanlara göre daha etik karakterize edilmişler. Yani akıllı, yetenekliyseniz öyle bilgilere sahipsiniz ki, herkesi manipüle edip bunu kendi çıkarınıza kullanabilirsiniz gibi bir mesaj çıkıyor filmlerden. Bir de şunu söylüyorlar; aslında muhasebeciler zor günlerinizde başvurduğunuz güvenilir ve mantıklı kişilerdir, bu da yine filmlerden çıkabiliyor.

Peki, neler yapılmalı? Yani muhasebeci imajıyla ilgili toplumda bu kadar karmaşa varken ve yer yer aslında hak etmediğimiz bazı negatif tanımlara da maruz kalırken neler yapabiliriz? Biraz önce söylediğim gibi bu Amerika'da ki Amerika Muhasebeciler Enstitüsü bir kampanya başlatmış ve bu kampanyayı medya aracılığıyla yapıyorlar. Ve ilanlarla, yaptıkları faaliyetlerle muhasebecilerin toplumun içine girmesini, muhasebecilerin aslında toplumun vazgeçilmez bir parçası olduğunu, aslında muhasebecilerin ta Babil'de çamur tabletlere defter tutan kişiden başlayın bugün geldiğimiz noktada toplumda her zaman var olduğunu ve büyük bir gereksinim olduğunu anlatmaya çalışıyorlar. Bununla ilgili stratejiler geliştiriyorlar. Neler yapıyorlar? Biraz önce müzik gurubunun bas gitaristini ben size örnek vermiştim bunun yanında mu-

hasebecilerin -bir önceki oturumun sonunda tartışmada da değinildi- okullarda veya sivil toplum örgütlerinin yaptığı aktivitelerde, faaliyetlerde yer almasını, kendi mesleklerini tanıtmalarını ve topluma aslında muhasebe mesleğinin ... bu mali müşavire çok fazla bir yük getirmiyor, şöyle; çalışma saatleri yok, internet üzerinden olduğu için istediği zaman bağlanabiliyor, örgütün burada sadece yaptığı bir aracılık yapmak ve sonuçta toplumun bilgi almak istediği konularda onları yönlendirmesi. Bu aslında bunu avukatlar veya sağlık siteleri de var, oralarda da biliyorsunuz yapıyorlar. Belki de bizim de biraz topluma bu anlamda yaklaşmaya çalışmamız gerekiyor.

Dolayısıyla burada aslında meslek mensuplarına çok fazla iş düşüyor çünkü şu da bulunmuş bir imajın oluşmasında en önemli etken, o araştırmayı yapmışlar, öğrencilere sormuşlar, bu muhasebeci imajının oluşmasında sizin kaynağınız neydi yani muhasebeciyi tanımlarken bu sıfatları hangi kaynaklardan elde ettiğiniz bilgilere göre verdiniz? Koymuşlar; filmler, fıkralar, arkadaşlarım, meslek mensupları diye. Ve şu çıkmış ortaya eğer kişiler bir muhasebeciyi tanıyorlarsa, muhasebeci hakkında bir fikirleri varsa bu gerçeğe daha doğru oluyor, daha yakın oluyor ve daha doğru bir imaj oluyor. Yani bizim kim olduğumuzu daha iyi biliyorlar. Dolayısıyla birebir iletişim burada aslında en etkin araç oluyor. Tabii mesleğin disiplin süreçlerinin daha şeffaf olması yani belli etik, özellikle etik konulu şikayetlerin sonuçlarının ne olduğu bu hem meslek mensuplarına, hem topluma aktarılması şeffaf olarak yine toplumdaki bu işte siz ne istersiniz fıkrasının anlattığı tipteki muhasebecilerin aslında günümüzde yavaş yavaş silinmekte olduğunun gösterilmesi açısından önemli. Bunun yanında meslek mensuplarının kendi içinde hangi kuralların işlediği, hangi kuralların işlemediği, kendi ilişkilerinde nasıl problemler yaşadıklarını aktarması gerekiyor ki örgüt ve odalar ve kendi içimizde ona göre stratejiler oluşturabilelim. Tabii bunlar sadece benim aklıma gelen, okuduğum yerlerden ortaya koyduklarım eminim sizlerin de kafasında daha birçok araç veya birçok yol vardır.

Sonuç olarak ben şu sorularla bitirmek istiyorum. Bu imaj bugüne kadar bu mesleği icra eden taraftarları böyle olduğu için mi bu şekilde yoksa bu imajdan dolayı bu tipte kişiler mi bu mesleği seçiyor? Yani çünkü bir de şu var; üniversite öğrencisine muhasebe şöyle bir meslektir, böyle bir meslektir diye anlatıyorsunuz fakat diyor ki; hocam ben yerimde duramayan bir insanım, ben nasıl yapayım, oturayım bütün gün masanın başında? Ama sonra şunu anlatıyoruz; bir mezunumuz bize, -bilmiyorum Hüseyin Bey birlikte çalışıyor şu anda ama- şöyle bir şeyle karşılaşmıştı; denetim şirketlerine başvuruyor.

İlk başvurduğu denetim şirketinde diyorlar ki, “sen bu mesleği seçme, sen uygun değilsin” biraz hiperaktif bir öğrenciydi ve çok çabuk canı sıkılan bir öğrenciydi ama muhasebe için ölüyor, bitiyor, bayılıyor, çok seviyor, muhasebeci olacak mutlaka, denetçi olacak. Daha sonra başka bir denetim şirketine gidiyor ve o denetim şirketinden kabul ediliyor ve denetim şirketine ilk giren mezunumuzdu bizim, o güne kadar bu dört büyüklerden bir tek o şirkete biz bir mezun sokamamıştık bu öğrencimiz o şirkete girdi. Öğrenciler bunu söylediği zaman onu söylüyorum onlara; bakın sizin karakteriniz başka bir şey, evet karakterinize uygun bir iş yapmanız önemli ama işin muhasebe mesleği biraz önce konuştuk o kadar çok boyutu var ki! Gidebileceğiniz o kadar çok farklı alan var ki! Mutlaka size göre bir şey çıkacaktır eğer bu mesleği yapmak istiyor ve bu alanı seviyorsanız. Meslek mensuplarına düşen görevler nelerdir? Bunlar önemli bence cevap verilmesi gereken sorular imaj açısından. Bunun yanında eğitimcilere, yani bizlere neler düşüyor? Biz acaba muhasebeyi ve muhasebe mesleğini doğru anlatabiliyor muyuz öğrencilerimize, aktarabiliyor muyuz? Bunun sorgulanması gerekiyor. Ve meslek örgütüne düşen görevler nelerdir? Bunların sorgulanması gerekiyor diye ben sözlerime son veriyorum slaytı okumayacağım siz kendiniz okuyabilirsiniz bir muhasebeci şiiiriyle baş başa bırakıyorum, teşekkür ediyorum.

Nail SANLI
TÜRMOB Genel Sekreteri
Moderatör

- Evet Hocam gerçekten biz de beynimizle yüreğimiz arasında virman yapmaya başlamıştık. Salon da üstümüze yıkıldı, biz neymişiz, farkında değilmışiz gerçekten. Hocama teşekkür ediyorum, gerçekten güzel fıkralarla, güzel karikatürlerle muhasebecinin şeffaflığı, uzmanlığı ve düzgün ilkeleri açısından yalnız Türkiye’de değil dünyadaki imajını önümüze getirdi ve sergiledi. Almamız gereken bir takım bilgiler var ve önemsememiz gereken şeyler. Bir kere imajımızı kendimizin değil bir aşkasının yönettiği ortaya çıktı. Mutlaka imajımızı kendimiz yönetmeliyiz ve bunu gözden geçirmeliyiz, bu doğrultuda yeniden yapılandırmalıyız. Bir de Hocam istenilen imaj mı algılanan imaj mı diye bir soru sordu. Tabii ki biz istediğimiz imajın algılanmasını istiyoruz ve ona yönelik çalışmalar yapmamız gerekiyor. Mesleğimizin olgunlaşan ve yerleşen toplumsal görüntüsü sadece Türkiye’de değil 1940’lardan bu yana dünyada olgunlaşan ve yerleşmiş bir imaj olduğunu dile getirerek literatürde

bir imaj probleminin varlığından söz etti hocamız. Ama Allaktan son zamanlarda çevrilen filmde biraz işi kurtarmış, filmlerde imaj biraz daha düzgün boyuta girmeye başlamış, biz biraz filmcilerle ilişkiye girelim onlara imaj için daha iyi yapılmasını önerelim.

Değerli arkadaşlar, değerli katılımcılar ben de oturumu başlatırken bizim mesleğimizin bir farklılığından söz etmiştim; bizim müşteri memnuniyetinden ziyade toplumsal memnuniyetin önemli olduğunu söylemiştim. Halbuki müşteri memnuniyeti çok önemlidir. Biz de toplumsal memnuniyet çok önemli, onun için toplumsal memnuniyetimizi elde edebilmek için Hocamın anlattığı o fıkrada olduğu gibi iki kere iki kaç etmesi gerektiğini sormayalım, biz biliyoruz ki o dört eder ve dört olduğunu ısrarla söylemeye devam edelim.

Ben oturumun bu bölümünü burada kesiyorum ve katılarınız, sorularınız için sizlere söz vermeye başlayacağım, söz almak isteyen arkadaşlarımız lütfen, buyurun hemen ilk sıradan başlayalım.

Katılımcı

- Önce sunumlar için çok teşekkür ederiz. Ben Marmara Üniversitesi İngilizce İşletme Bölümü'ndeyim. Ben muhasebecilerin toplumdaki rolüne bir ekleme yapmak istiyorum. Bu da değerleyici rolü girmesi gerekiyor artık muhasebecilere. Bu makul değer kavramının çok artmış olması. Ben ufak bir çalışmamdan bahsetmek istiyorum. Bir makale çalışması içerisindeyim. Makul değeri hesaplamak için bir yöntemde bugünkü değer hesaplamasıdır. Bugünkü değer hesaplamasında iskonto yorumlaması gerekir. Ben kendi çalışmamda IFRS standartlar, ekler dahil toplam 85'e yakın iskontonun hesaplanmasını gerektirecek ... bulunuyor. Bu da artık muhasebecilerin biraz da böyle finansçı, değerlemeci olması gerektiğini gösteriyor. Sayın konuklar, teşekkürler.

Dursun GÖKTAŞ
Mersin SMMM Oda Başkanı

- Arkadaşlar sesiniz gür olmazsa sözünüzü dinletemezsiniz. Biz sol cenahta, tabii genel sekreterimize göre sağ cenahtayız. Ama bu tarafa bakmıyordu. Yüksek sesimizle muhasebede iki kere ikinin dört ettiğini biz her yerde söyledik ve söylemeye de devam edeceğiz. Hiçbir zaman kepenkleri falan kapatmayacağız. Muhasebecilerin olduğu yerde karanlık olmaz, aydınlık olacaktır. Bu inancın sahibiyiz arkadaşlar. Biz buradan politika yapmıyoruz, oradan da konuşmamız lazım. Bir kere biz görevimizi yapabilmek için bağımsız olmamız lazım. Paramızı işverenlerden, mükelleflerden alıyorsak bağımsız olamayız. O zaman sözleşme yaptığımızda sözleşmeyi biz bankaya verdiğimizde otomatik olarak müşteriye açılacak kredili mevduat hesabından biz müşteriyle hiçbir bağlantı kurmadan otomatik olarak bizim hesabımıza geçmeli. O zaman bizim meslektaşımız objektif, dürüst, mesleğin kriterleri neyi gerektiriyorsa onu yerine getireceğinden hiç kimsenin şüphesi olmasın. Bu bir. İkincisi, biz bu mesleğe sahip çıkmamız lazım, eğer biz birbirimizin hakkını hukukunu korumazsak bir yere varamayız. Onun için birlik ve beraberlik içerisinde, dayanışma içerisinde bu TÜRMOB'un birliği ve etrafında birleşmemiz gerekiyor. Hüseyin meslektaşına da bazı konuşmalarından dolayı düşüncelerim vardı onları da paylaşmak istiyorum. Bir takım dernek isimleri saydı. Bir meslekte bütünlük, birleşme, tek yumruk haline gelme çabası ve gayreti olması gerekirken bir takım dernekler vasıtasıyla bölünmek, bu fikirlerin üretilmeye dağılmak yerine TÜRMOB bünyesinde oluşturulacak komite, kurul, ne dersiniz deyin bu şekilde TÜRMOB'un birliği odalarımızı güçlendirmek varken, değişik kurumlar altında, değişik dernekler altında, değişik çalışmalar yapmayı burada savunmak ve onların burada bulunmasını önermek bence yanlış buluyorum. Onun için biz birlik ve beraberlik içerisinde güçlerimizi birleştirmemiz lazım. Bu odalarımız ve birliğimizin çatısı altında ve bunları yaptığımız vakit başarılı oluruz. Mesleki kurallarımıza uyduğumuz vakit başarılı oluruz. Birbirimizin hak ve hukukunu koruduğumuz vakit başarılı oluruz. Tek ses, tük yürek, tek bilek olmalıyız. O zaman kamuoyunda muhasebeci ve mali müşavirin imajı ve hak ettiği itibar görülecektir. Biz hiçbir zaman başı dik, kendimizi yetiştirmiş hasebi biri olduğumuz zaman gidip vergi dairesi, sigortadaki, bir yerdeki memura danışmadan kendi aramızda sorunlarımızı çözebiliyorsak, bilgimizle karşımızdakileri ezebiliyorsak o zaman bu mesleğin itibarı, imajı ve geleceği parlaktır. Ben buradaki ve Türkiye'deki bütün muhasebeci mali müşavirlerin bunu gerçekleştireceğine inanıyor, hepimizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Emin Semih ÖZKÖK
Zonguldak SMMM Oda Başkan Yardımcısı

- İzmirli dostlarımızı konukseverliklerinden ve bizi kabul ettikleri için teşekkür ediyoruz. Organizasyonun güzelliği konusunda da bir şey söylemeye zaten gerek yok, sağ olsunlar. Ben Sayın Hüseyin Gürer Hocama bahsetmiş olduğu meslek mensubu merkezi bir çevrelemeler, bir çemberden söz etti. Güzel ve doğru bir tanımlama ama maalesef bugün bu mesleği bizzat icra eden arkadaşlarımızın neredeyse tamamına yakını bu çevreleme ve çemberi bir kuşatılmışlık mertebesinde yaşıyoruz. Birçok kurum tarafından kuşatılmış durumdayız. Vergi dairesi tarafından, Sosyal Sigortalar Kurumu idaresi tarafından, Bağ-Kur idaresi tarafından, Bölge Çalışma Müdürlüğü tarafından, Ticaret Odası tarafından, bankalar tarafından, evet merkezde biz varız doğru ama bir kuşatılmışlık söz konusu. Buradan yola çıkarak kısacık da bir önerimi dileğimi aktarmak istiyorum. Özellikle biliyorsunuz mali tatil çıktı. Mali tatil konusunda vergi dairesinden sosyal sigortalar kurumunun ciddi bir duyarlılığı söz konusu. Bazı işlemlerini erteledi biliyorsunuz ama sanıyorum Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu ile özellikle Odalar ve Borsalar Birliği'nin de bu konuda bilgilendirme uyarısına ihtiyacı var. Çünkü bizim mesleğimiz avukatlık mesleği gibi nöbetçi muhasebecilik kavramıyla çözülecek bir meslek değil. Yani benim bilançomu bir başka meslektaşım çıkartıp veremez. Mali tatil gününde banka bilanço istiyorsa bu benim için sıkıntı demektir. Bir de mali tatil döneminde ticaret odaları kapasite raporları için belirli bazı bilgiler istiyorlarsa bunlar da çok zordur. Bu nedenle mali tatil kısmından böyle bir küçücük dileğimi de arada sıkıştırdım özür dilerim, konunun biraz dışında olmasına karşın. Sevgili hocam da aynı zamanda meslektaşların rolünden söz etti. Evet, bizim toplumda ciddi bir rolümüz var. Muhasebe mesleğini ya da mali müşavirlik mesleğini ya da tüm mesleğini yürüten arkadaşlarımızın toplum içinde çok ciddi, çok önemli ve çok büyük rolü var. Yalnız bir farkla ki bütün rolleri biz oynuyoruz, bütün sıkıntıyı biz çekiyoruz, bütün roller bizim. İyi adamı da biz oynuyoruz, kötü adamı da biz oynuyoruz, aldatılanı da biz oynuyoruz, aldatanı da biz oynuyoruz. Ama idare tarafından da, mükellef tarafından da öncelikle bize biçilen rol kötü adam, bundan kurtulmanın yolunu bulmamız lazım. Bu noktadan gittiğimizde de Mersin Oda Başkanımızın projesini çok yüreктen desteklediğimizi de özellikle belirtmek istiyorum. Beni de sabırla dinlediğiniz için hepinize çok teşekkür ediyorum. Saygılar sunuyorum.

Katılımcı

- Biz bunları bir iki yıldır dinliyoruz. Bunun altından da biz bir şekilde kalkarız. Biz küfeyi sırtımıza geçirmişiz, tüm yükü sırtımızda biz taşımak istiyoruz. Biz de alışkanlık olmuş galiba biraz. Bütün bunları yaparken Odalar Birliği ile temasa geçip, bunların da bu işler elini biraz taşın altına koymasına gerekiyor diye düşünüyorum. Artı Hocam muhasebecinin imajından bahsetti, doğru söylüyor, aynı takdir ettiği gibi, araştırdığı gibi ama burada imajı değiştirmesi gereken biz bireysel olarak bir şeyler yapıyoruz ama burada taşın altına elini koymasına gerekiyor, sorumluluk sahibi olması gerekiyor. TÜRMOB'da bir şeyler yapması gerekiyor diye düşünüyorum. Odaların en azından muhasebeciler gününde yerel anlamda bir şeyler yapması gerektiğini düşünüyorum. Teşekkür ediyorum.

İbrahim AKTAN

İstanbul YMM Odası Başkan Yardımcısı

- Denetim şirketinin denetim elemanları eğer iyi denetleseydi bu firmayı daha önce bize haber verseydi, bizim haberimiz olsaydı, biz de gerekli tedbirleri alır yatırımlarımızı buna göre değerlendirirdik. Bu neyi ifade ediyor? Toplumun, insanların, kamunun denetçilerden ne kadar yüksek beklentilerinin olduklarını gösteriyor. Bu şu yönüyle çok iyi; ister serbest muhasebeci mali müşavir olun veya muhasebeci olun veya denetçi olun hiç fark etmiyor toplumun bizlerden beklentileri çok üst düzeydedir. Neden üst düzeydedir? Çünkü bizler bağımsız, tarafsız insanlarız. Bilgi ve tedbirlerimizi biz, bağımsız ve tarafsız olarak kullanıp kamunun hizmetine sokmak durumunda insanlarız. Türkiye'de tabii bazı şartlar var. Bunları tam olarak biz belki gerçekleştiremiyoruzdur, gün içerisinde hepimiz yaşıyoruz, bunları biliyoruz, ekonomik, sosyal vs. ama bilinen gerçek şudur ki, meslek mensuplarından beklentileri çok yüksektir, bunun bilincinde olmak gerekir. Bir diğer husus şudur, bu beklentilerden öteye meslek mensupları her şeyi bilmekte değildir. Yani meslek mensupları her şeyin de önüne geçip, önder demek de değildir. Meslek mensupları teknik insanlardır, bilgili insanlardır. Bizi kullanarak ortaya bir şey koyabilirler. Yoksa meslek mensupları muhasebeciler veya denetçiler hiçbir zaman için münecim değillerdir. Gaipten olayları haber alıp da ona göre rapor yazamazlar, ona göre muhasebe yapamazlar, ona göre mali tablo çıkaramazlar. Dolayısıyla meslek mensuplarının üzerine çok gidilmesinin hem sevindirici tarafı var hem bazen haksız tarafları var. Siz bunu önleyebilirsiniz. Hayır

önleyemezsiniz. Hüseyin Bey bir şey söyledi konuşmasında, gayette güzel ama ucu açık, öz varlıklar üzerinde denetim raporlarının da denetçilerin de dikkatle durması gerekiyor. Evet, duruyoruz, duruyorsunuz hepiniz, bütün denetçiler duruyor. Ama üç sene sonra o öz varlığın ne olacağını veya mevcut yükümlülüklerde aktifle pasif arasındaki yapıdaki dengesizliğin ne olacağına denetçi nasıl karar verebilir? Denetçi yani böyle bir görevi, fonksiyonu olamaz ki, bunu bilemez ki yani. Ancak kendisine sunulan belgelerden ve mali tablolardan, öz varlıklarda bir sıkıntı varsa, gerçekten tahsil edilemeyecek alacaklar varsa bunlara karşılık ayrılmamışsa denetçi işte bunlar üzerinde durur. Evet, aktifleri pasifleri doğru gözüktüyor ama fakat böyle değildir. Çünkü aktiflerinde sağlam olmayan aktifler vardır, bunlar sağlam değil, bunlar bu şirketi batırabilir diye bir noktada görüş vermesi lazım. Aksi takdirde denetçi, denetçi değildir. Sonuç olarak bu toplantıya katılmış olmaktan ve bunları dinlemiş olmaktan son derece mutlu olduğumu ifade ediyorum, sevgili Banu Hocamızın da çok güzel sunumu hakikaten etkilendim açıkça söyleyeyim, fıkralarla, örneklerle çok güzel bir sunum yaptı. Onun için de ayrıca çok teşekkür ediyorum kendisine. Ben de ticaret lisesi mezunuyum, muhasebe kökenliyim ayrıca bu yönüyle de çok mutlu oldum. Ama hiçbir zaman için şu demek değildir; muhasebeci veya denetçi yapmışsa bunu, varsa bu sorumluluğu bu ayyuka çıkarılmaz yeter ki meslek mensupları mesleği yaparken kendilerine yüklenmiş olan kamusal sorumluluğun farkında olsunlar diyor hepinize saygılar sunuyorum. İyi akşamlar diliyorum.

Hüseyin GÜRER
SMMM – İstanbul SMMM Odası

- Çok teşekkür ederim, öncelikle Mersin Oda Başkanımızın söylediği bir konuya özellikle açıklık getirmek istiyorum. Bugün Türkiye İç Denetim Derneği'ni kuran arkadaşımız bir yeminli mali müşavirdir ve şu anda da onursal başkanlığını yapıyordur. Yine Uluslararası Finansal Yönetim Enstitüsü'nün başkanlığını bir akademisyen, profesör arkadaşımız yapmaktadır. Burada da akademisyenler var, profesörler var, yeminli mali müşavirler var, serbest muhasebeci mali müşavirler var. Dolayısıyla her şeyi TÜRMOB yapmak zorunda değil. Ama TÜRMOB çok büyük bir organizasyon, çok güçlü bir organizasyon. Bugün İstanbul Odamız aynı anda 3000-4000 kişiyi eş zamanlı olarak yürütebilecek kapasiteye sahiptir. Ama bunun yanı sıra 73 artı 13, 86000 tane burada meslek mensubu ve meslek mensubu adayı var. Dolayısıyla bun-

ların farklı açılardan da eğitime ihtiyacı olacaktır. Ben biraz daha ileriye gitmek istiyorum. Bu muhasebe olayı, denetim olayı her çeşidiyle içi dışı son derece önemli bir konu olarak karşımıza çıkacak belki daha da fazla çıkacak, bugün de öyle. Dolayısıyla üniversite içerisindeki belki bazı vakıfları güçlendirerek, cesaretlendirerek üniversitelerin içerisinde bazı muhasebe denetim enstitülerinin açılmasını da sağlamalıyız, desteklemeliyiz ve ciddi anlamda bu mesleği seven, bu meslek hakkında en detaya kadar bilgi sahibi olan meslektaşlarımızı yetiştirmeliyiz. Dolayısıyla TÜRMOB olarak onları dışarıda bırakmak bir kenara bırakılmaz, bütün yüreğimizi açarak, onları kendi içimize alarak bir bütün olmamız gerektiğine inanıyorum.

İbrahim Aktan üstadıma da izniniz olursa bir açıklık getirmek istiyorum. Biliyorsunuz işletmelerin ve de denetimin birinci kuralı şirketlerin devamlılık ilkesidir. Dolayısıyla şirketler sonsuza kadar devam etmek üzere kurulurlar. Bugün itibariyle Türk Ticaret Kanunu'nu taslak olarak okuduğumuzda denetim komitelerinden bahsediyorlar, risk komitelerinden bahsediyorlar, risklerin önceden teşhisini koyan komitelerden bahsediyorlar. Bu komitelerin altında mutlaka ekipler, mutlaka kontrol sistemleri, mutlaka organizasyonların olması gerekir. Neden risk komiteleri oluşturuluyor? Çünkü şirketlerin dört tane çok önemli riskleri vardır. Kur riski, pazar riski, likidite riski gibi. Bütün bu risklerin her biri ölçülebilir dolayısıyla bugün IFRS 7'yi okuduğumuzda ki ilk uygulaması bu yılsonu itibariyle olmuştur, yaklaşık olarak her bir denetim raporunun sayfa adedi olarak beş ile on beş sayfa arasında ilave bir sayfa getirmiştir. Neden? İşte bu riski belirlemek için. Yani kur şuraya çıkarsa ne olur? Buraya inerse ne olur? Aynı şekilde faiz oranları şuraya çıkarsa ne olur, buraya inerse ne olur gibi hassasiyet analizleri içeren açıklamalar vardır. Dolayısıyla bu açıklamaları okuyarak okuyucular şirketin gelecekte ne gibi bir duruma düşebileceğinin ihtimalini hesap edebilirler. Her bir okuyucu kırmızı çizgileri çekerek acaba dolar bir kırka çıkarsa şirketin önümüzdeki bilanço sonrasındaki döneminde durumunun ne olacağını, işte bir onlara, birlere inerse ne gibi bir yapıya dönüşeceğini, faiz olanlarındaki artış ve azalışların, bugün Amerika'da beşten ikiye indirdiler biliyorsunuz beş 25'lerden biliyorsunuz ikilere indi. Japonya'da sıfırlarda. Dolayısıyla böyle bir dalgalanmanın öz kaynağa, bilançonun yapısına nasıl etki edeceğini görmeliyiz.

Ayrıca denetçilerin en önemli görevlerinden bir tanesi de süreçlerin denetimidir. Çünkü süreçler o şirketteki riskleri belli eden en önemli olgulardır. Dolayısıyla oradaki kontrolleri incelemek, o şirketin ne kadar sağlıklı, ne kadar risklerden arınmış olarak devam edeceğinin bir göstergesidir, göstergesidir. Ay-

rica eğer şirkette bir sistem varsa, eğer iç kontrol mekanizmaları sistemde oluşturulmuşsa o zaman uygulayacağımız denetim yaklaşımı farklıdır, bu sistemler yoksa uygulayacağımız denetim yaklaşımı daha farklıdır. Dolayısıyla bu farklılara göre de denetim yapmak gerekir. Çok teşekkür ederim.

Cahit ÜSKEN

- Bu muhasebe forumunu düzenleyen Sayın TÜRMOB Yöneticileri'ne, İzmir Oda Yöneticileri'ne teşekkür ediyorum. Ben Cahit ÜSKEN, İzmir Bergamalıyım. Sayın misafirlerimize de İzmir Bergamalı olarak hoş geldiniz demek istiyorum. Bizim Bergama'mız tarihi bir şehirdir. Vaktiniz olursa ören yerlerini gezmenizi de tavsiye ediyorum. Bergama Krallığından gelmiştir, Osmanlı eserleri vardır, Roma'dan kalma eserler vardır. Ben Hüseyin Gürer arkadaşımıza çok teşekkür ediyorum. Muhasebecinin geleceğinin vizyonunu çizdi, gayet güzel, her şeyi apaçık, anlattı, bunlar kaçınılmaz. Sayın Banu Hocamıza da teşekkür ediyorum. şimdi imaj kendimiz gibi çok dikkat etmemiz lazım. Biz saygınlık kazanacaksak imajımızı düzeltmemiz lazım. Ben biraz menfi yönde konuşacağım. şimdi meslektaşlarımız geçinemediğinden dolayı bilhassa taşrada muhasebeciler artık hem muhasebe hem sigortacı oldu. Ben şimdi sigortayı aynı binada yapıyor, kendi üstüne yapıyor veya başkasının yapıyor. Disiplin kurulları da ne kadar olsa bunu pek fazla önleyemiyor. Ben şunu da yine TÜRMOB Yönetiminden rica ediyorum. Bunu sigorta şirketlerini yazarlarsa, muhasebeci ancak muhasebeyi bırakmadan yapamaz diye bu düzelir. Yoksa biz böyle birkaç tane iş yaparsak, biz imajımızı çok iyi şekilde yerine getiremeyiz, istenilen seviyeye getiremeyiz. Bir doktor nasıl ticaret yapmıyorsa, bir avukat yapmıyorsa bizim meslek yasamız da o da vardır, imajımız geleceğin yeminli mali müşavirleri muhasebeciliği. Onun için de imajımız çok düzenli, çok güvenli olması lazım. Bütün katılımcılara teşekkür ediyorum.

Tahir PEREK **TÜRMOB Disiplin Kurulu Başkanı**

- Efendim Sayın Hocamızın, Sayın Banu Hocamızın açıklamaları gerçekten çok etkileyici. Ancak dünyada muhasebecilik kavramı belki birbirine benzer ilişkiler üstlenmiştir ama hocam daha çok Türkiye'nin dışında özellikle Ame-

rika'daki muhasebeci imajı ve oradaki gelişmeleri izah ettiler. Ben şuna inanıyorum; gerek iş hayatında yeminli mali müşavir olarak, gerekse TÜRMOB'daki görevim dolayısıyla çok geniş bir muhasebe ile uğraşan arkadaşlarla tanışma fırsatını buldum. Gerçekten mesleğe adanmış sahalar, stajlar dolayısıyla bu süreçte çok büyük bir ilerleme kaydettiğini, imaj olarak kaydettiğini izledim. O bakımdan ben Hocamdan şunu rica ediyorum. Bir de Türk toplumu, Türkiye'deki muhasebe ile muhasebecilerle ilgili eğer bir araştırma yaparsa, bu gelişmeleri analiz eder, takip ederse tahmin ediyorum biraz daha farklı olacaktır. Kendisinden bunu rica ediyorum, teşekkür ediyorum.

GÖKHAN ÇÖZELİ

- Gökhan Çözelı, Mersin. Bence stajyer, meslek mensubu, devlet, toplum ve mükellef iç içe etkileşimli kavramlardır ve aralarındaki etkileşimin kalitesini şeffaf ve tarafsız bilgi akışı sağlamaktadır. Dünyadaki ve Türkiye'deki mesleki gelişmeler çerçevesinde standardizasyon ve entegrasyonda girdiğimiz bu süreçte uluslararası gelişim boyutunun gerisinde kalmamak için ekonomik ve toplumsal alanda ve buna paralel olarak meslek çevresinde güçlükleri ve olumlu getirileriyle büyük bir yapılanma yaşamaktayız ve yaşayacağız. Devam eden, bu bağlamda devam eden mesleki eğitim çalışmaları hızlandırılarak, mesleki yayınlar artırılarak daha geniş bir mesleki tabana ulaşılması, muhasebe sisteminde gerekebilecek düzenlemelerin yapılması ve stajyer, meslek mensubu, devlet ve müşteri arasındaki bilgi akışının, şeffaf ve tarafsız bilgi akışının güçlendirilmesi ve kurumsal yönetime verilen önemi artırılması gerekmektedir. Teşekkür ederim.

Nail SANLI

TÜRMOB Genel Sekreteri

Moderatör

- Biz teşekkür ederiz. Değerli katılımcılar Üçüncü Türkiye Muhasebe Forumu ikinci oturumunda meslek mensubunun toplumla olan ilişkisini irdeledik, konuşmacılarımız, mesleğimizin boyutlarını ilgili konu çerçevesinde anlattılar. Konuları izlerken ve dinlerken biraz üzüldük, biraz güldük, biraz sevindik ama yarın sabah ne yapmamız gerektiğini ve nasıl davranmamız gerektiğini biraz daha iyi biliyoruz. Onun için yarın sabah saat onda meslek mensu-

bunun meslek mensubuyla olan ilişkileri çerçeveleri ele alınacak olan üçüncü oturumda buluşmak üzere hepinize hoşça kalın diyorum. Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

III. OTURUM

Meslek Mensubu-Meslek Mensubu İlişkisi

İrfan Hüseyin YILDIZ
TÜRMOB Genel Saymanı
Moderatör

- Değerli Onursal Genel Başkanım, Değerli TÜRMOB Genel Başkanım ve şu saatte, bu erken saatte bu katılım, bu oturuma gelip bizi izlemek için gönüllü olarak gelen siz değerli katılımcı meslektaşlarım hoş geldiniz. Bugün forumumuzun ikinci günü, ilk oturumu açıyorum. Oturumumuzun konusu biliyorsunuz ki genel olarak meslek mensuplarının çevresiyle ilişkilerini konu aldı. Bu konunun, bu oturumda ise meslek mensuplarımızın aslında niteliklerini, çalışma kalitelerini, hizmet kalitelerini ve nasıl çalışacaklarını, yöntemlerini belirleyen Çalışma Usul Esasları Yönetmeliği, Disiplin Yönetmeliği, Etik Yönetmeliğimiz, Haksız Rekabet ve Reklam Yönetmeliği gibi meslek mensubunun yasal çerçevesini belirleyen aslında bu çerçeve içinde faaliyette bulunmasını öngören bu düzenlemeleri tartışacağız. Bildiğiniz gibi bu yönetmeliklerimiz son genel kurulumuzda yenilendi. Öteden beri gelen birçok aksaklıklarını gitterdik. Ancak elbette mesleki faaliyetimiz ekonomik faaliyetlerle bağlantılı olduğu için de sürekli bir değişim ve yenileme içindedir. Daha da eksiklerimiz olabilir, çıkabilir. Gerek burada bildirimleri sunacak arkadaşlar; Sayın Osman Dinçbaş ve Sayın Cenk Kırıtıoğlu bunu anlatacak. Siz de soru ve cevaplar bölümünde bu meslek mensuplarının faaliyet çerçevesi içindeki aksaklıkları hem eleştirebilirsiniz veya yeni önerileriniz olabilir. Bu anlamda bence belki bu forumun en önemli konusu diye düşünüyorum. Ben sözü fazla sözü uzatmadan bildirisini sunmak üzere Sayın Osman Dinçbaş'a söz veriyorum. Buyurun Sayın Dinçbaş.

Disiplin Yönetmeliği İle Çalışma Usul Ve Esasları Yönetmeliği

Osman DİNÇBAŞ
SMMM
İstanbul SMMM Odası

Değerli Başkanlar, değerli konuklar ben de sizlere günaydın diyorum. Ama yalnız yaklaşık on dakika önce İstanbul'dan geldim. Bu foruma konuşmacı olarak katılma aşamasında bana iki konu önerilmişti. Biri meslek mensuplarının tabi olacağı Usul ve Esasları Yönetmeliği ben biraz sıkıcı buldum açıkça-

sı yani bunlar mı çıktı diye baktım. Ancak okuduğumda ki ilk yönetmeliği epeydir okumadığımı söylemeliyim, dört-beş açıdan şu an içinde bulunduğu, mesleğin içinde bulunduğu ve TTK'nın getirdiği ve özellikle getireceği koşullarda içinde bulunacağı şartlara göre ilginç noktalardan biraz milat dışı kaldığını hissettiğim yerler buldum, onları sizinle paylaşmak istiyorum. Disiplin Yönetmeliği konusunda daha az söyleyeceklerim var.Öncelikle bunu, usul ve esaslar konusundaki gözlemlerimizi sizinle paylaşmak istiyorum. Burada bazı maddelere baktım ve örneğin 50. madde denetim faaliyetlerinin tanımını içeriyor. Sanıyorum hepiniz, burada güzel bir kitap var, siz de göreceksiniz. Burada (a) bendi denetim faaliyetlerini açıklarken (a) bendi kurum ve kuruluşların varlıklarının kurum ve kuruluşların yararına kullanılıp kullanılmadıklarının tespiti diye pek çok husus içeriyor. Ben bağımsız denetimde böyle bir şey, böyle bir konunun bizim denetim faaliyetlerinin içinde olduğunu sanmıyorum. Yani bizim amacımızın, bağımsız denetimin amacının (*Anlaşılmıyor*) varlıklarının bu kurumlara yararlı olarak kullanılmadığını tespit ana amacımız değil. Denetim yaparken denk gelir, o konuda bir şey görürseniz iletirsiniz ilgili yerlere ama onun dışında bunu bir amaç yaptırmak doğru değil diye düşünüyorum.

Genelde denetimin özünü biliyoruz ki varlıkların ve yükümlülüklerin burada yazdığı gibi yansıtıldıkları değerlerinden düşük veya fazla olup olmadığını araştırmak bizim görevimiz. Bir fazlalık varsa onu indirmek veya fark edilmiş bir yükümlülük varsa onu kaydetmek ama yararına kullanılıp kullanılmama konusu biraz bağımsız denetim görevini aşan bir durum gibi geliyor bana. Bir de bu denetim faaliyetinin tanımına baktığımız zaman, burada göreceksiniz ona girmek istemiyorum, burada savunulan faaliyetler denetim olgusunu açıklamaktan ziyade biraz daha kısıtlayıcı yöne gidiyor gibi kalmış geldi bana, yani şunlara şunlara bakılır daha başka bakılmamış gibi hava çıkıyor. Bu bakımdan 50. maddenin bence günümüz koşullarında yenilenmesi gerekiyor diye düşünüyorum. Diğer bir madde; 53. madde. Denetim öncesi saptanacak hususlar. Burada yönetmeliğimiz olağanüstü uzunlukta bir çizelge eklemiş. Bunlar bunlar bunlar bakabilir diye. Burada her şey var. Örneğin bir tane okumak istiyorum sizi sıkmadan; genel bilgi şirketin unvanı, tabii onlar gerekli sermaye vs. ama burada ithalat dosyanın düzeni, bunu önceden bilmemiz gerekiyor. ... olabilir tabii ki muhasebe departmanının talep ettiği burada yaklaşık 45 tane madde var denetim müşterisini kabulden önce denetçinin bakmasının gerektiği düşünüldüğü. Şimdi bunların bir kısmı mutlaka vergi ve alacak sisteminin bizim için her bakımdan kalite olsun, risk olsun ve ekonomik açıdan alınılabilir olduğunu görmemiz için tabii ki bunlar gerekli

denetim için ama gerçekçi olması gerekiyor bence bu gibi kanıların. Bu maddenin müşteri kabul prosedürleri adı altında yeniden tanımlanması ve denetçinin müşteri kabul ederken nelere dikkat etmesi gerektiği konusunda daha bir güncel olarak yaklaşılması, burada öyle bir madde var, eğer bu müşteri daha önce denetleniyorsa bir önceki denetçiyle temasa geçilip niye bu müşteri sizi bırakmak istedi veya niçin bırakmak istiyorsunuz diye yazılı olarak bir denetçiden görüş almamız şart olması gerek, çünkü mesleğimizin kalitesinin devamlılığı ve tavrı açısından bu husus bildiğim kadarıyla şart. Bu bağlamda 53. maddenin yeniden gözden geçirilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Başka bir madde 55. madde; burada denetim çalışmalarından örnekler veriyor. Burada bazı –bunu da dediğim gibi maliye hukukundan aldım- aktif ve pasif hesaplar denetim diye bir madde var çalışmayı açıklayan veya envanter işlemlerinin yapılması ve kontrolü diye. Ben eğer ki bu kitabın sekreter tarafından temel kitap olarak kullanılsın istiyorsak diye düşünüyorum, burada konulan maddelerin yol gösterici, açıklayıcı ve meslektaşlarımızın çalışmalarını sağlayıcı bilgiler vermesi gerektiğini düşünüyorum. Burada, bu ilk iki örnekte başka örnekler de var, anlatılmaya çalışılan şeyin ne olduğunu bazen anlamadığımız yerler oluyor, benim anladığım. Dolayısıyla bu açıklamalar yönlendirici mi, -böyle olması isteniyordur ama- kısıtlayıcı mı orası biraz muğlak kalmış ve denetim nedir o belli değil gerçi nasıl denetlenmesi, yani nasıl denetleyeceğiz, ne yapılması gerekiyor? Tabii burada oturup bir programı şöyledir demiyorum ama şu cümle açıklayıcı biçimde değil bence ve gene aynı maddenin devamında burada bir denetleme, bu tabii yönetmelik tüm mesleği kapsadığı için galiba olacak vergi denetimine atıflar var. Bence bağımsız denetimin içerisinde olmaması gereken hususlar bunlar. Çünkü bağımsız denetçi vergi denetimi yapmayacaktır ve vergi matrahının doğruluğu konusunda bir görüş bildirmeyecektir, matematik saptamanın dışında. Ama şu anki halinde bu madde bağımsız denetçiye vergi denetimi konusunda da olması gerektiğinden fazla sorumluluk yüklüyor gibi bir durum ortaya çıkartıyor. Daha enterasan bir şey gördüm, o da çok teknik bir konu. Şimdi biliyorsunuz bağımsız denetim yaptıktan sonra çıkan raporlarda formatın sunumu belirli görüşler denetliyor. 59.madde bu görüşü düzenliyor; olumlu görüş var, şartlı görüş var, olumsuz görüş var ama görüş bildirmemek yok. Yani şu anda biz diğer bütün standartlara tanınan ... dediğimiz görüş bildirmeme fonksiyonunu bizim meslek örgütümüz vermiyor meslek ya da burada öyle gözüküyor. Bunun da değişmesinde veya gözden geçirilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Burada çok çok tanımsal söylemek istemiyorum. Benim yaptığım bu oldukça uzun ve aslında kapsamlı bir yönetmeliğin sırf denetim bölümünde ilk bakışta göze çarpan ve bakılması gerektiğini düşünülecek konulardır. Bazı ufak tefek konu da var, tartışılması gereken diyeyim çünkü bazı yerler farklı görüş olabilir, bunların daha objektif olduğunu düşünerek buraya getirmek istedim ben. Ancak özellikle bu yeni Türk Ticaret Kanunu arifesinde, öncesinde piyasanın ve mesleğin ihtiyaçlarını da tamamıyla verecek şekilde bütünüyle elden geçirilmesinde ve diğer ... daha iyi işlemlerinin çok büyük farkı olduğunu düşünüyorum bu yönetmeliğin. Bunu meslek örgütümüzün yetki organlarının görüşüne sunmak istiyorum.

Benim usul ve esaslar yönetmeliği konusunda diyeceklerim bu kadar. Bundan sonraki disiplin yönetmeliği, o çok daha kısa çünkü disiplin yönetmeliği aslında kendi içerisinde belki de son derece tutarlı bir şekilde disiplin konusundaki adımları özetlemiş işte toplam beş tane kademeli ceza durumu var. Uyarmayla başlıyor, kınamayla devam ediyor, geçici olarak meslekten men var. Yeminli mali müşavirse bu yeminli sıfatının kaldırılması hükmü olabiliyor ve en son ve en sert yaptırım da meslekten çıkarma geliyor. Bunların her birinin altında hangi tür hareketlerin, hangi tür cezalar gerektireceği açıklanmış net olarak. Ne bileyim tabela asmayan uyarılıyor, mesleğin gerektirdiği özen ve itina göstermiyorsunuz, uyarılıyorsunuz vesaire. Ve bunları birkaç kere yaparsanız ... bunlar tabii gayet güzel ama ben okuduğumda şunu görüyorum; özellikle sanıyorum Hoca bunlara değinecek, artık hele hele TTK'yı düşünürsek ve TTK'nın getireceği o muazzam platformu düşünürsek, etik değerlerin çok daha sıkı sarf edilmesi gerektireceği bir ortama gireceğimizi düşünürsek, ben bu disiplin yönetmeliğinin, bu bağlamda tekrar gözden geçirilmesi gerektiğini düşünüyorum. Şu anki hali biraz şekil şartını tatmin edici maddelerle dolu olduğunu –bunlar da gerekli buna katılıyorum- ama bundan öte özellikle meslek örgütümüzün, mesleğimizin bundan sonra hepimizin gitmesini beklediği şekilde gideceğini düşünürsek bu hızlı büyüme esnasında; disiplin olsun, kalite olsun mesleğin olması gerektiği düzey konusunda olsun önde giden olması açısından bu tür yönetmeliğin, disiplin yönetmeliğinin çok önemli bir araç olur diye düşünüyorum. Bu bağlamda burada marjinal birkaç öneri getirdim.

Etik kuralların uygulanmasında mesleki kalitenin artırılmasında Disiplin Yönetmeliğinin daha çok uygulanmasından ne kastettiğimi örneğin müşteri kabul konusunda bu prosedürü yaparken eğer meslek mensupları belli bir standardın altında hareket ediyorlarsa bu sonuçta mesleğimize de zarar verecek bir

olay olduğundan dolayı bu konuda Disiplin Yönetmeliğini kullanarak disiplin hareketi alması gerektiğini düşünüyorum. Bağımsızlık konusunda özellikle tekrar bundan sonra bu konu çok gündeme gelecek. Açıkçası gerçekten büyük bir imkanlar silsilesi diyeyim ortaya çıkacak, meslek bunu çok güzel bir şekilde ama bunu değerlendirirken her şeyi her zaman yapmaya kalkmamamız gerekiyor. Neyi kast ediyorum; bunun çok temel bir örneği defter tutarken denetim yapmamalıyız gibi çok temel bir şey var. Ama yapanlar varsa TÜRMOB da bunları yapanlara iyi bir şekilde onlara aktarması gerekiyor. Kalite güvenliği uygulamalarında Disiplin Yönetmeliğinin bence ciddi yaptırımlar uygulamasını sağlayacak formasyonu içermesi gerekiyor. Dediğim gibi ben sadece okurken baktım. Ama bence iyi bir başlangıç haberi var, bu da son sayfa. Özellikle yeni TTK'nın getireceği koşullarda fırsatların meslek mensupları tarafından adilce paylaşılacağı meslek uygulamalarının kalitesinin, devamının süreceği, mesleğin olması gereken yere geleceği yarınlara bizi TÜRMOB'un uygulamaları getirecektir. Bu da ancak kararlı ve etkin bir tutumla olabilir. Bence disiplin yönetmeliği bunu sağlamak için çok elverişli bir karar.

Teşekkür ederim beni dinlediğiniz için. Umarım sıkılmamışsınızdır, teşekkür ederim ilginiz için.

“Haksız Rekabet, Reklam Yasası Yönetmeliği ve Mesleki Faaliyetlerde Uyulacak Etik İlkeler Yönetmeliği”

Cenk KIRITOĞLU
SMMM
Mersin SMMM Odası

- Sayın TÜRMOB yetkilileri, sayın meslektaşlarım ve sevgili İzmirli. En detaylı, en hayati konu bana denk geldi. Ben sunum hazırlarken arka fonu turuncu düşünmüştüm, bilmiyorum turuncu olarak gözüküyor mu? Turuncu renk biliyorsunuz trafik levhalarında kullandığımız bir renk, kırmızıdan yeşile öne çıkan kırmızıyı geçerken bir araç, bir an bir tehditte bulduğumuz, tehdit anında, bu tarafa geldiğinde hemen kolayca atlabileceğimiz, kontrollü davranmamızı gösteren bir renk. Ben etik renginin turuncu olmasını bu

yüzden seçtim. Çünkü yeni Türk Ticaret Kanunu yürürlüğe girdiği zaman mutlaka haksız rekabet ve etik açısından meslektaşlarımızın çok dikkatli olması gerekiyor. Yani turuncu lambada her an tehlikeymiş gibi, herhangi bir tehlikeyle karşı karşıya kalabilirmiş gibi çok dikkatli olması gerekiyor. Özellikle etik yönetmeliğinin ve haksız rekabet yönetmeliğinin bir kutsal kitap gibi okunması, bunların çok iyi bilinmesi gerekiyor. Şu an ben de okudum ama hepsini tabii çok detaylı bir şekilde bildiğim söylenemez. Zaman içerisinde bunların hepsini tek tek yaşayarak görmemiz gerekiyor. Çünkü etik kurallar bizim açımızdan, meslektaşlar açısından çok soyut bir kurallarmış gibi algılanıyor. Öyle bir algılama hatamız var. Onun için etik kurallarını yaşayan kurallar manzumesi haline getirmemiz gerekiyor hayatımızda ve bunları uygulamamız gerekiyor.

Şimdi ben Ulu Önder Atatürk'ün konuyla ilgili iki tane sözüne rastladım. Hakikaten bu etik yönetmeliğine çok ışık tutan sözleri var. "Hiçbir millet yoktur ki ahlak esaslarına dayanmadan ilerlesin!". Evet bu çok önemli bir ifade ve biz de bu etik kurallarıyla ki daha önceden biliyorsunuz 3568 sayılı yasamızda etik kurallar anlamında çok düzenleme vardı. Ama etik adı altında ilk defa 2007 yılında çıkan ilk çıkan yönetmelikle, etik yönetmeliğin karşılığı çıktı. Yine "Milli ahlakımız, medeni esaslarla ve hür fikirlerle beslenmeli ve takviye olunmalıdır." Tabii buradaki medeni esaslar bizi çok yakından ilgilendiriyor. Çünkü küresel rekabet söz konusu şu an dünyada ve küresel rekabetle beraber, rekabet olduğu gibi haksız rekabette söz konusu. Biz bu konuda çok bilinçli ve dikkatli olmamız gerekiyor ve işte bu medeni esaslarla biz de TÜRMOB olarak herhalde IFAC'tan birtakım etik kuralları örnek alarak düzenlemeler yaptık.

Şimdi biraz kavram etik ve deontolojik kavram, bugüne kadar pek duymadığımız, kullanmadığımız kavramlar ama ileride göreceksiniz bu uluslararası muhasebe eğitim standartlarına göre, 4. standarda göre zaten etik eğitimi geliyor, yani her meslektaşın bir etik eğitiminden geçmesi gerekiyor. Bu yüzden bu kavramları ilerde biz çok detaylı bir şekilde zaten öğreneceğiz. Şimdi kısaca etik kelimesi karakter Yunanca'dan geliyor tabii ki karakter anlamına geliyor. İyi ve kötüyü, yanlış ve doğruyu birbirinden ayıran kurallar veya değerler, prensipler kümesi olarak değerlendiriyoruz. Deontoloji ise buradaki bu kuralların nasıl olacağını inceleyen bir bilim dalı. Aynı biliyorsunuz kanunlar, kuralları koyan hukuk birimi ise bu kanunların nasıl olacağı konusunda fikirler üretiyor. Bir takım ilkelere göre, bir takım değerlere göre, değerler, fikirler yürütüyor. Şimdi etik kuralların tamamı olarak Deontoloji bilimini ise hu-

kuka benzetebiliyoruz. Yine pusulayla bir benzeşme olan etiği bir pusulaya benzetmek gerekirse, nasıl ki pusula bize bir yeri tarif etmezse ancak gideceğimiz yönü gösterirse işte etik de bize gideceğimiz yeri göstermekle beraber bizim vizyonumuzu, gideceğimiz noktayı gösteren bir kavram. Evet bu çok önemli bir şey, bizim belki de ülkemiz –hatta onu konuşuyoruz- ülkemiz neden geri kaldı, neden ilerlemiyor, ilerleyemiyoruz falan diye, işte buradaki en önemli konu etik. Çünkü etik değerler uygar toplumların üzerinde yükseldiği oluşumlar. Uygarlıklar bu temel üzerinde yükselmezlerse veya bu temele zarar verirlerse çökmeye mahkûmdurlar.

Evet, şimdi etik kelimesi sadece bizim muhasebe mesleğinde olan bir şey değil. Bunun kurumsal bir şekilde, ülkemizde genel olarak herkesi kapsayacak bir şekilde bir şekle ulaşması gerekiyor. Tabii ki etik altyapı sorunu bütün dünyada karşılaşılan bir sorun. Biz 2004 yılında, 25.05.2004 yılında kamu görevlileri etik yönetmeliğini çıkarttık ve 25 Mayıs tarihini de Etik Günü olarak ilan ettik. Bu kamu görevlileri için ilk defa çıkan bir yasa. Evet, peki dünyada nasıl gelişmeler var mesleki açıdan çünkü etik sadece bir mesleğin saygınlığını göstermiyor aynı zamanda o mesleğin ne kadar kaliteli, etik değerlerin, etik kültürün oluşması o mesleğin neden kaliteli bir şekilde icra edildiğini gösteriyor. Şimdi bizim bir sorunumuz daha var, sorunumuz şu; her zaman mali müşavirlerle avukatlar arasında bir benzetme yapılmıştır. İşte avukatların daha saygın olduklarından söz ediliyor ama ben buna pek katılmıyorum. Onların bu kurumsallaşma ve yasallaşma süreci tabii ki bizden daha erken başlamış, 1900'lü yıllarda başlamış ve bu yıllarda -1924 yılında hatta başlamış-o yıllarda mesleğe üç tane dava vekilliği yapan bir kişi, okuma yazma bilen bir kişi avukat olabiliyordu. Aynı bizim bu 3568 sayılı yasa çıkmadan önce de dışarıda okuma yazma bilen herkesin muhasebe mesleğini icra edebildiği gibi. Tabii dünyada çok öncelerden başlamış. İşte İngiltere'de, Amerika'da bunlar 100 yıl öncesinden başlamış konular, biz de hızla bu mesafeyi kapatmaya çalışıyoruz. Yalnız burada 1932 senesinde bir meslek yasa tasarısı gündeme gelmiş ama daha sonradan tartışmalar neticesinde o yasa da her zamanki gibi raflara kaldırılmış. Evet biz de Amerika'daki tartışmalı muhasebeciler derneğinin ve IFAC'ın etikle ilgili yaptığı düzenlemeler tabii ki medeni dünyadaki yapılan düzenlemeler olduğu için bize ışık tutuyor.

Türkiye'de mesleki etikle ilgili düzenlemeler bu birinci olarak yaptığım nokta pek bilinen bir nokta değil. Bu Türkiye Muhasebe Uzmanları Derneği'nin 1987 yılında 14. Türkiye Muhasebe Kongresi'nde sunduğu bir sunum. Bu sunumda etik kurallardan bahsediliyor. Daha çok aslında özel sektörde çalışan

muhasebeciler için düzenlenmiş etik kurallardan bahsediliyor. Bu etik kurallar daha sonra birçok kanun yapıcıya ışık tutmuşlar. Yine 1989 bizim mali miladımız, 3568 sayılı yasamız devreye giriyor ve 19.10.2007 tarihindeki Etik İlkeleri Yönetmeliğimizde bizi bu konuda aydınlatıyor.

Evet, etik eğitimi: Şimdi önemli olan bu konuda etik eğitiminin önemi. Bir çok üniversitelerde, özellikle tıp alanında, tıp deontolojisi alanında bir ders var ama bizim muhasebe mesleğini tanım oluşturan fakültelerde, iktisadi-idari bilimler fakültesinde pek etik dersi yok. Bunların da demin bahsettiğim gibi IFAC'ın eğitim standartlarına göre zaman içerisinde ticaret liselerinden başlayarak bu etik eğitimi dersinin konulması gerekiyor. Evet etik eğitiminde amaçladığımız amaçlar; bunlarda çok aslında bu yönetmelikle alakalı şeyler değil ama bir genel bilgi vermek açısından tabii ki ahlaklı davranış edinmeyi güçlendirmek, ahlaki davranışlara gereksinim, ahlaki tecrübe aktarmak. Buradaki, etik eğitimindeki amaçladığımız noktalar. Şimdi yönetmeliğimize bakalım. Şimdi yönetmelik tabii kendisini tanımlıyor. Yönetmeliğin amacı, "Tüm üyeleri en üst derecede mesleki bilgiye sahip, sosyal sorumluluk bilinci olan, etik değerlere bağlı, rekabet anlayışı daha kaliteli, hizmet sunumunun biçiminde oluşmuş, güvenilir ve saygın bir meslek mensupları kitlesi oluşturmak hedefine ulaşmak için muhasebe meslek mensuplarının mesleki işlerinde uymaları gereken asgari etik ilkeleri belirlemek." Evet demek ki mesleğimizin daha güvenilir ve daha saygın, daha prestijli hale gelmesi için etik ilkeler düzenlenmiş ve düzenlenmeye de devam edecek. Kapsama alanı; burada tüm bağımlı ve bağımsız çalışan hatta bağımlı ve bağımsız çalışan hatta bu muhasebe bürolarında ruhsatlı olmayanları dahi kapsayacak yönetmelik mevcut. Evet, etik ilkeleri yönetmeliğine de şöyle kısaca baktığımız zaman üç tane bölüm var; birinci bölümde herkesin, bütün meslek mensuplarının duyması gereken temel etik ilkeleri tanımlıyor, daha sonra ikinci bölümde bağımlı ve üçüncü bölümde ise bağımsız meslek mensuplarımızın uyacakları etik ilkeleri tanımlıyor.

Şimdi temel etik ilkelerimiz var, dört adet temel etik ilkemiz var. Bunlar, dürüstlük, tarafsızlık, mesleki yeterlilik ve özen, gizlilik, mesleki davranış, beş tane. Şimdi bunları tabii tek tek, tabii dürüstlük nedir? Bunları hepimizin bilmesi gerekiyor, yani dürüstlükten ne anlıyoruz, ne düşünmemiz gerekiyor, bunların ben detaylarını yazdım, o yüzden geçiyorum. Tarafsızlık, gizlilik konusu var. Gizli bilgilerin açıklanmasının gerektiği ve uygun olduğu durumlar. Bunları çok inmemiz gerekiyor çünkü bu da bir sunuş sonuçta, hangi durumlarda açıklayabiliriz? Evet tehditlerimiz: Bu tehditler tabii ki işte turuncu ışık-

tan bahsettik, her an tehditlerle karşı karşıyayız. Bu tehditlerde bizim etik ilkelerine uymamızı, yönetmeliğe uymamızı, yanlış hareket yapmamıza sebep olabilir o yüzden dikkatli olmamız gerekiyor. Evet tehditlere karşı önlemler: Evet bu etik bir takım davranışların karşısında istenmeyen durumlar oluşabiliyor ve bizi tehdit edebiliyor. Ne yapacağız, hangi önlemleri alacağız? Bir, mesleğe giriş için gerekli eğitim, staj ve tecrübe gereksinimleri, sürekli mesleki gelişim gereksinimleri, kurumsal eğitim gereksinimleri, mesleki standartlar, mesleki veya düzenleyici izleme ve disiplin prosedürleri, meslek mensupları tarafından üretilen rapor, sonuç iletişim ve bilgilerin yetkili kişilerce, dış çevre açısından kontrol edilmesi ve iş çevresi tarafından sağlanacak önlemler şeklinde sıralanabilir. Tabii bu iş çevresi tarafından alınacak önlemlerle ilgili bir sürü detaylar var, bunları herhalde zamanımız kısıtlı bakarız.

Evet tehditler karşısında meslek mensubunun tutumu ne olacak?. Evet herhangi bir tehdit olduğu zaman meslek mensubu bu tehdidi ortadan kaldıracak koşul veya işleri biliyor ya da bilmesi bekleniyorsa tehdidi ortadan kaldırma yükümlülüğü vardır. Evet çok önemli bir şey, meslek mensubunun bir tehdidin önemini değerlendirirken hem niteliksel hem de niceliksel faktörünü değerlendirmesi gerekiyor, iyi bir analiz yapması gerekiyor. Yine meslek mensubu istemeyerek de olsa bu etik ilkeleri ihlal etmek durumuna düşebilir. Bu tür bir ihlal tespit edildiğinde kısa süreli düzeltilmeli ve gerekli önlemler alınmalıdır. İstenmeyen tehditlere dayanamayabiliyoruz, o konuların neler olduğu tabii ki detaylı bir şekilde var. Bağımsız çalışanların çıkar tehdidi yaratabilecek bazı durumlar, yönetmelikte yine var. Evet müşteri kabulü. Bu müşteri kabulünde TÜRMOB'un bence düzenleme yapması gerekir, tabii ki Maliye Bakanlığı ile beraber. Mali Müşavirin, özellikle Serbest Muhasebeci Mali Müşavirin direkt olarak müşteri kabul etmesi değil de odalar vasıtasıyla veya TÜRMOB vasıtasıyla bir şekilde bir sistem geliştirerek müşteri kabulü sistemini getirmesi gerekir diye düşünüyorum. Artı ücretler konusunda da TÜRMOB'un bunda taraf olmasını ve meslek mensubunun ücretinin parafiskal gelir kabul edilmesi devlet tarafından ve koruma altına alınması gerektiğini düşünüyorum. O zaman bu etik ilkelerine uymak daha kolay olur diye düşünüyorum. Evet mesleki atamalar, ücretler ve diğerleri konusu. Çok detaylı bir yönetmelik. Hediyeler ve ağırlama, hani bu kamu görevlilerine has biliyorsunuz hediyeler ve ağırlama ile ilgili yönetmelik var, bizde de var o. Evet bağımlı çalışanlar. Evet öneriler; şimdi ben birinci öneride, tabii ben yönetmeliği okuduğum zaman komiteden bahsediyordu. Komitenin biliyorsunuz direkt olarak Disiplin Yönetmeliğinin 15.maddesine göre bir disiplin soruşturması açma yetkisi yok. Kurum olması gerekiyor, bunların kurum açılacak ama

TÜRMOB yetkilileri Etik Kurulu kurmuşlar, teşekkür ediyorum onlara bu açıdan hemen eksikliği fark etmişler ve Etik Kurulunu kurmuşlar.

Evet yine önemli bir konu etik kodların yazılması gerekiyor. Çünkü IFAC aynı bizdeki gibi 100 kasa işte 101 alınan çekler gibi tek tek bütün kodları, etik kodları, bütün ilkeleri kodlamış ve detaylandırmış hatta web sayfasına girdiğimiz zaman teşhir ettiği yani yönetmeliği çiğneyen meslek mensubunu teşhir ediyor ve onu kodlarla yer alıyor. Hangi suçla ihlal ettiğini, etik yönetmeliğini ihlal ettiğini, hangi kod olduğunu yazıyor orada. Evet burada kod ihlali olduğu zaman yani etik kodlarla ilgili ihlal olduğu zaman yaptırım gücü, Disiplin Yönetmeliğiyle tabii bağlantılı bu, yaptırım gücümüz çok az. Ben disiplin cezalarına birtakım cezaların da eklenmesini istiyorum. Özellikle teşhir konusu yok. Bazı web sayfalarında yayınlanıyor ama bir yasayla o, yönetmelikle düzenlenmemiş. Özellikle teşhir edeceğimiz kişileri çok önemli bu, etkileyici olur bence. Yine para cezaları konusu, nasıl yere tüküren bir kişiye belediye ceza kesebiliyorsa Kabahatler Kanuna dayanarak, TÜRMOB'da bu etik ilkelere, mesleki etik ilkelerine uymayan kişilere Kabahatler Kanununa bir ek madde koyarak belli bir miktarda para cezası kesebilir bence. Bilmiyorum bu nasıl olur ama benim düşüncem, ama düşünce varken değerlendirilir. Evet yine bir önerimiz daha var. Uluslararası mesleki eğitim standartlarına göre etik eğitimin olmaması. Bundan da daha önce bahsetmiştik. Kesin önemlidir, olması zaten gereklidir.

Şimdi diğer bir konu haksız rekabet ve reklam yasağı yönetmelikleri ilgili mesleki faaliyetler. Şimdi haksız rekabet neden çok önemli oldu birdenbire dediği zaman tabii ki yeni çıkacak Türk Ticaret Kanunu'ndan dolayı birdenbire çok önemli oldu. Çünkü gelecek düzen tamam bu haksız rekabetin kapsamını genişletiyor ve suçun subuta ermesi noktasında deliller açısından bir ihbarı veya bir kişinin şahitliğini kabul edebiliyor. Yani hemen haksız rekabete konu olan suçu işlemiş olabilirsiniz, suçunuz hemen sabitlenebiliyor. Evet bu da 2007 yılında çıkmış. Tabii yine haksız rekabetle ilgili TÜRMOB'un birçok düzenlemesi mevcut. Haksız Rekabet Kurulumuz mevcut, faaliyette. Rekabet tabii ki rekabet olacak. Bu insanın doğasından olan bir şey. Rekabet olmazsa olmuyor ama bunun tabii ki yasa ve yönetmeliğe uygun bir şekilde olması gerekiyor eğer olmazsa haksız rekabet şekline geliyor. Haksız rekabetin tanımı yeni Türk Ticaret Kanunu'nda daha da açılmış, eskie göre. Evet tanımı var, basit bir tanımı, her zaman bildiğimiz. İyi niyet kurallarına aykırı, aldatıcı davranışlara biz haksız rekabet diyoruz. Yine yasamızın amacı. Kategoriler; haksız rekabet yönetmeliğinde neler var; standartlara

uymamak, gerekli mesleki özeni göstermemek, mevzuata aykırı rekabette avantaj yaratmak, gerçeğe aykırı belge düzenleme ve onaylama, mesleki yasaklı kişi çalıştırma. Evet ben burada mesela haksız rekabete konu olmuş ve belgesi geçici olarak kısıtlanmış, izni veya belgesi alınmış kişilerin bir şekilde başka bir meslek mensubuyla da çalışmaması, bunu yapmaması lazım. Yine bu haksız rekabetle ilgili tartışmaların başında biz geliyoruz yani biz kendimizi yeniden değerlendirmemiz gerekiyor.

Ücret ve mali nitelikte haksız rekabet. Evet asgari ücretin altında bir ücret alınmaması konusu, bu da çok önemli, karşılaştığımız konular. Reklam yoluyla haksız rekabet. Evet bu yönetmelikle reklam yoluyla haksız rekabet, mesela bir mali müşavirin kendi bürosunun açılışını tanıtımıyla alakalı broşür bastırmasına izin vermiş ama bunu medya aracılığıyla reklam yapılmasını bir reklam yasağı olarak tanımlamış, bu çok önemli bir nokta. Evet reklam, bilgi paylaşımı konusu, evet. Şimdi bir mali müşavir bilgi paylaşımı açısından kendisiyle alakalı bir takım bilgileri belki verebilir. Ama bunu tabii ki akademik, insanlara fayda vermek, kamu yararı varsa bilgi verebilir, bu reklamdaki sayılmıyor, işte seminerler, mesleki stajla ilgili konular, bunlar reklamdaki sayılmıyor. Evet meslek mensupları arasında ve iş sahipleriyle olan ilişkilerde standartlara uymamak, gereken özeni göstermemek, etik değerleri yaşamamak haksız rekabet diyoruz. Evet, her meslek mensubunun en önemlisi haksız rekabet yapmama yükümlülüğü var. Böyle bir şey yapılması gerekiyor. Yaptırımlar evet, biz Mersin’de Oda olarak tecrübelerimiz yaptırımları gördük, daha da artırılması gerekiyor. Teşhir ve hapis cezası gibi cezaların yapılması gerekiyor.

Haksız rekabetin tarafları; evet burası pek iç açıcı bir nokta değil. En başta meslek mensubu burada haksız rekabete sebep olan taraf ve yine stajyerler ve maliye çalışanları burada, bazı maliye çalışanları tabii tenzih ediyorum bazıları burada haksız rekabete ne yapıyor, bunlar genelde memur seviyesinde olan insanlar, stajyerlerin defter tutması konusunda izin veren kişi, yine ücret vermemek için izin veren meslek mensupları. Bazı maliye çalışanları, kendi defter tutabilir, mükellefi meslek mensubuna yönlendirerek komisyon alabilir, bunlar tespitlerimiz. Tabii bunların da değerlendirilmesi gerekiyor.

Teşekkür ediyorum dinlediğiniz için.

İrfan Hüseyin YILDIZ
TÜRMOB Genel Saymanı
Moderatör

- Sayın Cenk Kırıtöglü'na ben de çok teşekkür ediyorum. Salonumuz dolmaya başladı, bu ilgiden memnunuz. Tekrar teşekkür ediyorum arkadaşlarıma, meslektaşlarıma. Bu demektir ki oturumumuzun ikinci bölümünde daha interaktif bir forumu sürdüreceğiz, karşılıklı bir bilgi alışverişini paylaşacağız. Gerçekten de mesleğimizi icra ederken iki tane konu var; bir tanesi meslek, işin kendisinin nitelikli, kaliteli kılınmasıdır. Bunu işte finanssal standartları diyoruz, denetim standartları diyoruz. İkincisi de; meslektaşın nitelikli kılınması, kaliteli kılınması ve faaliyette bulunurken uyacağı faaliyet çerçevesi. İşte bu konumuzun ikinci kısım ve önemli bir kısım bence. Çünkü mesleğin kendisini icra ederken uyulacak denetim standartları bunların uluslararası kuruluşların, meslek örgütlerinin belirlediği standartlardan örnek alarak yol almak mümkün, hatta uymak mümkün. Ama meslektaşın faaliyeti icra ederken davranış biçimleri, işte etik kurallar, çalışma usul ve esasları, disiplin, haksız rekabet dediğimiz konular biraz kültürle bağlantılı konular. Yani bunları bire bir elbette belirlemiş kavramını, standartlarını yine bu anlamda uluslararası meslek örgütlerinin standartlarını alacağız, kriterlerini alacağız ama dediğim gibi burada bizim meslektaşımızın davranışıyla ilgili bir boyut, gerilim olduğu için de, biraz da kültürle ilgili bir konu, bu alanda yol alırken biraz da belki de kendimize özel sıkıntılarımız var diye düşünüyorum. Hep biliyorsunuz, söyleriz genellikle batı toplumlarında düzenin sağlanması daha çok bir ihbar müessesine dayanır, birbirini şikayet etme düzenine dayanır, bir oto-kontrol bu şekilde oluyor. Ama bizim ülkemizde biliyorsunuz belki kültürel geleneklerimizden kaynaklı olarak, biz pek bu müesseseyi benimsemeyiz, bu yaklaşımı pek benimsemeyiz diye biliyorum.

Şimdi oturumumuzun ikinci bölümüne geçerken söz almak isteyen arkadaşlara söz vereceğim, böylece forumumuzu daha canlı bir hale getireceğim. Disiplin Yönetmeliği konuştuğumuz Disiplin Kurulu Başkanımız söz istiyor, söyleyecekleri var. Buyurun, Tahir Bey üstada söz veriyorum.

Tahir PEREK
TÜRMOB Disiplin Kurulu Başkanı

- Disiplin konusu olunca disiplin uygulamaları hakkında birkaç söz söylemek ihtiyacı duydum, onun için söz aldım. Tabii çok önemli bir konu mesleğimizde disiplin konusu. Aşağı yukarı yılda TÜRMOB Disiplin Kurulu'na 700-800 arasında dosya intikal etmekte. Bunların yarısı, aşağı yukarı yarısı, itiraz edilmediği için yani meslek mensupları tarafından kabul edildiği için usulen gerçekleşen bir durumda. Diğer yarısı da dosyaları teker teker disiplin kurulumuz tarafından inceleniyor; ya kabul ediliyor, ya reddediliyor, yahut tadilen kabul ediliyor veya eksik gördüğü takdirde dosya odalara iade ediliyor, kovuşturmanın derinleştirilmesi için. Burada tabii yeminli mali müşavirler ve serbest muhasebeci mali müşavirlerle ilgili bütün dosyalar bize geliyor. Yeminli mali müşavirler de dosyaları tabii hem adet olarak az hem de mahiyetleri farklı onların disipline sevk, o bakımdan da az. Yeminli mali müşavirlerde daha çok mesleki faaliyet gerektirdiği sorumluluk dolayısıyla dosyalar geliyor. Yani inceleme elemanlarının matrah farkı bulduklarında biraz da gaddarca her türlü matrah farkını bir disiplin suçu gibi görüp, Maliye Bakanlığı'na ihbar ediyorlar, raporlarında belirtiyorlar, Maliye Bakanlığı'nda disiplin kovuşturması açılmak üzere odalarımıza gönderiyor. Odalarımız, genellikle İstanbul Odamızda daha çok bu konular oluyor, odalarımız gerçek bir araştırma yaparak, yoruma dayanan bir matrah farkı ise onun disipline sevkine gerek görmeyerek yönetim kurulu kararı alıyorlar ve Maliye Bakanlığı'na bildiriyorlar. Eğer gerçekten bir görevde ihmal varsa bunu ön inceleme ile tespit edip disiplin kuruluna sevk ediyorlar. Son zamanlarda Maliye Bakanlığı bu disiplin kuruluna sevk edilmeme kararına itiraz ediyor, bana göre yanlış yapıyor. Bu bir nevi biraz müdahale gibi oluyor ve bu yüzden de biz TÜRMOB Disiplin Kurulu olarak pek sıcak bakmıyoruz ve gerçekten eğer çok önemli bir hata yapılmamışsa Bakanlığın bu taleplerini reddediyoruz gönül rahatlığı içerisinde.

Serbest muhasebeci mali müşavirlerin dosyaları ise mesleğini iyi veya kötü, yanlış veya doğru yaptığıyla değil meslektaşların davranışlarına dayanıyor. Bu da tabii etik kurallar, rekabet yasağı gibi konularda oluyor ve bu daha çok ihbarlarla ortaya çıkıyor veyahut da büyük odalarımızın teşekkül ettirdiği denetim birimlerinin yaptığı faaliyetler sonucu ortaya çıkıyor. Fakat en önemlisi, mesleğin en büyük yarası olarak gördüğümüz ve o konuda hiçbir müsamaha tanımadığımız konu ruhsatların kiralınması veya herhangi bir şekilde kullanılması. Tabii mesleğin bir yarasıdır ve mesleği yapan kişiler için bir yararır açıkçası. Çünkü haksız rekabette bu konunun içinde oluyor, onlarla ilgili ola-

rak da kesinlikle tespit edildiği takdirde meslekten men cezası veriyoruz. 9/7 maddesine göre disiplin yönetmeliğimizin. Tabii disiplin sevimsiz bir iş ve epeyce de yüklü bir disiplin dosyaları açılıyor. Her ne kadar adedimiz çok yüksekse de yine de bu kadar olmamalı diye düşünüyorum ben. Burada söylemek istediğim esas konu da şu; aslında disiplin konusu bir adli olaydır, bir mahkemedir, bir hesap vermedir. İnsanların aslında en önemli mahkeme kendi vicdanıdır. Eğer insanlar önce hesabı kendi kendine verebilme yeteneğine kavuşurlarsa sanıyorum herkesin aklı başındadır, mantığı vardır, vicdanı vardır, davranışlarını da ona göre ayarlayacaktır, ayarlamalıdır diye düşünüyorum. Bu bakımdan eğitimlerde ve etrafımızda önce vicdanımıza karşı hesap vermemiz gerektiği konusunda meslektaşlarımız dayanışma içinde olursa disiplin kurulumuzda belirli ölçüde hafifleyecektir diye düşünüyorum, hepimize saygılar sunuyorum.

Ülkü SÖNMEZ **İstanbul YMM Odası**

- Değerli arkadaşlar muhasebe mesleğinin en önemli iki tane yönetmeliği; Çalışma Usul ve Esasları ve Disiplin Yönetmeliği. Bu yönetmelikler ilgili Osman arkadaşımız bize açıklamalarda bulundular ve bu konuyla ilgili bir iki noktaya temas etmek istiyorum. Binanın bir cephesinden binaya bakarsınız, güney cephesinden, size kuzey cephesi yıkıldı diye haber gelirse, hayır bina yıkılmadı, bina yerinde duruyor dersiniz. TÜRMOB bu mesleği icra eden vergici, denetçi, muhasebeci tüm sistemi kapsayan bir kurumdur. Bağımsız denetim mesleğin, TÜRMOB'un meslek mensuplarının sadece bir kısmının yaptığı bir sistem. Bu yönetmelikler benim hatırladığım kadarıyla bir buçuk iki yılla yakın TÜRMOB tarafından odalarımıza gönderildi, odalarımızda çok yoğun bir şekilde araştırıldı, çalışmalar yapıldı, günler, geceler, sabahlara kadar uğraşıldı ve en son genel kurula getirildi, öneriler sunuldu ve kabul edildi. Bu yönetmelik sadece bağımsız denetimi kapsamıyor. Bu yönetmelik mesleği tümünü kapsıyor, çünkü TÜRMOB'un ana görevi bu. Bu nedenle de bu yönetmeliklere bu yönüyle bakmamak gerekiyor.

Ben İstanbul Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası'nda 17 yıldan beri eğitimlik yapıyorum. Mesleğe yeni başlayacaklara ilk ve birinci savım şu oluyor; değerli arkadaşlarım ilk önce çalışma usul ve esasları ile ilgili yönetmeliği oku sonra disiplinle ilgili yönetmeliği oku. Eğer bağımsız denetim yapan arkadaşlarımız, bağımsız denetimde SPK'da yaptıkları bir hata nedeniyle

TÜRMOB disiplinine gidip ceza alsa idi zannediyorum onlar da bu çalışma usul ve esaslarını ve disiplin cezalarını okuyup ezberlemek zorunda kalacaklardı, böyle bir şey olmuyor. Ben şimdi TÜRMOB Disiplin Kurulu'ndan rica ediyorum; bundan böyle bağımsız denetimde ceza almış bağımsız denetçileri TÜRMOB Disiplin Kurullarına sevkini sağlasınlar. Çünkü biz mesleğimizi icra ederken ceza aldığında bağımsız denetim yapamıyoruz, bağımsız denetim yaparken ceza aldığında bu tarafa geçip muhasebe mesleğini icra edebiliyorlar.

Şimdi Sayın Osman arkadaşım dedi ki, çok tartışıldığı için söylüyorum bu yönetmelikler, kamu ve kuruluşları yararına, bilanço tablolarının yararına düzeltilmesi, hayır öyle olmaz dedi, değerlendirme yapıyor bağımsız denetici dedi. Aslında değerlendirme niçin yapılıyor? Varlıkların ve kaynakların değerlendirilmesi firmanın yararına biçimde yapılıyor ve ama bir konu gündeme gelmiyor. Şimdi sunumunun bir bölümünde bu yönetmelikte vergi olmamalı dedi, biz vergiye karşıyız dedi ama yönetmelikte biz şu anda gerek UFRS'lerde gerek TMS'lerde 12 no.lu vergi standardını biz standart uyguluyoruz arkadaşlar. Yani mali tabloların bir bölümü olan gelir tablosunun gerçeği yansıtması gerektiğini söylüyoruz. Demek ki vergi de olmalı burada, vergi olmaz, hatta bırakın onu bu TMS 12'de gelecek yıllarla ilgili işletmenin yükümlülüklerinin vergisi de ayarlandı, bilançoya aktarılmasını sağlıyor. Artı ben mi yanlış anlıyorum, bağımsız denetimi gazetelerde yayınlanan, bağımsız denetim raporlarında vergiyi açıklamalı, gelir tablosunun da gerçeğe uygun olduğuna dair not var. Demek ki vergi hem bağımsız denetleme işi hem bizim asli işimiz. Verginin doğruluğuyla verginin karaktere uygunluğu farklı. Ben inanıyorum ki bir demirci firmasında 20 ton pamuğun gider yazılması halinde onu bağımsız denetleyen bir denetçinin, hayır, vergi benim işim değil, pamuğu demir firmasına gider yazabilirsin, gelir tablosunu öyle hayata geçirebilirsin diye rapor yapabilirsin. Bence TÜRMOB'un olaylara bu yönde bakmak lazım, bu yönetmelikleri bu açıdan irdelemek lazım. Tabii ki gelişen koşullar, gelişen düzenlemelere bunlar uyacak, bu açıdan bunları belirtmek için de kısa bir konuşma yapmak istedim. Hepinize saygılar sunuyorum. Sağ olun.

Akın ÖZDEMİR
Muğla SMMM Odası

- Değerli konuşmacıların sunumlarına çok teşekkür ediyorum. Burada haksız rekabet ve reklam yasağı yönetmeliği ve mesleki faaliyetlerde uyulacak etik ilkeler yönetmeliğini yeniden gözden geçirdik. Şüphesiz bu yönetmelikler bir emeğin ve katılımcılığın ürünü ve çok önemli işlevleri de yerine getiriyor. Ancak haksız rekabetin belki de en önemli nedenlerinden biri birincisi iş sözleşmelerinin sağlıklı yapılmaması ve tahsilat sorunu ve bunun sonucu olarak da ücretten kaynaklı haksız rekabettir. Bu sorunları çözemediğimiz sürece haksız rekabeti sadece disiplin yönetmeliği ve etik kurullarla da önlememiz mümkün değil. Şüphesiz 18 yıllık genç meslek örgütümüz bu süreç içerisinde çok önemli başarılarla ve kazanımlara imzasını atmıştır. Bu anlamda emeği geçenlere buradan bir kez daha teşekkür etmeliyiz. Ancak meslek mensuplarının çözülmesini bekledikleri en önemli sorun tahsilat sorunudur ve meslektaşlarımız bu sorununun çözümünü ivedilikle beklemektedir. Ancak üzülerken belirtmeliyim ki birçok konuda gösterdiğiniz kararlılığı bu sorunun çözümünde göstermiyoruz. İşin üzücü olan tarafı ise meslek yaşamızda değişikliğin görüleceği şu günlerde meslek örgütümüzün bu konuda ısrarlı bir talebinin olmamasıdır. Meslek mensupları bilgileriyle, birikimleriyle her türlü zorluğu aşacak kapasiteye sahiptir. Bakın her şeyi alıyoruz, her şeye uyum sağlıyoruz. Türkiye muhasebe standartlarına, uluslararası muhasebe standartlarını alıyoruz ve uyum sağlıyoruz. İnanın gezegenler arası bir standart olsa onu da alacağız ve uyum sağlayacağız. Meslek mensupları bu kadar büyük kapasiteye sahip. Ancak emek kazançtır tahsilatın orantılı olması, meslek mensuplarının yaşam kalitesinin yükseltilmesi adına gelin bir standardı daha alın. O da IFAC üyesi ülkelerdeki tahsilat standardı, ne ise onu alıp getirelim. Dünyayı yeniden keşfetmeye çalışmayalım.

Sonuç olarak şunu söylemeliyiz meslek mensuplarının alacakları bir kamu alacağı haline getirilmelidir. Eğer bu yapılamıyorsa bu konuya kendi gücümüzle çözeceğimiz sözleşme ve tahsilat oluşturmak amacıyla odalarımıza yetki verelim ve bir yasal alt yapıyı şu meslek yaşamızın değişmesinin gündemde olduğu şu meslek yaşamıza monte edelim. Son olarak şunu söylüyorum, Sayın Genel Başkanımız gerek odamızın genel kurulunda, gerekse salonlarda “siz isteyin, biz gerçekleştirelim” demişti. “bu soruna siz bir çözüm bulun” demişti. Biz de meslektaşlar olarak bunu sizlerden ivedilikle istiyoruz, çözüm vardır, bu çözümü lütfen şu meslek yaşamız içerisinde bulmak kararlığında olalım. Sabrınıza teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

Dursun GÖKTAŞ
Mersin SMMM Oda Başkanı

- Şimdi İstanbul Oda Başkanım ve Genel Başkan Yardımcım kürsüye çıktığı zaman arkadaşlarıma buradan daha yakın ve sıcak selam ve sevgiyle selamlıyorum hepinizi. Gerçekten arkadaşlar muhasebe forumu bilgimize bilgi katmakta, ufkumuzu, vizyonumuzu açmakta. Biz meslektaşlar olarak temel ilkemiz, hedefimiz; yaşam boyu öğrenmek ve sürekli eğitim bizim vizyonumuz olduğunu biliyorsunuz. Bu yönetmelikler TÜRMOB'umuzun bünyesinde oluşturulan komisyonlarda, uzun çalışmalardan sonra Çalışma Usul ve Esasları Disiplin Yönetmeliği'nde, değişiklik yapılan yönetmelikler biliyorsunuz Resmi Gazete'de geçen sene yayımlandı. Onun arkasında Haksız Rekabet ve Reklam Yönetmeliği ile Etik Yönetmeliği de uygulamaya girildi. Şimdi biz meslek mensuplarının kısa sürede şöyle bir 20 yıl geriye gittiğinizde, Türkiye'nin şartlarına baktığınızda, teknolojik şartlara baktığınızda ve bu gelişmeler karşısında bu meslek camiasının facit hesap makinesinden şu an internette e-evrak uygulamalarını başarıyla yürütebilmesi ve zamana gelişmeye ayak uydurabilmesi işte siz meslektaşlarımızın gücünü göstermektedir. Bunu Türk toplumu da bilmesi gerekir. Yine en önemli noktalardan biri bu haksız rekabetle mücadelede biz meslektaşlara da büyük görev düşüyor.

Bizler birbirimizin hak ve hukukunu korursak biz bu yönetmelik hükümlerine sahip çıkarsak artı toplumumuzdaki ahlaki erozyon hat safhaya ulaştığı bir dönemde yine biz meslek camiası olarak ahlaki değerlerimize, etik kurallarımıza uyduğumuz vakit büyük mesafeler alacağımıza inanıyorum. Yine bu mesleğimizi ruhsatsız olarak yapmakta olanlara karşı yaptığımız mücadelede görüyoruz ki meslek yaşamımızda bunlarla ilgili cezai hükümlerde maalesef caydırıcı cezalar yok. Altı aylık bir hapis cezası paraya çevriliyor ve komik bir rakamla, maalesef ruhsatı olmadan bu işi yapanlarla da odalar olaraktan mücadele ediyoruz. Ben inanıyorum ki bu kadar değişiklikleri takip edebilen, uygulayabilen, teknolojik gelişmelere ayak uydurabilen bu meslek camiası, haksız rekabet kurallarına, reklam kurallarına, etik kurallarına da sahip çıkacak, bu mesleği daha ilerlere götürececek güçte olduğuna ben yürekten, kalpten, yıllardır bu mesleğin içinde olan bir meslektaşınız olarak inanıyorum ve böyle konuların ve böyle eğitim çalışmalarının daha suretle artarak ilerlemesi dileğiyle hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Erol DADAŞ
Kocaeli SMMM Odası

- Teşekkür ederim Sayın Yıldız, Erol Dadaş, Kocaeli Odası olarak burada bulunuyorum. Burada bulunmamızı sağlayan ve tüm katılımcı arkadaşlarımıza da saygılarımı, teşekkürlerimi sunuyorum. Sayın Başkan sözlerime başlamadan önce salonda bulunan saygıdeğer büyüklerim diyeceğim birçoğunun tanıdığı Oda Başkanımız Sayın Ender Şenol'un şu anda kendisi bir müddettir hastanede tedavi görüyor, bu salonda bulunamadığı için herkese selam ve sevgilerini iletmemizi bizden istedi, onu da bir görev olarak arz ediyorum.

Efendim uzun yıllardır yaşadığımız sıkıntı şu anda dile geliyor. Belki de en büyük sıkıntımız. İki sıkıntımız vardı; bir tanesi kendi kendimize olan sorunuz, diğeri de müşterilerle olan sorunuz. Müşterilerle olan sorunuz belli; tahsilat. Birçok firma kirasını dahi ödeyememe sıkıntısıyla karşı karşıya. Ben Kocaeli Odası'nda az evvel Sayın Disiplin Kurulu Başkanımızın da bahsettiği gibi kendim odamızda oluşturduğumuz bir denetim biriminin çok uzun yıllardır içinde bulunuyorum, bir müddettir başkanlığını yapıyorum. Birçok kiralık, kaçak vs. saydığımız büronun tespitinde bulundum. Şimdi burada bulunan katılımcılara veya odalarda düzenlediğimiz tüm toplantılara iştirak edip, sorunları bilenlere bir şeyler anlatmak kolay. Ama en büyük sorun kendileri hasbelkader, bir şekilde belge sahibi olup, büro açmış olup ama sistemin tamamıyla etrafında dolaşan, sadece ve sadece bir şekilde para kazanmayı düşünen ve bizlere en büyük zararı veren insanlardan kaynaklanıyor. Şimdi kaçak büro, kiralık ruhsat, ücret rekabeti gibi sıkıntılar hep bildiğimiz şeyler. Ama biz bütün yönetmeliklerimizde, yasamızda, disiplin yönetmeliğimizde, her türlü yaptırım gücümüzle sadece kendi kendimizle uğraşıyoruz. Bizim dışımızdakilere yapabilecek hiçbir şeyimiz yok. Kendi arkadaşımızı, meslek mensubumuzu cezalandırıyoruz ama kaçak büro işleten ya da kiralık ruhsatlı büro işleten insana hiçbir şey yapamıyoruz. Yakalıyoruz, soruşturmasını açıyoruz, İl Disiplin Kurulu'nda cezasını verip, görüşmek üzere Merkez Disiplin Kurulu'na gönderiyoruz. Ama adam yaptığıyla kalıyor, geçenlerde bundan beş sene önce, bir tespiti paylaşmak istiyorum bunu özellikle, yakaladığımız bir kaçak büroyla ilgili mahkemede ifade vermeye çıktım, o kadar çok yakaladık ki Kocaeli'nde biz, hangisi olduğunu unuttuk, gittik, savcı adeta bizi azarlıyor, avukatımızla beraber. "Siz meslek örgütü olarak bu konuda taraf değilsiniz, dava açma hakkınız yok, kişisel zarar görmediniz ki dava açıyorsunuz" diyor savcı. Sayın savcıya ve hakime ben yarım saat sistemi anlatmaya başladım, nasıl cereyan ettiğini anlattım ve sonunda sayın hakim şunu dedi;

“Ha yani geçmişteki kaçak işçilerde olduğu gibi mi?” diyebildi. Maalesef biz kendi kendimizle uğraşırken, dışarıdan gelen tehlikelere karşı da birtakım tedbirlerin alınmasını ya unutmuşuz, ya ihmal edilmiş ya da ceza davalarında bu suçların da bir karşılığının olması gerektiği sayın katılımcıların az evvelki sunumlarında anca dile getirilmeye başladı. Dolayısıyla tek tarafıyla değil, dışarıdan gelebilecek tehlikelere karşı da gerekli tedbirlerin alınması için, TÜR-MOB’un, Maliye Bakanlığı’nın, Adalet Bakanlığı’nın müşterek bir çalışmasıyla artık bir şeyleri yapma zamanının geldiği kanaatindeyim.

Farklı sorunlar var. O kadar çok sorun var ki sistemin içinde hani derler ya amiyane lafla “Damdan düşenin halinden merdivenden düşen anlar” diye, biz bizim derdimizden anlarız. Şimdi bir vatandaşın, ruhsatını kiralık kullandığını çok iyi bildiğimiz bir vatandaş yakalıyoruz, ön soruşturmasını yapıyoruz, gerekli disiplin soruşturmasını yapıyoruz, cezasını alıyor ve Merkez Disiplin Kurulu’nda onaylıyor. Şimdi bu ceza 6 ay meslekten men cezası, 1 yıl uyarma, kınama safhalarından çıktıktan sonra geliyor fakat bu meslekten men cezasının nasıl uygulanabileceği konusunda önümüzde bir yönetmelik yok. Nasıl uygulanabilirliği konusunda yapacağımız bir şey yok. Bir muhasebe bürosunun faaliyetinin durdurulması nasıl olabileceği konusunda birtakım çalışmaların yapılması gerekiyor. Bu vatandaş bürosunu kapatıyor, hayır yok başka bir yere gitmiş. Aradan bir sene geçmiş tebligatı yapamıyoruz, hasbelkader aynı vatandaş tekrar buluyoruz, büro tabela yok, ruhsat yok, hiçbir şey yok, kendi muhasebe dosyası dahi bürosunda değil, kendi kiralık kullandırttığı yerde. Gene biz bununla ilgili bir işlem yapıyoruz, saydığımız fiillerin hepsi suç olduğu için disiplin kurulumuz cezayı veriyor, Merkez Disiplin Kurulu’na gönderiyor, vatandaş bir savunma yazıyor bir hukukçu ağzıyla, diyor ki; “adresi bile belli olmayan bir insana siz tebligatı yapamadınız, bu ceza aldığını bilmiyor” hukukun boşluklarından faydalanıyor. “Ceza almayı bilmediği halde sen cezayı uygulamadığın diye birinci cezayı nasıl verirsin?” Evet maalesef bu savunmayı da Merkez Disiplin Kurulu kabul etmek zorunda kalıyor ve vatandaş aynı oturuyor, öbürü kiralık ruhsatını kullanıyor, diğeri başka işler yapıyor ve biz de elimiz kolumuz bağlı, hasım kazandığımızla kalıyoruz. Evet bundan sıkıntımız yok, meslek adına bir şeyler yapıyoruz, yapmak istiyoruz, çünkü bu iş bizim ekmeğimiz, çünkü bu iş bizim onurumuz ve gururumuz. Bu konuda da hiçbir sıkıntıyı burada katılan arkadaşlarımla yaşadığımı zannetmiyorum.

Dolayısıyla yönetmelik çıkartmak kolay o yönetmelik çıkartmak kolay ama o yönetmelikler uygulama noktasında nasıl uygulanabileceğinin de bir yönet-

meliğini çıkartmak lazım. Bizim kümesteki kazlarla değil, dışarıdaki, ormandaki kaçak gezenleri nasıl ağaçların dışında bırakabileceğimizin hesabını yapmak lazım. Çok fazla uzattığımı biliyorum ama dediğim gibi sıkıntı hepimizin sıkıntısı. Bir noktaya daha dikkat çekerek sözlerime son vermek istiyorum. Reklam yasağı konusu son zamanlarda özellikle birtakım internet sitelerinde bazı arkadaşlarımızın, bazı meslek mensuplarımızın birtakım sayfalarca sitelerde isimlerinin, unvanlarının, adreslerinin görüldüğünü görüyoruz. Kocaeli, Gebze, İstanbul, zaten sanayinin, endüstrinin merkezi, kalbiyiz diye düşünüyoruz kendimizi. Hani tabiri caizse ipini koparan bizim oralardan geçiyor. Vatandaş bir iş için geliyor, bir muhasebeciye ihtiyacım var derse, ben her zaman söyledığımız bir laf vardır; “tabelaya bakarak muhasebeci bulunmaz” tabelaya bakılmaz sadece gece saat 12’den sonra dışı bulunur, sancılı olduğu zaman. Vatandaş muhasebe diye bastığı zaman birtakım internet sitelerinde karşılarında bazı meslektaşım demekten utandığım insanların hayat hikayelerini görüyoruz. Reklam kokan birtakım sayfalarla duyurular görüyoruz. Her ne kadar en iyi muhasebeci, çok iyi muhasebeci, çok iyi uzman ifadelerini kullansalar bunun suç olduğunu biliyoruz ama kendisini, seceresini, hayat hikayesini, hemşehrilik ilişkilerini, işte yaptığı firmaları vs. bilmem neleri anlatan birtakım şeylerin reklam yasağına girip girmediği konusunda elimiz kolumuz bağlı bir şey yapamıyoruz. Takip konusu yaptık, TÜRMOB’dan görüş istedik, odaca birtakım çalışmalar yaptık, o internet siteleri bizi dava açmakla tehdit ettiler, ticari hayatımızı engelliyorsunuz dediler. Dolayısıyla bu saydığımız hususlar konusunda özellikle yönetmeliklerin uygulanması noktasında neler yapılabileceğini ve bizlerin odalarda neler yapabileceğimiz konusunda bir çalışmayı TÜRMOB Yönetimi’nden, Disiplin Kurulu’ndan daha doğrusu 70 bin kişilik bir camiadan bekliyoruz. Hepinize çok teşekkürler eder, saygılar sunuyorum efendim.

İrfan Hüseyin YILDIZ
TÜRMOB Genel Saymanı
Moderatör

- Sayın Erol Dadaş’a ben de teşekkür ediyorum. Gerçekten sistemin içinde olmayanların disipline edilmesi bizim açımızdan önemli bir problem, önemli bir konuya değindi. Keza bu reklam konusu da gerçekten henüz biz de oturmadı. Evet dediğiniz gibi mevzuatımız var, düzenlemelerimiz var fakat fiilen henüz bu konular oturmadı. Ama süreç içinde sizin bu dile getirdiğiniz konu-

lar sürekli değerlendirilecek, beraber çalışacağız, mutlaka onları da çözümle-
yeceğiz, sadece mevzuat anlamında değil fiili olarak da bir sistemin kurulma-
sı lazım. Özellikle bu kayıt dışında olan mükellefin vergilendirilmesindeki sı-
kıntı gibi kayıt dışındaki meslek mensubu olmayan kişinin bu işi yapması da
maalesef ciddi bir sıkıntıyı teşkil ediyor, oluşturuyor. Teşekkür ediyorum, bu-
yurun.

Gürel ERCAN

Bursa SMMM Odası Disiplin Kurulu Üyesi

- Sayın Başkan, kıymetli arkadaşlarım, Gürel Ercan, Bursa Oda Disiplin Ku-
rulu üyesiyim. Ben de hem uygulama içinde olduğumuz için, hem de bize ge-
len dosyalardan dolayı buradaki arkadaşlarımızın değerlendirmesinin dışında
birkaç tane ifade etmek istiyorum. Bu konularda sıra başlığı şeklinde yaptım.
Birincisi demin arkadaşımızın iletteği gibi maalesef şu anda piyasada başımı-
za gelen bir hadiseyi söyleyeyim; Bursa'daki kooperatiflere yazı göndermiş-
ler, bir tanesi mimar, bir tanesi işte muhasebeci, bir tanesi mühendis, biri uz-
man işte, biz demiş bu işi yapıyoruz. Yani bütün kooperatiflere de resmi ya-
zı gönderiyor. Beyefendinin dediği gibi reklam yasağıyla ilgili en fazla vere-
ceğimiz bir uygulama yani uyarma cezası verebiliyorsun onun da eğer orada
direkt oturmuş yeri yok, çünkü kendi unvanını yani kendi unvanını ve ismini
kullanmadığı zaman iş değişiyor. Ben TÜRMOB'dan ve bu verilen şeylerden
muhasebeci unvanının artık, muhasebeci unvanının bizim dışımızdaki başka
insanların kullanmamasını bizim bir yönetmelikle mi, tebliğ ile mi neyle sağ-
lıyorsak bunu sağlamamız gerekiyor. Çünkü kişi diyor, ne işi yapıyorsunuz de-
dim bir gün "ben dedi işte muhasebeciyim" falan yav dedim ben senin oda-
da isminizi falan görmedim, ondan önce diyor ki 15 senedir bu işi yapıyorum
falan, öyle deyince anladı, ben baktım ki anlayınca, ben dedim ki işte disiplin
kurulundayım, listede falan, seçimlerde falan sizinle tanışmadık dedim. Efen-
dim dedi, ben dedi işte eskiden de dedi bu işi yapıyorum, muhasebeciyim. İn-
sanların bunları böyle tanımlıyorlar. Bugün esnaf odalarına gidiyorsunuz, be-
yanname düzenleme, gönderme yetkisi verildi. Artık bu iş madem odaların ta-
banında bu tür insanları, biz tutamayacağımız insanları bu yerlere gönderdiği-
mize göre artık muhasebeci isminin de sadece TÜRMOB tarafından kullanı-
labileceğini altının çizilmesi ve bunun da bir yönetmelikle resmi gazetede ya-
yınlanması gerektiğini düşünüyorum, bu bir.

Büyük firmalardaki işte muhasebe müdürü, finansman müdürü gibi birimlerin dışında kişi alt birimde, alt işverenlerle yani o firmaya iş yapan fasoncularla çalışıyor. Oradaki yaklaşık iş sadece fatura kesen veyahut da irsaliye kesen bir kardeşimiz bir gün bir fiil etrafımda yaşadığımız bir olay açısından söylüyorum; efendim diyor şimdi burada diyor arkadaş var diyor, onun tanıdığı varmış, evde bu işi yapıyormuş, başka ne yapıyor muhasebede çok iyi biliyor işte koskoca A firmasının muhasebe müdürü. Adam telefonda sadece bir fatura kesenden ibaret olduğunu bilmediği için ve o firmadan da güzel bir şekilde parasını alacağı için, ona yardımcı olacağından dolayı otomatikman bakıyorsunuz yönlendirmeler oluyor. Bu gibi durumlarda da demin size söylediğim muhasebeci başlığında, firma alt başlığındaki insanların unvanını, o firmadaki verilecek unvanların da TÜRMOB tarafından bir genelgeyle veya yönetmelikle belirlenmesinin artık zamanının geldiğini düşünüyorum. Evet bir de bizim disiplin yönetmeliğinde maalesef, “biraz iğneyi kendine çuvaldızı başkasına batır” derler ya maalesef bir davalar önümüze geldiği zaman bakıyoruz meslektaşımız bize yakışmıyor ama içimizden çok az da ender de çıkarsa para yiyor. O parasını tahsil etme şansı olmadığı için de savcılığa gittiği zaman da şu ifadede bulunuyor; efendim bizim meslek yasamıza göre, bizim para toplamamız yasak, e ondan dolayı ben böyle para falan almadım diyebilir. Bazıları şöyle diyor, bazıları artık işini bitirenler seyahat falan verdikleri için bu tespitleri yapıyorsunuz, efendim disiplin yönetmeliğine baktığımız zaman bunun cezası en fazla vereceğiniz uyarma. Böyle bir arkadaşımızın bu mesleğin içinde olmaması gerekir yani bugün çok büyük rakamlarda bazı hadiselerin olduğunu biliyorsunuz ve bunlar, bu tip insanlar genelde kaçak muhasebe birimlerinde, kaçak muhasebecilerin de yani belgesi olmayan insanların da genelde çanak tutanlar bu tür insanlar oluyor yani. Bunun da disiplin yönetmeliğinde en ağır cezalardan birinin verilmesini sağlaması gerektiğine inanıyorum. Çünkü benim şahsen kuruldaki toplantılarımızda özellikle, hassasiyetle üstünde durduğum hadise bu. Bir tane insan mesela diyelim ki burası İzmir, İzmir’de bir muhasebeci var, para yiyor dediği zaman otomatikman buradaki bütün meslektaşlarımız bu çatının altına girmiş oluyoruz.

Diğer meslektaşlarla ilgili yanlış ithamlar. Bunu da şöyle demek istiyorum; Sosyal Güvenlik Kurumları, Maliye, vergi dairesi çeşitli ifadelerle oda kurullarına yazı yazıyoruz. Mesela size bir örnek vereyim. A vergi dairesi bir gün şöyle bir yazı yazmış bize; şu C isimindeki şahsın tuttuğu tüm defterler, evraklar, firmaları şudur budur diye yazmış. Biz şimdi şaşırdık, ben de arkadaşlara dedim ki bir yazı yazalım buna biz, bu arkadaşımız, C arkadaşımızın tuttuğu sahte firmaların belgeleri mahkeme kararıyla lütfen bize gönderin. Biz

halen iki senedir cevap alacağız. Ben böyle bir kurumun, böyle bir ifade yazmasını -bu diğer kurumlarda da geçerli- uygun bulmuyorum. Bizim arkadaşlarımız gecesini gündüzüne katarak gerçekten tahsilat sorunu da bile yaşasak bütün beyannameleri okuyup yapan bir insanlarız ve bize de bazı insanlar adı altında da olsa yanlış yapanlar, mahkeme süreci tespit edilmeden hiçbir kurumun bizle alakalı böyle bir ithamda bulunmasını uygun görmüyorum ve böyle ithamları da kınıyorum. Bir de arkadaşlar disiplin kovuşturması ile alakalı kanun maddelerini okuduğunuz zaman disiplin yönetmeliğinde şöyle bir ifadeye rastlıyorsunuz; biz yirminci yılımızı kutlayan bir meslek örgütü seviyesine geldik, meslek odalarımız belli bir zamanları geçti, artık her ilde odamız var. Rifat Başkan'ın dediği gibi Türkiye'nin her tarafından buraya insanlar geliyor. Eskiden belki denetim kurulundaki, odadaki insanların mevcudunun az olması veya diğer çalışmalardan dolayı yönetim kurulundan disiplin soruşturmaları geçiyordu. Benim kanaatim bunun da disiplin yönetmeliğinde değiştirilip, disiplin kurulu da beş kişiden oluşuyor şu anda ve bu kurula geçen arkadaşlar da seçimle işbaşına geliyor.

Yönetim kurulları işte dosyayı alıyor, işte belli bir süresi var, arkadaşı çağıracak, tarafları çağırarak ve çağırırsa uzlaştırma yapacak, şu olacak. Arkadaşımız da belki görmüştür, TÜRMOB tarafı disiplin kuruluna bizim direktörümüze oraya şikayette bulduğumuz neden; efendim diyor ben disiplinde odamızı şikayet ettim, bu böyle olmadı üst kurula gidiyor. Bizim artık birbirimizin işini, yönetim kurulunun işi başından aşmış yani çok işi var. Yönetim kurulunun işi, bizim kuralla gelen dosyalar gelsin, kovuşturmaya gerek görülmezse bu kurul tarafından görülsün. Yani burada biz artık, bana göre yönetim kurullarının da artık by pass olması gerektiğine inanıyorum. Bununla ilgili bir yönetmelik düzenlenmesine meslek camiası tartışıp bunu değerlendirmesi gerektiğine inanıyorum. Çünkü yönetim kurulundaki sadece bir arkadaşımız o dosyayı alıyor, onun şahsına, onun fikrine göre değerlendirme yapılıyor ve dosya kaldırılıyor. Ama beş kişinin kolektif bir şekilde verdiği kararın bir kişinin verdiği karardan daha adilane olacağı kanaatindeyim.

Evet bir de şöyle bir durumumuz var, beyefendi biraz değişti, denetim kurulu ve disiplin kurulunun yaptığı hukuki savuşturmaların biz bir avukatla, Türk Ceza Hukuku'na ve Türk Vergi Usulüne baktığımızı göre Türk Ceza Hukuku'ndaki sisteme uymadığını tespit ettik. Yani mesela denetim kurulunun gidip o kişiden ifade alması, onun namına tutanak düzenlenmesi bizim odamızı ve bizleri mesnet altında bırakıyor. Bu ifadelerin de beyefendinin dediği gibi düzenlenerek Türk Hukuk Sistemi, Anayasa Mahkemesi'nden ve diğer hu-

kuk kurulundan dönmeyecek şekilde, bizim de elimizi kolumuzu bağlamayacak bir şekilde olmasını temenni ediyoruz. Teşekkür ederim.

İrfan Hüseyin YILDIZ
TÜRMOB Genel Saymanı
Moderatör

- Katkılarınız için ben de teşekkür ediyorum. Üç tane konu aklıma geldi. Parti parti söyleyeyim. Biraz da çuvaldızı kendimize batırmak adına. Birincisi bu ücretle ilgili haksız rekabet. Bir gün İstanbul Yeminli Mali Müşavirler Odası Başkanı Sayın Sezer Onaran'la konuşuyoruz; ya bu çok söyleniyor bu işte tarifinin altında ücret verildiği, bu konuda haksız rekabet var. Ama dedi bir tek kişi şikayet etmiyor ki dedi, bir tek şikayet dilekçesi gelmiyor ki dedi, nasıl biz işlem yapalım dedi. Bu bir, iki; ben belki bazılarınız biliyor, çoğunuz bilmiyor TÜRMOB adına Sanayi ve Ticaret Bakanlığı nezdindeki Reklam Kurulu'nda görevliyim. Bugüne kadar Reklam Kurulu'na bir tek meslek mensubunun şikayet dilekçesi gelmedi. Yani ben boşu boşuna gidip geldim hep.

Üçüncü konu biliyorsunuz şu aralar bir Denetim Standartları Kurulu Kanunu daha doğrusu Denetim Standartları Kurumu Kanunu Tasarısı var. Bu tasarıda bizim disiplin kovuşturmaları ve cezalarıyla bu kanun içinde daha çok kamu yararına gözetleme kurulu oluşturuluyor. Yani denetçilerin denetimi konu edilmiş ve orada verilen cezalarla ve kovuşturmalarla iç içe geçişler var. O konuda biz TÜRMOB olarak görüşümüzü verdik. Umarım bu konuda öyle bir yani, denetçilerin denetimi bu anlamda gündemde, ortada bir tane şu anda tasarı var ve o tasarıya ilişkin biz TÜRMOB olarak görüşlerimizi meslek mensuplarımızın da bu konuda duyarlı olup, takip etmelerinde yarar görüyorum. Bu tarafta bir baskı var, söz isteyen bir arkadaşımız Cengiz Beyin yanında. Ondan sonra söz sırasını Hamdi Balcı'ya vereceğim. Buyurun.

Masis YONTAN
TÜRMOB Denetleme Kurulu Başkanı

- Önce İzmir'de bulunmaktan, sizlerle bir arada bulunmaktan gerçekten korkunç mutluluk duyuyorum. Bu güzel şehir umudu ile, inancı ile, sevgisiyle hepimizi, tüm geleceğimize sevgiyle umut dolu, inanç dolu bir yaşam diliyorum. Bugün burada konuşmaları dinlerken şöyle bir düşündüm, gerçekten

baktım konuşan bir meslek, konuşan meslektaşlar, konuşan bir Türkiye var. Yalnız konuşmalarda şu dikkatimi çekti; biz burada mesleğin geleceğini tartışıyoruz, vizyonunu tartışıyoruz, denetimi tartışıyoruz. Ama maalesef bazı arkadaşlar ücreti getirdiler, haksız rekabeti getirdiler, cezaları getirdiler. Sanırım bir yanlışlık yapıyoruz, yanlışlık şu; artık yönetmelikleri yaparken, şunlar şunlar yapılmaz değil, şunlar şunlar yapılır diye yapmamız lazım. Artık yapılacakları göstermemiz lazım. Tam böyle konuşmaları dinlerken bir şey aklıma geldi, Anayasamızda şunlar var; şunu yapmak yasaktır ama bazı çağdaş ülkelerde de anayasalar var, bazıları yazılı değil. O anayasalarda geleceği gösteriyoruz, yapıları gösteriyoruz, olması gerekeni gösteriyoruz. Gelin, bugün burada geleceği tartışalım, yapılması gerekeni tartışalım ve de haksız rekabet, disiplin yönetmeliği bunları kaldıralım. Disiplin yönetmeliği vicdanımızda, haksız rekabet yüreklerimizde, haksız rekabeti yapanlar bizleriz kimse değil. Yani sizler değil misiniz? Ben değil miyim? Bizler değil miyiz? Gelin şu haksız rekabeti önce biz yapmayalım. Para çok önemli değil, yani önce dostluğun, geleceğin, ülkeyi, ekonomiyi düşünün. Yani sanayicinin, esnafın, tüccarın parası olmazsa, kirasını ödeyemiyorsa, vergisini ödeyemiyorsa, ücretlerini ödeyemiyorsa elbette muhasebecinin, mali müşavirin de ücretlerini ödeyemez. Yani bu biraz global ekonomiyle ilgili, Türkiye ekonomisi de iyi değil. Ben sözümü çok uzatmak istemiyorum, hepinize gerçekten umut dolu, inanç dolu, sevgi dolu bir yaşam diliyorum, saygılar sunuyorum.

İbrahim DEĞİRMENCİ

Ankara YMM Odası

- Evet, ismim İbrahim Değirmenci. Disiplin Kurulu Başkanı'nın yapılması gerekenleri konuşalım sözünün devamı anlamında, bir de Kocaeli'nden gelen sayın meslektaşım, biraz önce söylediği gibi yönetmeliklerin uygulanması konusunda da bir şeyler yapılması gerekiyor konusuna katkı anlamında bir şey söylemek istiyorum. Bugün burada ele alınan iki yönetmeliğimiz var; birisi "Çalışma Usulü Ve Esasları Yönetmeliği", diğeri "Disiplin Yönetmeliği". İkisinin birbiriyle o kadar yakın ilişkisi var ki, Disiplin Kurul Başkanımız, bir açıklama verdi, dedi ki "Gelen cezalarla ilgili TÜRMOB Disiplin Kurulu'nun verdiği cezalarla ilgili bir rakam atfetti, verilen cezaların özellikle Oda yönetimlerine gelen disiplin cezası ile ilgili başvuruların çok büyük bir çoğunluğunu Maliye Bakanlığı kökenli olduğunu göreceğiz. Bunun altında yatan temel neden, Çalışma Usul Ve Esasları Hakkındaki Yönetmelikte yer alan bazı

hükümlerdir. Osman Bey sunuşunda açıkladı, denetimi yaparken denetçinin, envanter işlemlerini yapması gerekli dedi, Çalışma Usul Ve Esasları Yönetmeliğinde yazılmış, şimdi envanter dediğimiz, iki türlü envanterimiz var. Bir ilk envanter, belli bir süreçte iş yerinde fiilen sayıyı denetleyen envanter, meslek mensubunun bunu yapma gerekliliği mümkün değil. Gerçekçi olmak lazım. İkinci olarak, kaydi envanter, defter ve belgeler üzerinde yapılması gereken bir envanter işlemleri. Peki, stok modülünü kullanmayan bir işletmede günümüzde rakamların ve mal hareketinin çok yoğun olduğu bir yerde meslek mensubunun ... yaptığını söylemek mümkün mü? Mümkün değil. Dolayısıyla bir yönetmelikte yani çalışma usul ve esasları hakkında yer alan hükmün uygulanabilmesi için buna ilişkin gerekli altyapının da hazırlanması, mükellef boyutunda yükümlülüklerin getirilmesi kaçınılmaz olur gibi geliyor bana. Arkadaşlar, bunun sonucu nereye gidiyor biliyor musunuz? Bulunan bir vergi incelemesinde herhangi bir matrah farkından meslek mensubunun doğrudan sorumluluğu gündeme geliyor. Vergi Usul Kanunu Mükerrer 227'inci maddeyle ilgili genel tebliğlere baktığımızda yeminli mali müşavirin tasnifine gitmiyor, yani ayrı sorun, dolayısıyla burada meslek mensubunun bundan bir matrah farkından özellikle son örneğimizde kaydi envanter farkından kaynaklanan matrah farkı sorumluluğu gündeme geliyor. Bu yapılan tarhiyat mükellef uzlaşma yoluyla ödemiş olsa dahi disiplin soruşturması yönünden işlemlerin devam edeceğine ilişkin yine hüküm var. Dolayısıyla doğrudan disipline gidiyor ve meslek mensubunun ve Odaların gereksiz yere bir disiplin soruşturmasıyla karşı karşıya kalması mümkün. Dolayısıyla yönetmeliklerin kendi içerisinde düzenlemeler içerirken, yani yönetmeliklerde düzenlemeler yapılırken bunun gerekli altyapısının olup olmadığının ve her iki, birden fazla yönetmelik arasında çelişkiyi gidermemiz gerektiğini düşünüyorum. Saygılar sunarım.

Hamdi BALCI

- Çok değerli sunumları için arkadaşlarımıza teşekkür ederim. Şimdi dinleyicilerin kürsüye satışması yani kürsünün dinleyiciye satışması gibi bir durumla karşı karşıya kaldık. Açıklama yapmamız lazım.

Şimdi dünkü konuşmalarda çok güzel hususlara değinildi, şimdi çok değerli, özellikle de disiplin kurullarında yer alan üstatlarımızın sunumlarından tabii de daha detaylı, uygulamaya yönelik gelişmeleri büyümek şu kadar zafiyet gösteriyor rakamlarını dinlediğim için tekrar anlamlı olmadığını düşü-

nüyorum. Şimdi bir buçuk senedir bu mükellefimdendir, yani müşterimden para alamıyorum. İki yolumuz var, ya bırakacağız ya da ekonomik gidişatla bugünkü durumun bir sonu yoktur diyerek durumu idare edeceğiz, düzelmesini bekleyeceğiz.

Biz yıllarca, üretken bir ekonominin olması gerektiğini, reel sektörün canlılığıyla, rakamların artmasıyla, iş alemindeki canlılıkla bizim daha fazla ekmek yiyeceğimiz hususunun altını çizmek lazım. Bir arkadaşımız dedi, niye haksız rekabetle ilgili yakınmalar son yıllarda daha fazla arttı? Ondan önce bu boyutta yoktu. Bunu mesleğe çok fazla insan, bu meslekten ekmek yemek amaçlı girdiği ile izah edemeyiz. Ekonomik daralmayla izah edebiliriz, ekonomik durgunlukla izah edebiliriz. Tekstil sektöründen Türkiye'nin çekilmesi gerektiğini söyleyen ekonomistlerimiz oldu. Peki, tarım sektörü bakın gıda fiyatları dünyada, geçen seneki olumsuz hava koşulları nedeniyle yüzde 30 – 40'larda gerçi enflasyon rakamlarına pek etki etmiyor bu sevindirici bir durum, nasıl oluyorsa. Yani, mutfaktaki enflasyon yüzde 30 – 40'ları geçti deniyor ama bizim enflasyon rakamlarına şey yapmıyor, enflasyon rakamlarını düşük açıklaması herhalde ücretlerin baskılanması için çok önemli bir araç oluyor, yani ekonomik gidişattan, yatırımsızlıktan sırf borca ve faize yönelik bir ekonomik politika, maliye politikası izlenmesinden kaynaklı bir rekabetle karşı karşıyayız. Şimdi birde arkadaşlarımız şöyle bir yanılığın içerisinde; bizim tahsilat sorunumuzu Maliye Bakanlığı çözsün, başka bir kuruluş çözsün, olmaz arkadaşlar! Maliyenin vergi mükellefi var, ondan da vergisini alıyor. Biz hizmeti kime sunuyoruz? Defterini tuttuğumuz insanlara sunuyoruz. Peki, sözleşme yapıyoruz. Sözleşmemizi gerekli yasal işlemleri yaparak, bir icraya vermek, avukatlarla marifetiyle tahsil etmek dışında bir şansımız yok ama daha da önemlisi müşterimizin reel sektörün nefes almakta zorlandığı ekonomik koşullarda, haksız rekabetle tahsilat düşürüldüğünde, daha da düşük ücretlere çok fazla artan angaryalarda var olmak üzere işleri yapmakla karşı karşıya olduğumuz da bir gerçektir. Yani, bizim alacaklı olduğumuz kimse biz paramızı ondan alacağız. Yani biz vesaitine karşı çıkmamız lazım arkadaşlar. Nasıl ki katip olmayalım, maliyede de memur olmayalım diyorsak, müşteri katibi, maliyenin de memur olmayalım diyorsak hizmetini yaptığımız kişilerden ya da kurumlardan gerekli araçları kullanmak suretiyle, tahsilatımızı yapmalıyız. Yani, haksız rekabeti sırf meslektaşların davranış ve tutumlarına bağlamak yerine, içinde yaşadığımız ve giderek kötüleşen ekonomiyle de bağlantılı açıklamanın gereğidir diyorum, saygılar sunuyorum. Bir de gözlerimin içine bakın, daha iyi görmek amaçlı! Teşekkür ediyorum.

Bayram HAMİŞ **Gaziantep SMMM Oda Başkanı**

- Sayın değerli meslek mensubu arkadaşlarım, hepinize odam ve şahsım adına hoş geldiniz der, saygılarımı sunarım. Ben burada iki konuya değinmek istiyorum. Birincisi, bu toplantıyı hazırlayan, forumu hazırlayan TESMER Yönetim Kuruluna ve ev sahipliğini yapan İzmir Odamıza teşekkür ediyorum. İkincisi, bu güzide toplantının bundan sonraki yapılacak illerimizin iş birliğinden sonra, biz bu konuyu tartıştık, Sayın Başkanlarımız da buradalar, Mersin Oda'sı öne çıktı. Mersin'den sonra da Gaziantep de yapılmasını arzu ediyorum. Küçük bir konuya değinmek istiyorum. Konumuz, disiplin. Disiplin olduğu için, şimdi bizim Gaziantep'te yönetim kurulumuzun her hafta çarşamba günü toplantı yaptığımız ve toplantı yaptığımız zaman, bize gelen şikayetleri yani kaçak ve korsan çalışan kişileri bizi bildirdikleri zaman, ilk yaptığımız iş, o kaçak ve korsan çalışan meslektaşımızın şikayet anlamındaki şahsi dosyasını izliyoruz. Şahsi dosyasında ilk baktığımız olay, bize vermiş olduğu müşteri bildirim formu. Müşteri bildirim formuna baktığımız arkadaşlar, kaçak ve korsan çalışan himaye eden arkadaşımızın listesinde iki şekilde yazılı olduğunu görüyoruz. Biri kendi tuttuğu mükelleflerin listesi hemen akabinde o arkadaşımızın yazısı olmadan, kaçak ve korsan çalışan işçinin yazısını tespit ediyoruz, o da ikinci listeye eklenmiş. Biz orada anında kaçak ve korsan çalışan kişiyi, karar vererek onun tespitini istiyoruz. Biz bu tespiti yaparken de özen gösteriyoruz, diyoruz ki değerli meslek komisyonumuza bu arkadaşımıza yardımcı olan meslek mensubumuzun dışında ve tespit ettiğimiz bu arkadaşımızın yazısı doğrultusunda dört beş tane firmaya, denetim tespit komisyonumuz gidiyor. Mükellefe soruyor? Diyor ki, sizin muhasebeciniz kim? Biz o zaman o muhasebeci adına, kaçak ve korsan çalıştığını ayrı tutanaklarla tespit ediyoruz ve kaçak çalışan kişinin bize tutanaklarla yeniden geldiğini ve yine gelen bu tutanakları değerlendirerek, hemen disiplin kuruluna sevk ediyoruz. Şimdi, burada iki aşama var. Birinci, kaçak ve korsan çalışanı otomatikman savcılığa sevk ediyoruz. İkincisi, meslek mensubu arkadaşımızı biz disipline sevk ediyoruz. Burada dikkat edilmesi gereken konunun en önemlisi. Bir defa bizim kendi meslektaşlarımız, bizim yasalarımızı ve tüzüğümüzü, yönetmeliğimizi okumuyorlar. Okusalar, onun kendilerine nelere mal olabileceğini bilir ve bu şekilde o arkadaşımıza yardımcı olanlar imtina ederler. Yasalarımızı okumadıkları için, bilmedikleri için, oradan bir menfaatleri olduğu için o arkadaşımıza, kaçak ve korsan çalışana yardımcı oluyorlar ve biz oda başkanı olarak savcının huzuruna, hakimin huzuruna yıllardan beri maddeleri ekleyip veriyoruz ve ifadelerimizin sonunda da kaçak diye suç-

ladığı kişi elini kolunu sallaya sallaya, yine karşınızda işte gördünüz mü! Ben bu suçu işlemişsem eğer ... Şimdi burada esas konu, bizim meslektaşlarımızın yasalarımızı, her şeyi dört dörtlük okuması lazım, sorumluluklarını bilmesi lazım. Sorumluluklarını bilmediği takdirde, biz kaçak ve korsan çalışan kişileri öğrenmemiz mümkün değil. Çünkü kaçak ve korsan çalışan üyemiz değil. Biz, onları kendimiz biliyoruz. Bu konuda ben bir oda başkanı olarak Gaziantep'te her şeyden evvel, bir defa bunların tespitini yapmaları, tespit edilmeleri konusunda çalışacak ben arkadaşlarımı bulamıyorum. Çünkü bu tespit yapıyorlar, yapılan tespitleri neticesiz kalıyor, o arkadaşımız o zaman bu görevi yapmaktan imtina ediyor ve böylece odalarımız kendi, bizim kendi Odamda dahi şikayetleri değerlendiremediğimiz gibi yönetim kurulu da görev yapmıyor diye genel kurula çıkıp rahatlıkla konuşuluyor. Bizim yapabileceğimiz bana göre önce yasalarımızı dört dörtlük okumamız, sorumluluklarımızı bilmemiz ve bu sorumluluklarımızın yanında da kaçak ve korsan çalışan bizim en büyük düşmanımız. Çünkü senin normal şartlarda Maliye Bakanlığı'nın Resmi Gazetede ilan etmiş olduğu ücreti ondan alıyorsun birde ücreti alamadığın yetmiyormuş gibi, senin tutmuş olduğun defter ücretlerinin çok aşağılarda ücretle tutarak, senin burada defterinin kaymasına, defterinin gitmesine neden oluyor. Ben bunu iletmek istemiştım, hepinize saygılar sunuyorum.

İbrahim AKTAN
İstanbul YMM Odası Başkan Yardımcısı

- Heminizi saygı ile selamlıyorum. Ben iş kabulü ile ilgili bir iki söz söylemek istiyorum, Çalışma Usul Esasları Yönetmeliği ile ilgili, şablonu ile ilgili bir iki söz söylemek istiyorum. Osman Bey bu konuda bazı açıklamalar yaptı. Şimdi, iş kabulü ile ilgili üç tane taraf var, üç tane pozisyon var. Birisi bağımsız denetim, birisi tam tasdik, birisi de muhasebe. Şimdi, tam tasdiki düşünelim. Benim firmam var diyelim ki, başka arkadaşımız o firma ile ilgili girişimlerde bulunmuş ve o firma ile ilgili daha sonraki tam tasdik işlemi yapmayı arzu etmiş ve işlerini de ona vermiş. Şimdi, Osman Bey yazılı görüş alınması gerektiğinden bahsetti. Şimdi bu arkadaşımız, normal yönetmeliklerine göre beni araması lazım. Demesi lazım ki, siz bu firmayı niye bıraktınız yahut da en azından böyle demesi lazım yani bir sorunuz mu var? Şimdi normalde ben çok objektif olarak; hayır, firma da hakikaten herhangi bir problemi olan bir firma değil, hayır böyle bir problemi yok ama mükellef öy-

le, müşteri öyle tercihini kullanmış demem lazım ama gerçek durum, hayır, realiteye göre ben bu firmayı bırakmak istemiyorum.

Firma bir şekilde sizinle çalışmak istemiş, onun için gelmiş. Şimdi ben buna gerek sözlü gerek yazılı bu meslektaşına, herhangi bilgi verebilir miyim? Verir miyim? Objektif olan, ben bu firmayla çalışmak istiyorum zaten. Böyle bir şey söz konusu olur mu diye düşünüyorum, özellikle yazılı bir bilgi istemekle. Bunları çok yaşıyoruz, kavgalar oluyor. Muhasebe, gelelim muhasebeye. Bir muhasebe tutan arkadaşımız bir mükellefin işlerine bakıyor, bir sonraki başkası alıyor bunu ve o arkada kalan arkadaşımız arayacak; “Ey muhasebeci Ahmet Bey, Ayşe Hanım! Siz o mükellefin muhasebesini geçen sene tutuyordunuz, şimdi ben tutacağım. Bir problem var mıydı?” Muhasebeci arkadaşımız herhalde, eski muhasebeci, herhalde iş kaybetmek istemez. Ne diyebilir yani buna! Üçüncüsü, bağımsız denetim. Şimdi bağımsız denetimde, biliyorsunuz belli firmaları var. Yani çok fazla bağımsız denetim yapan, SPK gibi, BDDK gibi kurumlar dışında bağımsız denetim yaptıran yok, onlar da zaten biliyorsunuz sınırlı sayıda olan şeyler. Şimdi burada aslında sanki bir kavram kargaşası, bir yanlış anlama var. Bir önceki meslek mensubundan bilgi alma, yazılı veya sözlü bilgi alma, o dosya ile ilgili bilgi alma anlamında izin veriyor buna. Yoksa mükellefin kendisi ile ilgili, iş durumu ile ilgili, çalışma usul esasları ile ilgili bir bilgi almak değil. Gelelim bu bağımsız denetimde bilgi almaya. Gidiyorsunuz bilgi almaya, diyor ki; evet, gönderin bir arkadaşımızı, ne istiyorsanız, ne soruyorsanız ben çalışma dosyaları ile ilgili sözlü olarak size bilgi vereyim, sizde yazacağımızı yazın, not alacağımızı kadar alın, diyor. Ben o dosyayı Osman Bey, o dosyayı hani bir önceki meslektaşın dosyasını inceleme şansına sahip değilim. Özellikle bu, uluslararası firmalarda söz konusu. Dosyayı inceleyim diyorum, hayır diyorlar. Niye? E ... var. Nedir kardeşim yani? Uluslararası denetim standartları belli, falan nedir senin durumun? Yani denetim yapıyoruz sonuçta, bilançonun aktifini görebiliyoruz, bilançonun pasifini görebiliyoruz, öz varlıklarını denetliyoruz, bilanço denetimi yapıyoruz. Bende numarası varmış, seninki “A” ile başlıyorsa benimki de “K” ile başlıyor. Bu bence, yani konuşulanlarla fiili olarak yürütülenler aynı değil. Yani onu anlatmaya çalışıyorum, onu söylemeye çalışıyorum.

Bir diğer husus, ticari kanun çıkıyor, çıkacak. Bunu destekliyoruz ben de dahil olmak üzere. Bazı arkadaşlarımız buna karşıymış gibi laflar etti, onun için söylüyorum. Asla Ticaret Kanuna karşı değilim, Ticaret Kanunda 400. Maddeye karşıyım, bunu ısrarla söylüyorum. Burada da çoğunluğun huzurunda

bir kez daha söylüyorum. 400. madde bir kere benim destek mensuplarımdı. 3568. sayılı kanunu kabul etmiyor, ben bunun mücadelesini veriyorum. İki, Ticaret Kanununda rotasyon var. Rotasyonun akli selim olması, mantığa uygun olması gerektiğini söylüyorum. Bu da kabul görmüyor, benim mücadele bunlarla. Arkadaşlar, rotasyon nasıl düzenliyor 400. madde biliyor musunuz? Ortak bazında rotasyon, şirket bazında değil. Ne demek ortak bazında biliyor musunuz? X firmasının 10 tane ortağı var, elindeki hisselerini sırayla yapacaklar on kere yedi, yetmiş. Bir firmayı yetmiş kere denetleyeceksiniz. Bunun adı rotasyon oluyormuş. Bunun diğer adı tüm toplantıda Dünya Bankası yetkililerine de söyledim, bu mu rotasyon? Örnek verelim, Arthur Ender son diye bir firma vardı, biliyorsunuz. Dünyanın en büyük firması. Ben orada çalıştım. O firma battı, kapattı Amerika, biliyorsunuz. Amerika'daki olay dolayısıyla. Firmayı mı kapattı yoksa ortağını mı? Firmayı mı biliyorsunuz yani kamuoyu firmayı mı biliyor yoksa ortağı bilmem Jhon'u mu biliyor? Herhalde ortakla kimsenin ilgilendiği yok. Daha 27-28 Mart'ta, The Guardian gazetesinde galiba bir haber çıktı, bir denetim firmasıyla ilgili zannediyorum ... şirketi, borcu dolayısıyla sıkıntıya girmiş ve oradan sermaye piyasasında zarar gören kurumlar daha iyi biliyorlar. Ey denetçi firma, kardeşim! Sen bizi zamanında uyarmalıydın. Sen, bana bilançolarımı denetlettirdin, uyarmalıydın. Biz zarar gördük, zararımızı tazmin et diye şimdi çıkmış, mahkemeden dava açılmış. Ben Ticaret Kanununun 400. maddesinin, Ticaret Kanuna karşı olduğum kısımlar bunlar. Yoksa Ticaret Kanununun temeline karşı olmak mümkün mü? 50 sene önce çıkmış bir kanun, okur - yazar olmayanın, şirket denetçisi olmasını öngören bir kanuna karşı çıkmak mümkün mü? Tabii ki meslek mensuplarımız artık şirket denetçisi olacaktır. Buna karşı çıkmak, mümkün mü yani, böyle bir şey olabilir mi? Evet, ben sonuç olarak; Osman Bey'den yazılı görüş ve dosyaları müşteriye alma, vermelerdeki konular hakkında yönetmeliğimizle ilgili olmak üzere bilgi verirseniz sevinirim. Bu vesileyle herkesi saygıyla selamlıyorum.

İrfan Hüseyin YILDIZ
TÜRMOB Genel Saymanı
Moderatör

- Bizde Sayın İbrahim Aktan'a teşekkür ediyoruz. Değerli arkadaşlarım, sevgili meslektaşlarım oturumumuzun sonuna geldik, süremiz doldu. Başka söz veremeyeceğimi üzülerek söylemek zorundayım. Çünkü 12.00 – 12.30 arası

mesleki sorumlulukla ilgili bir konumuz daha var ancak bundan önce bir şey söylemek istiyorum. İbrahim Bey'in söylediği 400. madde ile ilgili olarak benim bildiğim, Türk Ticaret Kanunu'nun atıf yaptığı meslek mensubu 3568 sayılı yasayla ruhsat almış SMMM ve YMM'lerdir diye biliyorum. Diğer cevaplar konusunda değerli sunucu, konuşmacı arkadaşlara söz vereceğim buyurun Osman Bey.

Osman DİNÇBAŞ
SMMM
İstanbul SMMM Odası

- Teşekkürler. Evet görüştük. Sizin de dediğiniz gibi bu sadece bağımsız denetime yönelik, yazılı görüş bizde şarttır, mutlaka alınır. İkincisi, çalışma kağıtlarının yeterince gösterilmemesi konusu şirket isterse o kağıtları alıkoyabilir. Dolayısıyla bu bizim ... bir de çok bunu söylemek istiyorum, benim durumumda ben iki şey Birincisi denetim odaklıydı. Zaten üçüncü bir öğeden bahsettim, çalışma usul ve esasları. Başka bir şeye değinmedim. Bunun nedeni de burada konuşuldu. Ben katılıyorum. Türk Ticaret Kanunu geliyor ve yani kanun, özellikle denetim bizim meslek için muazzam imkanlar getiriyor bizim mesleği ve bu imkanları kullanacak olanlar buradaki insanlar. Bunları kullanmak, bu imkanların çok büyük tehditler ve riskler de olabilir. Bu bağlamda ben bugün belirlediğim belirli kısımlara değinmek istedim. Bu riskleri fırsatlara çevirmek için hem Disiplin Yönetmeliği hem sözünü ettiğim Usul ve Esasların 3. bölümü en uygun yer gözüküyor. Teşekkür ederim.

Cenk KIRITOĞLU
SMMM
Mersin SMMM Odası

- Haksız rekabetle ilgili olarak hepimiz biliyoruz ama burada *kurum* kültürü vardır. Bir teşkilat vardı, teşkilatı 140 tane maddesi vardı yaklaşık. Ben orada ahlak kurallarının pabucu dama atılıyordu, törenle. Ben de haksız rekabete böyle yapan meslektaşlarımızın pabuçlarının dama atılmasını istedim. Bir de ikinci olarak, bu meslek yasalarıyla alakalı olarak bizim hukukçularla hem Türk Ticaret Kanununun açısından hem de disiplin cezaları açısından Ceza Kanunuyla ilgili olarak, hukukçularla işbirliği yaparak bu kanuni düzenlemeleri yapmamız gerektiğini düşünüyorum. Teşekkür ediyorum.

İrfan Hüseyin YILDIZ
TÜRMOB Genel Saymanı
Moderatör

- Ben teşekkür ediyorum. Değerli arkadaşlar, sevgili meslektaşlarım mesleğin yeniden yapılandırılması sürecinde mali müşavirlerin çevresiyle ilişkileri konusundaki çalışmamızın esasları, yönetmeliğimiz, disiplin yönetmeliğimiz, etik kuralları yönetmeliğimiz. Tartıştık, gerçekten çok aktif ve canlı bir toplantı oldu, sizlerin çok değerli katkıları oldu. Hepinize teşekkür ederek, oturumu kapatıyorum.

FORUM ÖZEL OTURUMU

Mesleki Sorumluluk Sigortası

Ahmet ELBAŞI
TÜRMOB Yönetim Kurulu Üyesi

- Bu teknik yöntemi konuşmacı arkadaşımız açıklayacak. Ben sadece mesleki sorumluluk sigortasına bugüne kadar nasıl gelindiği hususunda kısaca bilgi verip, sözü konuşmacı arkadaşıma bırakacağım. 7397 Sayılı Sigorta Murakabe Kanunu 34. Madde'si gereği Devlet Bakanı tarafından oluşturulan Mesleki İhtisas Komitesi tarafından çalışmalar başlatılmıştır ki bildiğimiz kadarıyla, Mesleki İhtisas Komisyonu ilk defa bugüne kadar teşekkül etmiştir. Bu komisyon, komitede taraflar olarak mesleki örgütlerimizin birlik temsilcileri; TÜRMOB, Türkiye Barolar Birliği, TMMOB ve Türk Tabipler Birliği temsilcileri katılmışlardır. Karşı taraf olarak da Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği temsilcileri, Hazine Müsteşarlığı'nın Sigorta ve Genel Müdürlüğü temsilcileri ve akademisyen olarak da üniversiteden sigortacılık hukuku eğitimi veren bir arkadaşımız katılmıştır. Ki o da şu an konuşmacı olarak aramızda bulunmaktadır. 2004 yılı Eylül ayında başlayan komite, çalışmalarını 2005 yılının kasım ayında genel şartlarla ilgili hükümleri bitirmiştir. Genel şartlarla ilgili yapılan tartışmalarda bizi ilgilendiren iki ana husus vardı. Sigortacılık yasasında, her türlü cezada teminat dışı kalmaktadır. Oysa biz mesleğimizi ifa ederken maruz kaldığımız gerek mevduatlı gerek mevduat dışı SSK ve İdare Hukuku gereği maruz kaldığımız para cezaları vardır. Bunlar yasada kesin olarak teminat dışı olduğu hükmüne bağlanmıştır. Bunu anlattık ve bunun sonucunda da bu hususun ancak bu kloz da mesleki branş klozunda çözülebileceği ifade edildi.

İkinci bir husus da bildiğiniz gibi sigortacılık bir akitle poliçemiz belirlenmekte ve poliçe yürürlükte olduğu sürede risk ortaya çıktığı zaman hasarın bedeli ödenmekte. Oysa bizim fiilin gerçekleştiği, hasarın olduğu tarihle, hasarın ortaya çıktığı tarih arasında beş yıl gibi bir süreç geçmektedir. Bunu anlattık. Bununla, bizim meslek branşımızla ilgili kloz da çözüleceği sözünü aldık. Genel şartlarla ilgili komitenin vermiş olduğu nihai şekli tabii ki siyasi iradeye komite başkanı tarafından sunuluyor ancak bazı farklılıklarla siyasi irade bunu taslağa dönüştürerek tekrar bizlere gönderip, bizim aleyhimize olan hususlar gereği yine konuşmacı akademisyen arkadaşımızın desteği ile bir çalışma yaparak sunduk. Bunun büyük bir bölümü lehimize olan düzeltmeler gerçekleşti ancak tamamı gerçekleştirilememiş olduk.

17- 18 Aralık 2005 tarihinde de kloz çalışmaları ile ilgili İstanbul'da iki günlük bir çalışmamız oldu. Sigorta temsilcileri genel şartlardaki bu biraz önce-

ki belirttiğim hususla ilgili verdiği sözlerini geri çektiklerini ifade ettiler. Çok ciddi tartışmalar sonrasında aracılar vasıtasıyla çalışmamızın devamı uygun olduğu ve sonucunda da kloz la ilgili bir taslak ortaya çıktığı, bu klozla ilgili taslak komitenin görüşü olarak Sigorta ve Genel Müdürlüğüne iletildi. Bir takım değişikliklerle onlar kendi taslaklarını belirlediler. Tabii gene akademisyen arkadaşımızla birlikte bizim taleplerimizi içeren üç tezlik bir çalışma sonucu rapor verdi. Orada da büyük bölümü gerçekleşti. Bir talebimiz yeterli bulunmadı ve siyasi irade kendi belirlemiş olduğu taslağı bu şekilde yürürlüğe koydu.

Bugüne kadar yaygın olan hukuki belgeler 16 Mart 2006 tarihinde Mesleki Sorumluluk Sigortası Genel Şartları yayımlandı Resmi Gazete’de tabii ki. 3 Mayıs 2007’de bizimle ilgili mesleki kloz yayınlandı. Bu arada bir de 2007 yılında bir tane yönetmelik de yayımlandı. Bunda sigorta yapan şirketlerin, yani sigortacıların, sigortaladıkları kişilere düzenledikleri poliçe nedeniyle bilgi verme, bilgilendirme zorunluluğu getirildi. Dolayısıyla yasal prosedür oluşmuş oldu. Bu gelişmeler sonucunda biz akademisyen arkadaşımızdan, bizim konumumuzu ilgilendiren ve sizlere yardımcı olacak bir metin hazırlamasını rica ettim. Kendileri 2007 Ağustos’unda bunu bize sundular ancak bilgilendirmeye ilgili yönetmelik eski yürürlükten kaldırılarak ekim ayında yeniden yayınlanınca bunu revizyonda istedik. Arkadaşımızda 2008 Ocak ayının bu revizyonunu yaptı ve son şeklini aldı. Burada foruma katılmanız esnasında sizlere verilmiş olan çantaların içerisine TÜRMOB’un 2008 Nisan ayı sirkülerinin konusu mesleki sorumluluk sigortası idi. Zannediyorum bunu inceleme ihtiyacını bulan arkadaşlar biraz sonra akademisyen arkadaşımızın yapacağı teknik açıklamaları daha rahat, daha kolay anlayacaklarını ümit ediyorum.

Konuşmacımız hakkında kısaca bilgi vermek istiyorum. Doçent Doktor Mertol Can Hoca, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesidir. Kendisi aynı zamanda Türk Ticaret Kanunu Tasarı’sının çalışmasını yapan komitenin de üyesidir. Kendisi, Gazi Üniversitesi dışında ODTÜ, Çankaya, Başkent, Ufuk Üniversitesi gibi üniversitelerde de dersler vermektedir. Verdiği dersler Ticaret Hukuku’nun muhtelif alanlarındaki derslerdir. Ben zamanın tasarrufunu kullanmak amacıyla hemen sözümü bitiriyorum. Sözü akademisyen arkadaşımız, hocamıza bırakıyorum. Teşekkür ediyorum.

Doç. Dr. Mertol CAN
Gazi Üniversitesi

- Teşekkürler Ahmet Bey. Sunumuma başlamadan önce siz meslek mensuplarını saygıyla selamlamak istiyorum ve açıklamalarıma da bence hak ettiğiniz bir iltifat ile başlayacağım; sizler profesyonellersiniz ve bu profesyonelliği elde etmek için de bir eğitim gördünüz. Belli bir bilgi ve tecrübeye sahip kişiler durumuna gelebilmek için belli aşamaları geçirdiniz, belki bazı sınavlara da katıldınız ve yeterliğiniz, bir şekilde aldığımız yetki belgeleri ile tevsik olundu. Şimdi bir toplum içinde, profesyonelliği gerektiren bir mesleği icra eden kişi olmak, bir avantajdır. Ayrıcalıklı bir konuma getirir o kişileri. Bir kere bu kişiler, imtiyaz vasfına haiz bazı yetkileri kullanabilen kişilerdir. Onun ötesinde, bu bireyler toplumun diğer bireyelerine nazaran bazı açılardan da daha avantajlıdır. En azından öyle olması gerekir. Onların mali imkanları daha iyidir. Bazı sıkıntıları belki var, olabilir biraz önce dile getirildi. Daha belki kaliteli bir yaşam standardına sahiptirler ve bunları da bence fazlasıyla hak ettiklerini düşünüyorum, öyle olmalı en azından. Ama bir de işin bir başka tarafı var.

Profesyonelliği gerektiren bir mesleği icra edenler, profesyonelliğin gereğini de yerine getirmeye mecburdurlar. Aksi takdirde işte yine bir önceki oturumda dile getirilen sorunlar yaşanır. Bu tip meslekleri icra edenleri, profesyonelliğin gereğine uygun davranmaya zorlayan muhtelif mekanizmalar geliştirilmiştir. Bunlardan bir tanesi de, meslek örgütlenmesi içinde karşımıza çıkan ve bireysel olduğundan şüphe yok sorunlar olsa da. Bunun dışında hukuk düzenleri de, bu tip, bu türden meslekleri icra eden kişileri mesleklerinin gereğini yerine getirmeye ikmal eden kurallar sevk etmektedir. Bir kere en kötü ihtimalde sorumluluk hukukunun genel kurallarıyla meselelerine çözüm getirilebilir ama son zamanlarda belki bir kısmınız haberdardır, malumdur. Malpraktis sorumluluk denilen, yeni bir sorumluluk anlayışı belirmeye başladı. Ülkemizde malpraktis sorumluluk denilince daha ziyade hekimlerin sorumluluğu anlaşılıyor ama profesyonelliği gerektiren mesleği icra edenler sadece hekimlerle sınırlı değil. Sizler, avukatlar, mühendisler, mimarlar, noterler. Ve son zamanlarda artık bu türden meslekleri icra eden kişileri, mesleklerine gereği ile ifa etmeleri, yerine getirmelerine yönelik ve aksi takdirde hem hukuکی hem de cezai sorumluluklarının dolmasına yönelik özel düzenlemeler yapıldığını görüyoruz. Bu yeni sorumluluk anlayışının, malpraktise sorumluluk anlayışının bir neticesidir.

Ben, açıklamalarıma müsaade ederseniz siz meslek mensuplarının sorumluluğunu doğurabilecek halleri kısaca özetleyerek devam etmek istiyorum. Bu başlık altında yapılacak açıklamaları belki dört grupta toplamak mümkün. Bir kere sizden hizmet verdiğiniz işletme sahiplerine karşı, sorumlu duruma düşebilirsiniz ve buradaki sorumluluğunuz da bir akdi sorumluluktur. Bu akdi sorumluluk çoğu zaman, benim tespit edebildiğim kadarıyla, yaptığınız işlerden hareketle vekalet aktiviteliğindedir ama söz konusu hukuki ilişki istisna aktiviteliğinde de karşınıza çıkabilir. Vekalet akdi ve ya istisna akdi olması, verdiğiniz hizmetin dayanağını teşkil eden sözleşmenin zamanaşımı açısından çok farklı bir durum yaratmıyor. Zira Borçlar Kanunu 126. maddesine göre, hem vekalet akdiyle hem de istisna akdinde sorumluluk beş yıllık zamanaşımı süresine tabi kılınmıştır. Burada bir de doğabilecek sorumluluklardan bir korunma yöntemi olan, bir alternatif korunma yöntemi olan sorumsuzluk şartlarından bahsetmek istiyorum. Şimdi bir sözleşme ilişkisine taraf olan kişiler, hukuk, Borçlar Kanunu da müsaade etmiştir. O sözleşmeden sorumluluklarını bertaraf edecek şartları, aralarında kararlaştırabilirler. Konu, kısmen Borçlar Kanunu 99, kısmen 100. maddesinde düzenlenmiştir. 99. maddedeki düzenlemeye göre, kişisel kusurdan kaynaklanan sorumluluğu bertaraf eden sözleşme şartlarının geçerliliği hakkındadır bu madde ürünü. Kanun koyucu, hafif kusurdan kaynaklanan sorumluluğun dilenirse sözleşme ile bertaraf edilmesine müsaade etmiştir ama sadece hafif unsur. Yalnız bu maddenin 2. fıkrasına göre ki, bence kısmen sizleri de ilgilendiriyor sebebini biraz sonra söyleyeceğim. Eğer borçlu, alacaklının hizmetinde ise ve ya sorumluluk hükümet tarafından verilen imtiyaz niteliğinde bir sanatın icrasına dayanıyorsa, hafif kusurdan doğan sorumluluğun dahi bertaraf edilmesi mümkün değil, kanun koyucu buna müsaade etmemiştir.

Şimdi, siz meslek mensuplarının bir kısmı yanında eleman istihdam ediyor. Taraf olduğunuz sözleşmeden ile taahhüt ettiğiniz hizmetleri, söz konusu elemanların yardımı sayesinde gerçekleştiriyorsunuz. Borçlar Kanunu 100. maddesi, ifa yardımcılarının neden olduğu zararlardan kaynaklanan sorumluluğu düzenlemektedir. Bu madde hükmüne göre, 100. madde hükmüne göre kusur ile ilgili bir derece ayırımına gitmeden diyor ki kanun koyucu, ifa yardımcılarının kusurundan kaynaklanan sorumluluk, kısmen ve ya tamamen bertaraf edilebilir ama yine borçlu alacaklının hizmetinde ise ya da sorumluluk hükümet tarafından verilen imtiyaz niteliğinde bir sanatın icrasına dayanıyorsa, sadece hafif kusurdan kaynaklanan sorumluluğun bertaraf edilmesi müsaade ediyor kanun koyucu, ifa yardımcılarının neden olduğu zararlar bakımından.

Biraz önce, sizin açınızdan önemli bir husus var, sebebi; şimdi, sizler icra ettiğiniz mesleği, hukuka, nizama uygun icra eden kişiler mevkiine girebilmeniz için, TÜRMOB'dan bilebildiğim kadarıyla bir yetki belgesi almaya mecbursunuz. Yeterliliğiniz bir şekilde tespit olunacak ve ardından bir yetki belgesini alarak mesleği icra edeceksiniz. Aksi takdirde hukuka uygun davranmamış duruma düşersiniz. Şimdi, Borçlar Kanunu'nda hükümet tarafından verilen imtiyazdan bahsediliyor. Bana göre TÜRMOB'dan aldığınız yetki belgeleri de aynı kefeye konulmalıdır. Çünkü şimdi yıl 1926, Borçlar Kanununun belirlendiği hususlar olduğu zaman. Hükümetler belki birçok şeye yetiştirebiliyordu ama günümüz devlet örgütlenmesinde artık bakanlar kurulu, uhdesindeki bazı işleri, yetkileri başka kamu tüzel kişilerine devretmiştir. Sizin meslek mensupları bakımından kimlerin bu işleri yapmaya ehil olduğunu belirlemek ve bunu belgelemek yetkisi ise bana göre hükümete ait olan bir yetkidir. Bu yetki TÜRMOB tarafından hükümet adına kullanılmaktadır. Meseleye bence bu noktadan yaklaşmakta fayda var.

Sizler, bunun dışında kendileriyle herhangi bir akli münasebete girmedığınız kişilere karşı da hukuken sorumlu olabilirsiniz. Mesela, bir rapor tanzim ettiniz bir şirket hakkında, bir sermaye şirketi hakkında ve hazırladığınız rapor, umuma deklere edildi, belirli gazetede ilan olundu ve birileri sizin hazırladığınız rapordaki bilgileri dikkate alarak, malumatı dikkate alarak bazı kararlar aldı. Mesela, o şirketin ortağıydı hisselerini sattı ya da elindeki tasarrufunu o şirketin hisse senetlerini aldı. Ama sonradan görüldü ki, sizin hazırladığınız raporda bazı eksikler var, hatalar var ve bu kişi sizin yüzünüzden, onu yanlış yönlendirdiğiniz için zarar uğradı. Ne olacak? Şimdi zarar verdiğiniz kişi ile aranızda herhangi bir akdi münasebet yok. Bu yüzden akla gelen ilk çözüm, sizin sorumluluğunuzun haksız fiil hükümlerine dayanacağıdır. Yani Borçlar Kanununun 41 ve devamındaki maddelerinde sevk edilen hükümlere dayanacaktır. Bu, eski anlayıştır. Günümüzde aslında sizler, kişilerle herhangi bir akdi ilişkiye girmiyorsunuz ama deniliyor ki, umuma bir yetkili kullanarak, bir açıklama yapacak kişiler, belki teknik olacak ama kusuruma bakmayın, o açıklamanın muhatabı olan ilişkilerde edim yükümünden bağımsız borç ilişkisi şeklinde isimlendirilen bir hukuki ilişkiye girerler. Bu akde, sözleşmeye müsaferi bir ilişki olarak kabul edilir. Ne işe yarar? Mesela, zarar gören kişiler haksız fiil hükümlerine dayanırlarsa size bir yıl içinde dava açmalılar ama sözleşmeye dayanırlarsa zamanaşımı süresi bir anda on yıla çıkar. Yani bugün yayınladığımız bir raporda hata vardı, belki bilmeden yaptınız daha doğrusu kastınız yoktu ama kusurlusunuz. Aradan on yıl geçmeden, doğabilecek sorumluluğunuzdan teknik olarak kurtulmuş olmazsınız eğer görüş artık, biz

akademisyenler söylüyoruz Türk mahkemeleri de belki yakında itibar etmeye başlayacak.

Bir diğer sorumluluğunuzu gerektirebilecek hal, neden olduğunuz vergi kaybı dolayısıyla, salınacak vergi, vergi cezası ve gecikme zamlarından dolayı olabilir. Zira 213 sayılı Vergi Usulü Kanununun, tereciye tere satmak gibi belki ama malumunuz olduğu üzere, mükerrer 227. maddesine göre sizler, mükellef ile beraber müştereken ve müteselsilen sorumlusunuz. Söz konusu sorumluluğunuzun kapsam ve şartları, bu mükerrer 227.maddede belirlenmemiştir. Maddenin 1.fikrasında zikir olunan bir tebliğiyle, yönetmelikle tespit olunmuştur. Maliye Bakanlığı bu konuda benim tespit edebildiğim kadarıyla iki tane tebliğ yayınlamıştır. Birisi 1 sıra numaralı tebliğ diğeri 4 sıra numaralı tebliğ. İkisinde de değişiklik yoktur. Biri diğerinin yerine geçmek üzere hazırlanmış tebliğdir 4 sıra numaralı olan. Bir kere neden olduğunuz vergi kaybı sizin bilerek yanlış bilgileri muhtevi olan ya da sahte olan belgeleri bulanlarınızdan kaynaklanmışsa, sorumluluktan kurtuluş yok. Bu durum zahiren herhangi bir araştırmaya gerek olmaksızın, sahte olduğu ya da doğru olmadığı anlaşılan belgeleri kullanmanızdan kaynaklanmışsa yine kurtuluş yok, yol kapatılmıştır. Bir üçüncü hal daha var, karşımıza öyle belgeler konuldu ki önümüze, işletmenin konusuna bakıyorsunuz, iş hacmine bakıyorsunuz, o miktarda belgeler ve o belgeler işletmenin konusu ve iş hacmine mütenasip değil. Böyle bir durumu fark ettiğinizde sorumluluktan kurtulmayı arzu ediyorsanız yapmanız gereken şey, mükelleften o konuda yazılı açıklama istemektir. Eğer söz konusu yazılı açıklamayı istemezseniz, sorumluluktan kurtuluş yine mümkün değil. İstediniz, bu yazılı açıklamadaki bilgiler ikna edici değil. Bu takdirde yapmanız gereken, bu durumu beyanname ile birlikte vergi dairesine bildirmektir. Bunu yapmadığımız takdirde yine sorumluluktan kurtulamazsınız. Bir diğer sorumluluğunuz SSK primleri kaybından dolayı kaynaklanabilir. Vakit kazanmak için burayı kısaca geçeceğim. Sayın Ahmet Elbaşı'nın zikrettiği, yayında bu konularla da ilgili açıklamaları var. Burada da sizleri, mükellef ile birlikte müştereken ve müteselsilen sorumluluğunuz söz konusu olabilir.

Şimdi, sigorta risklerden korunma yöntemlerinden birisidir. Biz, en basit şekliyle sigortayı şu şekilde tanımlarız. Sigorta; iktisadi sonuçlar doğuran ve tesadüfi nitelikteki risklerin, olumsuz iktisadi sonuçlarının, sigortacı tabir olunan bir kişinin kurduğu organizasyon içerisinde bir araya gelen, bizim risk taşıyıcısı dediğimiz kişiler arasında paylaşımına esasına dayanan bir müessesedir. Bu paylaşımı gerçekleştiren kişi, organizasyonu kuran sigortacıdır. Eğer si-

gortacı işi kitabını uygun olarak yapmışsa bu paylaşımın kendisi katlanmaz. Biz sigortaları, toplumun belirli bir kesimi için yapılıp yapılmamasına göre, sosyal sigortalar ve özel sigortalar olmak üzere ikiye ayırıyoruz. Özel sigortalarda sigorta himayesinin doğabilmesi için bizim sigortacı ve sigorta ettiren dediğimiz kişiler arasında bir sözleşmesel ilişkinin kurulması zorunludur. Özel sigortaları ise sigortacının yaptığı ödemenin somut bir zararın karşılığı olup olmamasına göre, kendi içerisinde meblağ sigortaları ve zarar sigortaları şeklinde ikiye ayırıyoruz. Meblağ sigortalarının özelliği şudur; bu özel sigorta türlerinde risk gerçekleştiğinde, gerçekleşen riskin olumsuz sonuçları hakkında herhangi bir parasal değerlerde değeri bilmez, doğrudan doğruya sigorta poliçesinde öngörülen bedel ne ise, o ödenir. Mesela bizim Türk Ticaret Kanunu'muzun 5. kitabında, can sigortaları başlığı altında düzenlenmiş hayat sigortası, kazaya karşı sigorta birçok halde bu kategoriye girer. Sebebi; insan hayatının, vücut tamlığının, insan sağlığının objektif bir şekilde parasal değerlendirilmesinin mümkün olmamasıdır. Zarar sigortalarında ise durum farklıdır. Zarar sigortalarında sigortacı kural olarak, sigorta himayesinden istifa eden kişinin uğradığı zararı aşan ödeme yapamaz. İstisnaları yok mu? Var, ama birkaç tane. Sigortacının yapacağı ödeme, uğranılan somut zararın altında olabilir ama kural olarak aşamaz.

Biz zarar sigortalarını da kendi içerisinde aktif ve pasif sigortalar olmak üzere iki guruba ayırırız. Aktif sigortalarının da üç alt türü olduğunu görüyoruz. Bunlar; mal sigortaları, alacak sigortaları ve kazanç sigortalarıdır. Pasif sigortalarına gelince, pasif sigortalarının da iki alt türü vardır, zorunlu masrafların sigortası ve borç ya da yaygın terminolojiyle, birçoğunuzun da bildiği şekilde, sorumluluk sigortaları. Bu oturumun konusunu oluşturan özel sigorta türü de, bir sorumluluk sigortasıdır. Biraz önce Ahmet Bey, yaşanan süreci kısaca özetledi ben bunlara girmeyeceğim, atlayacağım ama sorumluluk sigortası dedik. Belki en başında, sizlerin eğer bu sigorta türüne bir ilginiz varsa ki rasyonel bireyler, tehlike altındaki risklerden endişe eden ve korunmayı kendisi açısından bir ihtiyaç olarak gören bireyden, meslek mensupları belki bir korunma yöntemi olarak da sigortayı tercih edeceklerdir ama bu tercihleri bunların bilmeleri gereken bazı hususlar var. Şimdi aktif sigortaları dediğimiz özel sigorta türlerinde üç şey dikkate alınır, sigorta tazminatı hesaplanırken. Bunlar; sigorta değeri, sigorta bedeli ve sigorta zararıdır. Pasif sigortalarında ise, mesleki sorumluluk sigortasında olduğu gibi, sigorta değeri yoktur. Sadece iki şeye bakılır, sigorta zararı ve sigorta bedeli. Bir bedel tayin ederek poliçeyi aldınız, atıyorum 1.000.000.000.000, sorumluluğunuzu doğuran bir olay ortaya çıktı, 750.000.000.000 ödemek durumundasınız. Sigortacınız eğer

bir kısıtlama getiren özel hüküm yoksa aranızdaki sözleşmede, size 750.000.000.000'ı öder ve bedeliniz neye düşer, 250.000.000.000'a düşer. Eksikliği arzu ediyorsanız, sonradan ödeyeceğiniz ilave primle tamamlayabilirsiniz. Şimdi, bir yine bilinmesi gereken başka husus daha var, bence önemli olan. Sigorta sözleşmeleri, bütün özel sigorta türlerinde sigortacı ve sigorta ettiren kişiler arasında akit olunur. Bunun dışında zarar sigortalarında bir başka sıfatınız daha var, sigortalı. Sigortalı, zarar sigortalarında sigorta himayesinden istifade eden kişiyi ifade eder. Sigorta ettiren aynı zamanda sigortalı olabileceği gibi, sigortalı sigorta ettirenden gayri bir şahıs da olabilir. Bizim başkası hesabına sigorta ödediğimiz durumda biz bu halle karşılaşırız. Siz, kendi hesabınıza bu sigortayı yaptırdığınız takdirde, hem sigorta edilensiniz hem sigortalısınız. Sigorta edilen olmak önemli çünkü sözleşmeden doğan akdi değişimler, başta prim ödenmesi olmak üzere sigortaya ödenen bir şey ama sigortalı değilseniz, risk gerçekleştiğinde sigortacının tazminat ödeyeceği kişi, sigorta ettiren değildir, sigortalıdır. Şimdi bir kısmınız faaliyetlerini, yanlış bilmiyorsam, şirketleşmek suretiyle icra ediyorsunuz ve aynı şirket çatısı altında ki bunların bir kısmı belki şirketin aynı zamanda ortağı da olabilir ya da şirket çalışanı olabilir. Birden fazla meslek mensubu bir arada bu işlerle iştigal ediyor. Şimdi mesela sigorta ettiren, çalışanı ya da ortağı olunan şirket olabilir, sigortalılar ise o şirket çatısı altında bu işleri gören yerine göre ortak ya da çalışan konumundaki meslek mensupları olabilir. Bu mümkün.

Şimdi, bu mesleğin icrasına başlamadan önce aldığımız eğitim sırasında ki ben ülkemizde muhtelif iktisadi anabilim fakültelerinde de derslere gidiyorum, az çok dersi aldınız. Önemli bir kısmınız muhtemelen hatırlayacaksınız. Bizim özel hukuk sistemimizde şekil serbestisi esas geçerlidir. Kural, bir akdi ilişkinin geçerli bir şekilde kurulabilmesi için, taraflarının akdi kurmaya yönelik iradelerinin herhangi bir formda, şekilde isabet etmelerinin şart olmamasıdır. Yani sözlü olarak dahi, sözleşme ilişkisini kuran iradelerini taraflar açıklayabilirler. Aynı esas, şekil serbestisi esas, sigorta sözleşmeleri bakımından da geçerlidir. Yani bir sigorta sözleşmesinin, sigortacı ve sigorta ettiren arasında sözlü olarak akdolanması mümkündür. Şekil serbestliği geçerli ama sigorta sözleşmesinin yapıldığı andan hemen bazen de akabinde, belirli bir süre sonra sigorta sözleşmesini tevizik eden, belgeleyen ya da bir şekilde sigorta sözleşmesiyle ilgili bir takım belgelerin düzenlendiğini görüyoruz. Bu belgelerden ilki, sigorta poliçesidir. Sigorta poliçesi, sigortacının sorumluluğunun başlaması açısından da önemli bir belge niteliğindedir. Zira taraflar arasında aslı kararlaştırılmamışsa, sigortacının sorumluluğunun başlayabilmesi için sigorta sözleşmesinin akdolanması yetmez, sigortacının sorumluluğunun başla-

yabilmesi için primin tamamının ya da ilk taksitinin poliçenin düzenlenmesi karşılığında verilmesi gerekir, ikisi eş zamanlı olur. Prim ödenmeden, eğer aksi kararlaştırılmamışsa, sigortacı sözleşmede kararlaştırılan risklerden sorumlu tutulamaz. Yalnız bizim konumuzu oluşturan özel sigorta türü ile ilgili, bu türe ilişkin genel şartlarda siz meslek mensuplarının lehine bir düzenleme getirilmiştir. Şimdi, daha önce de örneklerini yaşamışınızdır. Bazı sigortacılar, sigortalı olabilmek menfaatleri tespit ettikten sonra, menfaat sahiplerine kendilerine yöneltilen herhangi bir talep olmasa bile, poliçe düzenleyip gönderirler ve bazıları ne yazık ki ne kral sigortacıymış deyip, o poliçeyi portföyünün arasına koyar ve sanır ki sigorta himayesine kavuşmuştur. Hayır! Biraz önce de söylediğim gibi, aksi kararlaştırılmamışsa himayenin başlayabilmesi için primin en kötü ihtimalle taksite bağlanması, ilk taksitinin ödenmesi zorunludur ama genel şartlara isabetli olarak şöyle bir hüküm konuldu. Eğer sigortacı, prim ödenmeden sorumluluğunun başlamayacağı hususunu poliçeye yazmamışsa, sadece poliçeyi vermekle ya da göndermekle sorumluluğunu başlatır. Buna dikkat etmesi gereken tabii ki sizler değilsiniz, özellikle sigortacılar. Bir diğer merkez, biraz önce benim biraz önce işaret ettiğim sigorta poliçesi umumi şartları ya da genel şartlarıdır. Sigorta poliçesi genel şartlarının iki fonksiyonu vardır. Bunlardan ilki, özellikle sigorta edileni aydınlatma fonksiyonudur. Sigorta ettiren taraf olduğu sözleşme dolayısıyla, nasıl bir himayeye kavuştuğunu ya da kavuşturulacağını o genel şartları okuyarak öğrenir, fark eder. Bunu dikkate alan kanun koyucu TTK 1266. madde’de diyor ki, genel şartlar okunaklı bir şekilde basılmış olmalıdır ama genel şartı cümlelerinin dikkate alınabilmesi için okunaklı olması yetmez, bunun dışında Hazine Müsteşarlığı tarafından tasdik edilmiş olmalıdır. Şimdi kanun sistemine göre, aslında genel şart denilen bu belge ülkedeki sigorta şirketleri tarafından hazırlanan ve uygulamaya başlanmadan önce, önceki ismiyle daha doğrusu önceden yetkili olan birim İktisat ve Ticaret Vekaletiydi, sonra bu yetkiler Hazine Müsteşarlığına geçmiştir. Onun tarafından tasdik edilecek bir belge gibi görüyoruz ama son zamanlarda hazırlanan genel şartlara baktığımızda, tasdik makamı aynı zamanda hazırlama makamı haline girmiştir.

Hazine Müsteşarlığı, ülkede yeni bir özel sigorta türünün çıktığını fark ettiğinde ya da talep olduğunda hemen bu özel türe ilişkin genel şartları hazırlamakta ve resmi gazetenin yönetmelikler kısmında neşretmektedir. Bu özel sigorta türüne ilişkin genel şartlarda, Hazine Müsteşarlığı’nın, bir yerde bizim de katkımızla ortaya çıkan bir çalışması sonucunda resmi hale gelmiştir ya da yürürlüğe girmiştir.

Şimdi burada fazla vaktinizi almak istemiyorum. Bir şeye dikkatinizi çekmeye mecburum. Şimdi, sigorta poliçesi genel şartlarıyla hukuki şartlarının aydınlatma fonksiyonu dışında başka bir fonksiyonu daha vardır. Taraflar arasındaki ilişkiye uygulanacak olan kuralları da belirleyen metindir. Yani sözleşmenin bir parçasıdır. Bir sonuç çıktığında, hakimin evvela bakacağı hukuki metin budur. Şimdi kanun boyunca, Ticaret Kanununun 1264. maddesinde, Ticaret Kanunu sigortaya ayrılmış 5. Kitabının bazı maddelerinin, emredici olanlarını kategorilere ayırarak istetmiştir. Maddenin 2. fıkrasında sayılan hükümlerin aksi kararlaştırılmaz. Eğer bu yapılırsa, sözleşme top yekûn geçersiz hale gelir. Yani bir mutlak emredicilik vasfı söz konusu.

3. Fıkra da sayılan hükümler bakımından da bir mutlak emredicilik mevcut ama bu takdirde, bu hükümlerin aksi kararlaştırıldığında sözleşme top yekûn geçersiz hale gelmez. Sadece o şart geçersiz kabul edilir. 4. Fıkra da sayılan hükümlerin aksi bir şartla kararlaştırılabilir. Sadece ve sadece sigorta edilenin ve sigorta olanın lehine olmak şartıyla. Bu yüzden bir nisbi emredicilik söz konusu. Şimdi bu emredici hükümlerin listesiyle, sadece sözleşmenin tarafları olan, sigortacı ve sigorta edilen bağımlı değildir. Sigorta tatbikatıyla ilgili kendisine bazı kamusal yetkiler verilmiş olan tasdik makamı, şimdinin hazırlama ve neşetime makamından Hazine Müsteşarlığı da bağımlıdır. Türk Ticaret Kanunu'nun emredici hükümlerini bertaraf eden, ortadan kaldıran bir düzenlemeyi yapma yetkisi bugünkü anayasal düzenimize göre ya Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından kullanılabilir ya da o yetkiyi Anayasamız vermektedir, Bakanlar Kurulu tarafından Kanun Hükmünde Kararname çıkarmak yoluyla kullanılabilir. Hazine Müsteşarlığının böyle bir yetkisi yoktur ama bu özel sigorta türüyle ilgili genel şartlarda ne yazık ki, Hazine Müsteşarlığı'nın, kızmasınlar ben bazen o şekilde ifade ediyorum, her şeyi bildiklerini iddia eden üst düzey bürokratları, kendi bildiklerini okumuşlardır. Ticaret Kanunu'nun emredici hükümlerini görmezlikten gelip, kendilerine göre uygun olan, doğru olan hükümleri oraya yazmışlardır. Belki gerçekten doğru olabilir ama bunu yapabilecek olan sadece ve sadece ya kanun koyucudur ya da hükümdür. Şimdi, bazı özel sigorta türlerinde genel şartlar yanında özel bazı ihtiyaçlar dikkate alınarak, genel şartların bir yerde eki niteliğinde olan şartlar hazırlanır. Biz bu ek şartlara kloz diyoruz. klozları da tasdik ya da hazırlama makamı olan Hazine Müsteşarlığı hazırlar ve yayımlar. Bu özel sigorta türü ile ilgili bir genel şartlardır.

Bunun dışında avukatlar, mühendisler, mimarlar, hekimler ve siz serbest muhasebeciler, serbest muhasebeci mali müşavirler ve yeminli mali müşavirler

için çıkarılması düşünülen ya da çıkarılmış olan klozlar vardır. Benim tespit edebildiğim kadarıyla bunlardan sadece ikisi şu anda hazırlanmış ve çıkartılmıştır. Hekimler kloz ile sizin klozunuz. Bunun dışında sigortacınız size bir belge daha verebilir. Bu belgeye ise biz, özel şartname ya da hususi şartname diyoruz. Şimdi siz sigortacınızla pazarlık yaptınız, bazı hususları ayrıca kararlaştırmak istiyorsunuz. Ticaret Kanunu'nun emredici hükümlerine aykırı değilse buna muktedirsiniz. Şimdi, hemen belirteyim benim kişisel görüşüm, eğer genel şartların içerisinde bunu, bu yolu kapatan bir düzenleme yoksa genel şartların aksine olan hükümler, hem sigortacının hem sigorta ettirenin hem sigortalının lehine kararlaştırılabilir ama sizin lehinize olarak, bence isabetli olmuştur. Mesleki sorumluluk sigortası genel şartlarının C.10 Madde'si ile sadece ve sadece genel şartların aksine, sigorta edilenlerin ve sigortalıların lehine kararlaştırılabilir. Aksine özel şartların kararlaştırılması mümkün değil, böyle de bir imkanınız var. Size verilecek bir diğer belge ki biraz önce Sayın Ahmet Elbaşı bahsetti. İlk defa 1 Haziran 2007, yani takriben bir yıl önce yürürlüğe girmişti. Bir yönetmelikti, bir bilgilendirme yönetmeliği. Özellikle sigorta şirketlerine bazı vecibeler getiriliyor. Tüketici konumundaki sigorta edilenleri belli hususlarda aydınlatma konusunda ama zaman zaman bu tip sorunları, sıkıntıları yaşıyoruz bunlar hoş değil. Bu yönetmelik takriben iki üç ay kadar yürürlükte kalmıştır, 28.10.2007'de yayınlanan yeni bir yönetmelikle yürürlükten kaldırılmıştır. Aslında yeni yönetmelikle eski yönetmelik arasında hiçbir farklılık yok. Tek farklılık, eski yönetmeliğin kaldırıldığını yazan hükmü artı bu yeni yönetmeliğin ne zaman yürürlüğe gireceğini belirleyen hükmüdür. Bu yönetmelik, kısa bir süre önce, 1 Mart 2008'de yürürlüğe girmiştir. Bu yönetmelik uyarınca, sözleşme ilişkisine girdiğiniz sigortacılarınız size ayrıca bilgilendirme formu denilen bir form verecekler. Siz, bu form sayesinde taraf olduğunuz sözleşmeye ilişkin gerekli bilgileri edineceksiniz. Hemen belirteyim, bana göre böyle bir yönetmeliğe gerek yoktu, böyle bir forumda gerek yok. Sebebi? Size yansıyacaktır bu! Sigorta poliçesi umumi şartla doğarken niye bilgilendirme formu diye ilaveten bir belge düzenleniyor? Bu bir maliyet talebi ortaya çıkartacaktır ve sigortacı ister istemez bu maliyeti size yansıyacaktır ama bu tatbikat başlamıştır.

Şimdi belirtmek istediğim yine sizlerce bilinmesi gereken bir başka husus daha var. Hazırlanan genel şartlara göre, sigortacınız size üç farklı poliçeden birisini verebilir. Bunlardan ilki, geleceğe de etkili olan poliçedir. Bu bir yeniliktir, sayın katılımcılar. Şimdi, normal olan bir sorumluluk sigortası devam ederken, sözleşme süresi içinde meydana gelen olayların neticesi olan zararların sigortacınız tarafından karşılanmasıdır ama şimdi siz bugün sözleşme

yaptırdınız, üç yıl mesleğinizi icra ettiniz daha sonra mesleği bıraktığınız için sözleşmeniz de sona erdi. Sözleşme tarafı değilsiniz, sigortanız sona erdi ancak sizin sözleşmeniz sona erdikten atıyorum dört yıl sonra, adamın biri kapınızı çaldı tazminat istiyor sizden. Bu poliçe, bu tazminat talebini karşılayabilir, bir şartla: Sorumluluğunuzu gerektiren olay, sözleşme süresi içinde meydana gelmiş olması şartıyla. İngiliz, Amerikan Hukuku'nda bu poliçe türünü ... deniliyor, biz de belki sorumluluğu doğuran olayı esas alan poliçe şeklinde dilimize çevirebiliriz. Sayın Ahmet Elbaşı'nın belirttiği gibi siz meslek mensuplarının özel ihtiyacı dikkate alınarak, aslında genel şartlara göre sözleşme süresinin sona ermesinden sonra himaye sahibi olacak süre iki yıldır ama biz talepte haklı görerek size bir yerde belki sigortacıları da ikna ederek, bu süreyi beş yıla çıkarttık. Yani taraf olup eğer böyle bir poliçe alırsanız, sözleşmeniz sona erdikten sonra size yöneltilen, beş yıl içinde yöneltilen tazminat talepleri dolayısıyla da sigortacınızın kapısını çalabilirsiniz. Beş yıl asgari süredir. Eğer daha uzun süreler istiyorsanız ki bence azami himaye zamanasını süresiyle ancak sağlanabilir. Beş yıl yeterli bir süredir ama daha fazlasını istiyorsanız ilaveten prim ödeyeceksiniz. İkinci poliçe türü, geçmişe etkili olan poliçedir. İngiliz, Amerikan hukukunda "Clains Basis Policy" denilen poliçe. Burada ise şu söz konusu; siz bugün sözleşmeyi yaptınız ama bu mesleği beş yıldır icra ediyorsunuz. Beş yıl önce yaptığınız bir tasdik işlemi dolayısıyla ya da yazdığımız bir rapor dolayısıyla sorumluluğunuz söz konusu olabilir. Ne olacak? Sigortacınız, bunu karşılayacak. Eğer bu ikinci tür poliçeyi satın alırsanız bir yerde, karşılayacaktır. Bu ikinci tür poliçede, geçmişe yönelik himaye süresi ile ilgili bana göre isabetli olmayan bir sınırlandırma getirilmiştir, o sınırlandırma da bir yıldır. En az bir yıl geçmişe yönelik olarak eğer sigortacı bu poliçeyi uzatıyorsa, himaye bahşetmeye mecburdur. Daha uzun olabilir. Üçüncü alternatif ise hem geçmişe hem de geleceği ile ilgili sigorta himayesi bahşeden poliçedir, tabii bunun biraz prim yükünün fazla olacağı açıktır.

Ben kısaca hem genel şartlar hem de sizlerle ilgili kloz dairesinde, satın alacağımız poliçenin nasıl bir himaye bahşedeceğinin sınırlarını çizen hükümlerin bir yerde listesini vermek istiyorum. Sayın Ahmet Elbaşı'nın işaret ettiği, sirküler adı altında yayımlanan kitapçığında bu doküman var. Müsaade ederseniz üç beş dakika içinde kısaca özetlemek istiyorum. Bir kere mutlak suretle tazminat dışında bırakılmış bazı haller var. Bunlar, dört tanedir. Bir kere sigortalının poliçede belirtilen mesleki faaliyetlerine dahil olmayan bir faaliyetinden doğan zararlar dolayısıyla sigortacı tazminat ödemez, ödeyeceği de kararlaştırılmaz. Bir başka mutlak istisna, sigorta edilenin ve sigortalının kastından

kaynaklanan zararları için tazminat talepleridir. Bunu zaten genel şartlarda görmesiniz de olurdu yani bir yenilik getirmiyor. Kanun koyucu zaten Ticaret Kanunu'nda bunu yasaklamıştır. Bir diğer ufak istisna, şuuru etkileyen maddelerin tesiri altındayken neden olduğunuz zararlar dolayısıyla sigortacınız size himaye bahşedemez. Yani bir şişe viski için rapor düzenlemeye kalkarsanız ve bu durum ortaya çıkarsa, sigortacınız tazminat ödemekten kurtulacaktır. Ticari ve ya endüstriyel sırların saklanmamasından ve ya kötüye kullanılmasından kaynaklanan tazminat talepleriniz dolayısıyla da siz arzu etse- nize bile sigortacınız size himaye bahşetmeyecek, bahşedemez. En azından genel şartlara göre böyle. İkinci kategori ise, eğer siz aksini kararlaştırmamış- sanız teminat kapsamı dışında olan hallerdir. Bunlar oldukça uzun bir liste, ben bunların bir kısmını, şimdi bunların hepsini burada saymayacağım, bun- dan sonraki oturuma bırakmak istiyorum. Süre vermek istiyorum hatta belki de fazlasıyla süremi aştım. Eğer şu kitapçıkları atmadıysanız, saklıyorsanız so- nunda tablolar var. O tablolardan birinde iki kategori halinde kullanım listesi verilmiştir. Bu listede kapsam dışında bırakılan teminatların bir kısmı normal, beyaz yazı ile yazılmıştır. Onları teminat kapsamına bence almanızda zaruret yok ama bu bold yazılan fark edilsin diye bazı istisnalar var ki ben bir mes- lek mensubu olsam, bir poliçe satın alırken sigortacımla pazarlık yapıp bunla- rı teminat kapsamına dahil etmek isterim. Aksi takdirde bunlar teminat dışın- da dahil edilmemişse belki sadece sigortacınıza prim ödersiniz çok da o poli- çe sizin işinize yaramaz.

Ben müsaade ederseniz açıklamalarımı burada bitirmek istiyorum. Belki me- rak ettiğiniz bazı hususlar vardır, sabrınız için çok teşekkür ediyorum.

Mücahit ÖZKAN **İzmir SMMM Odası**

- Bu mesleki sigorta, sorumluluk sigortası tabii iyi bir şey ama bunun çalış- ması nasıl olacak, uygulaması nasıl olacak? Mesela bir kasko sigortasını dü- şünelim. Orada alkollü ise kasko parasını ödemiyoruz. Şimdi, maddi hata dü- şünelim. Bir meslektaşımız 30 kusurlu değil, üç lira yazdı satışı. Bundan do- layı ceza gelecek ve ya 30 lira'lık alışı, 3 lira yazdı, ondan dolayı ceza gelir. Şimdi burada buna dikkat edin demek yanlış. Şimdi bizim meslektaşlarımız bir yerde hepsi alacak borçlar falan olursa, bunları çıkarın ama meslektaşları- mızın çoğu zaten bir mükellef. Alacağın borcunu vermeyin, vermeyince de o dediğimiz çok mükemmel mağazada yüzde 5 fatura var, yüzde 95'i evraka

kayda girmiyor. Vergi için beyannamesini hazırlıyor, gerçeğimiz bu. Şimdi böyle olunca maddi hata yapıyor meslektaşımız. Bununla yarın sigortayla ihtilal çıkar. “Ben bunu ödemem, dikkat etseydin.” der. Sonra şimdi, müşterilerin ...var, kaza başı var ve şahıs başı var. Burada da şimdi müşteri başına prim olduğu zaman, bu prim çok fazla olur. Bunu meslektaşlarımız zaten ödeyemez, zaten ödemez. O da gider mükellef başkasına bu sefer daha ileri bir disiplinsizlik durumları ile karşı karşıya kalınır. Bu sefer hepsi, ben sigorta yapmadan senin defterini tutarım der ama bu işin ben yürüyeceği kanaatinde değilim. Çünkü çok ihtilaf açık bir durum. Maddi hatalar olduğu zaman bunu sigorta ödeyeceği kanaatinde değilim.

Şimdi sigortaya biz hayat sigortası, kaza sigortası yaptırıyoruz, kaza sigortası yaptırıyoruz. Bugün kaza sigortasını alalım ele. Çok yaşlı bir adam bir kaza geçiriyor hastası varsa hayat sigortası onu imtina ediyor ve ya primini yükseltiyor. Şimdi burada da bazı mesleki idare işi vardır. İş başına para koyar sigorta ötekinin 20 kağıdı, 20 kağıttır. Burada rakamlar büyükse, ona göre koyacak. Hemen öyle kolay değil sonra sigorta 3 liralık- 5 liralık bir maliyet değil. Bu meslektaşlara büyük külfet yükler. Ben bunun da pek fazla yürüyeceği kanaatinde değilim. Hepinize saygılar sunuyorum.

Doç. Dr. Mertol CAN
Gazi Üniversitesi

- Teşekkür ederim başka var mı? Şimdi ben bütün sigorta türlerine şamil bir şekilde, müsaade ederseniz, açıklama yapmak istiyorum. Daha aydınlatıcı olur. Şimdi sigortacının sorumluluğunda tam olarak bertaraf eden bir takım istisnalarımız var. Bunların bir kısmına biz; kusur istisnası, riziko istisnası, zarar istisnası diyoruz. Mesela bazı risklerin neticesi olan zararları sigortacının karşılamayacağını taraflar kararlaştırabilirler. Mesela deprem rizikosu, yangını karşılar da sigortacı depremden kaynaklanan zararı karşılamaz. Bunun dışında kusur istisnası dediğimiz bir istisna türü var. Önce Ticaret Kanunu'nda sevk edilen ya da getirilen gelen esası söyleyeyim, sözde bir kere sigorta evlerinin ve sigortalının kastından kaynaklanan zararı, sigortacı karşılayacağı kararlaştırılamaz. Buna müsaade etmemiştir kanun koyucu ama eğer sözleşmede aksi kararlaştırılmamışsa yani bizim kusur istisnası dediğimiz türden bir istisna kabul edilmemişse, sigortacı, sigorta ettirenin ve sigortalının kasıt dışındaki bütün kusurlu davranışlarının neticesi olan zararları tazmin etmeye mecburdur. Bunun dışında kanunda, sigorta ettirenin ve sigortalının fiillerinden

mesul olduğu kişilerin neden olduğu zararlarına ilişkin de hüküm getirilmiştir. Burada ise kanun boyunca hiçbir ayrıma gitmeksizin diyor ki, sözleşme- de aksi kararlaştırılmamışsa sigorta ettirenin ve sigortalının fiillerinden mesul olduğu kişiler, kimdir bunlar? Müstahdemler, ifa yardımcıları, acenteniz, ko- misyoncunuz vesaire. Kasıt da dahil olmak üzere, her türlü kusurundan so- rumludur ama tatbikata baktığınızda sigortacılar gerçekten kendilerini bir yer- de garantiye almak için, rasyonel davranışlar için güncel olduklarını dşn- dklerinden bazı kusur istisnalarını öngörüyorlar ya da karşı tarafın kabul et- mesini sağlıyorlar. İşte bir örnek verdi sayın katılımcı. İşte belirli bir promilin üstünde alkol almışken eğer hasarlı trafik kazasına karışılırsa, sigortacı, kasko sigortasını yapmış sigortacı tazminat dememez ama siz arzu ediyorsanız onu bertaraf edilmesini sağlayabilir misiniz? Sağlayabilirsiniz. Çünkü bunun yo- lunu kapatan bir düzenleme yok. Bir tek siz sigortacıınız, sizin kastınızdan kaynaklanan zararları tazmin etmez. Belki önce onu aıklamalıydım. Biz ku- suru kendi içerisinde ikiye ayırırız, kasıt ve diğer kasıt dışındaki diğer kusur halleri olmak üzere. Kasıt halindeki fail fiilinin neticesini bilir, ister ve ger- ekleştirmek için davranır. Kasıt dışındaki kusur hallerinde ise fail gerçekle- şen zararın sonucunu istemez, arzu etmez ama onun gerçekleşmemesi için gereken dikkat ve ihtimamı, özeni sarf etmez ve şunu da söyleyeyim, çoğu zaman sigorta zararının gerçekleşmesinde, sigortalının, sigorta edilenlerin ku- surları davranışlarının rolü vardır.

Eğer siz, sevr sefer kurallarına tam uysaydınız büyük bir ihtimalle o kaza meydana gelmeyecekti ama sigortacıınız tazminatı der. Eğer promil sınırı ge- tirilerek bir alkol istisnası getirilmişse, ödemeyecek ama getirilmemişse de- yecek. Bilmiyorum aydınlatıcı oldu mu? Sizin işe yarıyor, yaramıyor değer- lendirmenize haklısınız ya da haksızsınız demeyeceğim. Sadece ben şu nokta- da sizleri ikaz etmek istiyorum. Bilinçli olun polienizi satın alırken. Ben elimden geldiğince, gözden kaçırdığım hususlar muhtemelen olmuştur, sizle- ri ikaz etmeye çalıştım, bu metinde. Biraz önce saydım, tam 15 tane öneride bulunmuşum. Sigortacıınızla müzakere yaparken ya da poliçe satın alırken; bunları, bunları, bunları, bunları not edin diye. Bunu yapmamanız halinde bence, işte biraz önce söyledim. Belki boşa sigortacıınıza prim demiş duru- ma dönebilirsiniz. Teşekkür ederim.

Necati KAPKAN
İstanbul SMMM Odası

- Hepinize iyi günler, ben İstanbul'dan Necati Kapkan. Öncelikle, Saygıdeğer Hocam söz konusu meslek sorumluluk sigortasıdır. Bütün odak noktasının kasıt ve kusura kilitlendiğini düşünüyorum. Buradaki genel hükümlerde ve meslek klozdaki biraz önce dile getirmiş olduğunuz kasıt ve kusuru belirleyecek unsurlar nedir? Yani 352 konusu, meslek mensubu şu kanıda kasıt yapmıştır, bu konuda kusur etmiştir. Eğer bu konudaki kararı Maliye Bakanlığı'nın denetim elemanları verecekse zaten bizler 1 – 0 yenik başlıyoruz. Böyle bir sigortanın bir hayır getirmeyeceği kanaatindeyim ama başka alternatifler varsa bunu öncelikle akademisyen olarak sizlerden öğrenmek istiyoruz. Kasıt ve kusurla ilgili belirleyici unsurlarımız nelerdir? Yani bizi bu konuda rahatlatacak en önemli kriter. Teşekkür ederim.

Doç. Dr. Mertol CAN
Gazi Üniversitesi

- Rica ederim Necati Bey. Biraz önce aslında söylemeye çalıştım. Kasıt dediğimiz kusur söz konusu olduğunda zararlı sonucu ortaya çıkaran kişi ki biz ona fail diyoruz, meydana gelen zararlı sonucun gerçekleşmesini ister ve onun gerçekleşmesini sağlayacak davranışlarda bulunur. Bu olumlu davranış olabileceği gibi, kaçınma şeklinde olumsuz davranış da olması mümkün. Kasıt dışındaki diğer kusur hallerinde ise işte bunlar hata, ihmal, tedbirsizlik, dikkatsizlik gibi değişik isimler veriliyor, taksir. Fail zararlı sonucu istemez ama gerçekleşmemesi için gereken özeni, dikkati, ihtimamı sarf etmez. İki tane örnek vereyim, basit. Mesela sigortadan para almak için arabanızın üstüne bir bidon benzin döktünüz, kibriti çaktınız, yaktınız. Kasıttır bu! Ama 250 Km hızla giderken arabayı tepe taklak devirdiniz, kusurlusunuz ama kastınız yok. Bilmiyorum, aydınlatıcı oldu mu? Tespiti ihtifal halinde sıkıntı olduğunda şimdi hakimler, tabii son sözü söyleyecek olanlar ve son sözü söylerken benim söylediğimi, biraz önce söylediğim esasları dikkate alarak hareket etmek durumundalar. Yanlış karar veremezler mi? Verebilirler. Türk yargısından yanlış kararlar çıkmıyor mu? Çıkıyor ama burada iş biraz da size düşüyor. Kendinizi uygun şekilde savunacaksınız. Lütfen şunu iyi bilin, belki bugüne kadar zaten öğrenme şanssızlığına uğramış olabilirsiniz. Ceza yargılamasında eğer siz meramınızı anlatabileceğinize inanıyorsanız illa bir hukuki yardım almanız şart değildir ama özel hukuk yargılaması öyle değildir. Son derece for-

malisttir. Bir maddi adalet anlayışının yanında bir de şekli adalet anlayışı vardır. Canınızın her istediği hususu sizi haklı gösterecek olsa bile, davanın, yargılamanın her aşamasında, her şekilde söyleyemezsiniz. Vaktini kaçırmışsanız bir daha söyleme şansınız yok. Bir de yani işin bu tarafı var. Son olarak şunu söylemek istiyorum, ben bu konuda Türk hakimlerinin kasıt ya da kasıt dışındaki diğer kusur hakkındaki değerlendirmede bir hata yapma ihtimallerinin fazla olmadığını düşünmekteyim. Ha, bu konuda tereddüt yaşayabilirler, belki işin çok dışındalar. Bu takdirde bilirkişiliklerine müracaat edilecektir ki biliyorsanız bilirkişilik talebi Türk Yargılama Hukukunda takdir edilen uygulama, bir şekilde hakim kusurun kasıt derecesinde olup olmadığını belirlemek amacıyla, bu işin uzmanı olan kişilerin de, kuruluşlardan yardım isteyebilir. Teşekkürler.

Muzaffer

Muğla SMMM Odası

- Teşekkür ediyorum. Muzaffer ..., Muğla'dan katılıyorum. Verdiğiniz bilgiler için hocam, çok teşekkür ediyorum Bu oturumda, ben uygulama başlar başlamaz sigorta yaptırdım, mali sorumlu sigortası ama iki – üç yıl daha bilinçli olarak yenileyeceğiz poliçemize, buna inanıyorum. Fakat *bir* konu danışmak istiyorum. Şöyle bir dönüşüme tabii kanaat geldi. Sigortacı ve sigortacılar, onlar da tam bilgi vermedikleri için, bizi aydınlatmadıkları için biz sigorta yaptırıyoruz ama ne yaptığımız bilmiyorduk. Tabii, şu ana kadar bilmiyorduk. Hangi branş olursa olsun, sağlık olsun ve ya bina sigortası olsun. 18 Kasım'da Bodrum'da büromu su bastı. Sel de diyemiyorum, yağmur da ama su bastı ve ya sen sigortacı, sadece duvarları sigorta yapmış. Elektronik cihazlar bozulmasına rağmen hiçbir katkısı olmadı sigortama. Yani neye benziyor? Yağmur damladığı anda şemsiye vermiyor, güneş çıkınca şemsiye veriyor bize diye düşünüyorum. Yine sigortalar yaptıracağız, tabii kaskolar olsun bu tip sigortalar ama böyle bir kanaat de var yani bende veya genel olarak. Teşekkür ediyorum.

Doç. Dr. Mertol CAN
Gazi Üniversitesi

- Rica ederim. Biraz önce işaret ettiğimiz, işte yürürlüğü geçici bir süre askıya alınmış olan ama 01 Mart 2008 tarihinde tekrar yürürlüğe girmiş olan bilgilendirme yönetmeliği bir yerde bunu amaçlıyor ve sorumlulukla da ilgili bir hüküm getirilmiştir ama bana göre yeri orası olmamalıdır. Hatta böyle bir hükmü sevk etmeye dahi gerek yok. Muhtemelen tatbikattaki tereddütleri bertaraf etmek için Hazine Müsteşarlığı'nın Bürokratları uygun olacağını düşünmüştür, buna bir diyeceğim yok. Bilgilendirme Yönetmeliği Hükümleri gereğince, sigorta ettirenin ve sigortalıyı gereği gibi aydınlatmayan sigortacı onun bu yüzden uğradığı zararı tazmine mecbur. Bu zarar bazen, belki gerçekleşen sigorta zararına tekabül edebilir. İşte siz bir örnek verdiniz; ben evimi sigorta ettirdim, risk gerçekleşti. Öğrendim ki adam sadece benim duvarlarımı sigorta etmiş. Başka çatısını ya da ne bileyim içindeki eşyayı sigorta etmemiş. Ben o güne kadar bilseydim o primi ödemezdim ya da o sözleşmeyi yapmazdım. Eğer bu durum, bu duruma düşmeniz sizin en başta gerektiği gibi aydınlatılmamanızdan kaynaklanmışsa, sigortacının yakasına yapışabilirsiniz. Ha şunu söyleyeyim, bilgilendirme yönetmeliğiyle ne değişti? Hiçbir şey değişmedi. Bence eğer takipçi olsaydınız yine sigortacınızdan da bir şekilde uğradığınız zararı isteyebilirdiniz. Tabii işte biraz önce bahsettiğim sigorta poliçesi genel şartları, ona bakmak lazımdı. Okunaklı mı değil mi?

Şimdi bir başka hukuk branşı genel işlem şartları hukuku. Türk Hukukunda Genel İşlem Şartları Hukuku ile ilgili özel bir düzenleme yoktur ama Almanlar ihtiyacı çok önceden fark etmiş, ... hazırlanan bir kanun sonrasında kendi hukuklarına sokmuşlardır. Genel İşlem Şartları Hukukunun konusunu oluşturan hükümler, bizim genel işlem şartları dediğimiz hükümlerdir. Mesele bankaların kredi açma sözleşmeleri. Şimdi ülkemizdeki birçok banka kendi ayaklarını sağlam yere basabilmek için karşısındaki müşterinin, tüketici konumundaki müşterinin elini kolunu bağlayabilmek için önceden yani 15 – 20 tane maddeden ibaretti bu düzenlemeler, en son geçenlerde bir örnek geldi karşıma. Açıldığında, mübalağa etmiyorum, iki metreye ulaşıyor. 200 – 300 tane maddeyi katlı katlı açılıyorsunuz, arkalı önlü bir düzenleme. Aldığımız kredi dolayısıyla taraf olduğunuz sözleşmenin tabi olacağı hükümleri belirliyor. Biz buna genel işlem şartları diyoruz. Şimdi bu genel işlem şartlarının sizin açımızdan bağlayıcı olabilmesi için bazı esaslara riayet edilmesi gerek. Bu esaslara ilgili bir genel düzenleme, Türk Kanun Koruyucusu tarafından bugüne kadar yapılmamıştır. Türk Hakiminin elindeki tek malzeme, medeni ka-

nunun 2. Maddesi'dir. Zaten birçok hukukçu sıkıştığında, oraya gider, iyi niyet kurallarına aykırıdır diye ama sigorta sözleşmeleri bakımından bir düzenleme, biraz önce söylediğim 176'da vardır. Tasdik şartı dışında, o genel şartların okunaklı olması gerekir, ikaz edici olması gerekir. Mesela size verilen poliçede okunaklı olma şartı gerçekleşmemişse, size verilen metin ki çoğu zaman öyle karınca duası gibi kaleme alınmışsa bilmeniz gereken hususlar boşuk mürekkeple yazılmamış, altı çizilmemişse yani, belki, yine sigortacıınızdan bazı taleplerde bulunmak hukuken mümkün olabilir.

1268. Madde'ye göre, sigorta sözleşmesinden doğan bütün talep hakları sebepsiz yere ödenmiş pirim ve bedel alacakları da dahil olmak üzere iki yıllık zaman aşımı süresine tabidir.

Hüseyin

İzmir SMMM Odası

- Verdiğiniz değerli bilgiler için teşekkür ediyorum. Tabii ben Cahit arkadaşımın söylediklerine pek katılmıyorum. Mesleki sorumluluk sigortası, 2006 yılının sonunda gelen şartları gereği yayımlandı. Bizim için de özel kloz 2007 yılında yayımlandı. Sigorta şirketleri bu özel şartları da ihtiva eden genel şartları içerisinde alan poliçeler üretmeye başladılar. Ben demin burada, sizlere önermiş oldum idi. Bu tabii diğer kaza, yangın, elektronik sigortalar gibi buradaki eksper arkadaşlarımla, genelde mühendis oluyorlar, inşaat mühendisi, makine mühendisi bu bize mesleğinde özel bir uygulamadır. Hazine Müsteşarlığı Sigortacılık Genel Müdürlüğünde görüşülebilirse, bizlerin de bu konuda yetkili olmamız, bilirkişi şeklinde eksperlik değil de bilirkişi şeklinde yani hakim şeklinde olursa faydalı olur diye düşünüyorum, teşekkür ediyorum.

Doç. Dr. Mertol CAN

Gazi Üniversitesi

- Yani ihtilaf çıktığında bilirkişi yani sizler yapacaksınız. Ben yapamam, hekim yapamaz, mühendis yapamaz. Bu işin uzmanı olan sizlersiniz. Sigorta sözleşmelerinden doğan ihtilaflarla ilgili yeni bir yöntem yakında yürürlüğe girecek. Aslında girmiş olması lazım ama henüz tatbikatı başlamadı. Geçtiğimiz haziran, yılın haziran'ında yürürlüğe giren Sigorta Murakabe Kanununun yerine geçmek üzere çıkarılmış, sigortacılık kanununa göre sigorta sözleşme-

sinden doğan ihtilaflar hiç yargıya taşınmadan tahkim yoluyla çözüme kavuşturulabilecek. Zorunlu değil ama bu yolu tercih edebilirsiniz yani taraf olduğunuz ihtilafların alelade bir hakimin önüne gitmesi yerine, bu işin en azından uzmanı olan, sıklıkla bu işlerle uğrana bir adamın önüne gitmesini arzu ediyorsanız Türkiye Sigorta ve Reasürans şirketleri Birliği nezdinde oluşturulacak tatbik komisyonuna müracaat edip, tatbik yoluna işi götürebilirsiniz. O da bir belki seçenek. Teşekkürler.

IV. OTURUM

Meslek Mensubu – Müşteri İlişkisi

Ahmet AKIN
TÜRMOB Yönetim Kurulu Üyesi
Moderatör

Forumumuzun dördüncü oturumunu açıyorum. Gerçekten meslek mensubu, müşteri iki isim çok önemli bir konu bu meslek camiasında ve bu ilişkinin de sağlıklı bir şekilde yürütülmesini elbette birçok koşulu var ancak bunlardan birkaç tanesi çok önemli. Öncelikle, meslek mensubu ile müşteri arasında karşılıklı bir güven ortamının yaratılmasının çok önemli olduğunu düşünüyorum. Bir diğeri ise meslek mensubunun, mesleki yeterliliği ve uzmanlığı.

Değerli arkadaşlarım, meslek mensubu müşteri ilişkisin incelerken şöyle bir soru sorsak, meslek mensubuna iş nasıl gelir? Nasıl müşteriye gidilir? Şimdi genel olarak bunu üç bölümde toplayabiliriz. Birincisi, müşterinin tanıdık bir mali müşavir muhasebeci vardır yani tanıyorum işte şu arkadaşta gideyim der. İkincisi, tanınmış bir mali müşaviri vardır yani bunun mali müşavirle ilgili bulunduğu kentte yaşadığı bölgede ismi çok geçiyordur belki de birçok konuda ihtisaslaşmıştır, bunu da yaşıyoruz. Tabii tanınmışlık, meslek mensubunun mesleki yeterlilikle uzmanlığı ile birlikte sosyal çevresi ve iş çevresi ile de çok yakından ilgilidir. Bir diğeri ise müşteri meslek mensubuna tavsiye üzerine gelir. Yani şöyle diyebiliriz, müşteri müşteriye getirebilir, getiriyor. Şimdi şöyle dönüp mevcut müşterilerimizi bir gözden geçirdiğimiz zaman, bunların çok büyük çoğunluğunun uzun yıllardır müşterimiz olduğunu görüyoruz. Tabii bunun nedenlerini ortaya koyduğumuz zaman, örneğin ben 1976 yılında serbest mali müşavirliğe başladım Mersin’de. 32 yıldır birlikte olduğum çok müşterim var, beraber çalıştığımız. Muhasebecilik döneminden, mali müşavirlik, yeminli mali müşavirlik döneminden. Demek ki meslek mensubunun müşterisi üzerinde bırakacağı itibar çok önemli. Bunun değişik koşulları var, ben onlara girmeyeceğim. Sayın Necdet Özkahya arkadaşımız onları ayrıntılı olarak açıklayacak sizlere. Bu çok önemli bir konu çünkü baktığımız zaman, insanlar caddede gezip kameralara bakarak mali müşavir, muhasebeci bulmuyor. Dediğim bu koşulların hangisine yakınsa ona doğru yöneliyor. Biz müşterimizle ilişkimizi kuracağımız zaman şu değerlendirmeyi çok iyi yapmalıyız çünkü bizler de diğer meslek mensuplarının müşterisiyiz. Yani doktorumuz var, avukatımız var, mimarımız, mühendisimiz var bunu çoğaltabilirsiniz. Onların bize karşı olan hasta – doktor ilişkisinde, müvekkil – avukat ilişkisinde nasıl davrandıklarını göz önüne getirdiğimiz zaman, bu bizlerin müşterilerimizle olan ilişkilerimizde de çok büyük ölçü olacaktır ve ya örnek olacaktır. Yani bir doktor çok güzel sunum yapar, sizi etkiler her şeyiy-

le güzel konuşur falan ama sonuçta tedaviye başlar, tedaviden bir sonuç almazsanız hemen o doktoru değiştirirsiniz, bu avukat içinde geçerli diğer meslekler için de. Bizim mesleğimiz de aynen böyle.

Aslında müşteri neden mali müşavirini, muhasebeciyi değiştiriyor sorusunun yanıtı şu olmalı bana göre, daha fazla değer yaratan kendisi için, hangi mali müşavir, muhasebeci daha fazla değer yaratıyorsa, doğal olarak o müşteri o meslekten gurubunu seçmeli ama maalesef Türkiye’de henüz birçok dengeler yerine oturmadığı için bu pek istisna olarak belki uygulamıyor. İşte haksız rekabet, ücret bunlar çok güzel anlatıldı bundan önceki oturumlarda. Dün örneğin, imaj konusu, meslek mensubunun imajı ne olmalıdır konusu çok güzel bir şekilde, etkili bir şekilde sunuldu.

Bunlar düşünülmesi gereken işler ama bir önemli nokta, bana göre bizler meslek mensupları olarak müşterilerimize kurumsal bir anlayışla yaklaşmalıyız. Bu çok önemli yani eğer bu kurumsal yapıyı bürolarımızda, iş yerlerimizde kuramazsak olumsuz etki yaratacağını zaten görüyoruz, tecrübelerimiz de bize bunu gösteriyor. Kurumsal bir anlayış içerisinde meslek işlemlerimize yaklaşmamız gerekiyor. Biraz önce söyledim, sosyal çevre ve iş çevresinin meslek mensubunun gelişiminde çok büyük etkisi olduğunu. Çünkü dünyanın hiçbir yerinde bir kişi çok bilgili diye ona getirip para vermezler. İstedikiniz kadar bilgili olun ama o parayı sizin alabilmeniz için o bilginizi en etkin bir şekilde sunmanız gerekir. Mesleki yeterliliğimiz ve uzmanlığımız ne kadar yeterli olursa olsun bu bilgimizi, bu becerimizi etkili bir şekilde müşterimize sunamazsak gerekli başarıyı elde edemeyiz, edilemiyorlar. İşte bu noktada meslek mensubunun sosyal çevre ve iş çevresi ilişkiler çok büyük önem kazanıyor, müşteri ilişkisinde.

Son olarak şunu söylemek istiyorum değerli arkadaşlarım; temel olarak bir mesleğin kalitesi, o mesleğe giren kişilerin gerekli standartları karşılamaya hazır olmaması halinde korunamaz ve geliştirilemez. Yani sonuç, bu işin özeti bu, bizler gerekli standartları, mesleğin geliştirilmesi, temsil edilmesi, doğru yapılması doğrultusunda sahip olmazsak bu mesleği koruyamayız ve geliştiremeyiz. Aslında daha söylenecek çok söz var ama zamanımız çok kısıtlı zaten geç de başladık. Ben şimdi hemen sözü Necdet Özkahya’ya veriyorum.

**Bireysel Düzeyde Meslek Mensubu-Müşteri İlişkileri:
Müşterinin Nitelikleri Ve Eğitimi,
Meslek Mensubunun Nitelikleri Ve Eğitimi**

Necdet ÖZKAHYA
YMM- İzmir YMM Odası

- Türkiye Cumhuriyetinin kurulduğu tarihten bu yana muhasebe mesleği, gelişimi devlet ortamlarında görevli denetçiler ve kamuda çalışan işletme muhasebecileriyle başlamıştır. Söz konusu dönemde henüz büyük ölçekli işletmeler olmayıp, özel sektör işletmelerinde ülkenin dört bir yanına yayılmış küçük çaplı tüccar ve zanaatkarlardan oluşmaktadır.

Gelişimi oldukça yavaş olan muhasebe mesleği nihayet 13 Haziran 1989 tarihinde yasal altyapısına kavuşmuştur. Meslekte milat olarak nitelendirdiğim TÜRMOB sayesinde ivme kazanan, uluslararası muhasebe ve denetim standartları hakkında da kısaca açıklama yapmak istiyorum. TÜRMOB sayesinde 1994 yılının yönetim kurulunca TMUDESK yönergesi kabul edilerek kurulmuş ve uluslararası standartlara uyumlu şekilde 19 muhasebe standardı oluşturulup, yayınlanmıştır. TMUDESK'in başarılı çalışmaları, ulusal muhasebe standartlarını oluşturmak üzere, Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu'nun yasal güvencesine kavuşmasını ve kurulmasını sağlamıştır. Bugün itibarı ile Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu 39 adet TMS/TFRS ve 21 adet yorum karar alınarak Resmi Gazetede yayınlanmıştır. Bunların içinde TMS 30 yürürlükten kaldırılmıştır.

Ayrıca TÜRMOB 20 Şubat 2003 tarihinde Türkiye Denetim Standartları Kurulunun yönergesini kabul etmiş ve oluşturulan 15 üyelerin, özerk 15 üyelerin, kurulma amacı 3568. Sayılı kanunla ruhsatlı meslek mensuplarının üstlendikleri ve yetkili oldukları denetim faaliyetlerini disiplinli bir şekilde yürütmeleri için, ulusal denetim standartlarının saptanması, belirlenmesi ve yayınlanmasıyla güncelliğinin korunmasıdır. Uluslararası Denetim Standartları kurulunca tercüme edilmiş ve TÜRMOB tarafından yayınlanmıştır. Ulusal standart haline getirilmesiyle son güncelleme çalışmaları devam etmektedir. Değerli meslek mensupları, süremizin kısıtlılığı nedeniyle bir kısmın açıklamalarını kısa geçeceğim. 3568. sayılı yasanın ve buna bağlı olarak çıkarılan yö-

netmeliklerde meslek mensubunun yetki ve görevleri hepimizin malumudur. Mali tabloları doğru okuyan, mesleğin etik değerlerine bağlı yetki ve görevlerini yukarıda kullanan meslek mensupları firmalara katma değer sağlarlar. İş hayatında yenilik, müşteri memnuniyeti, yetenekli çalışanlar, stratejik birleşmeler, süreçlerdeki kalite, teknolojinin iyi kullanılması katma değer yaratır.

Toplum, meslek mensubundan güvenilir bilgiler sunmasını bekler. Muhasebe mesleğinin kamu yararına hizmet vermesi nedeniyle meslek mensubunun da topluma karşı sorumluluk duygusunun gelişmiş olması gerekir. Bu gelişimi sağlayacak olan, meslek mensubunun etik anlayışı olacaktır. Bu bağlamda, mesleki yeterliliğinin yanı sıra meslek mensubunda bulunması gereken en önemli özellikler bilindiği gibi, dürüstlük, güvenilirlik, tarafsızlık, sır saklama, mesleki özen ve titizlik sosyal sorumluluk ve bağımsızlıktır. Küreselleşme çabalarının bütün dünyaya hakim olmaya başlaması, teknolojik gelişmeler, internet ve elektronik ticaret bilgi yönetimi ve bilginin en etkin şekilde kullanımını dünyada yaşanan en önemli gelişmeleri oluşturmakta ve 21. yüzyılın başlangıcındaki genel özellikleri arasında bulunmaktadır.

Teknolojik gelişmelerin muhasebe mesleğine olan etkilerini incelediğimizde, muhasebede bilgi işleme ve kayıt işlemlerinin büyük ölçüde elektronik ortama geçtiğini görmekteyiz. Bu durum süreci basitleştirirken, manuel yapılan işlemlerin ortadan kalkmasıyla kısa zamanda kesin sonuçlar almaya götürmektedir. Teknolojide yaşanan bu gelişmeler bizleri müşteri odaklılık, kıyaslama, çok boyutlu bilgi yönetimi, aktivite tabanlı maliyetlendirme gibi yeni birtakım kavramları getirmektedir. Dolayısıyla teknolojide yaşanan gelişmelerle birlikte, muhasebe mesleği bilgi toplayıp kaydetmenin yanı sıra işletmenin finansal durumunu ve gösterdiği gelişmeleri yorumlayan işletme yöneticileri, ortakların ve muhasebe bilgisini kullanan diğer primlerin karar verme süreçlerine yardımcı olan bir yapıya bürünmektedir. Teknolojik gelişmeler işletme faaliyet sonuçlarının anlaşılır, güvenilir, zamanında ve karşılaştırılabilir olarak hazırlanması için kolaylıklar sunmaktadır. Öte yandan her geçen gün, vergi mevzuatındaki değişiklikleri mükelleflere aktarma ve gerekli düzenlemeleri yapma zorunluluğu da emek ve zaman maliyetini katlanmayı gerektirmektedir. Bu alanda gerekli özenin gösterilmemesi durumunda ya mükellef zarara uğramakta ya da mükellefin gelir düzenlemelerini başka şekilde öğrenmesiyle, meslek mensubu hakkındaki izlenimi olumsuz yöne kaymaktadır. Her iki durum da meslek mensubu için imaj, mükellef kaybı anlamına gelmektedir.

Ayrıca gerek uluslararası ve ulusal muhasebe standartlarının her geçen gün önem kazanması gerekse yabancı firmaların ortak yatırım yapmak amacıyla yerli firma hakkında doğru, güvenilir, mali bilgi alma ihtiyacı karşısında önem kazanan meslek, elektronik iletişimin de yararlandığı yeni ufuklarla önemli değişikliklere uğramaktadır. Bütün bu gelişmeler meslek mensuplarının sundukları hizmetin kalitesini mükellef beklentisine uygun hale getirmelerini zorunlu kılmaktadır.

Değerli konuklar, mali müşavirlik mesleğinin hedefleri kısaca, en yüksek seviyede profesyonel standartlarda hizmet görmek, en yüksek performans seviyesine ulaşmak ve genel olarak kamu yararını gözetmek olmalıdır. Bu hedeflere ulaşmak için dört temel gereklilik vardır; inandırıcılık, profesyonellik, hizmet kalitesi, güvence. Meslek mensupları muhasebe mesleğinin hedeflerine ulaşabilmek için birtakım temel prensiplere uymak durumundadır. Bu temel prensipler, dürüstlük, tarafsızlık, mesleki yeterlilik ve bilgi, gizlilik, mesleki davranış biçimidir.

Meslek mensubunun eğitimi; eğitim konusu yalnızca meslek mensuplarının eğitimi olarak ele alınmamalıdır. Meslek mensuplarının eğitilmesi gereken kalitede ve hizmetlerin oluşturulması bakımından yeterli olmamaktadır. Müşterilerin kaliteli hizmet talep etmesi, hizmet kalitesinin geliştirilmesi bakımından önemlidir. Günümüzün koşulları meslek mensuplarının eğitim kalitesinin arttırılmasını gerektirmektedir. Mesleğe başlamadan önce alınan eğitim her ne kadar yeterli ise de bu gelişmeler karşısında meslek mensuplarının bilgi ve yeterliliklerini korumaları ve arttırmaları için sürekli mesleki eğitim programlarının geliştirilmesi bir zorunluluktur.

Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu'na üye pek çok kuruluş sürekli mesleki eğitim programlarını düzenlemektedir. Buna uyum sağlama açısından standartların uygunlaştırılması ve muhasebe mesleğinin dünya ile koordinasyonun arttırılması için sürekli mesleki eğitim programları bir zorunluluktur. Bu kapsamda Temel Eğitim Staj Merkezimizin hazırladığı programlar gerçekten, her türlü takdire şayandır ancak bu programlara katılmak meslek mensuplarının da bir görevi olmalıdır diye düşünüyoruz. Malum çevreler için son derece önemli olan konular, eğitim, iyi bir mesleki yargı kabiliyeti, proje yönetim becerisi, etik ve geniş bir iş perspektifinde stratejik olarak düşünebilme kabiliyetidir. Muhasebe mesleğinin dolayısıyla malum işlerden güçlü bir geleceği olabilmesi için, iyi iletişim kurabilen, teknolojiyi özümseyen, stratejik düşünebilen, sürekli öğrenme sürecine katılan, geçmişteki hatalarından

ders alması gereken ayrıca meslek mensuplarının lisansüstü eğitime ve yabancı dile de özendirilmeleri gerekmektedir.

Değerli konuklarımız, şu ana kadar meslek mensubu ile ilgili konuları kısaca başlıklar halinde aktarmaya çalıştım. Müşterinin nitelikleri ve eğitimi, müşteri- meslek mensubu ilişkisinin doğru bir zemine oturtulabilmesi için müşteri meslek mensubundan beklentilerinin doğru olarak tespit edilmesi ve değerlendirilmesi gerekmektedir. İşletme yönetiminin belirlediği amaç ve beklentilerdeki ortaya çıkan hızlı değişiklikler, bilindiği gibi muhasebe mesleğinde de aynı oranda hızlı değişikliklere yol açmakta ve aynı zamanda dolaylı ve doğrudan mesleki bilgi ve donanımdaki değişim, işletmenin gelişimine de yön verebilmektedir.

Değerli konuklar, son yapılan yani elimizdeki son, bu anlamda yapılan araştırma sonuçlarına tebliğimde yer verdim. Bunlarla ilgili kısaca açıklamalarda bulunacağım. Önümüzdeki tabloda gösterilen, kesimler nezdinde yapılan çalışmada hala meslek mensubundan elde edilen ve yararlanılan hizmetler konusunda yapılan çalışma sonucu ise aşağıdaki tabloda gösterilmiştir. Tablodan görüleceği üzere muhasebe mesleğinin müşteri konumundaki kesimden itibariyle, hizmet alınan konuların dağılımını gösteren tablo incelendiğinde çarşı esnafının yüzde 56.86'sının ticaret kesiminin öncelik sırası olarak ifade ediyor, birinci bölüm. Ticaret kesiminin yüzde 57.43'ünün, imalat kesiminin yüzde 22.17'sinin, hizmet kesiminin yüzde 57.69'unun, avukat ve doktorun yüzde 60.47'sinin, sanayi esnafının ise yüzde 64.55'inin meslek mensuplarından vergisel işlemler konularında hizmet aldığını ve tüm kesimlerin bu hizmet konusunun önem sıralamasına birinci sırada yer verdiği tespit edilmiştir. İkinci sırada ise yine aynı şekilde çarşı esnafının yüzde 28.43'ünün, ticaret kesiminin yüzde 30.69'unun diğer sıralı olan bölümde ise meslek mensuplarından işletmenin gidişatı hakkında bilgi almak konusunda hizmet aldığını ve tüm kesimlerin bu hizmet konusunda, önem sıralamasında ikinci sırada yer verdikleri görülebilir. Yine aynı çalışmada söz konusu kesimlerden geleceğe yönelik olarak stratejik kararların alınmasında meslek mensubundan faydalanma durumu konusunda yapılan istatistiki çalışmada, stratejik konularda mali müşavirden yardım alınıyor mu, alınmıyor mu? Diye sorulan sorularda; hiç olmamaktadır, kısmen olmaktadır, sık sık olmaktadır diye üç ayrı soru sorulmuş ve bunlara tüm kesimler ortalama olarak yüzde 37.67'lik oranla, geleceğe yönelik önemli konularda yardım almadığı, yüzde 48'inin bu konuda kısmen yardım aldığı, yüzde 14.33'ünün ise hiç yardım almadığını ifade etmişlerdir.

Aynı çalışmada meslek mensubundan beklentiler ise aşağıdaki tabloda gösterilmiştir. Müşterilerin meslek mensubunda beklentiler ise muhasebe mesleğinin müşterileri konumunda bulunan kesimlerin meslek mensubundan beklentilerini gösteren tablo incelendiğinde, tüm kesimlerin meslek mensubundan birinci ve en önemli beklentisinin, kendilerine zamanında bilgi sunulması olduğu saptanmıştır.

Kesimlerin ikinci önemli beklentisi, vergilerin zamanında ödenmesini sağlanması olmuştur. Bunun üçüncü sırada yeterli bilgi sunulması, dördüncü sırada da uygun maliyetli hizmet olması takip ederken tüm kesimden az vergi çıkarılması konusunu çoktan önemsememiş ve buna beşinci sırada yer vermiştir. Diğer yandan fazla nakitlerin, repo ve borsa gibi yatırım araçlarının değerlendirilmesi konusunda beklentileri de önemli olmamış ve bu nedenle bu konu sonuncu yani altıncı sırada yer almıştır. Mali müşavirlik ve muhasebecilik hizmetlerinin bazı önemli özellikleri bulunmaktadır. Örneğin, bu hizmetler soyuttur. Dolayısıyla alınan hizmetlerin ne derece kaliteli olduğunu anlamak çok kolay değildir. Kaliteyi, hizmeti sunan mali müşavir personeli belirler. Hizmet esnasında yapılan hata ve ihmallerin ortadan kaldırılması, düzeltilmesi ve hizmetin yeniden sunulması çok güçtür. Müşterilerin numune mal gibi bir örnek hizmet bulmaları olanağı çok sınırlıdır. Hizmetin stoklanması söz konusu değildir. Müşterilerin talebi, mali müşavirin sunum kapasitesini aştığı takdirde, bazı müşteriler yeterince hizmet alamayacağından hayal kırıklığı yaşamak mümkündür. Hizmet sunumu açısından, hizmet sunumu aracısız gerçekleşeceğinden mali müşavirin ve ya muhasebecinin çalıştırdığı ekip ve personelin eğitimi, tecrübesi, saygısı ve kalitesi son derece önemlidir.

Müşterinin, mali müşaviri seçerken dikkat etmesi gereken hususlar, kısaca şöyledir: Mükellef mali müşavirden ne istemeli, nelerden memnun kalmalıdır? Sözleşme yapılan mali müşavirden öncelikle mevzuata uygun işlem yapması ve vergisel yükümlülükler konusunda doğru bir biçimde bilgilendirme ve yönlendirme yapması istenmelidir. Fiyat rekabeti yapan değil, kaliteyi artırarak rekabet yapan tercih edilmelidir. Mali müşavirin personelin kalitesi araştırılmalıdır. Bürosunun fiziksel varlıklarını ve teknolojisini değerlendirmelidir. Mali müşavir işini yaparken uyguladığı süreçleri gözlemlemeli, mükellefler bu ve benzeri hizmeti veren mali müşavirleri seçmelidir.

Mali müşavirin müşteriden beklentilerine gelindiğinde, bununla ilgili yapılan çok sınırlı bir inceleme var. Bu da kısaca anlatmam gerekirse, muhasebecilerin sundukları hizmetlerle ilgili olarak mükelleften beklentileri tabloda yer al-

maktadır. Tablodaki verilere göre, meslek mensuplarının yüzde 86'sı öncelikle mükelleflerin, muhasebe ücretini düzenli ödemelerini istemektedir. Beklentilerin ikinci sırasında, belgelerini zamanında vermeleri, üçüncü sırasında ise vergileri ödemeleri son güne bırakmamaları yer almaktadır. Meslek mensuplarının sundukları hizmetler dışında diğer beklentileri de araştırmada sorulmuştur. Bu soruya yanıt veren 24 meslek mensubunun belirttikleri hususlar dikkat çekicidir. Tabloda yer almayan konu, meslek mensupları, öncelikle mükelleflerden muhasebe mesleğine ve muhasebecilere karşı saygılı olma ve karşılıklı sevgi, saygı, güvene dayalı ilişki geliştirmelerini istemektedirler. Ayrıca ticari faaliyetlerin belgelendirilmesi, düzenli belge tutulması ve yanlış belge kullanılmaması, mali konularda sürekli iletişim halinde bulunması diğer beklentileridir. Müşterilerin eğitim gerçekten çok önemli bir konu, bizler için. Bu pazarlama, mesleğin pazarlaması da diyebiliriz ve müşterilerimizin istediği standartlarda gelişimi açısından da çok önemli. Koordinasyonun sağlanması ve müşteri ile iletişimimiz ve kendimizi anlatmamız için önemli konulardır.

Müşterilerin eğitiminin sınırlarının belirlenmesi şeklinde tanımlanmasının doğru olmadığını bununla birlikte müşteri eğitiminde bazı ilkelerin belirlenmesinin yararlı olabileceği görüşündeyiz. Bu görüşümüzden hareketle şu saptamalar yapılabilir. Meslek mensubu müşteri ilişkileri bir etnik süreci arayışıyla, anlayışına götürmelidir. Müşterilerin, meslek mensuplarından meslek dışı konulardaki danışmanlık talebi temel olarak müşterilerin bilgi eksikliğinden kaynaklanmaktadır. Bu bakımdan müşterilerin bilgi eksiklerinin giderilmesi amacıyla müşteri ilişkilerinde olanaklı olduğu ölçüde yüz yüze görüşmeler tercih edilir. Bu görüşmelerde yanlış anlaşılmalara ve ya bilgi eksiklerinin giderilmesi olanağı elde edilir. Meslek mensuplarının müşterilerin gereksinim duyabileceği finansal bilgiler üreterek danışmanlıklarını sürdürmeleri, müşterilerin daha sonraki taleplerinin daha uygun olması bakımından yönlendirici etki yapacaktır. Meslek odalarının, yerel odalara düzenlemekte oldukları kamuya açık konferans, panel gibi etkinliklere müşterinin de katılımının teşvik ve destek edilmesi, müşteri-meslek mensubu arasında iletişimi geliştirecektir. Bu süreç, müşterilerin meslek hakkındaki görüşlerini etkileyecek, meslek mensuplarında bulunan beklentileri daha arzulanabilir bir düzeye çıkaracaktır. Meslek odalarının sanayi ve ticaret odalarıyla işbirliği halinde düzenleyeceği bazı bilgilendirme toplantıları arzulan eğitsel amaçların elde edilmesi bakımından katkı sağlayacaktır. Bir mesleğin gelişmesi ve toplumsal tavrı görmesi, yalnız müşteriler boyutunda yapılacak girişimlerle yeterli ölçüde sağlanamaz. Müşteriler üzerinde dolaylı etkiler sağlamak bakımından,

mesleğin toplumsal rolü, ekonomiye katkısı gibi konularda, örgün eğitim kurumlarındaki öğrencilere ve ya kamuya açık kompozisyon, şiir, makale şeklinde yarışmalar düzenlenmeli ve birlik tarafından sosyal gelişmeler gerçekleştirilebilir. Yerel radyo, televizyon, gazete yöneticileri, program yapımcıları, yazarlarıyla görüşülerek mesleğin rolü hakkında kamuoyunun bilgilendirilmesi sağlanabilir.

Temel Eğitim ve Staj Merkezlerinin veya Odaların bünyesinde bir müşteri eğitimi ve toplumsal bilgilendirme komisyonları kurulabilir. Bu komisyonlarda yerel sanayi ve ticaret odalarından ve ya uygun görülen ilgili kurumlardan temsilcilerin yer alması yararlı olur. Yapılacak genel bir alanın araştırmasının sonuçlarına göre, meslek mensuplarının müşterilerine verecekleri bir bilgilendirme mektubu, deklarasyon hazırlanabilir. Hazırlanacak bu belgede, müşterilere meslek mensuplarından olan taleplerinin kendileri için, daha yararlı olması için nelere dikkat etmeleri gerektiği belirtilerek, eğitici açıklamalara yer verilmelidir.

Değerli konuklar, programımın sonuç bölümünde muhasebe mesleğinin yakın gelecekteki en önemli misyonu, dünya ile bütünleşme ve ortak bir dilin oluşturulması olmalı ve meslek mensupları bu profile uygun olarak eğitilmelidir. İnternet, elektronik ticaret ve diğer teknolojik gelişmeler meslek mensupları tarafından takip edilmeli ve bu gelişmelere muhasebe mesleğinin uyumu hızlandırılmalıdır. Muhasebe mesleği, teknolojik gelişmelere adapte olmanın yanı sıra teknoloji uygulamalarının tasarımlarında da etkin şekilde rol almalı ve bu konuda yönlendirici olmalıdır. Muhasebe mesleği, zamanında ve kaliteli bilgi üretmenin yanı sıra bu bilginin yorumlanması, neticelenmesi, müşteriye değer yaratacak hızlı karar alma sürecinde destek olacak, mali ve yöresel danışmanlık hizmetleri çerçevesinde gelişmektedir. Meslek mensupları bu uygulamaları gerçekleştirecek şekilde yapılmalı ve sürekli olarak kendini geliştirmelidir. Teknolojik gelişmeler muhasebe işlemlerinde de otomasyon ve verimlilik sağlayacağından artık muhasebeciler daha fazla yorum, analiz ve işletmeye değer katacak danışmanlık alanlarına yönelmek durumundadır. Günümüzde artan rekabet, yabancı müşavirlik işlemlerinin pazara girişleri ve yeni standartlar ışığında yapılması gereken düzenlemeler genellikle içe dönük yani kayıt ve beyanname işlemleri hedefli. Çalışan meslek mensuplarının dışa dönük başka bir anlatıma mükellefe yönelik pazarlama çabalarına girmelerini zorunlu kılmaktadır. Mali müşavirin başarısında sunulan hizmetin, mali müşavirin mükellef beklentilerine uygun olması ayrı bir önem arz etmektedir. Beni izleyip, dinlediğiniz için teşekkür ederim.

Örgütsel Düzeyde Meslek Mensubu – Müşteri İlişkileri:
TÜRMOB’un, TOBB, Meslek Odaları ve Diğer İlgili Örgütlerle İlişkileri

Hüseyin HAMAMCILAR
SMMM
İzmir SMMM Odası

- Teşekkür ederim Sayın Başkan. Sayın Genel Başkanım, değerli TÜRMOB yöneticileri, odalarımızın değerli yöneticileri, Yunanistan’dan gelen değerli misafirlerimiz, saygıdeğer konuklar, değerli meslektaşlarım; TÜRMOB tarafından 3.’sü düzenlenen, Türkiye Muhasebe Forumuna hoş geldiniz. İzmir Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası üyeleri adına hepinizi saygı ile selamlıyorum.

Forumun bu bölümünde örgütsel düzeyde mali müşavir, müşteri ilişkilerini, gerek mali müşavirlerin üyesi oldukları ve örgütlü bir şekilde bir arada buldukları meslek odaları ve gerekse bu meslek odalarının katıldığı Türkiye Serbest Muhasebeci Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği ile ticari ve sanayi faaliyette bulunan gerçek ve tüzel kişilerin üyesi buldukları ve örgütlü biçimde bir arada buldukları kamu kurumu niteliğindeki ticaret, sanayi odaları ve borsaların oluşturduğu, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği arasındaki dayanışması, ilişkileri ve işbirliği konusunda mevcut durum, olanakların yaptırılması ve değerlendirilmesi, bu konudaki olasılıkların araştırılması ve planlanması aynı şekilde meslek odalarının diğer örgütlerle ilişkileri ve işbirliğinin hangi düzeyde bulunduğu ve hangi düzeyde olması gerektiği hususundaki bilgileri sunmaya çalışacağım. Sunumum beş bölümden olup, birincisi TÜRMOB’un yapısı ve işlevi, ikincisi Mali Müşavirlerin konumu ve çalışma konuları, üçüncüsü ülkemizdeki kamu kurum niteliğindeki meslek kuruluşları, dördüncüsü sivil toplum kuruluşları, beş, TÜRMOB’un TOBB ve diğer meslek kuruluşları ile iş birliği.

I. Bölüm; TÜRMOB’un yapısı ve işlevi; 3568 sayılı yasanın yürürlüğe girdiği 13 Haziran 1989 tarihine kadar, meslek mensupları bireysel olarak ve ya kurmuş buldukları mesleki derneklerin çatısı altında örgütlü olarak faaliyetlerini sürdürmeye çalışmışlardır. Meslek yasasının bulunmaması nedeniyle mali müşavirler, resmi merciler nezdindeki hak ve çıkarlarını aramakta ve savunmakta zorlanmışlar, hizmet verdikleri müşterileriyle bunların üyesi ol-

dukları mesleki teşekkürler ile iş birliği içerisinde bulunamamışlardır. 13 Haziran 1989 tarihinden itibaren meslek yasasının yürürlüğe girmesiyle Mali Müşavirler yasal olarak, örgütlü bir şekilde illerde meslek odalarını kurmuşlardır. Bütün meslek odalarının katıldığı, tüzel kişiliğe sahip kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olan TÜRMOB çatısı altında bir araya gelerek, örgütsel düzeyde örgütlenmelerini tamamlamışlardır.

3568. sayılı meslek yasamızın 29. Maddesinde girdiği görevleri aşağıda gösterilmiştir.

- Mesleğin geliştirilmesi ile ilgili çalışmalarını yapmak
- Meslek mensuplarının menfaatlerini, mesleki ahlak, düzen ve geleneklerini korumak
- Odaları ilgilendiren konularda çeşitli mercilere görüş bildirmek
- Odalar arasında çıkacak mesleki anlaşmazlıkları kesin olarak çözümlenmek
- Uyulması zorunlu meslek kurallarını belirlemek
- Bu kanuna göre çıkarılacak yönetmelikleri hazırlamak
- Millet ve milletler arası mesleki kuruluşlara üye olmak
- Milletlerarası mesleki toplantılara katılmak
- Maliye Bakanlığı'nca verilecek görevleri yerine getirmek
- Kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak ve mesleki konularda resmi makamlar tesislerinden bilgi ve görüşlerini vermek, şeklinde sayılmıştır.

TÜRMOB'un oda ve üye sayısı, üyelerinin faaliyetlerin ve öğrenim durumları şöyledir,

- Türkiye genelinde 03.03.2008 tarihi itibarıyla 29.072 serbest muhasebeci, 40.975 serbest muhasebeci mali müşavirin kayıtlı bulunduğu, 78 meslek odası, 3.690 yeminli mali müşavirin kayıtlı bulunduğu 8 meslek odası bulunmaktadır.
- TÜRMOB'un toplam üye sayısı 73.737'dir
- 13.046 serbest muhasebeci, 18.542 serbest muhasebeci mali müşavir ve 1.652 yeminli mali müşavir olmak üzere, toplam 33.240 bağımlı çalışan,

16.026 serbest muhasebeci, 22.433 serbest muhasebeci mali müşavir ve 2.038 yeminli mali müşavir olmak üzere, 40.497 serbest çalışan meslek mensubu bulunmaktadır.

- Serbest Muhasebecilerin 2.329'u ilkokul, 13.935'i meslek lisesi, 5.322'si ön lisans, 7.362'si lisans, 124'ü yüksek lisans,
- Serbest Muhasebeci Mali Müşavirleri ise 39.298'i lisans, 1.677'si yüksek lisans,
- Yeminli Mali Müşavirleri 2.845'i lisans, 845'i ise yüksek lisans seviyesinden öğretim görmüşlerdir.
- TÜRMOB, muhasebe mesleğinin dünyadaki en üst kurumu olan günümüz itibarıyla 118 ülkeden 159 kuruluşun üyesi bulunduğu Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu (IFAC) ve Akdeniz Ülkeleri Muhasebeciler Federasyonu kurucu üyesidir.

II. Bölümde Mali Müşavirlerin konumda çalışma konuları sürececek:

- Mali Müşavirler işletmelerde faaliyetlerin ve işlemlerin sağlıklı ve güvenilir bir şekilde işleyişini sağlamak,
- Faaliyet sonuçlarını ilgili mevzuat çerçevesinde denetlemek,
- Değerlendirmeye tabi tutarak gerçek durumu ilgililerin ve resmi mercilerin istifadesine tarafsız bir şekilde sunmak,
- Yüksek mesleki standartları gerçekleştirmek üzere faaliyetlerini sürdürmektedirler.
- Mali Müşavirler, sermayeden çok kişisel çalışmaya, bilimsel ve mesleki bilgiye ya da uzmanlığa dayanan ve ticaret içerikli olmayan işlerin, işverene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapmaktadırlar.
- 3568. Sayılı meslek yasasının 2. Maddesinde, Muhasebecilik ve Yetkili Mali Müşavirlik Mesleğinin konusu, ayrıntılı bir biçimde açıklanmıştır.

III. Bölümde Ülkemizdeki kamu kurum niteliğindeki meslek kuruluşları ve diğer sivil toplum kuruluşları hakkında bilgiler vereceğim.

Tabii birinci sırada;

- Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği, TÜRMOB
- Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, TOBB
- Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu
- Türkiye Seyahat Acenteleri ve Seyahat Acenteleri Birliği
- Türk Diş Hekimleri Birliği
- Türkiye Barolar Birliği
- Türk Tabipleri Birliği
- Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği
- Türk Veteriner Hekimleri Birliği
- Türk Eczacılar Birliği
- Türkiye Ziraat Odaları Birliği
- Türkiye Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği
- Türkiye Bankalar Birliği
- Türkiye Sigorta Federasyon Şirketleri Birliği
- Türkiye Sermaye Piyasası Kurulu

Anayasamızın 135. Maddesi meslek kuruluşlarını ayrıntılı bir şekilde düzenlemiştir. Bu maddeye göre, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve üst kuruluşların amacı belli bir mesleğe mensup olanların müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatine uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleriyle ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hakim kılmak üzere meslek disiplini ve ahlakını korumaktır.

Meslek kuruluşlarının çıkarılan özel kanunlarla düzenleme konusu yapılması ve böylece yasal dayanağın oluşmaları, onlara bir baskı gurubu olarak çok büyük siyasi ve sosyal güç kazandırmasının yanında aynı zamanda çok önemli ekonomik bir güce kavuşmalarını da sağlamıştır.

Bir taraftan ekonomik gelişme diğer taraftan yüksek oranlı nüfus artışı meslek kuruluşlarının ve bunların üyelerinin sayısında önemli artışlara sebep olmuştur.

Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının sayıları, meslek kuruluşları;

- Türkiye SMMM ve YMM Odaları Birliği (TÜRMOB), 78
- Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), 364
- Türkiye Esnaf ve Sanaatkarlar Konfederasyonu, 3265
- Türkiye Seyahat Acenteleri, 1
- Türk Diş Hekimleri Birliği, 33
- Türkiye Barolar Birliği, 78
- Türk Tabipleri Birliği, 56
- Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, 23
- Türkiye Veteriner Hekimleri Birliği, 43
- Türk Eczacılar Birliği, 47
- Türkiye Ziraat Odaları ve Ziraat Odaları Birliği, 600
- Türkiye Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği, 69
- Türkiye Bankalar Birliği, 1
- Türkiye Sigortacılar Federasyonu Şirketleri Birliği, 1
- Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları, 1

Sivil toplum kuruluşları ve diğer örgütlü mesleki kuruluşlar, bu bölümde sivil toplum kuruluşları, yasal çerçevede savunulması, hakların korunması, üyeler arasında her konuda dayanışma sağlanması gibi alanlarda faaliyet göster-

ren sivil gelişimler olup; dernekler ve vakıflar, sendikalar, kooperatifler ve birlikler şeklinde faaliyet göstermektedirler.

TÜRMOB'un TOBB ve diğer meslek kuruluşları ile işbirliği, kamu kurum niteliğindeki mesleki kuruluşları ülkemizde yaşamın çok önemli güç odakları haline gelmişlerdir. Bu meslek kuruluşları güçlü, mali yapıları olan, politik ve sosyal etkinlikleri büyük organizasyonlar olarak faaliyet göstermektedirler. TOBB da özel sektörün Türkiye'de mesleki üst kuruluşu ve yasal temsilcisidir. TOBB'un hala yerel düzeyde Ticaret, Sanayi, Ticaret ve Sanayi, Deniz Ticaret Odaları ve Borsalar şeklinde oluşmuş, 364 odası ve 1.200.000'in üzerinde firma kayıtlı bulunmaktadır. TOBB'un amacı; odalar ve borsalar arasında birlik ve dayanışmayı sağlamak, ticaret ve sanayinin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, üyelerinin mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, üyelerinin birbirleriyle halkla olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hakim kılmak üzere, meslek disiplini ahlaki korumaktır. TOBB ile yakın iş birliği kurulması, dayanışma halinde olunması, üyelerin müştereken düzenlenecek eğitimden geçirilmesi yönünden çalışmalar yapılması ve ortak hareket edilmesi, TÜRMOB'un arzusu ve beklentisidir. Diğer meslek odaları ve birliklerin sayısı da 4500 civarında olup, üye sayıları milyonlar ile ifade edilmektedir. Bu kuruluşlar ilerde aynı amaçlar doğrultusunda çalışılması ve iş birliği yapılması hedeflenmektedir. Ege Bölgesi Sanayi Odası, oluşturduğu 14 meslek komitesine İzmir SMMM odasından üye görevlendirilmesini talep etmiş ve bu istekleri yerine getirilmiş olup, mesleki komitelerde üyelerimiz görev yapmaktadırlar. Bu iş birliğinin diğer odalar ile de yapılmasını ve üst kuruluşlara da yansımını beklemekteyiz. meslek kuruluşları ve sivil toplum kuruluşlarının neredeyse toplumun tamamını kapsadığı görülmektedir. Esnaf ve sanatkar ya da tüccar olarak ticari faaliyette bulunanlar, serbest meslek faaliyeti icra edenler, zirai faaliyette bulunanlar ilgili meslek kuruluşlarına üye olmak zorunda oldukları halde, sivil toplum kuruluşlarına üyelik serbesttir. Bu kuruluşlar toplumda iş hayatında bulunan nüfusun çok önemli bir kesimini oluşturmaktadırlar. Meslek mensuplarımız, meslek odaları ve diğer sivil toplum kuruluşlarının üyesi olan müşterileri sundukları muhasebe, mali müşavirlik, denetim hizmetlerinin yanı sıra maliye, sosyal güvenlik kuruluşları ve diğer destek kurum ve kuruluşlardaki iş ve işlemleri de aynı zamanda aracılık görevini de üstlenmektedirler.

Sonuç; her iki kesimin de örgütlendikleri odaların üyeleri aleyhine çıkarılan ve çıkartılması istenilen vergi, sosyal güvenlik ve diğer yasalardaki değişiklikler için çok yakın iş birliğinde bulunmaları ve dayanışma halinde hareket

etmeleri gerekmektedir. Mali müşavirlerin müşteri ile ilişkileri genelde bireysel düzeyde, özel dostluk ve arkadaşlık. İkincisi, örgütsel düzeyde her iki kesimin de üyesi oldukları odalar ve kuruluşlar vasıtasıyla yürütülmeye çalışılmaktadır. Bireysel düzeydeki bu yakın işbirliğinin, meslek mensuplarının üyesi oldukları ve örgütlü olarak bir araya geldikleri meslek odaları ile müşterilerinin, maliye, sosyal güvenlik kuruluşları ve diğer resmi kuruluşlarındaki iş ve işlemlerinde aynı zamanda aracılık görevinde bulduklarından her iki kesimin de örgütlendikleri odaların ve kuruluşların, her yönden dayanışma ve iş birliğinde olmaları zorunludur.

Müşteriler, bilgi ve belge akışında vergi, sosyal güvenlik ve diğer yasalar konusunda bilinçsiz olduklarından meslek mensuplarıyla aralarında devamlı surette sorun yaşanmaktadır. Bu sorunları giderebilmek için öncelikle müşterilerinin üyesi oldukları mahalli mesleki odalar ve kuruluşlar ile iş birliği yapılarak, müştereken düzenlenecek eğitimden geçirilmeleri gerekmektedir. Gerek mali müşavirlerin gerekse diğer mesleki kuruluş ve üyelerinin kayıtlı oldukları odalar ve bunları oluşturdukları üst kuruluşlar olarak birbirlerini yakından ilgilendiren ve bağlayan yasal değişiklikler için ortak konsey oluşturulmalı, her iki kesimin de aleyhine olarak çıkan veya çıkartılmak istenilen yasal değişikliklere karşı zaman zaman ortak hareket edilerek, gerektiğinde siyasi karşı duruş sergilenmelidir. Sözlerime, ortak akıl güç birliği ve dayanışmadır diyerek, beni dinlediğiniz için hepinize ayrı ayrı teşekkür ederim.

Ahmet AKIN
TÜRMOB Yönetim Kurulu Üyesi
Moderatör

Hüseyin Bey'e teşekkür ediyoruz. Değerli arkadaşlar sorularınıza geçmeden önce, Yunanistan'dan Forumumuza katılan Bay Manisos Lukakis sizlere hitap etmek istiyor. Buyurun.

Manisos LUKAKİS
Yunanistan

- Sayın Başkan, meslektaşlarımızı eğitmek konusunda o kadar muvaffak olmuşsunuz ki meslektaşlarımı sabahleyin gördüğüm zaman bu kadar canlı tıplardı. Saatler geçmiş olmasına rağmen kendilerini daha enerjik, daha tatlı gö-

rüyorum. Bizi davet etmek suretiyle sizlerden çok şey öğrendik ve bunları da kendi meslektaşlarımıza sunacağız ve onların istifadesine sunmak suretiyle Türk meslektaşlarından çok şey öğreneceklerine kaniyim. Bu arada Avrupa Birliği ve Yunanistan'da cari olan sistem içerisinde üç hususu size arz etmek isterim. Bu Yunanistan'da Avrupa Birliği'ni amir hükmü olarak palma unsuru girmiş bulunmaktadır. Avrupa Birliği'nin amir hükmü, büyük miktarlarda yapılan alışverişlerde ve behemehal bankanın devreye girmesi dolayısıyla maliye bunları kontrol etmek hususunda büyük bir kolaylık sağlamaktadır. Avrupa Birliği'nin çeşitli ülkelerinde çeşitli rakamlar tespit edilmiştir. Mesela Yunanistan'da bu rakam, 15.000 _ üzerinde olan bütün alım satımlar, ödemeler mutlaka banka kartı ile yapılacaktır. İngiltere'de de bu 1.000 İngiliz lirası yani daha az miktarda. Bazı ülkelerde büyük miktardır ki, Yunanistan 15.000 _'yu alışkanlık dolayısıyla kabul etmiş bulunmaktadır. 15.000 _'nun üzerinde yapılan ödemeler banka kanalı ile yapılmayıp, elden yapıldığı takdirde cezai müeyyideyi davet etmektedir.

Defterlerin reddedilmesi, vergi dairesi müdürü de ters bir adamsa o zaman sizin güzel bir şekilde söylediğiniz gibi faturayı naylon olarak da ilan edebilir. Avrupa Birliği içerisinde olan Yunanistan'da ve diğer Avrupa Birliği ülkelerinde büyük miktarlarda off shore şirketleri vardır, bildiğiniz gibi. Fakat ben bu iki gün zarfında, aranızda bulunduğum müddet içerisinde off shore şirketleri hakkında herhangi bir şey duymadım. Bildiğiniz gibi off shore şirketlerinin sahibi gözükmemektedir. Sadece bir hisse senedi vardır, o hisse senedi de hamilinedir. O ihtimal, o şirketin yani o hisse senedinin temsil ettiği sahibi şu mu, o bu mu, siz misiniz, biz miyiz belli değildir. Ve bu umumiyetle bu sahibini yani off shore şirketinin sahibini behemehal avukat temsil ediyor, hukuken temsili kapsamak hususunda ve bu avukat gerek mali mercilerde yani vergi dairesi müdürlerine herhangi bir bilgi vermek mecburiyetinde değil maddelerini bile, esas temsil şirketin sahibinin, gelecek sahibinin kim olduğunu söylemekle mükellef değildir. Vergi dairesi müdürleri daima ciddi ve umumiyette şüpheli olurlar.

O itibarla Yunanistan'da off shore şirketlerini kontrol etmek zorluğu olduğu için vergi dairesi müdürleri bu off shore şirketleri her gün kontrol etmektedirler ve senenin 365 günü kontrol altında tutmaktadırlar ve devamlı denetlenmektedirler. Dolayısıyla bu vergi dairesinin, bu sıkı kontrol dolayısıyla off shore şirketleri ancak gemilerde, uçaklarda ve binalarda kullanılmaktadır yani dolayısıyla mal veya mülk edinmek suretiyle yani ticaret faaliyet dolayısıyla değil. Çünkü vergi dairesi onların başındadır ve nefeslerini dahi takip et-

mektedir. Çünkü bildiğiniz gibi Yunanistan’da nereden buldun kanunu var ve bunu da sıkı bir şekilde takip etmektedirler. Yani sizin 1.000.000 – 2.000.000 _’luk bir gayrimenkul satın almak gücüne sahipsiniz ancak bunu nerden kazandığınızı ispat edemiyorsunuz. Bir off shore şirketi kurmak suretiyle herhangi bir nereden buldun? Mecburiyeti olmaksızın o binaya sahip olabiliyorsunuz.

Üçüncü hususum da, arz etmek istediğim husus Yunanistan’daki vergi denetimi. 1964 yılında Atina İktisat Fakültesinde mezun oldum. Vergi dairesi memuru bizi denetlemeye geldiği zaman usul bakımından, ben bunu usul ittihaz ettim, kendisini davet ediyorum, rahat oturmasını sağlıyorum, kahve ısmarlıyorum, 15–20 dakikada birbirimizin hayat bilgisi hakkında da fikir teatisinde bulunuyoruz dolayısıyla bir dostluk havasını meydana getiriyoruz. Yunanistan’da sendikanın yani meslektaşınız sendikasının başkanı, başkan yardımcısı olmam sebebiyle ve vergi dairesinin ileri gelirlidir diye ve daha küçük vergi denetçilerini de tanıyorum. Daha küçük memurlar dahi benim bu bağlantılarımla, televizyona sık sık çıkmak suretiyle verdiğim bilgilerden dolayı Yunanistan’da tanınan bir şahısım. Benim üniversiteden bir profesör hocamın başından geçen bir olayı getirmek istiyorum. Kendisi tabii bu çok seneler evvel olduğu için vefat etmiştir. Bu profesörün tuttuğu defterlerle ilgili vergi dairesi memuru o günlerden kendi bu şirketin defterlerine açtığı zaman, orada korkunç bir vergi kaybı, vergi kaçakçılığı olduğunu tespit ediyor. Halbuki profesör diyor ki, ben bunun dersini veriyorum. Dolayısıyla bu senin vergi kaçakçılığı dediğin Yunanistan’daki vergi kanunları ve hukuk sistemi içerisinde böyle bir şey mevcut değildir ve Yunanistan’da da çok uzun vadeli kontroller, denetlemeler yapılmaktadır. Nitekim Anonim Şirket ve Limitet Şirketleri Birliği bu teftişler, bu denetimler 15 günden 6 aya kadar uzanmaktadır. Bu şirketin sahibi dahi müdahale edemiyor. Vergi dairesi memuruna, denetçisine, vergi dairesi müdürüne mal sahibi yani patronunun dışında çünkü o müdahale edemiyordu ifade etmiştim, biz kendilerine bizim bütün faturalarımızın ciddi bir şekilde tanzim edilmiş olduğu, hiçbir naylon fatura bulunmadığına kendisini ikna etmemiz lazım ve mesela bir bina hususunda bildiğiniz gibi bir ruhsat alınacak. Ruhsat alınmadan bina inşaatına geçilemiyor. Bina ruhsatında belirlenen demir kilosu, beton kilosu ve toplam yani bunların tutarı fatura ile bağlantı halinde olması lazım. Ayrıca biz betoncu ve demirci olarak tek bir faturayla, tek bir teklifle karşı karşıya kalmayacağız iki üç yerden teklif almış olmamız lazım ve faturanın da ruhsatla bağdaşması lazım. Mesela bir yol çalışmaları yapmak icap ederse hanyayı konyayı falan deniyor ya bizde, o Hanya da Giritlidir, arasında bir yol çalışmaları yapıldığı takdirde ve çok en-

teresan mesela bu yolu yapmak için kullandığımız greyderin nereden geldiği, yol parası nasıl ödediği, hangi imarın çıktığını teker teker bildirmeniz gerekiyor. Yani o kadar hassasiyetle bakıyorlar ki bir şikayet olmasın. Teknik elemanların yani greyderin tekniği olan, teknik elemanların isim soyadları, hangi otelde kaldılar, kaç gün kaldılar bütün bunları yani bir ipucu yakalamak için maliye araştırıyor. Daha ileriye de gidiyoruz. Mesela şu kadar metre küp yol açtığını farz edelim. Bu metre küp içerisinde, bu greyderin kaydetmiş olan şirketin ileri sürdüğü saat başına kaç litre mazot yaktığını, ne kadar yağ yaktığını ve o hizmet faturasında bağdaşması gerekiyor. Hatta yani vergi dairesi kanunları bir açık yakalamak için bu mesleklerin belirli saatlerde vatandaşı rahatsız etmemek için, greyderler çalışmamaktadır. Çalıştıkları takdirde cezaya tabidirler yani bazı hususlarda o ceza makbuzunu göstermek suretiyle o saatlerde çalıştığını da ispat edebiliyoruz yani vergi dairesinin şüphesini bertaraf etmek için. Ve sözlerimi bitirirken şunları ifade edeyim, Yunanistan'da vergi dairesi merciler ciro üzerinde müzdi bir ihtilaf yapmadıkları takdirde biz çok mesut ve bahtiyardır. Teşekkür ederiz, muvaffakiyetler dileriz.

Ahmet AKIN
TÜRMOB Yönetim Kurulu Üyesi
Moderatör

Sayın Lukakis teşekkür ediyoruz. Şimdi katkılarınızı alacağız ancak daha önce bu iki günlük oturumda hiç söz almamış arkadaşlardan birkaç tane. Evet, Yakup Bey'e verelim mikrofonu.

Yakup SİMENEKLİOĞLU
Van SMMM Oda Başkanı

- Teşekkür ederim. Türkiye'nin 3. Muhasebe Formunu düzenleyen başta TÜRMOB olmak üzere İzmir Odasına ve katkısı olan herkese şahsım ve odam adına teşekkür ediyorum, Yakup Sineklioğlu Van Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Oda Başkanı. Sayın katılımcılar, meslek mensubu müşteri ilişkisinde meslek mensubu olarak mesleki yeterliliğe, uzmanlığı, bilgi ve beceriyi müşterimize sunamadığımız için ve haksız rekabetin önüne geçemediğimiz için müşteriye karşı tavrı ve yaptırımını maalesef sağlayamıyoruz. 3568. sayılı Yasa'ya göre yetki alan, yetki ve sorumluluğu olan biz meslek mensup-

ları 18–19 yıllık bir süreç içerisinde şu anda geçmişi olan avukatlar kadar müşterimizin yanında değerimiz yoktur değerli katılımcılar. Avukatların defterini tutmuş olduğu biz meslek mensupları, mutlaka müşterimizin yanında avukatlardan daha çok değerimizin olması gerektiğini düşünüyorum. Bu nedenle değerimizin olmamasının tek nedeni, bilgimizi ve yerimizi, standartlarımızı müşterilerimize sunamıyoruz.

Müşterilerimiz büromuza gelince el pençe karşısında duruyoruz. Maalesef müşteriler avukatın yanına gidince, müşteri avukatın yanında el pençe duruyor ben isterim ki, benim büroma gelen bir müşterim bana saygısını göster-sin, sevgisini göstere. Benim müşteriye karşı sunmuş olduğu bilgi, beceri ve projeye karşı o da ayağını denk alsın. Maalesef biz meslek mensupları hem haksız rekabete neden oluyoruz hem müşterimize karşı değerliği, kalitesi yüksek olan bilgi ve becerisi yüksek olan kişilerin nezdinde de defterler diğer arkadaşlara gidiyoruz. Çünkü Türkiye genelinde yüzde 1’ler oranında olan bir incelemede, kaliteli ve kalitesiz meslek mensubu burada ayırt edemiyor ancak mahkemeye giden mali tablolarda bazen sıkıntılar nedeniyle gerçek muhasebeci, mali müşavir ortaya çıkmış oluyor. Fazla uzatmak istemiyorum, burada kaliteyi sağlamak için, müşteriye karşı eğitimi olabilmesi için birlik ve beraberlik içerisinde hareket etmemiz lazım. 3568 sayılı Yasanın meslek mensuplarına vermiş oldukları yetki ve sorumluluğu göz önüne alarak hareket ettiğimiz takdirde, müşterinin de bize saygısı olacaktır, teşekkür ediyorum.

Hüseyin GÜNAY **İzmir SMMM Odası**

- Sevgili meslektaşlarım, değerli konuklar bu güzel günümüze, iki günümüze öncelikle hoş geldiniz, İzmir’e onur verdiniz diyorum ardından dün de izledim, dünkü toplantıda teklif kurulunda hep muhasebeci diyip meslektaşlarımızın üzerinde yapılan bir araştırma dikkatimi çekti. Orada muhasebecilerin pinti, efendim tembel, kişiliksiz falan filan diye yönetmen özelliklerinin araştırıldığını gördüm ama dün de el kaldırdım ama bir türlü söz alamadım ama meslektaşlarımızın neden böyle pinti oldukları veya işte içine kapanık olduklarının nedeni üzerinde aynı öğretim üyesi durmamış, ona üzuldüm ve anlata-madı tabii. Bugüne gelince, bugün çok güzeldi. Verimli bir gün geçtiğini görüyorum. Bende İzmir meslektaşlarından biriyim, adım Hüseyin Günay. Bu ayki yazımda da ben İzmir yayın organımızda sanki rastlantı, müşteri eğitimi üzerinde durmuştum. O yönden sevinçliyim. Bende hemen hemen aynı konu-

lara değinmiştim, ben orada müşteri eğitimini ikiye ayırmıştım. Birisi profesyonel eğitim yani odalarımızın istenen bilim adamlarının bize verdiği, müşterilerimize verdiği eğitim. Zaman zaman meslek odaları bu eğitime başlıyor. Bir diğeri de bizim özellikle burada az önce meslekten gelen arkadaşımızın, Necdet Özkahya arkadaşımızın üzerinde durduğu meslektaşımızın müşteri üzerindeki eğitimi. Ben özellikle onun üzerinde durdum yazımda. Bugün bakıyorum, arkadaşım çok güzel anlattı bende ona birazcık katkıda bulunmak istiyorum. Sevgili arkadaşlarım, müşteri eğitimi dediğimiz bu olay müşteri almaya girişimde bulunduğumuz andan başlayarak başlıyor. Ta ki müşteri bizden ayrılana kadar. Bakın, müşteri bizden ayrılana kadar diyorum, neden? Çünkü bu müşteri herhangi bir nedenle bizden gitse, eğitilmiş olarak başka bir meslektaşımıza gideceğine çok önem veriyorum. Müşteri kaybımız olabilir ama müşteri eğitimini iyi uyguladıysak, müşterimize bazı şeyler verebilirdiysek, nedir o? Örneğin ücretlerimizi zamanında ödemeyi ona kabul ettirtseydik, faturaları gününde vermeyi biliyorsa, vergi düzenine uymayı öğrettiysek bizden mutlusu yoktur. O isterse başka bir meslektaşımıza gitsin. O meslektaşımız, o müşteriyi hazır biçimde bulacaktır ve üzerine katkı yapmaya devam edecektir. O nedenle müşteri eğitimi çok önemlidir diyorum. Ha, meslektaşlarımızın büyük bir bölümü buna önem vermiyor.

Yani işte bir müşterimize böyle laubali ilişkiler ve ya uzakta ilişkiler, büromuza kapanarak müşterilerden uzak durmakla bir yere varamayız. Ben bu bilgileri ilk olarak kimden öğrendim? Konuklar içerisinde var mı, bilmiyorum. Sayın Masum Türker'den öğrendim. Bir İzmir Genel Kurulunda aynen şöyle demişti, "Arkadaşlar ücretinizi alamıyorsanız. Bunun nedenleri var. Yaptığınız işleri müşterinize anlatmak zorundasınız, kendinizi kabul ettirmek zorundasınız." demişti. Beyannameyi alın, o zaman beyannameler elden veriliyordu, yaptığınız hesap tablosunu götürün müşterinize anlatın, detaylarını anlatın bakın size müşteriniz nasıl takdir edecek, ücretini de düzenli biçimde vermeye başlayacaktır demişti. Ben oradan esin alarak bu bilgileri edindim. Kendisine buradan saygılar sunuyorum.

Bir de şunu söylemek istiyorum; iyi bir müşteri eğitimi, iyi bir meslektaş demektir. Bu da başarı getirecek en önemli nokta.

Kürşad Sait BABUÇCU
SPK Daire Başkanı

- Salonda tek meslek mensubu olmayan benim ama herhalde mesleğinizde görevim dolayısıyla çok haşır neşirim. Dünden beri çok faydalı bilgiler edindim. Başta TÜRMOB Başkanı olmak üzere, hepinize çok teşekkür ediyorum. Altı çizilmesi gerekli gördüğüm iki şeyi tekrar edeyim, Rıfat Bey ve Hüseyin Bey'in sunumlarında. Denetimi içselleştirmek ve yaşam boyu eğitim yani bir meslek dışında birilerinin mesleğin denetimi konuları. Bunların üzerinde çok çalışılması ve düşünülmesi gerektiğini düşünüyorum. Hani benim size ne katkı olabilir meslekle ilgili hani çorbada bir tuzum olsun. Dikkatimi çeken bir hususu paylaşmak istedim.

Sermaye piyasasında bağımsız denetime yetkili kuruluşlarla bizim gördüğümüz bir olay var. TTK ile birlikte bu tüm şirketler için geçerli olacak. İş sorunundan bahsettiniz, ücretlerden bahsettiniz maalesef bağımsız denetim şirketleri sermaye piyasasında mali müşavirlerin istihdamını kısıtlıyor. Bu niye kısıtlanıyor? Dünden beri oturumlarda bahsedildi. Mali müşavir denetim yapan kişi mi yoksa sadece finansal raporlar hazırlayan kişi mi? Yani bu konulara sizin bir karar vermeniz gerekirse bir ayırım yapmanızın, en azından iş bazında mantıklı olacağını düşünüyorum. Çünkü sermaye piyasasına tabi şirketlerde bağımsız denetçinin görevi sadece bağımsız denetim yapmaktır. Mali raporu şirketin hazırlaması lazımdır ama biz fiili durumda görüyoruz ki, sizde bunu biliyorsunuz, şirketler bağımsız denetim kuruluşlarından rapor hazırlamalarını istiyor ve bağımsız denetçi de üç defayı geçmemek için, raporu hazırlıyor. Bu durumda şirkette çalışması gereken meslek mensupları, maalesef çalışmıyor. Aynı durum, TTK yürürlüğe girdiği zaman sadece Sermaye Piyasasında değil tüm Türkiye'de geçerli olacak. Buna dönük etik kurallardan bahsedildi, disiplin hükümlerinden bahsedildi. Bence en güzel etik kurallar, yurtdışı uluslararası standartlarda var. Bunu zaten TÜDESK hazırladı, bizim tebliğlerde var. Bunların yaptırımını takip etmek bence hem meslek için hem ülke için faydalı olacak. Hepinize teşekkür ediyorum.

Mehmet ...
Adana SMMM Odası

- Mehmet (*Anlaşılmıyor*), serbest muhasebeci, Adana. Bu organizasyonu yapan tüm kuruluşlara, TÜRMOB'a, İzmir Odasına herkesin kendi payı oranın-

da teşekkür ediyorum. Necdet arkadaşımızın çok güzel bir sunumunu izledik. Onun üzerinde fazla bir söz bulamıyorum, zamanımız sınırlı olduğundan dolayı susma hakkımı kullanıyorum, teşekkür ederim.

İsmet TANER
Manisa SMMM Odası

- Değerli başkanlarım, saygıdeğer katılımcılar; böyle bir platformu oluşturan herkese, emeği geçen herkese saygılarımı, sevgilerimi sunuyorum, çok sağ olun. Başkanım, benim Manisa Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Oda'sının üyesiyim, adım İsmet Taner. Ben şu an mesleğimi icra noktasında bir açmazın içindeyim. Bu sorumu size yöneltip, bu konuda görüşünüzü almak istiyorum.

Sayın Başkanım, şimdi bu az önce gördüğümüz gibi meslek mensubu ve müşteriyle ilişkiler noktasında bizim bir de devletle olan ilişkilerimiz var, kamuyla olan ilişkilerimiz var. Şimdi ücretlerin alınıp alınmaması noktasında çok konuşmalar oldu, bunların tahsili noktasında bir takım öneriler olundu ancak biz, öyle ve ya böyle her meslek mensubu öyle zannediyorum ki alamadığı bir takım paralar var. Ücretlerimizi alamadığımız noktası sabit. Şimdi, burada şöyle bir açmazın içindeyim ben, Vergi Usul Kanununa göre, tahsil ettiğim zaman kesmem gereken makbuzu, Katma Değer Vergisi Kanuna göre almasam dahi hizmeti verdiğim için kesmek zorundayım. Şimdi bizim Disiplin Yönetmeliğimizde ücret almamak da suç teşkil ettiğine göre, ben şimdi alamadığım bir para karşısında o adama yalan mı söyleyeceğim yoksa sahte ve muhteviyatı itibarıyla yalancı belge mi düzenleyeceğim. Bu konuda bir görüşünüz olursa, bizi aydınlatırsanız çok sevinirim. Teşekkür ederim.

Ahmet AKIN
TÜRMOB Yönetim Kurulu Üyesi
Moderatör

- Kamudaki ataması yapılan meslek mensuplarının sayısını öğrenmek istiyor bir arkadaşımız, onu tabii bilemiyoruz ne olduğunu. Yine TÜRMOB'un sendikalarla ve diğer sivil toplum örgütleriyle olan ilişkileri ne doğrultudadır, bunlar nasıl geliştirilebilir, neler yapılmalıdır konusunda yine bir öneri de sundular. Yine bir serzeniş var, neden hep mali müşavir diyorsunuz, serbest mu-

hasebecileri unuttunuz mu? Onlar da burada diyor. O da ayrı bir konu. Yine bir arkadaşımız Yunanistan'dan gelen konuğumuza sormuş, Yunanistan Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliğini destekliyor mu diye. Şimdi değerli arkadaşlarım Manisalı arkadaşımızın da zaman kısıtlı olduğu için ona ayrı olarak arada görüşürüz sizle, süremizi çok aştık. Ancak yine Sayın Şekeroğlu bu konu ile ilgili yardım edecek, onu da alalım. Efendim? Peki, onu o zaman yanıtlayalım, yanıtlayalım o zaman.

Manisos LUKAKİS
Yunanistan

- Sevgili meslektaşım kim sorduğunu bilemiyorum, ona ve diğer arkadaşına hitap ediyorum. Türkiye'nin Avrupa Birliğine girmesi hususunda canı gönülden çalıştığımızın en tatlı, en güzel nişanesi bizler Yunanistan'daki TURMOB muadili EFE'nin Ege bölgesinin 13. üyesi olmak, bildiğiniz gibi olmamız hasebiyle yanınızdayız. Şu anda size ithaf ediyoruz, yanınızdayız. Kalbimiz sizinle beraber, Avrupa Birliği'ni görmekte Türkiye'yi ilk alkışlayacağımız bizler olacağız. İnşallah elimizden gelenin en iyisini yapacağız. Kendi hükümetimize de gerekli baskıyı yapıyoruz, ondan emin olun. Yeter ki sizler tarafından da gerekli adımları atın ve Avrupa Birliği'nde beraber olalım, beraber kalkalım.

Ahmet AKIN
TÜRMOB Yönetim Kurulu Üyesi
Moderatör

- Çok teşekkür ediyoruz Sayın Lukakis'e. İsmet Bey'in söylediği konu, ücretlerimizi almadan makbuz kesmek zorunda kalıyoruz, en azından KDV açısından. Tahsil edemediğimiz, yıl bitince alamadığımız paraları. Danıştay'a da bu konuda kararlar istikrarı hale geliyor, keseceksiniz diyor. KDV açısından yalnız, gelir vergisi açısından değil. Eğer yasa değişmediği sürece, Danıştay da bu konuda ısrar ettiği sürece almadığımız paraların makbuzlarını kesmeye devam edeceğiz arkadaşlar. Evet, bu konuda böylelikle. Değerli arkadaşlarım, katkılarınız için, sunduğunuz bilgiler için çok teşekkür ediyoruz. Bundan sonra bir oturumumuz daha var. Saygı ve sevgilerimi sunuyorum, başarılar diliyorum.

V. OTURUM

Meslek Mensubu-Devlet İlişkisi

Yahya ARIKAN
TÜRMOB Genel Başkan Yardımcısı
Moderatör

- Meslek mensubu devlet ilişkisini ele alacağımız beşinci oturumumuzu açıyorum. Meslekle doğrudan ilgili düzenlemeler: 3568 sayılı Meslek Kanunu, YMM'lerin sorumluluğu ve e-devlet konusundaki düşüncelerini bizlerle paylaşacaklar ve sözü Sayın İbrahim Değirmenci'ye bırakıyorum. Buyurun Sayın Değirmenci.

Meslekle Doğrudan İlişkili Düzenlemeler:

3568 Sayılı Meslek Kanunu, YMM'lerin Sorumluluğu, E-Devlet Sistemi

İbrahim DEĞİRMENCİ
YMM – Ankara YMM Odası

- Daha önceki konuşmacı arkadaşlarımın ifade ettiği gibi Türkiye Muhasebe Formunda sizlerle birlikte olmaktan son derece mutlu olduğumu ifade etmek istiyorum. Sayın Oturum Başkanımızın ifade ettiği gibi, benim sunuşum üç aşamadan oluşuyor. Birincisi 3568. Sayılı mevcut yasadaki, doğrudan meslekle ilgili olan hükümler. Çok ana hatlarıyla değineceğim, yeri geldiğinde çok özel anlamda mevcut yasa değişikliği ile ilgili bir iki hususa değineceğim ondan sonra mesleki sorumluluk dediğimiz hususa geçeceğim ve en sonda e-devlet düzenlemesi kapsamında meslek mensuplarıyla ilgili doğrudan düzenlemelere atıfta bulunacağım.

Şimdi, meslek mensubunun yani mali müşavirin çevre ilişkilerine baktığımızda, önüm, arkam, sağım, solum, sobe. Yani her taraf devlet yani bizim iş yerlerimizin ana açısı, devlet. Şimdi 3568 sayılı Meslek Kanununda yer alan, meslekle ilgili doğrudan ilişkileri, iki ayrı hususu esas alacağım. Birisi TÜRMOB ve odalarımızı ilgilendiren, doğrudan hükümler diğer düzenleme ise doğrudan meslek mensubu ile ilgili olan hükümler. Öncelikle, TÜRMOB ve odalarla ilgili doğrudan hükümlere bir göz atacak olursak bunların birincisi arkadaşlar, TÜRMOB'u ve odaları tüzel kişilere sahip, kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşları olduğu bizim meslek yasamızın 14. ve 28. maddelerinde açıkça yazıyor ve bu Anayasamızın 135. maddesinde, meslek kuruluşla-

rı bir kamu-tüzel kişiliği olduğu ve anayasal düzenleme kapsamında yer alan kurumlar olduğunun bir teyidi niteliğinde.

Diğer bir hüküm, odaların kuruluş işlemlerinin bir tek yönetim kurulu aracılığıyla Maliye Bakanlığı'na bildirmekle, tüzel kişilik kazanır demektir. Bunu da devletle olan ilişkimiz yönünde Maliye Bakanlığı'nın tanımlandığını görüyoruz. Diğer bir hüküm, TÜRMOB'un görev ve yargıyı değil, görevine saydık meslek kanunumuzda, TÜRMOB Odaları ilgilendiren konularda çeşitli mercilere görüş bildirir, denmiştir 29/c. Diğer bir hüküm, TÜRMOB Maliye Bakanlığınca verilen görevleri yerine getirir diye ilişkimiz var. Diğer bir yoldan TÜRMOB mesleki konularda, resmi makamlarca istenilen bilgi ve görüşleri verir. Diğer bir hükmümüz TÜRMOB, odalarca tespit edilen aidatlar listesini Maliye Bakanlığı'nın tasdikine sunar diyor. Yeni yasada, bu madde ile ilgili yıllık aidatların yanına, mesleki kurs ve stajyer ücretleri eklenmek isteniyor ama öyle bir çelişki var ki Maliye Bakanlığı bir taraftan mesleki kursları ticari faaliyet olarak vergilendirmeye kalkıyor, yeni yasa değişikliğinde de mesleki kurs ücretlerini ben tespit ederim gibi bir çelişki yaşar durumda. Diğer bir hüküm, yine meslek yasanızda TÜRMOB Yönetim Kurulu'nun görevleri sayılırken, odaların görüşlerini almak suretiyle hazırlayacağı asgari ücret tariflerini Maliye Bakanlığı'nın tasdikine sunar hükmü var. Maliye Bakanlığı'nın bu tarife aynen veya gerekli gördüğü değişiklikleri tasdik eder diye açıkça hüküm yer almakta. Yani bizim ücretlerimizi Maliye Bakanlığı tespit eder durumda. Diğer bir hüküm, Odalar meslek unvanlarını haksız kullandıkları öğrendiklerinde, Cumhuriyet Savcılığı'na bildirmek mecburiyetindedir hükmü var. Daha önce tanımlandı, bu hükümet ya meslek unvanı kullanılmadık durumda olmayan kişilerin bunun haksız kullandığını tespit edildiğinde, 6 aydan 1 yıla kadar hapis cezasını gerektiren bir olay var. Yine bizim sınav komisyonlarımızı, Maliye Bakanı tarafından belirlenen kişiler yapmakta, onda bu kişilerden oluşmakta. Mevcut yasada, sınav komisyonu 7. Maddede serbest muhasebeci mali müşavirlerin sınavıyla ilgili düzenlemiş durumda, 10. maddede yeminli mali müşavirlerin sınavı ile ilgili olay, 7. Maddede atıfta bulunmaktadır. Burada 7 diye ikisini Maliye Bakanlığı, üçünün üniversitelerden, ikisinin Birlik tarafından belirlendiği ki ama adaylar arasında da Maliye Bakanlığı tarafından seçilir diye hüküm var. Arkadaşlar yeni yasa tasarısında bu 7. maddede yer alan hükme hemen bir değişiklik yapılmıyor, bir şeyi yok. Yani acemici hazırlandığının somut gösterisi. Sadece atıf yapılan 12 maddede yani yeminli mali müşavir sınav komisyonu ile ilgili noktada bir düzenleme yapılıyor ve o düzenleme öğretim yani yüksek öğretim kuruluna tanınan üç adayı ikiye bölmekte, bir aday üçe çıkartılmasında yine Maliye Ba-

kanlığı tarafından seçileceği ve buraya yönelik sınav komisyonuna üye olacak kişilerin bir lisans ve ya yüksek lisans seviyesinde eğitimi ile ilgili bir düzenleme getirilmekte, en önemlisi de en az 15 yıllık mesleki faaliyette bulunmuş olan kişiler arasından seçilmesi gerektiğine ilişkin bir hüküm var. Madem ki sınav komisyonunda, oluşum konusunda bir sorun var, niye sadece yeminli mali müşavir komisyonu diye akla geliyor. Bu da geliş güzel hazırlanmış bir tasarı diye düşünüyorum.

Yine bir Birlik disiplin kurulunun ittihazlarına ait kararlarının Maliye Bakanlığınca tasdik edilmesi de kesinleşeceğine ilişkin 38 maddelik hükmümüz var. Maliye Bakanlığı, oda ve Birlik organlarının görevlerini kanun yönünden uygun olup yapıp yapmadıkları mali işlerini denetlemeye yetkilidir diyor, 41. maddede. Bu yine Anayasanın 135. maddesinin meslek kuruluşlarının kanunla düzenlenebilir diye hükmü, bir uzantısı. Yine oda ve Birlik temsil etmek üzere, milletlerarası toplantı ve kongrelere katılmanın Maliye Bakanlığı'nın iznine bağlı olduğuna ilişkin bir hükmümüz yer almakta. Bu Kanuna göre düzenlenen yönetmelikler Maliye Bakanlığı'nın bugünkü görüşü alındıktan sonra Resmi Gazete'de yani yayınlanır diye bir madde düzenlenmiş durumda. Yukarıda belirtilen yasal hükümlerden anlaşılacağı üzere, Meslek Odaları ve TÜRMOB tam kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşları olup, faaliyetlerinin yürütülmesine ilgi olan doğrudan kanunla verilmiş birçok görev ve yetkisi bulunduğu gibi, birçok konuda da devletin daha doğrusu Maliye Bakanlığı'nın gözetim ve denetimi altında yer almaktadır.

Yeni yasa tasarısına bu gözle baktığımızda, 19 yıllık bir geçmişi olan mesleğin, Birlik ve odaların üzerinde Maliye Bakanlığı'nın otoritesinin kaldırılmasının herhangi bir düzenleme söz konusu yer almadığı gibi bu yasa tasarısı değişiklik konusunda Birlikten görüş dahi almamıştır.

Mali tabloları kamu kuruluşlarına verilen ve yapması gerekli mali tablonun bir kamu hizmeti olduğunun teyidi anlamında kanunda açıkça yer almaktadır. Yine meslek mensupları suç teşkil eden halleri yetkili mercilere duyurmak mecburiyetindedir diyor kanunun 43. maddesinde. Devam ediyoruz, meslek mensupları görevleri sırasında veya görevleri sebebiyle işledikleri suçlardan dolayı fiillerin niteliğine göre Türk Ceza Kanunu'nun kamu görevlilerine ait hükümler uyarınca cezalanır hükmü yer almaktadır. Yani meslek mensubunun görevini ifa ederken bir kamu hizmeti sunduğu, bütün saydığım maddelerle ilgili açıkça görülmektedir. Yine yabancı uyruklu serbest muhasebeci, mali müşavirlerin Türkiye'de çalışmalarının, karşılıklı olma karşılıklı olmak şartı

vardır yasa maddesinde; Maliye Bakanlığı'nın teklifi üzerine Başbakanın onayıyla izin verilebileceğine ilişkin kanunun 8. maddesinde bir düzenleme var.

Başka bir düzenleme; meslek mensupları, mesleği ifa ederken toplum ve devlete karşı sorumluluk taşırlar diye hükmümüz var, bu, Çalışma Usul Ve Esasları Yönetmeliği'nde sosyal sorumluluk ilkesi diye 8. maddede tanımlanmış olan bir ilke. Yine, serbest muhasebeci ve yeminli mali müşavirlerin çalışma konularını belirlerken ilgili mevzuatın öngördüğü işler ile resmi mercilere belirlenecek işleri yapmak olarak tanımlanmış yani meslek mensuplarının görev alanının çizilme yönünde. Yine, meslek mensupları hizmet verdikleri müşterilerine kayıtlı oldukları Odalara ki, başta meslek odalarının kamu kurumu niteliğinde olduğunu söylemiştik, demek ki, Odalara yapacağımız merciler kamu kurumuna yapılması gereken bir bildirim olarak esas alırsak, her altı ayda bir Meslek Odalarımıza bildirimde bulunmak hükmü getirilmiş.

Yukarıda belirtilenler bildirimlerden de yani meslek mensubunun doğrudan yasa hükümlerine baktığımızda meslek mensuplarının kamu hizmeti sundukları ve hizmetin sunulması konusunda devlete karşı sorumlulukları olduğu gibi kanunla verilmiş birtakım yetkilerinin olduğunu açıkça görüyoruz.

Şimdi yine, 3568 sayılı Kanunun gerekçesinde, gerek Odalarda gerekse meslek mensuplarının denetlenmesi gerektiği hususu açıklanmış. Orada devlete ait olan denetim yetkisini ehil kişilere bırakılması durumu nedeniyle Maliye Bakanlığı'nın bir yükümlülük altına girdiği, bu nedenle Odaları ve meslek mensuplarını denetlemesi gerektiği çıkartılan 3568 sayılı Kanunun gerekçesinde tanımlanmış. Şimdi arkadaşlar, sonuçta 19 yıllık bir geçmişe sahip olan bir meslek kuruluşunun ve meslek mensuplarının mevcut 3568 sayılı kanunda yer alan bu hükümlerini bütünüyle ele alan ve kendi içerisinde mesleğe daha özgür, daha bağımsız konuma getirme yönünde düzenleme yapılması gerekirken, yapılan değişiklikler içerisinde bir serbest muhasebecinin mali müşavirlerin dönüştürülmesi bir yerde gerek kamuda gerekse daha doğrusu bağımlı çalışan meslek mensuplarının yeminli mali müşavirlik sınavları konusunda bir düzenleme ilave edilerek ki, bu sanki mesleğin sorunlarına çözüm anlamında getirilmiş, bütün hedef Oda seçimlerine odaklanmış olan bir yasa tasarısı görüyoruz. Burada üzülerek söylüyorum, bu kişisel görüşüm, bu tasarımı hazırlayanların demek ki, mevcut Oda ve Birlik Yönetimlerine seçim sisteminden rahatsızlıkları var ama seçimle ilgili maddelere baktığımda, bir kere, Odaların seçimi ve seçimi düzenleyen yönetmelik hükümlerine ilgim nedeniyle üzerinde durduğum için biliyorum, kendi içerisinde öyle çelişen

hükümler var ki bu tasarıda, bir taraftan grup oylarının sayılması diye bir hüküm kullanılıyor, diğer taraftan da seçilecek olan dokuz yedek üyeden bahsediyor. Arkadaşlar, biz genel kurullarda yönetim kuruluna bire bir adayları seçiyoruz, grup seçimi yapmıyoruz!. Bunun yanında yönetim kurulu başkanlarının hizmet sürelerine bir sınırlama getirilmiş, e bunu beğenmek gayet kolay, Türk insanının yaptığı gibi o zaman 4 yıllık başkanlık sistemi getirelim, yani kanunda öngörüleni ..mümkün ama burada da bilmiyorum yani Sayın TÜRMOB Genel Başkanımız, TÜRMOB olarak en azından görüşlerini dile getirecektir, bu mevcut tasarı yasallaştığı takdirde Oda ve Birlik tarafından yapılacak tüm seçimlerin yargı yoluyla iptal yoluna gidileceğini çok rahatlıkla söyleyebilirim.

Evet, bizim, biraz önce tanımladığımız mesleğin sunuş şekliyle yani kamu hizmeti olması nedeniyle mesleğimizin sorumluluğu söz konusu. Şimdi mesleki sorun, bunu esas olarak iki açıdan ele alalım, birincisi, beyanname imzalamadan kaynaklanan mesleki sorumluluk, Vergi Usul Kanunu Vergi Usul Kanunu Mükerrer 227. maddesi gereğince, diğeri ise “tasdikten doğan sorumluluk”, bir nevi yeminli mali müşavirleri ilgilendiren madde. Yeminli mali müşavirleri ilgilendiren maddede bir, 3568 sayılı Meslek Kanunu’nda yer alan zorunlu maddemiz var, bir de yine Vergi Usul Kanununun 227. maddesinde kaynaklanan iki madde var, bunların iç içe geçmiş durumda. Şimdi beyanname imzalanmadan doğan sorumluluk diye baktığımızda Kanunun mükerrer 227. maddesinde bu olay tanımlanmış ve meslek yalnız sorumluluğun kapsamı da çizilirken kanun çok net yapılmış. Beyannameyi imzalayan meslek mensupları imzaladıkları beyannamelerde yer alan bilgilerli defter kaydı ve bu kayıtlara dayanağını teşkil eden belgelere uygun olmamasından dolayı ortaya çıkan vergi ziyanına bağlı olarak salınacak vergi, ceza ve gecikme faizlerinden mükellef ile birlikte müştereken ve müteselsilen sorumlu tutulmuş. Ama düzenlenmiş olan genel tebliğlere baktığımızda naylon belgeden, envanterden, maddi haklardan başlayan kapsamın genişletildiğini, akla gelen her şeyin tebliğlere yazıldığını görüyoruz, bu da yapılan düzenlemelerin hukuki boyutunun yasaya uygunluğunun göz ardı edildiğini herkes kendi düşüncesini yasal düzenleme haline getirmeye çalıştığını görüyoruz.

Evet, tasdikten doğan sorumluluk, iki açıdan almak lazım, birisi Meslek Yasamızda var olan düzenleme, Kanununun 12. maddesinde yer alıyor. Diğer bir düzenlememiz ki, bununla ilgili, bu Meslek Yasasında bu düzenleme ile ilgili bu sorumluluğun yerine getirilmesinde Borçlar Kanunu’ndaki tam teselsül hükümleri uygulanır diye bir atıfta bulunmuş. Çünkü yönetmelikte getirilen

bir hüküm bu, tasdik yönetmeliğinden, şu anda Borçlar Kanunu değişikliği var, o değişiklikle de buna bir atıfta bulunan öneriler var.

Sonuç itibariyle tasdike esas alınan denetim, burada önemli bir hususumuz var, en büyük eksikliğimiz şu; tasdike esas alınan denetleme ilke ve standartları var mı? Mevzuat hükümleri göz önüne alınarak Bakanlıkça alınacağı, tebliğle hazırlanacağı şeklinde bir hüküm var, aslında oturumun açılışında Sayın Nalbantoğlu'nun sunduğu gibi bunun çözümü denetim standartlarının bir an önce yayınlanması ve denetçinin denetim standartlarına uygun olarak yaptığı denetimin kapsamında sorumluluğun olması gerekli olduğu hususu var. Evet, sorumlulukla ilgili maddeyi hızlıca geçiyorum çünkü bunun uygulamasında sorular geldiğinde konuşabiliriz.

Diğer bir olay, devletin de sorumlu olması gerektiğine değineyim. Burada beyanamesini imzalatmayan meslek mensupları açısından neler yapılması gerektiğine ilişkin devlet tebliğlerinde yer alan hükümlerle ve taahhütlerle buna uymadığını görüyoruz.

Diğer bir düzeltmemiz, “e-devlet düzenlemesi” dediğimizde bu düzenleme Bakanlar Kurulu kararıyla “e-devletin” doğrudan sorumluluğu Başbakan adına doğrudan Ulaştırma Bakanlığına verilmiş ve bu kapsamda devletin hedef projesi çerçevesinde yer alan bazı projeleri de var ve bu projelerden yürürlüğe girenler var ve iki tanesi doğrudan meslek mensuplarını ilgilendiriyor. Birisi; “e-beyanname” dediğimiz, diğeri de “e-bildirge” dediğimiz iki husus var, bu hususlara değineceğim ve bu e-devlet pilot projeleriyle ilgili olarak e-beyanname kapsamında biliyorsunuz, bunun yasada yetkisi Vergi Usul Kanunu Mükerrer 257/4'e maddesinde yer alan bir yetkiye dayanarak Maliye Bakanlığı düzenlemeleri yapıyor. Birincisi, yaptığı beyanname ve eklerin internet üzerinden gönderilmesine ilişkin yaptığı düzenleme var, Vergi Usul Kanunu 376'da yıllık gelir vergisi ve geçici vergi beyannamelerine ilişkin ticari ve meslek kazançla ilgili sınırı kaldırdı, en son gelen durum bu. Kurumlar Vergisi mükellefleriyle ilgili düzenleme 367 nolu Vergi Usul Kanununun tebliğinde getirmişti. Yine, en son 376 tebliği ile ilgili Muhtasar ve Katma Değer Vergisi beyannamelerinin internet üzerinden gönderilmesi düzenlemesi getirildi. Yine 373'de Banka ve Sigorta Muamelesine Vergisine ilişkin bir düzenleme getirilmişti. Özel Tüketim Vergi, Özel İletişim Vergilerinin internet üzerinden gönderilmesi uygulamaları yürürlükte.

Ve ‘‘Bildirimler’’ olayımız var yine, Yeminli Mali Mavirlere İlişkin Bildirim yükümlülüğü getirildi. Vergi Usul Kanunu’nun 148-149 ve 257. maddelerine göre ve burada tasdik sözleşmelerinin yeminli bir mali müşavir kendi şirketine veya mesleki durumuna ilişkin bir bildirim. Diğer bir olay da büro çalışanların internet üzerinden bildirilmesine ilişkin düzenleme getirilmiş durumda.

Yine bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerin mal ve hizmet alımlarıyla mal ve hizmet satışlarının bildirilmesine uygulanacak usul ve esaslar Forum Ba ve Bs bir uygulaması var ki, bunun üzerinde ben durmak istiyorum bu sorunun cevap kısmında, bu meslek mensupları için o kadar ilemi ki, 01 Nisan akası durumuna getirilmiş, 33 nolu Vergi Usul Kanununun genel sirkülerini 01 Nisan’da ‘‘bu formu kaldırdık’’ diye Ankara’dan dolatı, onu da söyleyeyim.

Yine ‘‘elektronik ortamda defter ve belge tutulmasına ilişkin Maliye Bakanlığı’nın taslak bir düzenlemesi var, bu da yakında gündeme gelecek. Diğer bir tasarı düzenlemesi, ‘‘elektronik fatura kayıt sisteminin oluşturulmasına’’ ilişkin bir taslak düzenlemesi var. Bu da yakında yrrlğe girecek. Yine vergi inceleme evrakları ile ilgili bir hususumuz var, vergi incelemesine alınan mükellefler konusunda her ne kadar böyle internet ortamında veya disket, CD ortamında bilgi sunma zorunluluğu olmamasına rağmen inceleme elemanları doğrudan birçok bilgiyi defter belgeden değil bu tür kayıt ortamında meslek mensuplarımızdan istemeyi yeğlemektedir. Yine ‘‘e-bildirge düzenlenmesinde’’ diye gördüğünüzde biliyorsunuz ikiye geçen sigortalıya verdiğimiz bildirgeyi ve ‘‘borcu yoktur’’ yazısının alması ve vizite kağıdı kullanılması yönünden devam ediyor.

Şimdi arkadaşlar, bu düzenlemelerin üzerinde durup tartımamız gereken ki, burada net bir olay, mükellef ve meslek mensubu boyutundan bu ilişkileri tartımamız gerekiyor. Birincisi, bu düzenlemelerin muhatabı yasal olarak baktığımızda mükellef ve devlet arasındaki düzenlemedir ancak mükellefler adına yapılmış olan bu düzenlemenin doğrudan muhatabı meslek mensubu. Onun için de mükellefler yani ticaret ve sanayi odaları doğrudan kendilerine yapılan bu düzenlemeleri dikkate almıyor ve gereğince üzerinde durdurmuyor. Gelir İdaresi Başkanım dünkü konuşmasında dedi ki ‘‘size birtakım kl-fet getireceğiz’’ iyi, güzel de; bizim yıllık, yılbauında szlemelerimizi siz yapıyorsunuz bunu ücretini tayin ediyorsunuz. Yıl içerisinde getirilen her türlü düzenleme i, meslek mensubu açısından yeni bir i yükü, ee, bedeli olmayan

bir iş yükü Anayasa'ya göre angarya, bize angarya getiriyorsunuz diyen herkes eleştiriliyor! Artı, Anayasa'da angaryaları tanımlanmış bu, benim üzüldüğüm bir şey daha var, fırsat verilirse tekrar döneceğim Ankara'da yapılan 2 tane düzenleme var, 2 yıldan beri meslek mensuplarının yani sürekli devreden Katma Değer Vergisi beyannamesi veren mükelleflere ilişkin yazı gönderdi, mükellef diyor ki, mükellef devlet ilişki gözüyle baktığında "ben" diyor "10 yıldan beri hep sürekli katma değer vergisi iade sana ihracatçı olmam nedeniyle". Gelir İdaresi, benim 10 yıldır beyanımda ihracatçı olduğumu bilmiyor ama hala bilmiyor da mı benden devreden KDV'nin dilekçesini istiyor" diyor. Arkadaşlar, teknoloji güzel de, teknolojiden aldığımız benim verdiğim Katma Değer Vergisi beyannamenin sadece devreden Katma Değer sütununu olarak geri gidemezsiniz, mal ve hizmet tespitini ayrı bir sınıfa koyarsınız o ayrıntıyı orada görürsünüz. Sonuçta, iyi düşünülmemiş, iyi planlanmamış, amacı iyi olmasına rağmen her türlü çalışma mükellef nezdinde, meslek mensubu nezdinde, devlete olan saygıyı ve saygınlığı küçültüyor, ben buna üzülüyorum!

Bakın, serbest meslek erbabı olarak bana gönderilen yazının Çanakkale'de ya da Türkiye'nin herhangi bir yerindeki bir meslek mensuplarına da aynısının gönderildiğini görüyorum. Diyor ki, beyannamede yer alan hasılatla, hesabdaki hasılat arasında 100 bin Liranın üzerinde sapma var, Katma Değer Vergisi'nin mal ve hizmeti teslim tutarını da 500 bin Lira hesap dolduruyor. Arkadaşlar yüzde 99.9, gelir vergisi beyannamelerinin hasılatında katma değer vergisi hasılatım aynıdır, o zaman benim kaydımdeki bilgiyi ya doğru değerlendir ya da hiç gönderme, devlete zarar veriyor, devlet adına hizmet edenler devlete zarar veriyor, ... Bu şekilde Başkanım konuşmamı bitiyorum, tartışmalara döneceğim.

Arkadaşlar, bizim görevimiz gerek Oda ve Birlik olarak gerekse meslek mensupları olarak kamuoyunu bilgilendirme görevimiz var, sosyal sorumluluk görevimiz var, bir hatırlatmada bulunmak istiyorum, tüm yöneticilerimiz burada, daha önce "vergi barışı" dendi, "af" dendi, bir sürü birtakım kanunlar çıktı ve sonuçları gelişigüzel kamuoyuna açıkladılar. Şu anda yayınlanmış olan bir "uzlaşma yasası" var, bu uzlaşma yasasının sonuçlarından şüphe ediyorum, bu uzlaşma yasasının sonuçlarının en doğru şekilde kamuoyuna açıklanması görevinin TÜRMOB'a ait olduğunu düşünüyorum. Gelin, her türlü bilgi bizde!. Bir yasanın, şu anda ihtilafta olan kaç dosyamız olduğunu sizler, bizler biliyoruz, yapacağınız ufacak bir teknik çalışmayla sizler Odalarımıza bildirin, Odalarımız TÜRMOB'a bildirsın kamuoyunu doğru bilgilendirelim.

Kaç tane şu an ihtilafli dosyamız var, bu ihtilafli dosyamızdaki vergi ceza rakamı nedir, bu dosyalarla ilgili kaçında uzlaşma istedik, istediğimiz uzlaşmanın kaçında uzlaşma sağlandı ve devletin bu düzenleme nedeniyle artı ve eksi faydasının ne olmuş olduğunu en sağlıklı bilgiyi gelin kamuoyuna biz açıklayalım. Hepinize saygılarımı sunuyorum

Yahya ARIKAN
TÜRMOB Genel Başkan Yardımcısı
Moderatör

- Evet, İbrahim Değirmenci'ye bu ateşli konuşmasından dolayı sizler adına teşekkür ediyorum.

İkinci konuşmacımız, Sayın Cansen Başaran, kendisi Yeni Türk Ticaret Kanunu konusunda, tabii ki, tüm maddeleriyle biraz işin felsefesini, özünü bizi aktaracaklar. Yine, önümüzdeki süreçte ülkenin dünyadaki konumuyla ilgili neler olabilir, neler olacak o konuda bizleri bilgilendirecek. Bir konuyu baştan açıklamak istiyorum; özellikle teşekkürlerimi de kendisine sunuyorum, buraya özel bir toplantısını erteleyerek geldiler ve 17.15'de de aramızdan ayrılacaklar, farklı bir şekilde algılanmamasını istiyoruz, yoksa Sayın Başaran'ın her tür toplantımıza katılan bir insandır, erken ayrılmasının farklı algılanmamasını sadece başka bir yere yetişmek zorunda ve sözü kendisine bırakıyorum, buyurun Sayın Başaran,

Meslekle İlgili Diğer Düzenlemeler:

Yeni TTK Süreci ve Diğer Yasal Düzenlemeler

Cansen BAŞARAN
SMMM
İstanbul SMMM Odası

-Çok teşekkürler Yahya Bey. Evet, salon hemen hemen sol taraf haricinde boş sandalye kalmadı, evet, oldukça fazla sayıda değerli meslektaşlarımız var, herhalde bunu Yahya Bey Başkanlığına ve Örgütün de disiplinine borçluyuz diyorum.

Şimdi aslında, bana ayrılan bölümün programına bakarsanız, meslekle ilgili diğer düzenlemeler, Yahya Bey de bahsetti ama biz ağırlıklı olarak Türk Ticaret Kanunu, kendisi de beni davet ettiğinde ağırlıklı olarak bu konulardaki çalışmalarda belirli çerçevede yer aldığım için kanun çerçevesinde görüşlerimi istedi fakat ben, yanlış bir başlık yok ekranda, biraz konuyu Kanunun teknik maddelerinden detaya girmeden biraz özüne çekmek üzere böyle bir başlık attım. Dolayısıyla başlık belki sizin, programdakiyle uymuyor ama biraz daha tepeden ele alabilir miyiz acaba konuyu diye. Ekranda bir sürü bayrak görüyorsunuz, bugün aslında bayraklarımız var, ben de buradan Türk Bayrağı ve TÜRMOB'un bayrağını görüyorum, güzel de bir manzara var karşımızda ama her ne kadar ülkelerin ulusal bayrakları olmakla beraber mesleki oluşumlar, dünyadaki iş hacmi ve ticaret aslında bizi sınırları olmayan bir dünyaya taşıyor. Önümüzde gerek meslek ile gerek iş yasalarıyla ilgili aslında, hızla değişen yeni kanunlarına, süreçlerine ve aslında böyle bir dünyanın gereğinden yola çıkarak ortaya çıkıyor. Dolayısıyla sınırları olmayan bir dünya geliyor.

Şimdi böyle sınırları olmayan bir dünyada ben biraz Türkiye'yi başlangıçta konumlandırmak istedim; Türkiye aslında, dünyanın birçok devletlerine göre en büyük 17. ekonomisi, dolayısıyla mesleğimizi ve bizim meslekteki arkadaşlarımızın devletle, ben aslında sadece devletle de sınırlamayacağım, tüm dünya ile ilişkisini tanımlarken bu büyük ekonomiyle bizim aramızdaki bağı doğru kurmak lazım. Bu aslında, iki gündür toplantıda konuşulan bütün meslekle ilgili sorumluluklar, mesleğin bize yeni getirdiği belki de daha ağır sorumluluklar ortaya konurken bence bu büyüklülüğü unutmamak lazım. Türkiye, ciddi büyük bir ekonomi, rakamları görüyorsunuz ekranda, ihracat, ithalat, gayri safi milli hasıla, onun ötesinde neredeyse 71 milyona ulaşan bir nüfus var. Ben sizinle şöyle bir şeyi paylaşmak isterim; ben çok daha genç bir arkadaşınızken, uluslararası ilişkilerde hep Türkiye'nin nüfusunun aslında bize ciddi bir sıkıntı olduğunu uzun yıllar düşündüm ama şunu görüyorum ki, işte, meslekte 27.-28. yılına geldiğimde aslında ölçek çok önemli, bugün dünyanın gittiği yerde stratejik konumunuz kadar bir noktada aslında, onu çizmeye çalıştım, Türkiye, müthiş bir enerji hattının içinde ama bu stratejik konumumuz ötesinde ciddi de bir ölçeğimiz var. Dolayısıyla böyle ölçekteki bir ekonomide bu mesleği yapıyoruz.

Ve yine ekranda kısaca özetlemeye çalıştım, bu bilgiler mesleğin içinde olan arkadaşlarımız olarak sizler tarafından mutlaka biliniyor ama hepsini birlikte özetlediğiniz zaman bence, bugün Avrupa'da birçok ülkenin rekabette, belki de elinde olmayan da bir avantajımız var; tekstil üreticiliği ile Avrupa'nın bi-

rincisi, yassı cam üretici olarak dünyanın ikincisi, Avrupa'nın bir numaralı televizyon üreticisi, Avrupa'nın 5. büyük buzdolabı üreticisi, dünyanın 6. büyük çimento üreticisi ki, bunlar dünyanın özellikle altını çizmek lazım Avrupa'nın 3. büyük demir-çelik üreticisi, dünyada beş mücevher üreticisinden biri, 2007, 22.3 milyon turisti ile dünyanın 10. büyük destinasyonu ve dünyadaki en büyük 225 tane yüklenici firmanın 22 tanesi Türk firması.

Şimdi bizler, öyle veya böyle işimiz ister muhasebeci, ister danışman, ister bağımsız denetim itibarıyla bu ekonominin ve bu rakamların içinde sorumluluk yükleniyoruz. Bence küçümsenmeyecek bir sorumluluk ve dolayısıyla dönüp dönüp tabii ki bu sorumluluğu yerine getirirken bu sorunlar içinde bulunduğumuz meslek kanunları ve özellikle iş hayatının içinde bulunduğu Türk Ticaret Kanunu, böyle ölçekteki bir ülke ve ekonomiyi ve dünyayla bağlantılı bir ekonomiyi nasıl taşıyor diye bence bakmakta fayda var.

Ve sizlerle mart ayında, geçtiğimiz ay, PwC Global Firması tarafından yayınlanan ve bir rapordan birkaç bilgiyi paylaşmak istiyorum; raporun adı "2050'de Dünya", rapor, ülkeleri E-7 ve G-7 ülkeler olarak iki sınıfa ayırıyor; gördüğümüz gibi Türkiye, Çin, Hindistan, Brezilya, Rusya, Meksika ve Endonezya'nın olduğu E-7 ülkelerinde, G-7 ülkeleri söylememe gerek yok, hepimizin bildiği dünyanın daha devleri, Amerika, Japonya, Almanya, İngiltere, Fransa, İtalya, Kanada ama belki de daha eski bir devlet zamanı demek de gelecek. Raporun aslında, çok temel bir geldiği nokta var ki bütün veriler ile bunlar ciddi ekonomistler tarafından ciddi veri ve dayanarak sorularak hazırlanmış veriler, gelişmekte olan E-7 ülkeleri ekonomik büyüklükte değişmiş olan G-7 ülkelerini 2050 yılında geçecek. Nitekim, Hürriyet Gazetesinin bizim rapordan 05 Mart'taki başlığı da "Türkiyeli E-7 ligi bastırarak, 2050'de G-7'yi geçecek" diye. Evet, ekranda yine basında çıkan gazete kupürlerinden koydum, "Türkiye 2050'de İtalya'yı yakalar" belki ekranda çok net görmüyorsunuz ama gazete kupürü de çok ciddi verilere dayanarak veriliyor. "Türkiye birinci lige yükselecek" gibi nitekim diğer haberlere yer vermiş.

Şimdi bence burada, tekrar Türkiye'yi bu dünya ekseninde konumlandırmak gerekirse aslında dünyadaki güç dengeleri değişiyor. Burada değişen sadece Türkiye değil, raporda yine 2025'de Çin'in Amerika Birleşik Devletlerini geçerek en büyük ekonomi olması, 2025 uzak bir zaman değil, Vietnam'ın, bilmiyorum hiç aklınıza geldi mi ama İngiltere'nin yüzde 70'i kadar büyük bir ekonomi olması, Nijerya'nın Afrika'nın en büyük ekonomisi olması, 2050'de Brezilya'nın Japonya'dan daha büyük bir ekonomi haline gelmesi ve Türki-

ye'nin büyüklüğünün de İtalya'ya eşitlenmesi. Bunları sizlerle niye paylaşıyorum? Türk Ticaret Kanunu sırasında çok tartışmalar oldu, basında çıkanları da biliyorsunuz, zaman zaman arkadaşlarımız, Türkiye'ye birkaç beden büyük bir kanun hazırlandığı, Türk şirketleri bütün bu Türk Ticaret Kanunu'nda istenen şeylere hazır mı, ne kadar yapabilir? Ben burada sizi biraz daha şöyle, beyinlerinizi açmaya çalışmak istiyorum; arkadaşlar, Türkiye'yi zaman zaman daha küçük dar kalıplara sokmaya çalışıyoruz, Türkiye oldukça büyük bir ekonomi ve biz bunu yapmayalım, yani belki Türkiye'nin bugünkü sıkıntısı, işte biraz evvel küçücük bir Yunanistan'ı bize Avrupa Birliğine kabul edecek mi diye bir soru geldi, ben de söyledim, ben şu anda Avrupa'nın ... Yönetim Kurulu Üyesiyim ve Avrupa'daki ülkelerin ölçeklerini ve ekonomilerini çok net, içinde yönetim kurulu görevi de yapıyorum, lütfen, ülkemize eğer yapabileceği buysa, ülkemizin bir ölçeği var, önemli bir ekonomik ölçeği var ama biz, zaman zaman maalesef, yasalarla ve uygulamalarımızla ülkemizin standartlarını aşağıya çekiyoruz. Onun için başlangıçta TTK'ya geçmeden bu bilgileri sizlerle paylaşmak istedim.

Tabii, şimdi hemen, muhtemelen aklınıza şu gelecek; işte, "2050'den bahsediyorsunuz, bu bir hayaldir, orada sizinle William Blake'in bir sözünü paylaşmak istiyorum, "Şimdi kanıtlanan şeyler bir zamanlar sadece hayal ediliyordu". Onun için ben burada belki bir mesajla, "hayallerinizi çok da fazla küçültmeyelim" diyorum.

Evet, buradan TTK'ya geçiş yaparsak aslında Türk Ticaret Kanunu ile ilgili biliyorsunuz, büyük ciltlerle, çok ciddi kalın bir kanun taslağı, çok altında ciddi emekler var ama bizim kanuna bir katkımız olarak, bir kitapçık hazırladık, o kitap aslında toplantının başında dağıtıldı, biliyorum yeterli sayıda yok ama Yahya Bey'e söz verdik, eğer alamayan varsa Odalar kanalıyla sizlere ulaştıracağız. Şimdi kanunun çok ana hatları aslında, bu kitapta çok temel ve öznlü bir şekilde anlatılmış durumda ama bence, ben de önsözümde vurgulamaya çalıştım, sanıyorum temeline bakmak lazım. Çünkü kanunun temelini ve kurgusunu anladığınız zaman aslında, birtakım kanun ile ilgili yapılan tartışmaların ne kadarda yanlış da olduğunu anlıyorsunuz. Musa Bey oradan haklı olarak bana bakıyor çünkü biz Türk Ticaret Kanununun Parlamentodaki Komisyon çalışmalarında hakikaten, bayağı hararetle tartışmalara birlikte katıldık. Ben Bağımsız Denetim Derneğini temsilen uzman olarak oradaydım, kendileri TÜRMOB için. Oradaki hararetle tartışmalarda bile ne zaman Ünal Bey'e kanun ile ilgili delici bir madde sunulsa ki, bu her kesimden geldi, tüm TÜSİAD'tan geldi, Odalar Birliğinden, her taraftan, Ünal Bey dönüp dönüp her

seferinde kanunun kurgusunu anlattı ve “bozamam” dedi, “bana bozdu mayın” dedi. Bu tabii ki basına, başka yerlere, bir çoğumuzun arasındaki sohbetlerde de işte, Ünal Bey’in inatçılığı kanunu hiçbir şekilde bebeği gibi görüp, ellettirmemesi, kimseye dokundurmaması olarak algılandı. Çok da doğrudur bu algılanma ama kanunun bira özüne indiğiniz zaman aslında, kanunun hakikaten kendi içinde ciddi bir kurgusu var ve oradan taşları çok kolay çeke rek oynatamıyorsunuz. Bu kurgu nedir? Aslında Türkiye, dünya ekonomisiyle entegre olmak istiyor mu, istemiyor mu, önemli bir şey. Yüksek ve sürdürülebilir büyüme oranlarını devam ettirmek ekonomik istikrarı sürekli kılması istiyor mu, son derece önemli. Bütün bu kurgunun içinde Kanundaki hemen hemen bütün maddelerde şeffaflık ve hesap verebilirlik üzerine, ilkelere üzerine oluşturulmuş bir yapı var. Bir de bunun ötesinde en önemlisi, bilgi erişim diyoruz mesela, bir tane basit örnek vereyim; biliyorsunuz, tartışmalarda işte, küçücük bir şirket niye web sitesi kuracak, henüz hazır mı, erteleyelim, bu bir maliyettir denildiği zaman niye geri adım atılmıyor? Çünkü kanunun kurgusunda bilgi erişebilirlik çok önemli bir konu. Küçük paydaşların bilgiye erişmesi çok önemli. Dolayısıyla kanun böyle bir kurgu içinde algılandı. Tabii ki, bu kanun için çılgın, bir sürü tabirler kullanıldı, yine ben orada Larry Ellison’ın bir sözünü sizinle paylaşmak istiyorum; “Bir yenilik yaptığımız zaman herkesin sizin deli olduğunuzu söylemesine karşı hazırlıklı olmanız gerekir”. Sanıyorum burada, Sayın Ünal Tekinalp’le ilgili bir cümle ve buna ne kadar hazırlıklı olduğunu hepimiz çalışmalar sırasında açıkçası gördük. Onun için herhalde bu söz herhalde şeye ciddi bir şekilde uyuyor TTK’ın hararetli tartışmalarına.

Şimdi kanunun hakim olan düşünceleri bence son derece önemli yani ben size böyle madde madde, maddeleri kesip ekrana okuyabilirdim ama bence bırakın, biz özüne konsantre olalım kitabı okuduğunuzda da kanun maddelerini görürsünüz. Kanunda ciddi hakim düşünceler var, standartlar var. Kanun, denetimi, muhasebeyi, bunların hepsini standart hale getiriyor, küçüğü büyüğü demeden, bir, iki küçük işletmecilere getirdiği bazı ayrıcalıklar var ama hepsini toplu bir dünya standardı içine oturtuyor. Kurumsal Yönetim İlkelerini bütün temelinde benimsiyor dolayısıyla bir sürü madde, hemen hemen kanunun bir çok maddesi buraya atıfta bulundurabiliriz. Biraz evvel dedim şeffaflık, bilgi toplumu; profesyonel yönetim kurullarını son derece önemsiyor, bugün biliyorsunuz Türkiye’de yönetim kurulu üyeliği son derece eğer hissedarsanız, hissedara yakınsanız, hissedarın temsilcisi konumunda bir şeydir ve küçük aile şirketlerinde biliyorsunuz, aile bireyleri otomatikman yönetim kurulu üyesi olur oysa kanun, artık yeni şirket yapısında diyor ki “şirketin his-

sedarı başkadır ama şirket, işini bilen profesyonel yönetim kurulları tarafından yönetilir”. Pay sahipleri demokrasisiyle ilgili son derece gelişmiş prensipler konmuş. Bizleri çok ilgilendiren, iç ve dış denetim, sanıyorum dün Sayın Hüseyin de konuşmasında bunlardan bahsetti, onun için çok detaya girmeyeceğim. Organlar arasında işlerin ayrımı, bu son derece önemli yani kararı veren yönetim, hissedar bunların kendi içindeki denetim, bunun üzerindeki bağımsız denetim, onun üstünde de bağımsız denetimin gözetimi gibi bütün bir seri halinde çok ciddi bir kurguyla bütün işlevleri birbirinden ayırıyor.

Şimdi “neden gerekli” sorusuna belki biraz daha dönersek, aslında kanunun en fazla, kanunun sadece bizim açımızdan ele almalıyım, bizi ilgilendiren maddeler var ama bence kanunun bizim iş yaptığımız şirketler adına ele almak lazım. Kanun, Türkiye’de şirketin iyi yönetilmesini istiyor, bu son derece önemli, yaşadığımız bir çok kriz arkadaşlar, geçmişte hep iyi yönetilmeyen şirketlerden kaynaklandı. Mesela, şu arada dünyada da bir kriz dalgası var ama Türkiye niye daha rahat oturuyor, çünkü Türkiye kendi reformunu yaptı. Geçmişe göre daha güçlü, daha iyi yönetilen, demeyeceğim çok iyi yönetilen bugün dünya standardına ama geçmişe göre daha iyi yönetilen şirketler de bugün dünyadaki krizde bizi biraz daha koltuklarımızda rahat oturtuyor. Gazeteleri açtığımız zaman hep makalelerde geçmişteki gibi panik yok, deniyor ki, Türkiye, daha belli reformları tamamladı, bankacılık sistemimize güveniyoruz, dolayısıyla bu kriz çözülecek ama geçmişteki gibi bizi yıkmayacak. Dolayısıyla “İyi Yönetim” bütün koşullarda son derece önemli ve Kanun temelinde çok ciddi şekilde bu var.

“Kaynakların etkin kullanımı”, bir diğer son derece önemli. “şirket performansının artması”; bugün birçok şirket sadece şirketin, özellikle küçük şirketlerden bahsedelim, şirketlerin hissedarların vizyonu ile dönen bir yapıya sahip. Şirket hissedarları sermayeyi koyan girişimci, paranın sahibi kişi olabilir ama eğer şirketin performansında mutlaka uzmanlıklara ihtiyacı vardır. Dolayısıyla Türk Ticaret Kanunu kendi içinde şirketler öyle yapılar, öyle kurumlar getiriyor ki şirketin içinde, şirketin performansının artmasına yönelik ciddi tedbirler var. “Düşük maliyetli finansal kaynaklara erişim”; bugün biliyoruz ki, iyi yönetilen şirket, hesapları denetlenmiş, düzgün sistemleri olan şirket, çok daha rahat kredi buluyor, hele bugünkü dünya konjonktürünü düşündüğümüzde önümüzdeki bir sene içinde bunu çok daha net göreceğiz, çünkü dünyadaki ve özellikle, gayrimenkuldeki krizden kaynaklar azaldı, kaynaklar azaldığı zaman fark, iyi yönetilenle kötü yönetilen şeklinde. Dolayısıyla şirket iyi yönetildiği zaman, düşük maliyetli finansal kaynaklara eri-

şim, bunlar kanunun özünde bir sürü maddede olan şeyler maddelerin detayına inmiyor.

Keza, birleşme ve satın almalarda aynı şekilde ve çıkar çatışmalarının önlenmesi ve daha, daha önemlisi, sürdürülebilir. Dolayısıyla Türk Ticaret Kanunu aslında, Türkiye’de böyle kurulan, zaman içinde tasfiye olan, işlemeyen, hareket görmeyen şirketler değil, sürdürülebilir ekonomiye katkısı olan, ekonomiye katkısı olduğu takdirde Türkiye’ye, Türk ekonomisine katkısı olan dolayısıyla Türkiye’yi dünyadaki rekabet edilebilirliğini arttıracak şirketler kurucusu üzerine düzenlenmiş.

Aile şirketleri için önemli, özellikle altını çizmek gerekiyor çünkü tartışmalarda özellikle Türkiye’de her zaman olduğu gibi küçük şirketler çok daha fazla ses çıkartıyor, nitekim, TOBB ve Odalar Birliği bizi bazı maddelerde çok ciddi tepkiler yaptılar, kanunun özünde beslemekle beraber, işte henüz aile şirketleri vardır, burası Avrupa değildir, işte Ünal Bey, ne zannediyor Türkiye’yi, büyük devlet şirketi mi, bir sürü minik şirketler var onları böyle diyor ama Kanun, burada da aile şirketleri için ileriye dönük iyi bir disiplin verdiği maddeleri var. Büyüme sonrası ihtiyaçları için şirketlere doğru bir altyapı veriyor Kanunun zorunlulukla gelen maddeleri yani şu anda, birçok arkadaşımız, bir çok şirket sahibi, Türk Ticaret Kanununa maalesef, Türkiye’de her şeyde olduğu gibi “Allah kahretsin, böyle bir kanun çıktı, bu kanununa uymak zorundayım” diye uyacak, maalesef herkese böyle anlatamayacağız herhalde ve de anlatsak da anlaşılmayacak ama hiç olmazsa farkından, aslında istemeyerek yaptıkları kanunu, kanunlara uyum diye yaptıklarım şeyle bence çok ciddi aile şirketlerinin ileriye dönük yapılanmaları ivme katabilecek.

Profesyonel yöneticilerin keza, beklentileri; bugün Türkiye’de birçok şirkette, buna en büyük aile şirketleri de katabilirim, gayet birlikte çalıştığımız için birçok profesyonel yöneticisinin, uzman beklentisine şirketler ihtiyaç vermiyor. Dolayısıyla biz, eğer daha profesyonel yönetilen şirketler bulursak, başka yapılarda, dolayısıyla profesyonel yöneticisinin uzmanlığını şirkete katkı da yapabileceği bir dönem buluyoruz. Yönetime katılmayan aile hissedarlarının beklentileri, kanunda çok net düzenlenmiş durumda. Yönetimin yeni kuşaklara devredilmesi için çok düzgün bir altyapı sağlıyor, kurumsallaşmadaki hemen hemen tüm altyapı eksikliğini de aslında Kanun ortadan kaldırıyor.

Profesyonel yönetim kurulu dediğim zaman, hızla ona değineyim çünkü bizleri oldukça ilgilendiriyor. Profesyonel yönetim kurullarının içinde bağımsız

üyeleri olan, dolayısıyla bizlerin desteği ile yaptığı para işleri ciddi şekilde belli uzmanlıkları itibariyle sorgulayacak, bilinçli, bilgili ve eğitimli yönetim kurulu üyelikleri zorunluluğu getiriliyor. Finans denetimi, finansal planlama, risk yönetimi gibi iç denetim mekanizmalarını işletebilen bir yönetim kurulu diyor ki, iç denetim ve risk yönetimiyle ilgili şirketlerin büyüklüklerine göre ciddi ilave getiriler var. Menfaat sahiplerinin temsil edildiği bir yer olmayıp biraz evvelde bahsettim, sermayeden bağımsız profesyonel yönetim kurulları kullanma anlayışı var ve daha da önemlisi, piyasa koşullarına göre karar alabilen. Bunlar son derece kanunun gerekçelerinde önemli hususlar.

Şimdi buradan kanundaki finansal raporlamadan oldukça yine tartışılan bir diğer alana geçmek istiyorum; uluslararası finansal raporlama standartları. Kanunu biliyorsunuz, istisnasız bütün şirketlere bu prensiplerde mali tablo hazırlamasını istiyor, onları ne aracılığı ile istiyor? Biliyorsunuz, şu anda zaten Türkiye Muhasebe Standartları var, UFRS'nin uluslararasıının tam anlamıyla tercümesi, Kanun diyor ki, artık bu Türkiye'nin genel kabul görmüş muhasebe prensibidir, bütün şirketler bunu böyle hazırlayacak. Ekranda haritayı görüyorsunuz, sanıyorum son günlerde hepiniz biliyorsunuz Türkiye'de kanunlar yasalasmadan belli güç odakları son hamleleriyle her türlü yaralamayı yapmak için saldırırlar, benim son dönemde duyduğuma göre belli gruplar, özellikle Dışişleri'nden kaynaklanan, işte, Avrupa Birliği ile UFRS gerek midir? Deyip farklı platformlarda tartışma açıyorlarmış, onun için koyduk. Bırak Avrupa Birliğini, bugün bütün dünya UFRS'ye gidiyor. Dolayısıyla Türkiye'nin burada bu standartlar bize uymaz diye bir tartışma açması son derece gereksiz ve yanlış bir tartışmadır ama maalesef, bu tür tartışmaları sanıyorum önümüzdeki günlerde tekrar daha hararetle şey yapacağız.

Şimdi kanunun KOBİ'ler için bu kadar büyük bir tam kapsamlı UFRS, ekrana yansıttığım 2.511 sayfalık, 3.000'den fazla dipnot olan, 37 standart, 24 tane yorum var. Sizi ürkütmesin, zaten ürküten nokta bu oluyor, küçük şirketler için UFRS'nin KOBİ'ler için daha özümlemiş bir uygulama rehberi aslında hazırlanıyor ve küçük şirketler bunu uygulayacaklar. Anlaşılması kolay, özümlemesi daha kolay bir rehber. Dolayısıyla belki de çok korkmamak lazım. Artı ben burada bir şeyin daha altını çizmek istiyorum; Türkiye enflasyon muhasebesi korkusuyla "yapılamaz, uygulanamaz bunu sadece büyükler uyguluyor, bu gelecek büyükler bunu yapacak" gibi bir korkuyla senelerce bir enflasyon muhasebesinin uygulamasını engelledik. Bence lütfen, bu bakış açımızı biraz genişletelim, burada yapılan şeyler yani ne oldu? Bütün arkadaşlarımız bunu Anadolu'ya kadar bu eğitimlerini aldı, uyguladılar, ne oldu,

yine enflasyon düşecek mi, bir onu yaptık bir sürü sıkıntı çıkarttık, ondan sonra enflasyon düştü, şimdi işte, açılışları ne yapacağız, kapanışları ne yapacağız diye bir sürü derde girdik. Çok gecikmiş bir uygulamaydı. Çünkü hep korkudan oldu? Ben, benim sizlerden naçizane şeyim, lütfen bunu siz büyükler bilir, başkaları anlamaz diye böyle lüzumsuz bir korkuya kapılarak engelleme girişimlerine katkıda bulunmayın, gideceğiniz yol haritamızı unutun. Bugün burada büyük 4 şirkette olsun olmasın, dünyanın her yerinde 4'lerde var, yüzlerce lokal şirkette bu kanunlar uygulanıyor, bence böyle bir davranış açısından kanunda iyi olan bir şey, sırf rekabette birileri var, o da bence elverişsiz bir kaygı, bu kaygıyla başkalarına iş kapılacak diye bir kaygıya bence kapılmanıza bence hiç gerek yok ve onu da burada belirtmek isterim. Gidilen yol haritası dünyada bu, bizim de bundan kaçışımız yok yani olsa olsa, sizlere şunu söyleyeyim, bugün bir rekabet bizim için çok önemli arkadaşlar. Ben, bunu inanın size bütün samimiyetimle, uluslararası boyutta söylüyorum, rekabet son derece hızlı hareket ediyor, biz maalesef, Türkiye'de çok hızlı başlayıp, belki de çıtayı yükseltip ama ondan sonra onu hep böyle bir yumuşatıyoruz. Şimdi hazır değiliz, gelin erteleyelim, hadi biraz orasını düzeltelim, biraz" bence bunu her yaptığımızda Türkiye'yi, bugün vaktim yoktu aslında, onu da sizlere getireyim diye "Dünya Rekabet Bölge Ekonomik Formunun" yayınladığı dünya rekabet raporu içinde ben her sene Türkiye'nin nerede olduğunu çok yakinen takip ediyorum, çok yazık! Ve o rapor elime geldiği zaman aslında Türkiye'nin içinde nasıl kendimizi erittiğimizi de görüyorum, bence yapmayın! Dolayısıyla korkunun ecele faydası yok, dünya değişiyor, Türkiye, rekabeti durdurup kendini bir havuza hapis edemeyeceğine göre bu değişikliklere uyacağız, bence uymayı engellemek yerine nasıl beraberliği, işbirliği içinde uyulacağını tartışmak sanıyorum daha doğru olacaktır.

Evet, sonuna geliyorum, biz ne yapmalıyız? Çünkü bizim buradaki konumuz aslında Türk Ticaret Kanununun şirketlerin ne yapması değil, biz meslek mensupları olarak ne yapmalıyız? Ben ilk IFAC'ın kontrol uluslararası standartların bir an önce dibine kadar özümseyip TÜRMOB'un bu konuda çalışmaları olduğunu, yeni yönetmelikler çıkardı, hani vaktimiz yok onları detaylarına girmiyorum ama mutlaka ve mutlaka özümsemeyi şirketlerinizin yapıları eğer bağımsız denetim gibi yeni açılan TTK'da ve şayet çıkarsa ve bu haliyle de uygulanırsa o pencereden iyi bir konumda bu işte yer almak istiyorsanız bence dönüp önce evimizi temizlemeniz, mutlaka ve mutlaka şirketinizin için, burada bahsettiğim müşterileriniz için olan standartlar değil, bizim kendi şirket bünyelerindeki standartlar ve böyle şirketinizin içinde bütün yönetimin sorumluluklarını çok düzgün tanımlayalım, iş etiği kuralları sonuna

kadar uygulayalım, bunları da burada birer başlık altında koydum ama çok geniş standartlar, müşteri kabul politikalarımızı çok ciddi gözden geçirelim arkadaşlar. Bugün risk son derece önemli, burada belki bir şeylerin parantezini daha açayım; Türk Ticaret Kanunu ile ilgili bir korku var, işte, UFRS de var, uluslararasından çok bahsediliyor, uluslararası raporlar, işte uluslararası denetim şirketleri işte şöyle atlayacaklar çok bahsediliyor. Bugün, ben kendi şirketimden şunu söyleyeyim; bakın, dünyadaki parçası olan bir şirket olarak bizim müşteri kabul politikalarımızı içinde, kabul edeceğimiz müşteri sayısı, risk açısından yanına PwC logosunun geleceği son derece kısıtlıdır, bu bir çok arkadaşımız için de böyledir. Aslında siz bunu düşündürücü bir nokta olarak algımanız lazım, ben sizi orada düşünmeye teşvik ediyorum,” ben ne riski alıyorum başkası adına?”Oysa şu anda mesleğinizde tartışılan tartışmalar tümüyle bambaşka boyutlarda oluyor, iş gidecek, TTK geliyor, büyüklere çıkıyor. Tamamıyla lütfen doğru platforma oturturun beyinlerinizi, ben hangi işi almak değil, nasıl alıp da imza atacağımı çok ciddi düşünmeniz lazım. Onun için çok ciddi bir piyasa açıyor bize ve hepinize, meslek mensuplarına ama bence şirketlerden önce TTK’ya göre doğru yönetilmesi daha önemli ki, biz onların altına doğru imza atalım. Dolayısıyla kolay birşey olmadığını söylemek istiyorum; bunlar zaten kendi kalite-kontrol politikaları içinde var ve dolayısıyla müşteri kabul politikaları için. “İnsan kaynaklarına çok düzgün yatırım yapmak durumundayız, onların eğitimleri, standartları çok önemli. Denetimin nasıl gerçekleştirildiğine ilişkin prosedürleri”biz, çok ciddi yapılması lazım kontrol ve gözleme. Gerek şirketinizin bünyesinde gerek TÜRMOB, gerek uygulanacaksa gözetim organları arasında.

Ben burada yine Michelangelo’nun bir sözüyle sonuna geliyorum, “Çoğumuz için en büyük tehlike, kendimize çok zor bir hedef seçip o hedefe ulaşmamız değildir. Fazla kolay bir hedef seçip onu başarmamızdır”. Ben zaman zaman bunu çok görüyorum ve bu toplantı da Yahya Bey bilir, ben yaptıklarımızı da sempozyumlara konuşmacı olarak davet edilince hep yetinmeyin, hala orada değiliz deyip eleştirdiğim zaman haklı olarak Yahya Bey ve diğer arkadaşlar olaya müdafaa bana hep “Cansel Hanım, çok şeyler yapıyoruz, yaptıklarımızı görün, fazla eleştiriyorsunuz diyorlar haklı olarak ama benim belki de orada felsefe bu sözde yatıyor. Ve son olarak da hiçbir zaman unutmayın ki, diyorum birileri bir yerlerde ürününüze eski kılacak bir ürün geliştiriyor, bunu bir yeni ürün şekli algılamayın, bir hizmet olarak algılayın, artı, Türkiye olarak algılayalım yani bugün dünya rekabetinde etkin tekstili, her şey kendine bir konu bulmak için bambaşka stratejiler yapıyor. Onun için devlet daha iyi yarışacak, daha iyi bir Türkiye, daha iyi meslek için dünyay-

la uyum için, önümüze hangi kanun çıkıyorsa onlara da çok sık bakıp, biz kendi çıtamızı yükseltmeye bakalım kanunların çitasını aşağıya çekmeyelim. Çok teşekkürler.

Yahya ARIKAN
TÜRMOB Genel Başkan Yardımcısı
Moderatör

- Sayın Cansen Hanım'a çok teşekkür ediyoruz. Sayın Nalbantoğlu'na dedim ki "bu platform niye böyle oldu?" Şöyle ifade etti; konuşmacı arkadaşların bulunduğu masada değil, böyle dolaşarak sizlerle iletişim kurmak açısından" planlandı dedi. Ben de son oturumda bunu yerine getirmeye çalışıyorum.

Evet, değerli arkadaşlar, sevgili meslektaşlar, çok keyifli bir Forumun sonuna geliyoruz, ben de izninizle sizlere söz vermeden önce biraz Türk Ticaret Kanunu'nun, biraz Meslek Yasası, hem kendi şahsi görüşümü hem de TÜRMOB'un görüşünü sizlerle paylaşmak istiyorum. Tabii, ondan önce izninizle, burada bazı arkadaşların kafası karışabilir, gerçekten şöyle bir meslek profiline baktığımız zaman yaklaşık 70.000 meslek mensubunun yüzde 50'si bağımlı çalışıyor, yüzde 50'si serbest çalışıyor. Bu serbest çalışanların, bağımlı çalışanların yine yaklaşık yüzde 98'i yaşamlarını muhasebe üzerinden kazandığını görüyoruz. Yani kısaca bizim deyimimizle defter tutarak kazancımızı elde ediyoruz. Yaklaşık yüzde 2 civarında bağımsız denetimde, bağımsız denetim meslek mensuplarımız var, yine 3.000 civarındaki yeminli mali müşavirlerin meslektaşlarımıza baktığımız da bunun da yüzde 50'sinin serbest çalıştığı varsayıldığında vergi denetimiyle işlemlerini sürdürdüğünü veya yaşantımızı sürdürdüğümüzü görüyoruz. Tabii, değerli arkadaşlar, bunlar yapılırken iki günden beri ifade edilen, çok temel sorunlarımız sürekli ifade edildi, özellikle yıllardır ifade ettiğimiz en büyük sorun nedir dediğimizde "haksız rekabet" konusu yine, iki gün boyunca dile getirildi. Yine, iki gün boyunca ücret konusu, hem muhasebe ücretlerinin yaptığı işlemlerin yeterli olmaması anlatılmaya çalışıldı hem ücretleri tahsil edememe konusu ifade edildi ve hep ifade ettiğimiz, yine bürokratik işlemler ve angaryalar konusunda yine meslek mensupları sıkıntılarını ifade etmeye çalıştılar.

Şimdi ben bu konu ile ilgili izninizle, angaryalar dışında, angarya ile ilgili bir tek cümle söyleyeyim; artık angarya konusu buraya kadar geldi sevgili arkadaşlar. Bu angaryaları ben son nokta olarak görüyorum, yani siz Ankara'da

oturduğunuz yerde, biz burada her şeyi bu meslek görevinin sonuna geldiğine inanıyorum sevgili arkadaşlar! Ba, Bs formlarıyla ilgili biz de naylon faturanın önlenmesini istiyoruz, uzunca zamandır TÜRMOB Yönetimi olarak anlatmaya çalıştığımız, diyoruz ki, “ya programlar hazırlansın, altyapılarımızı kuralım, şunu birlikte 2009’ dan sonra verelim” diyoruz, hala ısrarla, bu sene geçeceği ifade ediliyor. Biz bunu çözümünü önümüzdeki günlerde sizlerle paylaşacağız ama bunun son nokta olduğunu hepimizin çok iyi bilmenizi istiyorum.

Şimdi üç tane konu değerli arkadaşlar, belki üç tane konuyu, bir tanesini uygulama şansımız var ama diğer iki konuyu, tartışarak geliştirmede büyük bir yarar var. Bunlardan bir tanesi; meslek mensuplarının yapacağı iş sayısının sınırlanması, bu meslek örgütümüzde tartışıldı değerli arkadaşlar yani bir yeminli müşavir 400 tane raporu gözü kapalı mühür vurmamalı! Veya bir serbest muhasebeci veya mali müşavir 300 tane beyanname göndermemeli!

İkinci konu; tahsilatla ilgili bir yasal düzenlemeye ihtiyacımız var. Bir kere sevgili arkadaşlar, dünyanın hiçbir yerinde, hiçbir uygulamasında bizim ücretlerimizi bir başka kurum tahsil etmesi söz konusu değildir. Burada yapacağımız nokta şu; ama şunun da altını çizerek ifade etmek istiyorum; eğer bizim ücretlerimiz banka yoluyla veya kredi kartıyla tahsilat olduğu takdirde bu sorun ortadan kalkacaktır sevgili arkadaşlarım. Bunun ilk adımları atılmıştır, bir şekilde bir yasal düzenleme sağladığımız zaman bu meslek mensubunun en temel sorunuyla, ücret tahsilatı sorunu da ortadan kalkmış olacağına inanıyorum.

Üçüncü nokta; burada delege arkadaşlarım var, sizlerin başarılarıyla gerçekleştirdiğimiz, “haksız rekabetle ilgili kurullar” var sevgili arkadaşlarım. Hemen söylüyorum, Odalarınızda “haksız rekabet kurulları” oluşturmadıysanız ivedilikle oluşturun, bu kurulları çalıştırdığımızda biraz önce, iki gün boyunca ifade ettiğimiz haksız rekabetin sonlandırılacağını ki, sizin kararlılığınızla buradan geçeceğine inanıyorum.

Sevgili arkadaşlar, değerli meslektaşlarım, şimdi bizler bir yandan bu angaryaları konuşuyoruz, haksız rekabetleri konuşuyoruz, yeni getirilen, bir yandan Sevgili Değirmenci ifade etti, Meslek Yasası ile uğraşıyoruz ki demokratik bir mücadele hakkımızdır. Bunu sizlerle geniş bir şekilde paylaşacağız. Bir yandan da Sayın Cansel Hanım’ın ifade ettiği gibi meslekte yeni bir süreç olan Türk Ticaret Kanunu var, sevgili arkadaşlar. Şunun altını çizmeliyiz ki, bize hiç kimse bizim bunlarla boğuşurken bu süreci unutturma şansına sahip

değildir. Neden dersiniz değerli arkadaşlarım, muhasebede herkesin pazarı bellidir sevgili arkadaşlarım, pazar ortada, bu pazar ile ilgili hasız rekabetle, mücadeleimiz ortada ama Türk Ticaret Kanunu, yeni bir pazardır, yeni bir süreçtir. Ben bu işin toplumsal boyutunu, sosyal boyutunu hiç tartışmıyorum, zaten o konuda meslek mensuplarının duruşu belli, düşüncesi belli, TÜRMOB'un mücadelesi belli. Şimdi bununla ilgili TÜRMOB olarak bizim bir yol haritamız var sevgili arkadaşlarım. Sadece bunlarla ilgili dört tane başlığı ifade edeceğim ve Meslek Yasasıyla devam edeceğim.

Şimdi biliyorsunuz, Türk Ticaret Kanunu'nun uygulanmasıyla ilgili bir uygulama kanunu var, gerçekten TÜRMOB, bunu çok yakından bilmenizi istiyoruz, ilk başından itibaren çok yakından takip ettiğimiz bir süreç. Bunun yanı sıra bu kanunun uygulanmasıyla ilgili, kanun yürürlüğe girdikten sonra uygulanacak yönetmelik ve tebliğler var. Biz, bu konuda TÜRMOB bünyesinde bir çalışma heyeti oluşturuldu ve özellikle altını çiziyorum, meslek mensubunun denetçi olacağına ilişkin yönetmelik ve üç, dört tanesi son derece yakından ilgilendiriyor. Yine burada altını çizmek istiyorum; Yasadaki belirtilen "bağımsız denetim" ifadesi şu andaki SPK'ya halka açık firmaların yaptığı bağımsız şirketlere değildir sevgili arkadaşlarım. Bu Kanun yürürlüğe girdiği zaman çok tartıştığımız, bazı kesimler tarafından kabullenmeyen özellikle SMMM'lerin ve YMM ortaklık oluşumunu sağlayacak olan bir düzenleme olacaktır, tıpkı serbest muhasebeci mali müşavirlerin, mali müşavirin yaptığı ortaklıkta olduğu gibi. Dolayısıyla bizim birinci noktamız, bu yönetmelikler can alıcı olan noktalardır ve biz bunu çok yakından takip ediyoruz.

İkincisi, Türk Ticaret Kanununun en önemli konusu bildiğiniz gibi Türk Ticaret Kanunu'nun en önemli konusu eğitimidir sevgili arkadaşlar. İşte, TESMER bir çok ilde bunun ilk uygulamasını yapıyor, bir eğitmenler kadrosu oluştu, belki ilk etapta bize hoş gelmiyor, alışmamız söz konusu değil ama yavaş yavaş işin içine girdikçe UFRS'nin çok da zor olmadığını hep birlikte göreceğiz. Burada TÜRMOB olarak tek bir şartımız var; bir tek meslek mensubu kalıncaya kadar biz bu eğitimlere devam edeceğiz sevgili arkadaşlar.

Üçüncü konu, bu işin uygulanmasında can alıcı nokta, program konusu sevgili arkadaşlar. Bu konuda hiç endişe duymayın, Türk Ticaret Kanunu uygulanmaya başladığında Meslek Örgütümüz bu denetim ile ilgili olan programını da sizlere ulaştıracaktır ve böylelikle meslek mensubu program, eğitimle kendini tamamlayacak ve sürece hazır olacaktır.

Dördüncü nokta, bugün sizlere dağıttığımız İstanbul Odamızın yaptığı bir çalışmadır, “kurumsallaşma” konusu, eğer “denetim işine” bu meslek örgütü girecekse ki girmekten başka çaremiz yok, mutlaka kurumsallaşmak zorundayız. Yani işlerimizi gelişmeden, takımları oluşturmadan bu sürecin altından kalkmamız söz konusu değildir. Bu anlamda dört tane temel konu, TÜRMOB’un, Türk Ticaret Kanunu sürecinde “olmazsa olmaz yol haritamızın” başında gelmektedir.

Şimdi arkadaşlar, sakın bu süreçte paranızı birilerine kaptırmayın. Nasıl tek düzen uygulamasında paranızı bir yere kaptırmadıysa, nasıl enflasyon düzeltmesinde paranızı bir yere kaptırmadıysak Türk Ticaret Kanunu’nda da sakın işte bu işin pazarlamasını yapan kuruluşlara hem eğitim konusunda hem de program konusunda paranızı kaptırmayın! Çünkü biz, meslek örgütümüzün bu gücü, bu birikimiyle biraz önce anlattığım çalışmalarımızla biz sizi bu sürece hazırlayacağız. Sadece yapılacak tek bir şey var, bir, kendinize güveneceksiniz ki bence, sizler tek düzen muhasebesini başarmışsınız sevgili arkadaşlar. Sizler enflasyon muhasebesini başardınız, sizler Türk Ticaret Kanunu sürecini de başaracaksınız sevgili arkadaşlarım!

Değerli arkadaşlarım, şimdi geliyorum gerçekten, bu Formun zamanlaması anlamında son derece önemli olduğuna inanıyorum, biliyorsunuz bir Meslek Yasa Tasarımız var, şu anda da bu tasarı Plan Bütçe Komisyon’unda da ayın 9’unda görüşülmesi bekleniyor. Şimdi öncelikle şunun altını çizmek istiyorum; ve doğru bilgi sahibi olmanız açısından aralık ayında bu taslak TÜRMOB Yönetimine gönderilmiştir, TÜRMOB Yönetimi doğal olarak kendisini seçen Odaların görüşünü almak üzere Olağanüstü Başkanlar Toplantısı yapmıştır, Olağanüstü Başkanlar Toplantısından sonra katılan Odaların imzasıyla talep şu olmuştur; bu tasarı geri çekilmeli, bu tasarı nasıl diğer meslek örgütlerinin yasası hazırlanırken o meslek örgütünün görüşü alınmıyorsa TÜRMOB ile masa başına oturularak yapılmalı talebi Maliye Bakanlığı’na iletilmiştir ama maalesef Maliye Bakanlığı bugüne kadar TÜRMOB’un görüşlerine değer vermemiştir. Şu kitapçık tüm ilgililere gönderildi, önerilerimiz TÜRMOB’un görüşleri doğrultusundadır. Maalesef, bugüne kadar bizim bu taleplerimize ilgililer kulak vermemişlerdir.

Şimdi sevgili arkadaşlarım, hepinizin bilmesini istiyorum, bu yasa tasarısının üç aşaması vardır; birinci aşama “diyalog aşamasıdır”, biz bu diyalog aşamasını sonuna kadar sürdürüyoruz yani diyalogdaki kastımız şu; gelin masa başına oturalım, taslak geri çekilsin. Hakikaten bu mesleği, Avrupa Birliğine

uyumlu ve 18 yıllık süreçte yaşadığımız sıkıntıları ortadan kaldıracak bir tasarı boyutunda oturalım, uzlaşalım anlamında bir süreçtir bu. Bu süreç halen devam ediyor, hem Maliye Bakanlığı'na hem Başbakan'a karşı görüşmeler devam ediyor, talepler devam ediyor. Biz TÜRMOB Yönetimi olarak diyalogumuzu sonuna kadar sürdüreceğiz. İkinci konu sevgili arkadaşlar, tüm meslek örgütlerinde olduğu gibi siyasal bir süreçtir yani meslek odalarının ve demokratik kitle örgütlerinin haklarını demokratik yoldan gündeme getirmeleriyle ilgilidir. Bunlar basın açıklamalarıdır, bunlar gazete ilanlarıdır, bunlar 13 Haziran'da olduğu gibi mitinglerdir, yürüyüşlerdir bu siyasal süreç, nereye kadar? Bu işi istediğimiz boyuta getirinceye kadardır.

Üçüncü aşamaysa sevgili arkadaşlar, hukuksal süreçtir. Bütün bunlara rağmen hükümet bildiğini okumaya devam ediyorsa ve bizim TÜRMOB Yönetimi olarak yaptığımız araştırmanın içeriği de şudur; özellikle örgütlenme ile ilgili maddelerin tamamı Anayasa'ya aykırıdır ve dolayısıyla bu meslek örgütü eğer bu şekilde buna devam ederlerse bilmeniz açısından söylüyorum, hukuksal süreci sonuna kadar kullanacağımızı tüm arkadaşlarımızın bilmesini istiyorum.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bu tasarımı incelediniz mi? Şöyle bir sakın göz ile baktınız mı? Tasarıya baktığınız zaman birkaç tane maddenin dışında, 20 maddeden oluşuyor, 18 tanesi, 2 tanesi yürürlükle ilgili maddeler, 18 tanesinin en az 8 tanesi seçim ile ilgili olan maddeler değerli arkadaşlarım. Şu kitapta da ifade ettik, bu tasarı baştan da anlattığım gibi mesleğin temel sorununa çözüm getirmemektir. Haksız rekabeti çözmiyor, ücret sorunumuzu çözmiyor, sorumluluk konusunu çözmiyor, yemin kargaşasını çözmiyor, başka, mesleğin alanının genişlesin istiyoruz bunu çözmiyor. Örneğin yeni yeni konuştuğumuz bağımsız denetim, iç denetim, dış denetim, değerlendirme, değerlendirme bunları çözüyor, neyi çözüyor sevgili arkadaşlar? Bir tek şeyi çözüyor ben mevcut TÜRMOB ve Odaları kendim gibi düşünen insanları nasıl ele geçirim hesabını yapıyor değerli arkadaşlarım !

Sevgili arkadaşlar, "nispi temsil" diye bir sistem getiriyorlar, yasal olmayan grupları tüzel kişilik haline getirerek seçimlere giren grupları al diyor, yönetimde yer alacak diyor. Söylüyoruz, o zaman siz de Parlamento'da olan siyasi partilere bakanlıklarda yer verin sevgili arkadaşlarım! Bu kadar basit işte!

Ama değerli arkadaşlar, asıl tehlikeli nokta şu; bu tasarının özü, son günlerde yaşadığımız süreç ile bağlantılıdır; ya mevcut hükümet gibi düşüneceksin ya da düşman olacaksın. Asıl amaç o sevgili arkadaşlar, bunu biz burada payla-

şacağız, mali müşavirler örgütü bir deneme örgütü şu an, yani bizi sınıyorlar, yani bu nispi temsil dedikleri sistem eğer hayata geçerse diğer meslek örgütlerinde de aynı yasayı getirmek istiyorlar, bu uygun mu değerli arkadaşlar? Buna izin verecek misiniz sevgili arkadaşlar?

Türkiye'nin barışa, huzura ihtiyacı olduğuna inanıyoruz, Türkiye'nin kimseyi germeye, bölmeye hakkı olmadığını inanıyoruz. Biz TÜRMOB Yönetimi olarak biraz önce ifade ettiğim doğrultuda üç aşamalı mücadele süremizi sonuna kadar sürdüreceğiz, sürdürmeye kararlıyız, hepinize sevgi ve saygılar sunuyorum. Teşekkür ederim.

Evet, arkadaşlar, teşekkürler. Formumuza devam ediyoruz, söz sırası sizde, söz vereceğim, buyurun. Yalnız tek bir ricam var, çok konuşacak arkadaşım olduğunu biliyorum, zamanı çok kısa kısa kullanarak bu Formun amacı şeklinde söz alırsanız şükranlarımı sunmak isterim. Buyurun,

Günay KARATAŞ **İzmir YMM Odası**

- Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum uyarınıza. Sabahtan beri, dünden beri daha doğrusu, 5 oturumda da hep dinlemek ve payıma düşen dersi almak için oturdum ama bu oturum gerçekten, bambaşka bir oturum haline dönüştüğü için kendimi söz almak mecburiyetinde hissettim.

Öncelikle Genel Başkanıma, TÜRMOB'un Yönetim Kurulu üyelerine, varsa misafirlere ve siz sayın meslektaşlarıma sevgi ve saygılarımı sunarak sözlerime başlamak istiyorum.

Benim söyleyeceğim o kadar çok şeyi söyledi ki Yahya Bey, bize bir şey kalmadı gibi düşünüyorum.

Efendim, ben Günay Karataş, İzmir Yeminli Mali Müşavirler Odası'ndan bir meslektaşınızım ama taa, 1960'lara dayanan bu meslek kuruluşunun bir kanunla "Birlik" haline getirilmesinde çabaları olmuş, gerek öğretim yıllarında gerekse normal süren akademik dönemimde ve gerekse şimdi serbest çalışarak, çalıştığım dönemlerde hep bir tez vardı. Bu Meslek Kuruluşunu güzel bir kanunla bir çatı altında birleştirmek, işte, biraz öncede arkadaşlarım ifade etti, 1989 yılında 3568 sayılı Kanunla gerçekleşti. En çok mutlu olan meslektaşlarınızdan biriyim.

Bu kısaca girişten sonra ben, Yahya Bey'in söylediklerine aynen katıldığım gibi, altına da imza attığım gibi daha da fazlasını müsaade ederseniz söylemek istiyorum. Bir kere, bu meslek kuruluşu, Maliye Bakanlığı'nın vesayeti altındadır, hazırlanmakta olan TÜRMOB'a gönderilmiş tasarıyla çok iyi bir şekilde dersimi çalıştım, tetkik ettim, eleştirilerimi yazdım, önerilerimi yazdım, zamanı geldiğinde de TÜRMOB'a destek vermek için orada bana Yahya Bey, oturacak bir sandalye verirsiniz sonuna kadar size destek vermeyen Günay Karataş namerttir, şerefsizdir!

Şimdi bakıyorsunuz, Disiplin Kurulumuzun da burada, almış olduğu kararları nihai mercii Maliye Bakanlığı "yahu kimsin sen kardeşim?", kimsin yani, sen bizim kuruluşumuzun Kanununu getirdin ama bırak da meslek hakkında karar verecek mercii, son mercii bizden olan insanların objektif kriterlerle vermiş olduğu kararlar bırakın. Yok! İlahı Maliye Bakanlığı onaylayacak! İşte Yahya Bey'i teyit eden şeyler. İki, çok net bir şekilde söylüyorum; ben 1998 yılında İngiltere'deyken aklıma esti, "ya" dedim bunlar geliyorlar Türkiye'de bağımsız denetim şirketleri, yok bilmem ne Arthur Anderson bilmem ne, gerçi o da iflas etti gitti ya, bir dilekçe verdim İngiltere'de, "Ben İngiltere'de yeminli mali müşavirlik yapmak istiyorum" adamlar şaşkırdılar, sanki hani UFO görmüş gibi yüzüme ters ters baktılar, İngilizce'mi test etmeye kalktılar ve bu arada tabii, çok iyi İngilizce bilen bir avukat arkadaşım da gittim, Kıbrıslı, aynen şu manzara ile karşılaştım, samimi söylüyorum; "kardeşim, senin İngilizcen burada yeminli mali müşavirlik yapmaya yeterli değil", yahu sizin firmalarınız geliyor Türkiye'de tek kelime Türkçe bilmeden yapıyorlar! Bunu da söyledik. Yahu bırakın, neremiz doğru ki, tamam Başkanım bitiyorum, az kaldı, az kaldı.

Bunu da maalesef, bu konuda çok net bir şekilde daha hala cevap verecekleri avukat da 15.000 Pound gibi bir rakam istediği için avukat da tutamadan geri döndük geldik.

Maliye Bakanlığı, efendim sınav komisyonunu belirlemiş, şimdi yeni çıkan tasarıda, Yahya Bey seni görmeyince yanlış bilgi mi diye bakıyorum da, daha rezil bir halde, ee, Maliye Bakanlığı "ben belirleyeceğim" yahu bırakın, Türkiye'de TOBB'un, Mimarlar Odası'nın, yani pek daha bir sürü odanın şeyini siz mi belirliyorsunuz yahu! Yani neyi belirliyorsunuz? Ben bunu anlamadım. Tamam, ben Maliye kökenliyim ayrıca onu da ifade edeyim, "yok kardeşim!". Bu meslek mensupları bu vesayet altından kurtulmak zorundadır. Kurtulmadığı takdirde işte burada Yahya Bey sızlanacak, ben burada bağırıp çağır-

racağım ve buna benzer bir sürü olayla karşılaşacağız. Burada, bugüne kadar sunulmuş bu güzel toplantıyı, sonuçlarını, bugüne kadar konuşmacıları da tebrik ediyorum, çok güzel hazırlanmışlar ancak bir eleştirim var, izin verirseniz; biraz önce diğer konuşmalarda yoktu, ilk ben sizin oturumunuzda gördüm, kusura bakmayın heyecanlandım galiba, bir bakıyorsunuz, birinci konuşmacı İbrahim Bey’i, firmasının ismi ...Beyler, burada sunumu yapan İbrahim Bey’dir, ikinci Konuşmacı, bir bakıyorsunuz, PwC amblemi, hayır, bu yanlışır!! Hepimizin firması var, hepimizin firmasının kendine özgü ismi var, hepimizin onuru, gururu var, Rekabet Kurulumu TÜRMOB’un Rekabet Kurulu dışarıdaysa bu iki arkadaşlarımızın ifadesi alsınlar çıkışta!

Bir istirhamım var Başkanım, şimdi önümüzde çok büyük mücadeleler yapabilecek, yapması gereken yönetimlere ihtiyacımız var, gerek mevcut Başkanlarımız, Oda Başkanımız, ayırım yapmaksızın, gerek TÜRMOB üyelerimiz kesinlikle bu mücadeleyi önümüzdeki seçim dönemi var, Mayıs-Haziran ayında, bu mücadelelerde kaybedecek insanlar varsa lütfen seçime girmesin! Bu mücadeleyi yapacak insanlar seçime girsinler bizde onları destekleyelim.

Beni sabırla dinlediğiniz için önce Yahya Bey’e sonrada sizlere çok teşekkür ediyorum.

Necmettin KELEŐ
Ankara SMMM Odası

- Sayın Başkanım 3568 sayılı Yasa ile ilgili üç öneri sundu; birincisi diyalog, TÜRMOB’un en güzel becerdiği işlerden birisi diyalog, gerçekten diyalogu iyi uyguluyor. İkincisi ise hepimizin en iyi bildiği şey, sokaklara dökmek, sokaklara dökülmek. Biz o denemeden geliyoruz Başkanım size destek veriyoruz. Üçüncüsü, hukuk diyorsunuz ama üzülererek belirtiyorum ki, “şeri hukuk” geliyor, yapacağımız nedir buna karşı, merak ediyorum. Teşekkür ediyorum.

Cahit ÜSKEN
İzmir SMMM Odası

- Bu toplantımızın son oturumunda buradan ayrılacak sayın misafir meslektaşlarıma da hayırlı yolculuklar diliyorum.

Ben de Başaran Hanım'ın dünya görüşü ile ilgili 17. ekonomisi büyük bir ülke olarak konuşmak istiyorum; biz daha iyi yönetilseydik, daha demokratik olabilseydik belki 17. değil, belki 10. oluruz. Bunu da şuna dayandırdım; biz iyi yönetilemedik, onun için katma değeri yüksek malları üretmiyoruz. Bugün elektronik sanayinde yokuz, ilaç sanayinde yokuz, otomotiv sanayinde yokuz, ağır sanayi dediğimiz sanayide yokuz, savaş sanayinde yokuz, uçakta yokuz, bunları yapacak teknoloji yok. Atalarımız da bir şey bırakmamış, Kurtuluş Savaşında ancak yurdumuzun ayağı çıplak şekilde kurtarmış. Onun dışında yalnız şurada bir şey var; bunlardan ders alamıyoruz, biz çok iyi demokrat olsaydık, bugün parti başkanlarına bakıyorsunuz ancak ölüm olursa parti başkanlığından ayrılıyor, başta türlü ayrılmıyor, bugün bir parti başkanına bakıyorsunuz, 200 milletvekili var, 100'e düşmüş farkında değil, bir parti başkanına bakıyorsunuz, genel başkan Ankara'ya gelmeden geri dönüyor. Bizim demokrasimiz bu ama Odalarımıza bakalım, Odalarımızda da 30 yıllık, 40 yıllık yöneticiler var! "İnsan, insandan üstündür". Değişim olursa biz bunları yakalayabiliriz.

Ben şunu diyorum, bizim şimdi önümüzdeki seçimlerde malum, bizde de artık 10 yıllık SMMM, 15 yılı geçen yöneticiler var, yeniler gelsin diyebilmeli. Bunları yapmalıyız, daha iyi demokrat olursak biz hükümetlere karşı da çok daha iyi savaştığımızı biliriz. Bütün arkadaşlara saygılar, sevgiler sunuyorum.

İbrahim AKTAN **İstanbul YMM Odası Başkan Yardımcısı**

- İyi akşamlar, saygılar. Sayın Başkanım, fazla vaktinizi almak istemiyorum ama bu konular bizi çok ilgilendirdiği için özellikle Ticaret Kanunu olduğu için de ben de söz almak durumunda kaldım. Bazı yanlış anlamalar belki var onları belki düzeltmiş olurum. Öncelikle konuşmacı arkadaşlarıma çok teşekkür ediyorum. Sayın Değirmenci çok heyecanlı, çok ateşli, o kadar ateşe gerek yok, değil mi? Daha sakin olmakta fayda var, onun için biz anlarınız yani.

Şimdi Cansel arkadaşımız gayet güzel anlattı, konulara tabii ki hakim gayet ve çok eskiden beri tanıyorum kendileriyle aşağı yukarı 1987'den beri tanışıyoruz. Şimdi tabii, şöyle bir sınıflama yapıldı gibi, şimdi işte, ilk dörtlerle karşısında olanlar, hayır, biz böyle bir sınıflama yapmadık. Böyle bir sınırlama yapılıyor, biz bunları anlatmaya çalışıyoruz. İşte, iyi giden, yani dörtler biliyor muydu ötekiler bilmiyor muydu! Hayır, tam tersini söylüyoruz; tam tersi derken

herkes bu işi çok iyi biliyor, enflasyon düzeltmesini yabancılara biz anlata-
madık, 280. maddeyi biz anlatamadık. Bunu bizim meslek mensuplarımız ça-
la kalem yaptılar, öyle bir problemimiz olmadı, öyle bizim bir problemimiz
falan yok. Bizim problemimiz, ayrımcılık, bakın nedir bu ayrımcılık? Bakın,
Ticaret Kanunu'nda ne getirilmiş? Bağımsız denetim kuruluşu getirmiş, ön-
ce bir kişi olacak, kişi olmadan bağımsız denetim kuruluşu olmaz, meslek
mensubunu tanımlayacaksınız! Bu meslek mensubu kimdir? Bu meslek men-
subu, 3568 sayılı Kanunla yetki almış meslek mensuplarıdır, bu tanımlı kanu-
na koyacaksınız. Başka bir kanunla da meslek tanımlı yapmayacaksınız!. Biz,
bunun böyle olması gerektiğini, mesleğin 3568 sayılı Kanunda tanımlanması
gerektiğini ifade ediyoruz. Neyi söylüyoruz? Alın, rotasyon, sabahta söyle-
dim “kardeşim”, ne diyor biliyor musunuz rotasyon? Şirket ortakları arasın-
da rotasyon yapılır diyor, şahıslar da yapılır, bir şirketin beş ortağı varsa diyor,
bu beş ortağın bir ortağı 7 sene yapar, ikinci ortağı 7 sene yapar, üçüncü orta-
ğı yani 35 sene, hatta 35 sene geçtikten sonra gene yapabilir, diyor. Allah aş-
kına size soruyorum, sayın arkadaşım da söylüyorum Cansel hanım'a, bu
mantıklı mı acaba, bu mantıklı mı? Şimdi ben ortağım, ben denetleme yapmı-
şım, benden sonra ortağım gelmiş, denetlemiş benim hatamı bulacak, müm-
kün mü? Çünkü bizim kazancımız aynı şirket kasası içerisinde, bana gelip de
“yahu sen daha önce imzalamışım ya, bu yanlış”, diyebilecek mi? Böyle bir
şey olması mümkün mü? Bunun akılla, mantıkla izahı var mı Allah aşkına!
Buna Sayın Ünal Tekinalp dedi. Bizim Ünal Tekinalp ile hiçbir alıp vereme-
diğimiz yok ki, bizim Hocamız, değerli bir insan, bilim adamı, akademisyen,
problemimiz yok, bir mantığımı anlayabilseydik, sorduğumuz zaman da kav-
ga ediyor bizimle! Yani Ankara'daki toplantıda sorduğumuzda bununla ilgili
kavga ediyor, hatta SPK yetkilisine “siz anlamazsınız” diye de hakarete bu-
lunacak seviyede söz sarf ediyor yani biz bunları konuşmayalım yani, biz Ti-
caret Kanununa tabii karşı değiliz, ne münasebet! Böyle bir şey olabilir mi?
Bilimsel anlamda, bilgi anlamında bizim meslek mensuplarımıza ısrarla söy-
lüyorum! Son derece ilgililer, son derece bilgililer bu konu için hiçbir söz vu-
ramazsınız buna.

Bir diğer husus, niye yapılıyor bu? Belki de birilerinin hatalarını gizlemek için
yapılıyor. Yani dörtler, beşler her neyse kendi aralarında oynayıp duruyorlar.
Sayın Cansel de biliyor mu? Meslek mensubu bu kusuru işlerse cezasını gö-
rür. Kendi çalıştığı şirket, 400- 399 milyon Dolar cezayla muhatap oldu, öde-
yemedi şirket sigortası, ortaklara gittiler, bu çok doğal bir şey, bundan doğal
ne olabilir. Bu başka bir şey yalnız!.

Evet yani sonuç itibariyle, bu Kanunu taramakta olduğumuz böyle bir şey yok, bizim vizyonsuz, yani böyle dar görüşlü olduğu gibi bir şey yok, bizim vizyonumuz son derece uzun görüşlüdür, ileridir, hep işlerden konuşuyoruz, ağzımızdan çıkanları biliyoruz ama yani sanki Cansel arkadaşımız sanki bizi birazcık böyle vizyonsuz, ileri görüşsüz gibi ifadeler kullandı. Böyle olmadığını ifade ediyorum, hepinize saygılar sunuyorum .

Yücel AKDEMİR
İstanbul SMMM Oda Sekreteri

- Sevgili Başkan'a çok teşekkür ediyorum. Tabii ki, siz de bu çerçeveyi çizdiniz, çok zorlu bir döneme giriyoruz, bu zorlu günlere giderken hepimizin birbirine ihtiyacı var, bu mücadelede bağımsız denetim firmalarına ihtiyacımız var, yeminli mali müşavirlere de ihtiyacımız var, mali müşavirlere de ihtiyacımız var. Bu sürece girerken hepimiz biraz daha hassas olacağız ama günü geldiğinde varsa eksikleri bağımsız denetim firmalarını da tartışacağız. Yeminli mali müşavirlik mesleğinin bağımlı olup olmamasını da tartışacağız. Hepsinin bir zamanı var, dünya gerçekleriyle bunları tartışacağız, en doğru yolu birlikte bulacağız. Ama bugünlerde bunları tartışmaktan ziyade bizim farklı şeylere ihtiyacımız var, bu çerçevede ben sormak istiyorum; özellikle TÜRMOB Yöneticilerine sormak istiyorum, bugün 4 Nisan, 1 Mayıs'ta seçimlerimiz başlıyor, Odalarımızın kafası karışık, bu yasa çıkarsa ne yapacağız? Ne gibi bir karar alıp bu seçimleri erteleyecek miyiz? Birliği, beraberliği sağlayabilecek miyiz? TÜRMOB'un bu konuda bir çalışması var mı? Hep birlikte bir karar alıp birlikte hayata geçirip bu mücadeleyi birlikte başlatma kararını alabilecek miyiz? Bu konuda düşüncenizi almak istiyorum, teşekkür ediyorum.

Ülkü SÖNMEZ
İstanbul YMM Odası

- Değerli arkadaşlar, bugün ikinci kez söz alıyorum; bu akşamın, bugünün Sempozyumun sonlarına yaklaştığımızda en önemli olay, 3568 sayılı Meslek Yasası; Başkan, çok güzel vurguladı, 1950 yılından beri Türkiye'de Meslek Yasası için mücadele verildi, 1990 senesinde ama öyle ama böyle Meslek Yasamız bize teslim edildi. Arkadaşlar, bu Yasa, sanayicinin, tüccarın, köylünün,

işçinin, esnafın yasası değildir, bu yasa bizim yasamızdır!. Bu yasa ile biz bugüne kadar geçen 18 yıllık sürede geceleri uyamadık, koynumuzda büyüttük, bu ortama getirdik, bu yasayı bizden başka hiç kimsenin değiştirmeye veya değiştirtmeye kalkmaya hakkı olmadığını inanıyorum ben! Ve kim... yüzde 47 ile ben her şeyi yapıyorum dersin yüzde 75'e yapamazsın deme hakkına hiç kimse sahip değil, Odası yüzde 75 ile iktidar olmuştur, yüzde 80'lerle, yüzde 90'larla oy alacaktır. Her ortamda bu Yasaya sahip çıkmalıdır. Yasa benim yasamdır!. Bu yasayı ben değiştiririm, bu yasayı değiştirmeye benden başka hiç kimsenin hakkı yoktur, bu böyle bilinsin arkadaşlar!

Cansen BAŞARAN
SMMM
İstanbul SMMM Odası

- Kapanıştan önceki son IFAC ile ilgili, kalite-kontrol ile ilgili biliyorsunuz, ekrana yansıttım, İbrahim Bey'in yorumları üzerine sanıyorum bir daha oraya dönmek lazım. Öncelikle şunun altını çizeyim, TÜRMOB, IFAC'ın bir üyesidir, değil mi? Bunun aksine bilen Oda da yok herhalde ve bir kuruma, bir kulübe üye olduğunuz zaman, o kulübün standartlarına ya uyarsınız ya da o kulüpten çıkarsınız. Şimdi burada, deminki haksız rekabet, IFAC'ın standartları uygulayalım, eski yasaları deyip başka şeylerde farklı seçim yapamayız, şunu söyleyeyim; Türk Ticaret Kanunu sırasında rotasyon çok ciddi tartışıldı ve IFAC'ın Kurum olarak tüm üyelerine yorumu "partner" yani şirket rotasyonu değil imzayı atanın rotasyonu yönündedir, dolayısıyla bu bir Türkiye'nin kendi başına seçimiyle Sayın Tekinalp'in ve ne de burada çalışan meslek mensuplarının bir seçimidir. IFAC'ın eğer sitesine giderseniz, sitesinde bütün yaptığı, dünyadaki çalışmalar ve bununla ilgili "Bokalini Raporu" diye yaklaşık 70-80 sayfalık gerekçeleriyle zaten, dolayısıyla son derece teknik, aldık onun için bence bunu çok demagoji konusu yapmayalım. Tartışabiliriz, fikir ayrılığı çok normaldir ama bu bir seçim değil bir teknik çalışmanın sonucu yapılmıştır, onun altını çizmek isterim.

İkinci konu, Kanunda meslek mensuplarına referans verilmiyor deniyor bence çok yanlış, sizler hep, bütün tartışmalarda vardınız, Kanun, serbest muhasebeci, mali müşavir ve yeminli mali müşavirlere çok spesifik referanslar veriyor. Artı, hangi kurumların kurum tarafından denetlenmesi gerekeceğini, hangi kurumların SMMM ve YMM tarafından denetleneceğini söylüyor, bu bir ölçek meselesi arkadaşlar, sizin şahsi seçiminiz, burada kimse kimsenin

zorla “kurumlaşın” demiyor. Sizler ister kurum olarak bir araya gelip, daha büyük ölçekli şirketleri denetlemeye tabi olursunuz, isterseniz, dersiniz ki, “küçük olsun ama benim olsun, ben SMMM veya YMM”. Dolayısıyla piyasada her ölçeğe, her seçim yapana iş var, orada da paniğe kapılmayalım ama seçim sizlerin seçimi. Bence rekabette aslında her gün yaptığımız yatırımlarla, yaptığımız seçimlerle konumunuzu belirliyor. Burada herhangi bir ayrıcalık, ayırım yoktur, öyle de bir şey ifade etmeye çalışmadım. Zaten yüz ifadelerime baktım konuşma sırasında öylede olmadığına diğer arkadaşlardan algılıyorum. Dolayısıyla bence burada seçimlerinizi siz yapın ama hakikaten, benden naçizane tavsiye, gidilecek yolda seçim hakikaten kurumsallaşmanın altında yatıyor, nasıl bizler, meslek mensupları olarak müşterilerimiz kurumsal olmadığı zaman son derece zor iş yapıp, eleştiriyoruz, burada birçok eleştirmen olmayalım, biz görevimizi yapalım ama dediğim gibi seçim meselesi! Benim söyleyeceklerim açıkçası bu kadar, sanıyorum başka bir referans olmadı, tekrar çok teşekkür ediyorum, sağ olun.

Ali Osman GÖNÜL **İzmir SMMM Odası**

Bağımlıyım, aslında bu Kanundaki eksiklikten kaynaklanıyor. Benim sorum TÜRMOB Yönetim Kurulu’na 70 bin üyesi olan mali müşavir veya serbest muhasebeciler neden başkan olamıyor? Yeminli mali müşavir olma şartı, Anayasaya ne kadar uyuyor, demokrasiye ne kadar uyuyor. Bu hep benim kafama takılıyor, tartışıyoruz ama bizim yasamız baştan demokratik değil. Teşekkür ediyorum.

Katılımcı

Sözlerime teşekkür ederek başlamak istiyorum. Bu toplantıyı düzenledikleri ve bu güzel çalışmayı yaptıkları için arkadaşlara teşekkür ediyorum. Ayrıca, bu çalışmaya emek veren her kademedeki arkadaşıma teşekkür ediyorum.

Meslek yasası hepimizi yakından ilgilendiriyor, kendimizi ifade etme anlamında. Yasanın ele alınış biçiminden kaynaklı olarak, doğal olarak da bir madde öne çıktı, doğru ve somut olan maddeler tartışılabilse ve herkesin somut konuları ortaya koyarak birlikte olmak ve birlikte mücadele etmek, bu uğur-

da yumruğunu masaya vurmak noktasında, faaliyetlerimiz noktasında gücümüzü ortaya koyabilsek daha iyi olur diye düşünüyorum.

Değerli arkadaşlar üç yıldır burada toplantı yapıyoruz, mesleğin sorunları, mesleğin amacı bütün bunların hepsini kapsayan en önemli konu biraz önce Cansel Hanımın sunumunu yaptığı konu idi, küreselleşmeye yönelik zaman zaman övücü sözler söyledi, meslekteki tekelleşmeyi görmezden geldi. Meslekteki tekelleşmeyi tartışmalıyız, meslekte tekelleşme bugün muhasebe fabrikaları ortaya çıkardı. Biraz önce Başkan ifade etti bir yeminlinin 300 tane tasdik yapması ne kadar doğruysa, İstanbul'da yakından biliyorum muhasebe fabrikalarından söz ediliyor. Tüm bunların önüne geçecek düzenlemeleri ve çözüm yollarını tartışarak, bunları nasıl çözeceğimizi tartışmamız gerekir diye düşünüyorum. Birlik ve beraberliği getirecek şu maddeye hiç kimse değinmedi değerli arkadaşlar, 5'e, 4 maddesini yıllardır tartıştık ve o madde diyor ki, her kes biliyor ama tekrar paylaşmak lazım, TÜRMOB yönetimi 9 kişiden oluşur bu dokuz kişinin 5'i 3 bin kişilik YMM den oluşur, 5 kişinin YMM'den oluşması yetmiyor TÜRMOB Başkanı da YMM'den oluyor. Buna karşı oluşumuz şundan değerli arkadaşlar, YMM, SMMM kamplaşmasından değil, anti demokratik olmasından kaynaklanıyor.

Ücretlerin belirlenmesi, TÜRMOB'un yurtdışında bir toplantıya gitmesinin Maliye Bakanı'nın iznine bağlı olması, bütün bunlar kabul edilebilir şeyler değildir arkadaşlar. Biz bunları daha çok tartışmalıyız, nispi temsil, çağdaş demokrasilere inaniyorsak tartışmak gerekir diye düşünüyorum.

Bir diğer önemli konu, sınavlar. Giriş koşullarına hiçbir arkadaşım değinmedi, giriş koşullarında 3-4 alan sayılıyor, yetmedi bunların dışında işletme, hukuk, iktisattan mezun olmasına gerek yok yüksek lisansı buradan yapmış olmak koşuluyla mesleğe girebiliyorlar. Böyle bir şeyin olmaması gerekir diye düşünüyorum. Demokrasiye inaniyorsak, çoğunluğun görüşlerine saygı duymak gerekir diye düşünüyorum gerçek, bir demokraside vesayetten uzak bir yasada buluşmak dileğiyle hepinize saygılar, sevgiler sunuyorum.

Mehmet ÇABUK
İzmir SMMM Odası

Öncelikle bu güzel toplantıyı düzenleyenlere teşekkür ediyoruz, sevgili konuklara hoş geldiniz diyoruz. Türk Ticaret Kanunu ile ilgili bir konuda Can-

sel Hanıma katkı koymak için söz almıştım. 3568 sayılı Yasa bizim mesleğimizi düzenliyor, Türk Ticaret Kanunu ayrı bir düzenleme bir kere bu tespiti yapalım. İki, Ticaret yasa taslağı bildiğiniz gibi İsviçre ve Almanya hukuk sistemine ait, bilanço hukukunun Türkçeye çevrilmesinden ibaret. Yani, bu yasa başarılı olacaksa yine bizim sayemizde olacak. Dolayısıyla, bir üstadımız söyledi taslakta 400'üncü madde, 3568 sayılı Yasaya göre yetki almış meslek mensupları kelimesi yeterliydi. Biz bu tartışmanın içinde bulunduk, sağ olsun Rifat Nalbantoğlu böyle bir imkan sağladı, biz hocaya sorduk hocam 3568 sayılı Yasa kelimesi geçse yeterli olmaz mı? Şöyle söyledi 3568 sayılı Yasa değişti, 5568 oldu, o zaman yasa havada kaldı. Serbest muhasebeciler ile ilgili konu gündeme geldi, üstat bunlar ne olacak? Siz önce 3568 sayılı Yasanın ikinci maddesine bakın, ikinci maddede serbest muhasebeci arkadaşlarımızın denetim yetkisi yok. Bu böyle çıkarsa, birisi iptal davası açarsa yasanın tamamı iptale konu olabilir. Bunları ben bilgilendirmek için söylüyorum, tekrar hoş geldiniz diyorum başarılar diliyorum.

Ertuğrul KILIÇ **Ankara SMMM Odası**

Bizim gerek duruşumuzu, gerek kaynaklarımızı bu mesleğin örgütü olan, 3568 sayılı Yasa ile kurulmuş olan TÜRMOB'un bu konularda daha aktif olması gerektiğine inanıyorum. Özellikle bu rotasyon konusuna TÜRMOB'un çok ciddi şekilde ele alması gerektiğini düşünüyorum. Denetçi kavramının açığa çıkartılması ve bunun altının doldurulması, deminki arkadaşımın söylediği sadece 3568 değil, bunun açılması ve altının doldurulması ve bu mesleğin sahipleri şeklinde düzenlenmesi daha uygun olur. 3568'in ikinci maddesinde yazılanların bu örgüte atıfta bulunarak, düzenlenmesi daha uygun olur. Bu düzenleme çok önemli bir sorun, bizim gibi az gelişmiş, meslek örgütünün çok genç olduğu yerlerde inanılmaz bir sorun bu soruna tüm meslek mensuplarımızın duyarlı olması gerekiyor.

TTK'daki denetimin örgütümüzce yapılması, rotasyonun ele alınması ve sadece uluslararası değil bizim koşullarımızın da buna uygun olması gerektiğini bir açık bir şekilde ifade etmek gerekir. Teşekkür ediyorum.

Katılımcı

- Mikrofon alışkanlık yapıyor, ben çok kısa konuşacam. Diğer arkadaşların bahsettiklerinin dışında ben bir başka sorundan bahsedecem meslek angarya haline geldi. Deli dumrul yasaları şeklinde, 385 sanıyorum Vergi Usul Tebliği ile düzeltme beyannamelerine 1400 YTL özel usulsüzlük kesildi değerli arkadaşlar. Yani yanlışını yazdınız onu düzelttiğinizde 1400 YTL ödeyeceksiniz. Bu başımızda demoklasin kılıcı, bir işten alacağımız parayı veriyoruz. TÜRMOB'un bunu Maliye Bakanlığı nezdinde ciddi anlamda dile getirmesi gerekiyor. Bir şey daha söylemek istiyorum, Maliye Bakanlığı tarafından banka hareketleri araştırılmış... ben buradan Maliye Bakanlığına sesleniyorum, bana 5000 YTL verin ben bu mesleği bırakıyorum. Böyle bir şey yok.

Ulviye Derya DEMİR İzmir SMMM Odası

- Hem bir meslektaş, hem de bir bayan meslektaşınız olarak konuşmak istiyorum, yenilikler önümüzde, ufkumuz açık biz gençler olarak bu mesleği geleceğimizi olarak görüyoruz. Akademik bir meslek olduğuna, bilimsel bir meslek olduğuna inanıyoruz gelecekte de çok büyük şeyler bekliyorum bu meslekten. Bunu yapabilmek için ben naçizane fikrim, meslek mensupları olarak birlik içinde hareket etmemiz gerektiğine inanıyorum. Bunun içinde önce birbirimizi sevmeliyiz ve dayanışmayla hareket etmeliyiz.

Mesleğimizde bayanlar çoğunlukta değil her halde öyle görüyorum. Bu şekilde bakarsak, diğer meslektaşlarımızla birlik içinde hareket etmemiz gerektiğini düşünüyorum. Öncelikle bürolarımızdan, kendimizden başlayarak geleceği hazırlamalıyız diye düşünüyorum, teşekkür ediyorum.

Katılımcı

- Değerli meslektaşlar son bir söz de ben söyleyim, son kurşunu da ben vurayım. Ağaca bakıp ormanı görmüyoruz, önce ormana bakıp meslek yasası ile ilgili, meslek unvanlarına, Sayın Yücel Akdemir'in söylemek istediği ancak, uzlaşma dedi, ben uzlaşmanın olmaması gerektiğini, uzlaşmalarla bir yere varılmıyor. Yeminli mali müşavirler, önce muhasebeci olacak, yani uluslararası standartları kabul edeceğiz bir parçası olacağız, oradaki meslek unvanla-

rını ya bizde öyle değil. Türkiye’de futbol nasıl oynanıyorsa, yurtdışında da aynısı oynanıyor. Yeminli mali müşavirler önce kabul edecekler, muhasebe bir numara olarak yapılır, bunun dışında uzmanlaşmış olanlar denetim yapar, kayıt yapanlar kayıt yapar. Tek meslek, tek oda, bağımsız meslek teşekkür ederim.

Sabri TÜMER **İstanbul YMM Odası**

- Saygı değer misafirler, saygı değer arkadaşlardım, ben TÜRMÖB’a teşekkür ediyorum böyle güzel bir form düzenlediği için. Çalışma usul ve Esasları Yönetmeliğimizin 8 inci maddesinin meslektaşlarımızın birbirine karşı, meslektaşlarımızın devlete karşı sorumluluğunu esas alan başlıklar şeklinde düzenlediği için.

Değerli arkadaşlarım bizler saygın bir meslek mensubu olmak istiyorsak, bizlerin Anayasası olan meslek Yasamızı, Çalışma Usul ve Esasları Yönetmeliğimizi, Disiplin Yönetmeliğimizi, Etik Yönetmeliğimizi çok iyi bilmek mecburiyetindeyiz. Kendi Yasasını, ve kendini tasvip eden yönetmelikleri bilmeyen meslek mensubu saygın bir yere oturtulamaz. Bunu bir defa biz çok iyi bir şekilde bilmek mecburiyetindeyiz.

İkinci husus Türkiye’de şu an üç milyon mükellef var. 900 bini basit usul. 600 bin tanesi şirket, 300 bini gayri faal. Geri kalan birbuçuk milyonun 275 bini bilanço usulüne, geri kalan 1 milyon 200 bin kişi işletme defteri tutuyor. Bu ülkeye katkısı 9 katrilyon ve onları biz çekiyoruz. Sayın Maliye Bakanı neredesiniz, bu insanların elinden niçin tutmuyorsunuz? Bu insanları niye eğitmiyorsunuz. Bu insanların yüzde 80’i ilkokul mezunu, bizim arkadaşlarımız bu insanlarla uğraşiyor. Maliye Bakanlığı en büyük teşekkürü, en büyük katkıyı bize yapması lazım, destek değil köstek oluyorlar sizlere.

Maliye Bakanlığı 3568 sayılı Yasanın babası oldu bir dönem tamam ama hala baba olmaya hakkın yok. 3568 sayılı Yasanın 73 bin tane sahibi vardır. Bir Avrupalı meslek yasanının bakanlık tarafından değiştirildiğini duysa gülerler. 73 bin kişinin örgütlü olduğu bir yerde Maliye Bakanlığı meslek yasası değiştiremez! Olamaz böyle bir şey! Ama görüyorum ki saygı değer arkadaşlarım, birçok arkadaşımızın kafası bulanık burada. Bu salonun dimdik ayağa kalkması lazımdı, tek yürek olması lazımdı. Bu yasanın yok şurasından alalım, yok

burasından alalım denilemez, böyle uzlaşma olmaz. Uzlaşma şu, gelin oturun meslek kuruluşuyla görüşün. Aksi takdirde sokaklara dökülürüz. İşte burada sizin, bu kararlılığı, bu duruşu gözlerinizdeki kıvılcımla Başkana vermeniz lazım.

Bu duygularla hepimize teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

Yahya ARIKAN
TÜRMOB Genel Başkan Yardımcısı
Moderatör

- Değerli arkadaşlarım, ben bu bölümü dört tane soruyla kapatmak istiyorum.

Değerli arkadaşlar meslek mensupları olarak bugüne kadar partiler üstü kaldığımızı ama bu yasa tasarısıyla hükümetin, odamızı ve Birliğimizi kendisinin arka bahçesi yapmasına izin verecek miyiz? (salondan hayır sesleri)

Bu tasarının sorunlarımızı çözmek yerine, sorunlarımızı artırarak, giderek kaos yaratmasına izin verecek miyiz? (salondan hayır sesleri)

Uzun mücadelelerle elde ettiklerimizin yok olmasına izin verecek miyiz? (salondan hayır sesleri)

O halde bugünden itibaren, birlik ve beraberlik içinde, odamızı, Birliğimizi, mesleğimizi, demokrasimizi, cumhuriyetimi sonuna kadar sahiplenmeye ve mücadele etmeye var mıyız? (salondan varız sesleri)

Sağ olun, var olun.

Forumun Genel Değerlendirmesi

Musa PİŞKİN
TÜRMOB Yönetim Kurulu Üyesi

- Çok değerli arkadaşlarım üçüncü Muhasebe Formunun sonuna gelmiş bulunmaktayız. Sizleri gerçekten yürekten kutluyorum. Bu dakika itibarıyla yine coşkulu bir kalabalık, bu aşamayı gerçekleştiriyoruz, gerçekten teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlarım, iki tam gün süren bu forumda, mesleğimizin aslında genel kurullarda tartışılması lazım gelen sorunlarını, bu platformları, bu forumları oluşturmak suretiyle daha geniş bir zaman ayırarak tartışma platformu olarak gerçekleştiriyoruz. Çok ciddi konular var, bunları gerçekten konuşmacılar bunları ortaya koydular, sizlerin katkılarıyla yorumlarıyla belli noktalara ulaştı.

Değerli arkadaşlarım, artık değişim sözcüğünden bahsetmeye gerek yok. Gerçekten çok ciddi bir süreç yaşıyoruz. Bu forumun konusu çok çarpıcı, muhasebe mesleğinin yeniden yapılandırılması sürecinde diye başlıyor. Aslında muhasebe mesleği yeniden yapılandırılıyor değerli arkadaşlarım. Yani gerçekten muhasebe mesleğini ifa eden bizler, bu tarihe kadar bu mesleği vergi idaresinin ihtiyaç duyduğu raporlamaları yerine getirerek gerçekleştirdik. İstenilenleri sunduk, vergi iadesini sunduk, beyannameleri, bildirgeleri, ek bildirgeleri bunları da sürekli hazırladık ve gönderdik ama artık muhasebe dünyada olduğu gibi Türkiye’de de bilgi üretimi anlamında yapılacak. O nedenle çok değerli konuşmacı Hüseyin Beyinde ifade ettiği gibi muhasebe artık şirketler için stratejik bilgi üretim merkezi haline gelecek. Bu son derece önemli bir gelişme.

Bu somuttan şuraya geleceğim değerli arkadaşlarım, Türk Ticaret Kanunu haziran ayına kadar, yani Meclis tatile girinceye kadar çıkarılacaktır. Bu Kanunun uygulamasına 1.1.2009 tarihinden itibaren büyük ölçekli şirketlerde geçilecektir. Küçük ve orta ölçekli şirketlerde 2010 tarihinden itibaren uygulamaya başlanacaktır. Artık vaktimiz yok değerli arkadaşlar, bu yasa mesleğimizi çağdaş dünyada nasıl yapıyor ise ülkemizde de öyle yapılı hale getirecek bu anlamda son derece önemli.

Değerli arkadaşlar, mesleğimizi yeniden yapılandıran bu yasa bize uluslararası muhasebe standartları, uluslararası finansal raporlama standartları, daha sonra onları Türkiye Muhasebe Standartları ve Türkiye Finansal Raporlama Standartları demek durumundayız bunları muhasebede uygulama zorunluluğu

getiriyor ve uluslararası denetim standartlarına göre denetim yapma zorunluluğu getiriyor.

Değerli arkadaşlar, bu çok tekrar oldu ama ben önemine binaen bir kez daha söylemek isterim ki, bu son derece önemli, bizim açımızdan yeni fırsatlar yaratıyor. Eğer önem vermezsek değerli arkadaşlar çok ciddi tehditlerde yaratacak. O yüzden biz vakit geçirmeden bu işi yapmak durumundayız. Formumuzun çok önemli bir bölümünde buna değinildi. Bu bağlamda 400'üncü maddeyle ilgili, bir değerli meslektaşımızın 400'üncü madde ile ilgili yaptığı değerlendirme oraya 3568 sayılı Yasaya göre yetki almış ibaresinin konulması, konulmasını bizde çok istedik, inat ve ısrarla bunun mücadelesini verdik. Ancak hoca, bir yasada bir başka yasanın numarasının zikredilmesini uygun görmediğini ifade etti.

Değerli arkadaşlar 400'üncü maddeye göre büyük ve orta ölçekli işletmelerde denetim bağımsız denetim kuruluşlarınca yapılır, bizim müdahalemizle denetim, ortakları SMMM ve YMM unvanlı meslek mensupları tarafından yapılır şekline dönüştü.

Değerli arkadaşlar, kanunun tanımlama maddesi yoktur, şayet tanımlama maddesi olsaydı, serbest muhasebeci mali müşavir ve yeminli mali müşavir kavramlarından algılamak gereken nedir, tanımlar maddesinde yer alırdı. Ancak yok.

Değerli arkadaşlar biz hukuk devletinde yaşıyoruz ve Türk hukuk mevzuatında, 3568 sayılı Meslek Yasasında bu unvanlar tarif edilmiş unvanlardır. Dolayısıyla bu yasa tüm hukuk mevzuatı dışında bir yasa değildir. 400 üncü madde ile ilgili olarak ikincil mevzuat düzenlemesi yapılacaktır. Tanımlar bu ikincil mevzuat düzenlemesinde yer alacaktır.

Değerli arkadaşlar, benzer düzenlemeler bağımsız denetimle ilgili BDDK Yönetmeliğinde, SPK Yönetmeliğinde bulunmaktadır. Orada denetim, 3568 sayılı Yasa ile yetkilendirilmiş meslek mensupları tarafından yapılacağı ibaresi vardır, 400 üncü maddeye göre çıkarılacak yönetmeliğe de bu koyulacaktır. Bu hususun sürekli olarak, ama sürekli olarak tekrar edilmesi gına getirmiştir. Biz mesleğimizin ve meslek mensuplarımızın hukukunu sonuna kadar en ince ayrıntısıyla Genel Başkanımız, Genel Başkan Yardımcımız ve bütün yöneticilerimizle savunmaktayız. Bundan hiçbir endişeniz olmasın değerli arkadaşlarım.

Değerli arkadaşlar, Rıfat Beyin bu forumun konusu ile ilgili olarak yaptığı konuşma aslında daha sonraki oturumlarda içerik doldurularak süreklilik arz etti. Biz IFAC üyesiyiz, biz dünya muhasebe örgütünün üyesiyiz, biz Avrupa Birliği sürecindeyiz ve Avrupa Birliği regülasyonuna uyum sağlamak durumundayız. Ülke olarak da bu yolda çalışmalarını yıllardan beri yapmaktayız ve devam edecektir. Bu bakımdan bölgesel ve küresel bu entegrasyonların dışında kalmak bizim açımızdan söz konusu değil. Esasında muhasebe bir dünya lisansı, dünyanın her tarafında muhasebeciler aynı lisana göre kayıt yaparlar, aynı kural ve ilkelere göre finansal raporlama yaparlar, aynı kurallara göre denetim yaparlar. Yaparlar ki, dünyanın her tarafında bu finansal raporlar geçerlilik kazansın, yaparlar ki, bu denetim raporları dünyanın her tarafında yatırımcıları bilgilendirsın. Bunun sonucunda sermaye hareketleri, mal hareketleri sağlıklı bir bazda gerçekleşebilsin. O nedenle IFAC'ın yükümlülüklerine TÜRMOB harfiyen uymaktadır. Yasamız uluslararası kurallara uygundur, mesleğin eğitim standartları IFAC rejimine uygundur, tabi bu standartlar statik yapılar değildir değerli arkadaşlarım. IFAC'ın mesleki eğitim standartları başta olmak üzere tüm standartlar sürekli ihtiyaçlara göre değiştirilmekte, yenilenmekte, yeniden yayınlanmaktadır. Çünkü konuşmalarında hocalarımın söylediği eğitim standartlarından 8 tanesine 3 tane uygulama genel tebliği yayınlandı. Bunlardan bir tanesi de stajyerlerin eğitimi ile ilgili meslek mensuplarının yükümlülüklerine ilişkin.

Değerli arkadaşlar, mesleğimizin geleceğini stajyerlerimiz, aday meslek mensuplarımız oluşturmaktadır. Biz örgüt yöneticilerinin görevi gelecekte bu mesleği yapacak olanları çok sağlıklı yetişmelerini temin etmektir. Bu konuda IFAC'ın eğitim rejimini kabul ediyoruz ve uyum mücadeleleri yapmak suretiyle yaşama geçireceğiz.

Değerli arkadaşlar, bizim aday meslek mensuplarımız, meslek mensuplarının yanında staj görürler, üniversite mezunları iki yıl, ön lisans mezunları dört yıl, lise mezunları altı yıl. Bu stajın nasıl yapılacağına ilişkin bizim staj yönetmeliğimiz var. Ancak IFAC rejimi, gerçekten Serdar Hocamızın ifade ettiği gibi bu yükümlülük, bize staj yönetmeliğimizin değiştirilmesi, geliştirilmesi yükümlülüğünü getirmektedir. Bunun programını tespit ettik, üzerinde çalışacağız ve gereken düzenlemeleri yapacağız. Gerçekten yanında staj yapılan meslek mensuplarının önemli görevleri var, önemli fonksiyonları vardır. Mesleğin yarınlarını oluşturacak meslek mensuplarını yetiştirebilmek adına.

Değerli arkadaşlar konuşmalarda belirtilen iki husus vardı, Türkiye gerçeğidir, bizler örgüt yöneticileri olarak yanında staj yapılacak meslek mensubunu bulmada oldukça güçlük çekiyoruz, oldukça sıkıntı yaşıyoruz. Bu alandaki mali yükümlülükler mesleğe girmek isteyen insanların sırtında ciddi bir yüküdür. Sayın Onursal Genel Başkanımızda burada, gerçekten yanında sağlıklı staj yapılacak, stajyerlerin üzerindeki mali yükün azaltılması konusunda bir yasal düzenleme yapılması lazım. Aksi takdirde değerli arkadaşlarım, bu yükü meslek mensuplarının taşıması mümkün gözüküyor.

Değerli arkadaşlar, mesleğimizin çok önemli diğer konuları da bu forumda tartışıldı ben tekrar tekrar aynı şeyleri ifade etmek istemiyorum. Ancak çok değerli Banu hocamın bildirişi üzerinde durmak istiyorum. Dünyada, bilhassa Amerika Birleşik Devletlerinde muhasebe meslek mensuplarının nasıl algılandıkları konusunda yapılan bir araştırmayı bizim önümüze koydu, hiç kuşkusuz muhasebe meslek mensuplarının algılanması ile ilgili araştırmanın sonuçları. Burada muhasebe meslek mensuplarının imajı konusu öne çıktı. Gerçekten muhasebe meslek mensuplarının imajı konusu bu meslekte son derece önemli bir konu. Bir kere hepimizin bir meslek mensubu olarak mesleğimizi ifa ederken sadece bundan para kazanıyor durumda olduğumuzu düşünmemiz mümkün değildir. Atacağımız her adımın, yapacağımız her davranışın meslek mensuplarına ne getireceği, ne götüreceği konusunu gerçekten iyi düşünmeniz gerektiğini düşünüyorum. Sadece meslek mensuplarına değil, odalara ve TÜRMOB'a da bu konuda önemli görevler düştüğünü değerlendiriyorum. Meslek mensuplarının kamuoyu ile ilgili gerçekten çok olumlu, çok takdir edilebilir meslek olarak temayül edilmesi noktasında önemli çalışmalar yürütülmesi gerektiğini değerlendiriyoruz, Banu hocamız bu vesileyle bu forumda böyle bir tespit yapmak, böyle bir yol göstermek imkanını bizlere hatırlattığı için kendilerine gerçekten teşekkür ediyoruz.

Değerli arkadaşlarım Rifat beyin açılış konuşmalarında da belirttiği gibi bu düzenlenmesi kapsamında, aslında dünyada muhasebe ve denetim mesleğine ilişkin hangi yapılar varsa, ülkemizde de o yapıların muhakkak suretle var olması büyük zorunluluk. Muhasebe ve denetim mesleğinin işi ile ilgili pazılın parçaları yavaş yavaş yerine oturuyor değerli arkadaşlarım. Uluslararası muhasebe standartları, uluslararası denetim standartları, uluslararası eğitim standartları gibi bütün bu yapılar ülkemizde de var mevzuatımıza da girmiş durumda. Ve en nihayet, kamu muhasebe denetim sistemi ile ilgili hazırlanan bir taslak, ülkemizin bu alandaki ihtiyacı için bir tasarı olarak bir taslak olarak meslek kamuoyunun görüşüne açılmış durumda.

Değerli arkadaşlar, bu forumdan biz TÜRMOB yöneticileri de çok yararlandık. Önümüzdeki genel kurula neler yapılması gerekir, neler karar altına alınması gerekir hususlarını değerlendirdik. Katılımınız için, ilginiz için, sabrınız için hepinize çok çok teşekkür ediyorum şahsım ve TÜRMOB adına. Dördüncü Muhasebe Formunda, daha hayırlı katkıların yapılacağı, daha iyi görüşlerin üretileceği forumda buluşmak üzere hepinize saygılarımı sunuyorum.

Nail SANLI
TÜRMOB Genel Sekreteri

Değerli konuklar, sevgili meslektaşlarım, Üçüncü Türkiye Muhasebe Forumunu tamamlamış bulunuyoruz. Dünyadaki gelişmeleri, mesleki sorunlarımızı geniş bir şekilde tartışarak, çalışma programımıza yön verecek bir şekilde bir forum daha gerçekleştirdik.

Birincisini İstanbul'da Mesleğimizin Bugünü ve Yarını konulu forumu 2006 yılında gerçekleştirdik. İkincisini geçen sene Ankara'da Meslekte Yeni Ufuklar konu başlığı altında gerçekleştirdik. Üçüncüsünü de burada İzmir'de Mesleğimizin Yeniden Yapılanma Sürecinde Mali Müşavirin Çevresi ile İlişkilerine değerlendirdik. Bu çalışmamızdan çok güzel sonuçlar çıktı.

Bu güzel organizasyonu başarı ile gerçekleşmesini sağlayan başta İzmir Odamızın Başkanı Feyzullah Topçu olmak üzere ve TÜRMOB Yönetim Kurulu Üyesi Sayın Rıfat Nalbantoğlu'na, İzmir Odamızın yönetim kuruluna, denetim kuruluna, disiplin kuruluna ve tüm çalışanlarına sizler adına teşekkür ediyorum.

Üçüncü Formumuz; bir açılış oturumu, bir çerçeve oturumu, beş ana oturum, bir özel oturum ve kapanış oturumu ile tamamlamış bulunuyoruz değerli arkadaşlarım. Bu foruma bize yurtdışından katkı sunan komşumuz Yunanistan'dan misafirlerimiz ve meslektaşlarımız vardı. PEFE meslek örgütü Başkan Yardımcısı Manisos Lukakis'in saygı değer eşlerinin Uşaklı olduğunu öğrendik. Onun içinde dün Uşak'tan hem bu forumun hatırası hem Türkiye'ye hatırası olarak Uşak'ın yöresel bir ürününü kendilerine hediye etmek istiyoruz. Ben Sayın Şekeroğlu'ndan rica ediyorum, tercümede bize yardımcı olmalarını mümkünse.

Sayın Genel Başkanımı sahneye davet ediyorum.

Sevgili Yunanlı meslektaşlarım, üçüncü muhasebe formumuzu sizlerle birlikte gerçekleştirmiş olmaktan büyük mutluluk duyduğumu ifade etmek istiyorum. Bizim çok önemseydiğimiz çok değer verdiğimiz bir toplantımızdı bu. Toplantımızı şerefleştirdiğiniz, anlamlı kıldığımız için çok teşekkür ediyorum ve bugünün anısına hediyelerinizi vermesini Sayın Genel Başkanımızdan istirham ediyorum. Buyurun Sayın Genel Başkanım.

Manisos LUKAKIS

Yunanistan Muhasebeciler Birliği Başkan Yardımcısı

Değerli meslektaşlarım sizin göstermiş olduğunuz fevkalade sevgi ve bilgi ve bunun üzerine hediyelerle dönüyorsak, biz hep sizin aranızdayız. Siz değerli meslektaşlarımızı da Atina'ya bekliyoruz, artık Türkiye ve biz iki kardeş ülkemiz. Bu deniz bizi birleştiriyor, ayırmıyor. İnşallah kısa sürede Avrupa Birliğine girersiniz ve orada da yek vücut olarak çalışırız. Hepinize teşekkürler sağ olun var olun. Ben 11 sene önce PEFE ile TÜRMOB arasında dostluğun ilk temel taşı koydum, bu müddet zarfında ben dokuz kere Türkiye'yi ziyaret ettim. Bizim bu işbirliğimizin, ülkelerimizin işbirliği yapmasına da sebep teşkil etmesini Türkiye'nin göğsünü gere gere Avrupa Birliğine girdiği anıda hep beraber kutlayacağız ve kadehlerimizi kaldıracacağız. Sağ olun var olun.

Nail SANLI

TÜRMOB Genel Sekreteri

Değerli katılımcılar bu formumuzun, bu kadar güzel geçmesinde, bu kadar anlamlı olmasında ve bu kadar başarılı olmasında mekanın çok büyük önemi vardır. Bize burayı tahsis ettikleri için, kahrımızı çektikleri için İZAŞ yetkililerine teşekkür etmek istiyoruz ve bu teşekkürümüzü bir plaketle sunmak istiyoruz İZAŞ Genel Müdürü Sayın Müdürü Orhan İçliyi plaketimizi ve teşekkürlerimizi kabul etmek üzere sahneye davet ediyorum. Başarılı bir şekilde görev yapan organizasyon firmamız Ant Turizm Genel Müdürü Aziz Coşkun'u plaketini almak üzere kürsüye davet ediyorum. Bu güzel organizasyonun gerçekleşmesi için gece gündüz çalışan İzmir Odamıza teşekkür ediyoruz ve plaketini almak üzere Sayın Oda Başkanımız Feyzullah Topçu'yu davet ediyorum.

Değerli katılımcılar, her toplantımız bir öncekinden daha başarılı, daha güzel olmak zorunda. Bu formumuzun gelenekleri de yavaş yavaş yerleşiyor. Bundan sonra Dünya Muhasebe Kongresinde olduğu gibi bir sonraki formun hangi ilde yapılacağını önceden belirlemek istedik. Bu çalışmamızı bütün illerimize taşıma düşüncesindeyiz. Dördüncü Formumuz Mersin ilimizde yapılacaktır. Gelecek formumuzun organizasyonunu üstlenecek Mersin Oda Başkanımız Dursun Göktaş'ı sahneye davet ediyorum.

Dursun GÖKTAŞ
Mersin SMMM Oda Başkanı

Değerli Genel Başkanım, değerli TÜRMOB Yönetim Kurulu, değerli arkadaşlarım, İstanbul'da başlayan, Ankara'da devam eden ve bugün İzmir'de gerçekleştirdiğimiz üçüncü Muhasebe Formundan sonra, Dördüncüsünün Mersinde gerçekleşmesine imkan tanıyan TÜRMOB Yönetim Kuruluna ayrı ayrı şahsım ve şükranlarımı ve sevgilerimizi sunuyorum. Muhasebe formumuz her yıl daha da genişleyerek, daha da güzelleşerek yurdun dört bir yanında yapılması en büyük dileğimizdir. Sizleri Akdeniz'in incisi güzel Mersine Dördüncü Muhasebe Formuna bekliyor teşekkür ediyor, sevgi ve saygılarımı sunuyorum.

Nail SANLI
TÜRMOB Genel Sekreteri

Değerli katılımcılar 2009 yılında gerçekleştireceğimiz formumuzun bayrağını Mersin Odamıza teslim ettik, bu bayrağı daha da yukarılara taşıyacaklarından hiçbir şüphemiz yok. Kendilerine şimdiden başarılar ve kolaylıklar diliyorum. Katılımınız için katkınız için hepimize teşekkür ediyorum sağ olun, var olun.

